

"JCI 1999 İnsan Haklarına, Çocuklara ve Dünyaya Barışına Katkı Ödülü"

Kod Adı:

BEYAZ ÖLÜM

BİR KEREDEN ÇOK ŞEY OLUR

İSA ALTUN

Çatı Kitapları / Kod Adı Beyaz Ölüm
İsa Altun

© Çatı Kitapları / İsa Altun
Şubat 2013, İstanbul

TC Kültür Bakanlığı Sertifika No: 11803
Dizgi İç Düzen Efendi Ajans
Baskı Cilt Barış Matbaası
Davutpaşa Cd. Güven San. Sit.
C Blok No: 291 Topkapı İstanbul
Matbaa Sertifika No: 12037
Tel: 0212 674 85 28

ISBN: 978-605-5161-17-0

www.catiyayincilik.com.tr

ÇATI KİTAPLARI
Alemdar Mah. Çatalçeşme Sk.
Defne Han No: 27/20
Cağaloğlu / İstanbul 0212 522 22 91
Faks 0212 518 79 86
Eposta info@catiyayincilik.com.tr
bilgi@catikitaplari.com

KOD ADI
BEYAZ ÖLÜM
İSA ALTUN

Polis Yardım ve Bakım Sandığına Teşekkürlerimle

İçindekiler

ÖNSÖZ	11
BİRİNCİ BÖLÜM ALDATAN ZEHİR	13
İKİNCİ BÖLÜM KOD ADI BEYAZ ÖLÜM	21
Uyuşturucu Madde Bağımlılığı	23
Myon ve Türevleri	24
Esrar	25
Esrarın Etkileri	25
Esrar Kullanımının Belirtileri	26
Esrarın Riskleri	26
Esrarla İlgili Yanlış Bilgiler	27
Esrar stresi giderir.	27
Esrar zihni açar.	27
Eroin	27
Eroinin Etkileri	28
Eroin Kullanımının Belirtileri	29
Eroin Kullanımının Riskleri	29
Kokain	33
Kokain Kullanımının Belirtileri	34
Kokain Kullanımının Riskleri	34
LSD (Hallüsilojenler)	35
Amfetamin	35
Ecstasy	35
Ecstasy'nin Etkileri	36
Ecstasy Kullanımının Belirtileri	36
Ecstasy Kullanımının Riskleri	36
Madde Bağımlılığı ve Suç	37
Bağımlılığın Tedavisi	44
Maddelere Göre Dağılım	50
Yasal Durumları	51
Polisiye Önlemler	51
Uyuşturucu Madde Bağımlılığı	52
a. Madde Bağımlılığın Tanımı	53
b. Madde Bağımlısının Tanımı	53
c. Psikolojik Bağımlılığın Tanımı	53
d. Fiziksel Bağımlılığın Tanımı	53
e. Madde Bağımlılığının Genel Belirtileri	53
Fiziksel Belirtiler	54
Madde Bağımlılığının Türlerine Bağlı Oluşan Etkiler Afyon Kullanımının Belirtileri	54
Morfin Kullanımının Belirtileri	55
Eroin Kullanımının Belirtileri	55
Barbiturat Kullanımının Belirtileri	55
Trankilizan Kullanımının Belirtileri	55
Uçucu Çözücü (Bally, uhu, vh.) Kullanımının Belirtileri	55

Kokain Kullanımının Belirtileri	56
Amfetamin Kullanımının Belirtileri	56
Ecstasy Kullanımının Belirtileri	56
Crack Kullanımının Belirtileri	56
Toz Esrar Kullanımının Belirtileri	57
LSD (Lysergic Acid Diethylamide) Kullanımının Belirtileri	57
PCP Kullanımının Belirtileri	57
Madde Bağımlılığı İle Mücadele	57
Genel Yaklaşım Biçimleri:	58
Öfkeli ve Saldırgan Madde Kullanan Personeler	
Yaklaşım Biçimleri:	59

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM BEYAZ TEHLİKENİN

DÜŞÜNDÜRDÜKLERİ	61
Onlar Madde Bağımlıları	63
Ölümle Nikahlanmak: Uyuşturucu!	71
Uyuşturucuya Bulaşma Şekilleri	73
Uyuşturucunun Vücuttaki Tahribatı	73
Uyuşturucu Kullananları Ele Veren Şüpheler	76
"Uyuşturucuyla bağlarını koparıp tedaviyle hayata tutundular"	86
"Artık Resim Çizebiliyorum"	87
"Sevgiden Yoksun Büyüdüm"	88
Saçta Uyuşturucu Testi	89
Saçta uyuşturucu madde testi;	89
Madde Bağımlılığında Aile Faktörü	90
Vicdansız Satıcının Yaptıkları	93
Aile Değerlerimiz Bozuluyor Mu?	96
"Aileyi Ayakta Tutan Ortak Değerlerdir"	97
Alkol ve Gençlik	98
Bir Ebeveyn Olarak Rolünüz	99
Sigaranın Beyne Zararları	101
Uyuşturucu ve Tedavisi	102
Gençlik Uyuşturucu ve Şiddet	103
Gençlik Dönemi	105

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM UYUŞTURUCU FACİASI

NEDEN UYUŞTURUCU İLE MÜCADELE	109
ACI İTİRAF	112
YÜREKLERDE İZ BIRAKANLAR	114
BAĞIMLILIK BİR KADER Mİ?	116
TİNERİN KOKUSU DEĞİŞMELİ.	118
TAM BİR TEZAT	119
OKULLARA BAĞIMLILIK DERSİ KONULMALIDIR	120
UYUŞTURUCU TERÖR BAĞLANTISI	126
BAĞIMLI YAKINLARI İÇİN BİLGİLENDİRME	127

Nasıl iletişim kurmalısınız?	127
Tedavi sonrası nasıl davranmalıyım?	128
“AİLE GİBİ YAŞAMAYI ÖĞRENMELİYİZ”	130
“DÜNYANIN EN BULAŞICI HASTALIĞI”	131
BİR BAĞIMLININ İTİRAFLARI	131
Sık sorulan sorular	133
ESRAR BAĞIMLILIĞI VE TEDAVİSİ	139
ARTIK KEŞKELERİN BİR ANLAMI YOK	140
‘ÇOCUĞUNUZU İZLEYİN	142
UYUŞTURUCU KÜLTÜRÜ	155
PSİKOAKTİF MADDE	155
BAĞIMLILIK	155
Sonuç olarak;	156
Risk Faktörleri	157
Önleyici Faktörler	157
BAĞIMLI DAVRANŞLARI	158
İYİ BİR ANNE BABA OLMAK İÇİN...	159
ÇOCUĞUNUN MADDE KULLANDIĞINI ÖĞRENEN	
ANNE BABANIN TEPKİLERİ	160
İYİ BİR ÖĞRETMEN OLARAK YAPABİLECEKLERİNİZ...	
ÖNLEME	161
YAŞA GÖRE ÖNLEME	162
Önleme: 5-9 Yaş Arası Dönem...	162
Önleme: Okul Çağı...	163
Önleme: Ergenlik Dönemi...	163
UYUŞTURUCU VEYA UYARICI MADDE	176
İMAL VE TİCARETİ	176
TÜZEL KİŞİLER HAKKINDA GÜVENLİK	
TEDBİRİ UYGULANMASI	177
UYUŞTURUCU VEYA UYARICI MADDE	
KULLANILMASINI KOLAYLAŞTIRMA	177
KULLANMAK İÇİN UYUŞTURUCU VEYA UYARICI MADDE SA-	
TIN’ALMAK, KABUL ETMEK VEYA BULUNDURMAK	178
ETKİN PİŞMANLIK	179
BAĞIMLILIK	181
MADDE KULLANIMINI NASIL ANLARSINIZ	183
FİZİKSEL	185
TOPLUMSAL RUHSAL ETKİLERİ	185
ŞİDDET VE MADDE BAĞIMLILIĞININ BULUŞMASI	186
‘Ben yandım siz de yanmayın...’	190
PKK ve Narko terör	204
ULUSLARARASI UYUŞTURUCU KAÇAKÇILIĞI, TERÖRİZM VE	
PKK’NİN ROLÜ	211
TÜRKİYE’NİN UYUŞTURUCU MADDE KAÇAKÇILIĞINA KARŞI	
YÜRÜTMÜŞ OLDUĞU MÜCADELESİNE YER VERİLEN ULUSLARA-	
RASI RAPORLAR	215

BİR BAĞIMLININ İBRET LİK ÖYKÜSÜ	217
ERGEN LİK DÖNEMİ VE ÖZELLİKLERİ	224
ERGEN LİK DÖNEMLERİ VE DEMOGRAFİK ÖZELLİKLER:	227
ERGEN VE KİMLİK:	228
KENDİNİ İSPATLAMA VE RİSKE GİRME	229
ANNE BABA İLE İLİŞKİLER:	230
ROL MODELLERİ (YOL GÖSTERİCİLER)	
VE ÖZDEŞLEŞME:	231
AKRAN GRUBUNA KATILIM:	232
ERGEN, ŞİDDET VE SUÇ:	234
GÖRÜNÜŞ:	235
ETKİLİ İLETİŞİM VE ZEHİRLİ DİL:	235
NELER YAPMALI:	236
KENEVİR YALNIZ NARKOTİK AÇIDAN	
ELE ALINMAMALIDIR	240
PARTİ UYUŞTURUCULARINDAN ECSTASY (MDMA)	243
Etkileri	244
Ecstasy'nin yoğun olarak kullanıldığı "Rave" partileri	246
"Zararsız İlaç" olarak bilinmesinin 3 nedeni	247
Üretim, Kaçakçılık ve Mücadele	248
UYUŞTURUCUYLA MÜCADELEDE BİLİNÇ DÜZEYİ	253
MEVLANA VE KURT - KUZU HİKAYESİ!!!	255

İSA ALTUN

Kişisel olarak 1997 yılından bu yana madde bağımlılığıyla savaşıyan Altun, uyuşturucu suistimallerine karşı okullarda madde bağımlılığıyla ilgili olarak sergiler açıyor. Yazdığı yazılarla ve hazırladığı web sitesiyle gençleri ve aileleri uyarıyor. Altun, bu çabalarından dolayı 1999 yılında 160 ülkede temsilciliği bulunan Uluslararası Genç Girişimciler Organizasyonu (Jcı TOYP) tarafından "İnsan Haklarına, Çocuklara ve Dünya Barışına Katkı" ödülü almış, 2000 yılında da Emniyet Genel Müdürü Necati Bilican tarafından "Yılın Polisi" seçilmiştir. Halen Emniyet Teşkilatı'nda görevine devam etmektedir. Elinizdeki kitap yazarın yılların verdiği deneyimlerini gençlere aktarmak için hazırladığı ilk kitabıdır.

İnsanlığa faydalı olabilmek, ardımızda iz bırakabilmek adına bir yola çıkarken, ekip dayanışmasına mutlaka ihtiyaç duyuluyor.

Gecesini gündüze katarak, bu eserin oluşmasında emeği geçen aile fertlerime, büyüklerime, meslektaşlarıma ve tüm dostlara yürekten teşekkürü bir borç biliyorum.

İyi ki varsınız.

Hepinizi çok seviyorum ...

ÖNSÖZ

İnsanlığın faydasına sunulan sosyal proje ya da projelerin bir çıkış öyküsü ve yol haritası vardır ya mutlaka. Her çalışma da tıpkı bir futbol oyunu gibidir. Ne kadar iyi oyuncu olursanız olun, eğer iyi bir takım değilseniz asla başarı sağlayamazsınız.

Başarı sağlasanız bile bunu tek başınıza sahiplenemezsiniz. Ekipteki diğer liderlerin ve kahramanların rolünü saklayamazsınız. İnkâr da edemezsiniz.

1997 yılından bu yana madde bağımlılığı ile mücadele kapsamında önceleri okullarda öğrencilere kötü alışkanlıklar üzerine mektup yazdık. Ardından bu konuda karikatür sergileri açtık. Sonraları okullarda ve sivil toplum kuruluşlarında seminerler düzenledik. 2011 yılında da ' Bir kereden çok şey olur' isimli kitap çalışmasını ortaya çıkardık.

Şahsen şahit olduğum bu toplumsal dramlardan, bir insan olarak etkilenmemek mümkün değildi. Hayatının baharında kendini zehire teslim edenlerin hikâyeleri yürek dağılayan cinstendi. Bizzat tanık olduğum bu hadiseler duyarsız kalmam asla mümkün olamazdı.

Uyuşturucu suistimali karşısında her şeyi devletten beklemek olmazdı. Hepimizin bu illet karşısında yapabileceği bir şeyleri vardı mutlaka. Bu satırlarda şükranlarımı sunmak istediğim yüce, kalpli insanlar var.

Başta beni Gaziantep ilinde Narkotik şubeye atayan ve çalışmalarımı kamuoyuna duyurmamda yardımcı olan ve beni onore eden Sayın Valim, İstanbul Emniyet Müdürü Hü-

seyin ÇAPKIN'a, Gaziantep ilinde Narkotik Şube Müdürüm olarak beni yüreklendiren ve çalışmalarım da hep yanımda olan Sayın Emniyet Müdürüm Mehmet Emin ÜNAL'a, Bakırköy İlçe Emniyet Müdürlüğüne atandığım günden bu yana bana manevi desteğini esirgemeyen, destek sunan, İl Emniyet Müdür Yardımcısı İzzet KAPTAN'a, Bakırköy İlçe Emniyet Müdürüm Hilmi Korhan ZİLCİOĞLU'na, Bakırköy İlçe Emniyet Müdür Yardımcımız Feramuz ÇETİN'e, Adliye Polis Merkezi Amiri, Komiserim Durmuş YILMAZ'a, arşiv çalışmalarım da desteğini esirgemeyen Nuri TANÇ ağabeye, 1998 yılında çalışmalarımı takip ederek Star TV de yayımlanan 'Elif Dağdeviren'le' programına konuk eden, Elif DAĞDEVİREN'e, NTV'de görev yapan değerli Gazeteci kardeşim İhsan AYKIN'a, TRT de görev yapan Vedat ÖZKELEŞ ağabeye, yine TRT'nin kıymetli gazetecilerinden Selver GÖZÜAÇIK'a, KANAL 24 te yayımlanan 'Moderatör' programına konuk ederek beni onore eden Posta Gazetesi Yazarı Hakan ÇELİK'e, TGRT de yayımlanan Gündem Artı-Eksi programına davet eden Fuat KOZLUKLU ağabeye sonsuz teşekkürlerimi sunmak benim için büyük bir erdem.

Bu arada daha önce yazmış olduğum ' Bir kereden çok şey olur' isimli eserimde bana yazılarıyla destek olan ülkemize ışık sunan değerli yazarlardan Vatan Gazetesi Yazarı Mustafa MUTLU'YA, Türkiye Gazetesi yazarı Hasan SARIÇİÇEK'e, Posta Gazetesi Yazarı rahmetli Mehmet Ali BİRAND'a, Milliyet Gazetesi yazarı Can DÜNDAR'a, Habertürk Gazetesi Yazarı Ali TEZEL'e, Akşam Gazetesi yazarı Elif AKTUĞ'a, Gaziantep ilinde görev yaptığım dönemde Gaziantep27 Gazetemizin sayfalarını açarak, kamuoyunun bilgi edinme hakkını savunan ve yazılarımı yayımlayan Sayın Ökkeş ÖZEKŞİ' Yazı işleri Müdürü Serdar ÖZEKŞİ'ye, Gazeteci Yazar Ahmet Mengüç'e, Gaziantep Olay Gazetesi ve medya Grup Başkanı Mehmet Erol MARAŞ ağabeye halen Habertürk Gazetesi Gaziantep temsilcisi Yusuf KILIÇ'a, halen Şanlıurfa DHA temsilcisi olan Hasan KIRMIZITAŞ'a sonsuz minnet ve şükranlarımı sunmayı bir erdem kabul ediyorum.

İsa ALTUN

BİRİNCİ BÖLÜM

ALDATAN ZEHİR

Tarihin bilinen devirlerinde, koka ağacı, Hint keneviri, haşhaş gibi bitkiler başlangıçta tedavi için veya dini maksatlarla, ilahi dinler dışındaki bazı dinlerde, dini merasimlerde kullanılıyordu.

M.Ö. 5. asırda hekimliğin babası sayılan Hipokrat, melankoli ve histeri nöbetlerinde afyon sütü kullanılmasını tavsiye ediyordu. Yine M.Ö. 2000 - 2500 yıllarına ait olduğu sanılan Mısır papirüsünde, afyonun tedavideki yerinden söz ediliyordu. M.S. 9. yüzyılda Müslüman hekim Taberi, haşhaş ve afyonun ağrı kesici olarak kullanılabileceğini söylüyor, İbni Sina'da Kanun adlı eserinde afyonun tedavideki yeriyle beraber zararına da geniş yer ayırıyordu.

Tarihte uyuşturucu maddelerin ciddi bir hadise olarak ortaya çıkması, "Haşhaşinler" vakasında görülür. 1090 yılında İran'da Hasan Sabah tarafından kurulan Haşhaşinler devletinin temeli, bir bakıma, afyon ve esrara dayanıyordu. Burada afyona alıştırılan gençlere, bu maddelerle yaşanan bir hayatın cennet olduğu fikri telkin ediliyordu. Böylece müptela haline getirilen bu fedailerı uyuşturucu ve kadından meydana gelen sahte cennetlerine kavuşabilmek için kendilerinden istenen her şeyi gözlerini bile kırpmadan yapıyorlardı. Bu yolla, devrin büyük adamlarından Selçuklu Veziri Azamı Nizamülmülk başta olmak üzere, birçok kıymetli insan, Haşhaşinlerin cinayetlerine kurban gitmişti.

Daha sonraki devrelerde, mesela, 18. yüzyıl Hindistan'ında siyasi amaçlarla Uzakdoğu ülkelerine afyon sevk edildiğini görüyoruz. Böylece, çökertilmek istenen milletlere karşı bir soğuk savaş silahı olarak uyuşturucu maddelerden

faydalanma geleneği doğmuş oluyordu. Nitekim 1920'de İstanbul'u işgal eden İtilaf devletleri, milletimizin işgal karşısındaki gücünü zayıflatmak için gemiler dolusu alkol ve uyuşturucu maddeyi İstanbul'a sevk ederek gençlik arasında yaymaya çalışmışlardı. Bunun için İstanbul'un kuytu köşelerinde meyhaneler açıldı. Buralara Rum kadınlar dolduruldu. Bir kısım gençler bu günah yuvalarına alıştırıldı. Bu tip yerlerin sayısı artırılarak Anadolu'ya sıçramasına da çalışıldı. Hatta İstanbul'da bir de eroin fabrikası kurularak, burada imal edilen eroin "nezle ilacı" diye serbestçe satıldı. Ortaya çıkan uyuşturucu tehlikesi karşısında, aralarında Bediüzzaman Said Nursi, Şeyhülislam İbrahim Efendi ve Doktor Mazhar Osman' ın da bulunduğu bir kısım kıymetli şahsiyetler, bugünkü adı Yeşilayolan Hilali Ahdar Cemiyetini kurdular.

20. yüzyılda ideolojik kutuplaşma, uyuşturucu silahının değişik ellerde kullanılmasını da beraberinde getirdi. Başta Kızı Çin ve Sovyetler Birliği olmak üzere komünist devletler bu silaha ayrı bir önem verdiler. Hedef, dünya gençliği arasında uyuşturucu madde alışkanlığının yaygınlaştırılması suretiyle toplumların çökertilmesiydi. Bunun için komünist ajanlarla, mafyanın başı çektiği uyuşturucu madde tüccarları sıkı bir işbirliğine girdiler.

Örneğin, Vietnam savaşında Çin, uyuşturucu silahını çok iyi kullandı. Amerikalı askerlere bol miktarda uyuşturucu madde temin edildi. Alışkanlık, Amerikan ordusunda hızla yayıldı. Savaş bitip de Amerikalılar ülkelerine döndüklerinde, büyük bir kısmı uyuşturucu müptelası olmuştu. Zamanın Çinli liderlerinden ÇuEnLai, Mısırlı gazeteci Heykel'in, savaşın niçin bitirilmediği şeklindeki sorusuna, Vietnam vasıtasıyla Amerikan toplumunu tahrip etmek gayesiyle eroin savaşını devam ettirdikleri cevabını vermişti. (Köprü, Mayıs, 1984, s. 7)

NATO Başkomutanı General Rogers, 1984 yılında başına yaptığı açıklamalarının birinde, "uyuşturucu madde alışkanlığının NATO birlikleri arasında hızla yayıldığını, Avrupa'daki Amerikalı askerlerin yüzde 30'unun esrar, afyon gibi uyuşturucular veya haplar kullandığını, bunların Doğu Almanya kanalıyla iletilildiğini" söylüyordu.

Diğer taraftan, 1971'de batıya sığınan Bulgar KGB ajanı Stefan Sverdlev de Reader's Digest dergisine yaptığı açıklamada, Varşova paktı gizli servis yöneticilerinin 1967'de Moskova'da gizli bir toplantı yaparak, Batı'daki çöküşün nasıl hızlandırılacağını tartıştıklarını açıklıyordu. Bu toplantıda hazırlanan plan 1970'de uygulamaya konmuş ve Bulgar devlet kuruluşu olan Kintex aracılığıyla Ortadoğu ve diğer yerlerdeki örgütlere silah verilmiş, karşılığında da Batıda dağıtılmak üzere uyuşturucu maddeler alınmıştı.

Türkiye'deki uyuşturucu durumuna bakacak olursak. Anadolu'da asırlardır haşhaş, afyon ve kenevir yetiştirilir. Ama son yüzyıllara kadar hiçbir zaman ciddi bir uyuşturucu salgını yaşanmadı, Çünkü Anadolu geleneğinde bu maddeler keyif verici olarak kullanılmıyordu. Halkımız haşhaş tohumundan yağ çıkarır, taze yaprağını sebze olarak kullanır, tohumunu kavurup pasta ve çöreklerde çeşni yapar, saplarından da yakacak olarak istifade ederdi. Bu yüzden 20. yüzyıla gelinceye kadar Osmanlı Padişahı Dördüncü Murat devrinde görülen tehlike dışında, ciddi bir uyuşturucu problemiyle karşılaşılmaı. Gerçi uyuşturucu maddeleri keyif verici madde olarak kullananlar oldu, ama bunlar hem azınlıkta kaldı, hem de halkın olumsuz tepkisiyle karşılaştı.

Anadolu'da yaşanan en ciddi uyuşturucu tehlikeleri 20. yüzyıla rastlar. Bunlardan ilki İkinci Meşrutiyet sonrasında görüldü. İkincisi İstanbul'un işgalinden sonra ortaya çıktı. Üçüncü büyük tehlike 1930'ların ortalarında kendini gösterdi. 1930'da bir Japon firması hükümetten izin alarak bir eroin fabrikası kurdu. İmal edilen eroin kısa zamanda İstanbul'un bütün semtlerine yayıldı. Bunu Japon Fransız işbirliğiyle Çengelköy'de Eyüp'te kurulan iki eroin fabrikası takip etti. 1933 yılında çıkarılan bir kanunla haşhaş ekimi sınırlandı, uyuşturucu maddeler, devletin tekel ve kontrolü altına alındı. Erain fabrikaları kapatıldı.

Son salgın 70'li yıllarla birlikte ortaya çıktı. Tehlike, hızlı bir seyir takip ederek bugünkü şeklini aldı. İstatistiklere bakıldığında uyuşturucu kullanımının son yedi yıl içinde gideerek arttığı görülüyor. Türkiye'de son on yılda polis kayıtlarına geçen kullanıcı sayısı şöyle: 1992'de 802, 1993'te 1068,

1994'te 2189, 1995'te 1721, 1996'da 2570, 1997'de 2314, 1998'de 2544, 1999'da 2700. Yine istatistiklere göre kullanıcıların yaş grupları açısından geçen yıllarda olduğu gibi en yüksek oranı 3145 yaş arasındakiler oluşturmaktadır. İkinci grup ise 1630 yaş arasındakilerdir. Ayrıca istatistiklere göre erkeklerin (yüzde 96A) kadınlara göre daha fazla uyuşturucu bağımlısı oldukları ve bu durumdaki insanların çoğunluğunun evli oldukları görülüyor. Uyuşturucuya başlama sebeplerinin başında arkadaşlık ve merak geliyor. Gençler genellikle bulundukları arkadaş çevreleri içinde ve çevrelerinden kaynaklanan merak ile kullanıcı oluyorlar. (yüzde 82,7). Problemleri nedeniyle başladıklarını söyleyenlerin oranı çok düşük (yüzde 16,5). Yine bu kişilerin yüzde 88,5'i pahalı olan uyuşturucu maddeyi temin edebilmek için hırsızlık, gasp, soygun gibi suçlar işliyor. Aile durumlarına göre kullanıcıların yüzde 18,9'unun bir ailesinin olmadığı, yüzde 637'sinin ailesinin olduğu, yüzde 17A'nın ise ailesinden ayrı yaşadığı tespit edilmiştir. (Türkiye, 5.12.2003)

Bu rakamların gerçek durumu ne oranda aksettirdiği tartışılabilir. Bu bakımdan, görünen manzarayı, aysbergin su üstünde kalan kısmına benzetebiliriz. Gerek ülkemizde, gerekse dünyada uyuşturucu alışkanlığının son yıllarda katlanarak yayılması, insanlığın ne korkunç bir tehlikeyle karşı karşıya olduğunu gösteriyor.

Ülkemizdeki uyuşturucu hakkındaki durumu, Türkiye gazetesi 5 Aralık 2003 tarihli sayısında, birinci sayfada manşetten veriyordu. "Uyuşturucu pazarı olduk": Haberde özetle şöyle deniyordu: "Beyaz zehir ticaretinde düne kadar güzergah olan Türkiye, şimdi tacirlerin yuvalandığı pazara döndü. Dünya genelinde 400 milyar dolarlık hacme sahip uyuşturucu ticareti, kendine yeni üs olarak Türkiye'yi seçti. Özellikle Avrupa'daki zehir tacirlerinin eroinden hapa kadar uyuşturucu ticaretinde Türkiye'yi Pazar haline getirmek için ortaklıklar kurdukları bildirildi. Türkiye'ye daha çok sentetik uyuşturucu maddesiyle giriş yapan tacirlerin, okulları hedeflediği öğrenildi. Narkotik tarafından yapılan son araştırmalarda, gençlerin hedef kitle seçilmesiyle uyuşturucuya başlama yaşının 1415'e kadar düştüğü tespit edildi."

Günümüzde uyuşturucu madde kaçakçılığı 400 milyar dolara varan ve her gün artan hacmi ile tüm ülkelerin ekonomik ve sosyal yapıları ile güvenliklerini tehdit eden büyük bir küresel suç haline gelmiştir. Uyuşturucu Jeopolitik Gözlemevi (OGD) 'ne göre, Türkiye Avrupa'ya yönelik uyuşturucu kaçakçılığının bir numaralı ülkesi durumundadır. Türkiye sadece transit ülke olmaktan çıkıp üretici-işleyici-ihracatçı statüsüne de geçti. Aynı şekilde ABD Dışişleri Bakanlığının "Yıllık Narkotik Denetleme Stratejisi" raporunda da İstanbul, uyuşturucu trafiğinde kavşak şehir olarak gösterildi. Yine, Avrupa'da yakalanan uyuşturucunun yüzde 75\ ABD'de yakalanan uyuşturucunun yüzde 25'i Altın Hilal bölgesinden çıktı ve Türkiye üzerinden nakledildi. Türkiye coğrafi konum itibariyle, yüzyıllardır doğu ile batı arasında kullanılan bir ticaret ve kültür köprüsü iken son 50 yılda uyuşturucu madde kaçakçılığının ana yollarından birisi oldu. Türkiye, afyon üretiminin gerçekleştirildiği GüneyBatı Asya ülkeleriyle, geniş bir uyuşturucu madde tüketim kitesine sahip Avrupa ülkeleriyle de komşu durumundadır.

Son dönemde Avrupa'dan yüksek miktarda sentetik uyuşturucu sevk edildiğini belirten narkotik polisi, Türkiye merkez haline getirildikten sonra Ortadoğu ve Asya ülkeleri için de köprü yapılacağını ifade ediyor. Bu amaçla yeni sentetik uyuşturucu fabrikaları kuran Avrupa ülkelerinin hedefkitleleri ise 1830 yaş arası gençlerdir. Uyuşturucuda istedikleri oranda kullanıcı bulamayan Avrupa'daki uyuşturucu mafyası, yeni stratejiyle göz alıcı ambalajlarla sunulan sentetik uyuşturucular yoluyla Türkiye'deki uyuşturucu kullanımını artırmayı planlıyor. Türk narkotik polisi ise, bu stratejinin önüne geçebilmek için ciddi çalışmalar yapıyor. Uyuşturucuya karşı savaş açarak buna bir çözüm bulmak için Brüksel'de toplanan AB adalet bakanları, uyuşturucu ticaretine ve tacirlerine verilecek cezaların tüm birlik ülkelerinde özde 5 olması konusunda görüş birliğine vardılar. Hollanda'da, hafif olarak nitelendirilen uyuşturucuların "Coffe Shop"larda alenen satılması, uyuşturucu maddelerine ulaşımını kolaylaştırıyordu. Almanya'ya sirayet edebilecek küçük çaplı uyuşturucu ticaretinin Hollanda'da cezaya

çarpıtılması mümkün olacak. Bundan böyle AB sınırları içerisinde en az 13 yıl arasında hapis cezaları verilebilecek.

Uyuşturucu madde kaçakçılığından yüksek kazanç elde etmek isteyen bazı kaçakçı grupların, morfinden eroin elde etme işini ülkemizde yapmak istedikleri belirtiliyor. Türk polisi son 5 yılda LO eroin imalathanesi ortaya çıkararak büyük bir darbe vurdu. Ülkemizin önceleri uyuşturucu ticareti açısından transit bir bölge iken özellikle 1980' den sonra pazar haline geldiğini ileri süren yetkililer, ülkemizde doğu batı yönünde bir seyir olduğunu belirtiyorlar. Emniyet yetkilileri yasadışı bölücü terör örgütü PKK'nın finans sağlamak amacıyla her yolu denediğini, 1984 1996 yılları arasında yapılan çeşitli operasyonlarda 2 ton 40 kilogram eroin, 13 ton 41 kilogram esrar yakalandığını ifade ediyorlar.

Uyuşturucu madde üretim ve ticaretini önlemeye yönelik tedbirlerin, dünyadaki uyuşturucu arzını düşüreceği muhakkaktır. Ama asılolan, talebin azaltılmasıdır. Bunun için bilhassa tedavi ve eğitim faaliyetlerine ağırlık vermek gerekiyor. Öncelikle de insanları uyuşturucu kullanmaya iten sebeplerin yok edilmesine çalışılmalıdır. İnsanların gerçek dünyalarından 4-5 dakika uzaklaşmak için uyuşturucu maddelere neden böylesine para harcadıklarını soran New York'taki Phoenix House rehabilitasyon merkezi başkan yardımcısı Kevin Mc Eneany, bulduğu cevapta en önemli sebebi şöyle teşhis ediyor: "Hayatlarında büyük manasızlık, ruhi bir boşluk olmalı:'

Aldatan zehrin cazibesi karşısında en emin sığınak, bu manasızlık ve boşluğu ortadan kaldıracak güçlü bir inançtan başka ne olabilir? (Mehmet Abidin KartaI, Engelleri Aş Başarıyı Yakala, ParafYayınları, 2010)

İKİNCİ BÖLÜM

KOD ADI BEYAZ ÖLÜM

Uyuşturucu Madde Bağımlılığı

Gün geçtikçe madde bağımlılarının sayılarındaki artış ve başlama yaşının 13'lere kadar düşmesinin altında, birtakım kişilik etkenlerinin yanı sıra toplumsal etmenler de söz konusudur. Bu durum bağımlıların toplumdan kendilerini soyutlamalarına ve bunu çoğunlukla madde kullanarak yapmalarına sebep olmaktadır. Uyuşturucu madde bağımlılarının genelolarak kişilik özelliklerine baktığımızda, bu kişiler, aşırı güvensizlik, benlik zayıflığı, güçsüzlük ve başarısızlığı kapatabilmek için otoriteye karşı gelme ve kuralları çiğneme eğilimi gibi özellikler göstermektedir.

Kişinin aile yapısı, arkadaş grupları ve medya gibi birtakım sosyal etmenler de onun madde kullanıcısı olmasında önemli faktörler arasındadır. Aile içi huzursuzluğun devamlılığı, anne ve babanın kişiye yoğun ilgi veya yoğun baskı uygulaması, arkadaşlık ihtiyacını gidermek için birtakım gruplara katılması ve grupta kalabilmek için grubun ortak alışkanlıklarını ve prensiplerini tasvip etmese bile uymak zorunda olması, madde kullanıcısı olmasında önemli etmenler arasında sayılabilir. Özellikle grup arkadaşlarından biri herhangi bir maddeyi kullanıyorsa, kişinin gruba katılması bu tür maddeler kullanmasında ilk adım olacaktır. Bunun yanı sıra, medyada madde kullanımının popülerlik, haz gibi kavramlarla ilişkilendirilmesi, gençlerdeki madde kullanma merakının artmasında önemli yere sahiptir.

Hayatın belli geçiş dönemlerinde, ergenlik dönemi gibi hızlı, bedensel, ruhsal ve sosyal değişim süreçlerinin dengeli

ve doyurucu olarak yaşanmaması, madde bağımlılığına giden önemli bir etmendir. Bu dönem, bağımlılık yapıcı madde kullanımına başlama riskinin yüksek olduğu bir dönemdir.

Uyuşturucu madde bağımlılığına sebep olan etmenlere göz attıktan sonra, kısaca bu maddelerin neler olduğuna ve kişide ne gibi etkiler bıraktığına, bunların ne açılardan suçla sebep oluşturdıklarına bakmak, madde bağımlılarının toplumsal bir sapma olarak nasıl değerlendirileceğini kavrama açısından yararlı olacaktır.

Myon ve Türevleri

Myon, haşhaş bitkisinden elde edilir. Pipo veya benzeri şekilde içilerek, yutularak, sıvı şekilde şırınga edilerek yiyeceklerin içine karıştırılarak kullanılır. Myon, vücuda girdikten sonra, kan yoluyla bütün organizmayı ve özellikle merkezi sinir sistemini kısa ve uzun süreli olmak üzere etkisi altına alır.

Morfin, ham afyonun bazı kimyasal işlemlerden geçirilmesinden sonra elde edilir. Morfinin etkisi afyonunkinden daha çabuk ortaya çıkar ve daha çok etkilidir. Alışkanlık devresinde, iştahsızlık fiziksel çöküntü, reflekslerde azalma, tansiyon düşmesi, uykusuzluk ve sinirlilik halleri görülür. Morfin kullananların suç işleme zamanları ihtiyaç halindeyken daha çok görülür. Para temin etmek için hırsızlık, dolandırıcılık, zimmete para geçirme, fuhuş ve fuhşa teşvik, cinayet gibi her türlü suç işlerler.

Eroin, morfinin kimyevi muameleye tabi tutulmasından sonra elde edilir. Morfinden 10 kat daha güçlüdür. En sık kullanım yolu buruna çekilmesidir. Kaşık içinde kaynatılıp enjektörle damara çekilmesi durumlarında, AIDS ve hepatit gibi virüslerin bulaşmasına yol açar. Eroinin verdiği gevşeklik ve uyuşukluk içinde, hareket ve dinamizmlerini kaybettiklerinden, daha çok ihtiyaç halindeyken suç işlerler. Kriz geldiği zaman, eroini temin etmek için hırsızlık, dolandırıcılık, beyaz kadın ticareti, cinayet gibi her türlü suç işleyebilirler.

Bu üç tür uyuşturucu, narkotik maddelerin en tehlikeli grubunu oluştururlar. Çünkü ilk devrede insana yalancı

mutluluk verirler. Her seferinde daha çok arttırılan doz, ani ölümlere neden olabilir.

Esrar

Dünyada ve ülkemizde yaygın olarak kullanılan maddelerin başında gelir. Hint kenevirinden elde edilir. Esrar vücuda girdikten sonra, yağ dokusunda biriktiğinden dolayı, alındıktan bir hafta sonra bile etkin maddenin %50'sinin hala bedende bulunması söz konusudur. Esrar unutkanlıklara düşünme yetisinde düşüklüğe, refleks ve koordinasyon bozukluğuna, akciğer kanserine sebep olmaktadır. Esrar, kişinin hemen heyecanlanmasına, öfkelenmesine sebep olduğundan, bağımlı aşırı hareketlerde bulunabilir. Gizli kalmış arzuları ortaya çıkarması, nefse hakimiyeti zayıflatması, utanma hislerini yok etmesi ve şehvet hislerini kamçıladığı için fuhşa sürükler ve tecavüz olaylarının artmasına sebebiyet verir. Yaşanmış bir olaydan örnek verecek olursak;

"ABD 'nin Florida eyaletinde yaşayan, çevresince sakin, mazbut ve neşeli bir insan olarak bilinen 19 yaşındaki bir genç, esrar kullandıktan sonra, annesi, babası ve üç kardeşini baltayla öldürür. Sonradan kendisine geldiğinde, işlediği korkunç cinayetler hakkında hiçbir şey hatırlamaz. Hatırladığı tek şey, rüyasında çok sayıda kişinin üzerine çullandığı ve kollarını kesmeye çalıştıklarıdır."

Esrarın Etkileri

Esrarın etkileri, alınan THC miktarına veya kullanım şekline göre değişir. Esrar içimi TH C maddesini çabuk bir biçimde ciğerlere geçirir ve takiben sistemine karıştırır ve daha sonra da beyine ulaştırır. Etkileri neredeyse anında belirir ve bir ile iki saate kadar sürebilir. Esrar kullananlar değişik tepkiler olduğunu belirtirler. Bu tepkiler, sanal barışçıl ve coşkulu olmaktan saçmalama ve paranoyaya kadar değişebilir. Fiziksel tepkiler gözlerin kanlanması, hafif çarpıntı, ağız kuruması olarak listelenebilir. Kullanıcılar sıkça açlık hissetseler de kan şekeri seviyesinde bir düşme yoktur.

Esrar Kullanımının Belirtileri

Yanan yaprak kokusuna benzer olan esrar kokusu, en fark edilir işarettir. Herhangi bir davranış bozukluğu olması gerekmez fakat kullananlar uçar, kızarıklık, gözleri, sakar, unutkan, iştahı artmış ve ilgisiz görünebilirler. Esrarın yarattığı unutkanlıklar "ekmek kafa" olarak adlandırılır.

Esrarın Riskleri

Sürekli kullananların çoğunluğu, esrarı diğer bağımlılık yapıcılardan ayırsalar da ve "ben bağımlı değilim" deseler de bağımlı hissetme ve tüketimi sınırlayamama gibi esrarla bağlantılı problemler ortaya çıkar. Bu problemlerin gençlerde ve yeni kullanıcılarda daha belirgin şekilde baş göstermesi sık görülür.

Zaman içerisinde, ağır esrar kullanımı özellikle sigara içmekle birleştiğinde (ki sigara ve esrar ayrılmaz ikilidir) potansiyel solunum problemlerine sebep olabilir. Esrar maddesinde yoksunluk hisleri, diğer bazı maddelere göre daha az fark edildiğinden (kanda uzun süre bulunduğu nedeniyle) kullananların çoğu bağımlı olmadıklarını iddia ederler. Oysaki esrar bir bağımlılık maddesidir. En büyük risklerinden biri ise bu maddenin etkisi altında bulunan kişinin algı faaliyetleri, maddenin baskısı altında devam etmekte iken, tepkilerinde sorun ortaya çıkmakta, bilinçli refleksleri zafiyet göstermektedir. Bu maddelerin arkadaş ve eğlence ortamlarındaki kullanım halinin sık olduğu değerlendirilirse, gençlerimizi bekleyen başka tehlikelerin de ortaya çıkacağı açıkça görülebilmektedir.

Unutulmaması gereken bir diğer nokta ise esrar maddesinin ortaya çıkardığı sahte iyi oluş halinin büyük ihtimalle zamarla kaybolacağı ve kişilerin bu etkiyi yakalamak için eroin ve kokain gibi diğer maddelere geçiş yapma olasılığının çok yüksek olduğudur.

Esrar, yasal değildir ve kullanımı tutuklanma, yargılanma ve hapse girme gibi yasal sonuçlara sebep olabilir. Bununla beraber, uyuşturucu testleri sonucunda, kişi, ehliyeti-

ni, sigortasını, kredilerini ve birtakım sosyal hizmetlerde yer alma hakkını kaybedebilir.

Esrarın sebep olduğu riskleri ortadan kaldırmanın en iyi yolu hiç kullanmamaktır.

Esrarla İlgili Yanlış Bilgiler

Esrar bitki olduğu için güvenilirdir.

Gerçek: Bir maddenin bağımlılık yapıcı özelliği olması için kimyasal yollardan elde edilmesine gerek yoktur. Doğal yollardan elde edilen maddelerde bağımlılık yaparlar.

Esrar kullanıcıları diğer uyuşturuculara geçmez. Gerçek: Esrar diğer uyuşturuculara başlangıç noktasıdır. Esrarın etkisi birkaç saatte geçer.

Gerçek: Esrar vücutta depolandığı için etkisi günlerce, haftalarca sürebilir. (Esrar sigara olarak içildiğinde, kanda birkaç dakikada zirve yapar, saatler içinde hızla düşer. Bunun sebebi dokularda depolanmasıdır. İdrarda günlerce atılır.)

Esrar stresi giderir.

Gerçek: Diğer maddelerde olduğu gibi esrar sadece problemlerle yüzleşmeyi geciktirir. Depresyon yapabilir

Esrar zihni açar.

Gerçek: Esrar zihni sisli hale getirirj bellek, konuşma, anlama ve karar verme yeteneğini bozar.

Eroin

Eroin, morfin maddesinden üretilmektedir. Doğal olarak afyon bitkisinin kozalağında mevcut olan bir uyuşturucudur. Eroin, afyonun içinde bulunan alkaloidlerden bir tanesidir. Baz morfinin asetik asit ile birlikte ısıtılması ve diğer kimyasal işlemlerden sonra oluşur. Sokaklardaki heroin, genellikle saf değildir ve beyazdan koyu kahverengi bir renge kadar çeşitli yoğunluklarda değişebilir. Bu değişiklikler

tipik olarak üretim safhasında meydana gelen kirliliklerden veya içine karıştırılan diğer maddelerden dolayıdır.

Eroin, Güney Amerika, Güneydoğu, Güneybatı Asya ve Meksika'da üretilmektedir.

Eroinin Etkileri

Eroin ve diğer afyon bazlı uyuşturucular, vücut hareketlerini yavaşlatan özelliktedir. Kullanıcılar sıcaklık, rahatlama ve kopma hisleri uyandırdığını belirtirler. Fiziksel ve duygusal ağrılar azalmakla birlikte, bunlara "ağrıların ertelenmesi" demek daha doğrudur. Bu etkiler çok çabuk ortaya çıkar ve alınan eroinin miktarına ve alış şekline göre birkaç saat sürebilir. İlk kullanımlar bulantı ve kusma ile sonuçlanabilir fakat bu tepkiler sürekli kullanımla giderek azalır.

Afyon ve türevlerinin kullanımının yol açtığı fiziksel sorunlar:

- "Kirli" iğne kullanımı sonucu AIDS
- Abse ve deri veya kasların diğer enfeksiyonlar
- Tetanus veya sıtma
- Hepatit veya diğer karaciğer hastalıkları
- Mide ülseri
- Kalpte ritm bozukluğu (aritmî)
- Endokardit (kalp zarı iltihabı)
- Anemi (kansızlık)
- Elektrolit bozuklukları özellikle hiperkalemi
- Kemik ve eklem enfeksiyonları
- Kullanılan maddede bulunan katkı maddeleri nedeniyle gelişen embolilerde, bazen anormal göz dibi bulguları saptanabilir.

• Enfeksiyon ve katkı maddelerinden kaynaklanan böbrek yetmezliği.

- Kas yıkımı
- Pnömoni (akciğer zarının iltihabı)
- Akciğer absesi
- Tüberküloz (verem)
- Cinsel fonksiyon bozuklukları

Eroin Kullanımının Belirtileri

Eroin kullanan kişi uyuşuk görünür ve dalar, kusar, kaşınır veya göz bebekleri toplu iğne başı gibi küçülür. Ayrıca iştahın kapanması, uyku bozukluğu, ağır nefes alma, cinsel isteksizlik ve kabızlık vardır. Yoksunluk çeken eroin bağımlıları genellikle hoş olmayan, üşütmeye benzer bulgulardan yakınır. Kusabilir, aşırı terler, mide krampları geçirir, tüm vücutları ağrır, diyare olur, burun akması, sıcaksoğuk kızarmalar, depresyon ve rahatsızlık geçirirler. Eroin yoksunluğu (KRİZ), değişebilmekle beraber, son kullanımdan sekiz saat sonra ortaya çıkar ve üç gün ile bir hafta arası sürebilir. Yoksunluk ikinci ve üçüncü günde zirveye ulaşır.

Eroin Kullanımının Riskleri

Enjeksiyon, çok miktarda eroinin kan sistemine birden karışmasını sağlayarak ölümcül aşırı doz riskinin en çok olduğu kullanımdır. Burundan çekilmesi de aşırı dozla sonuçlanabilir, özellikle alışık olmayan bir kimse yüksek miktarda kuvvetli bir eroini veya alkol gibi başka uyuşturucu maddeleri karıştırarak alırsa ölüm gerçekleşebilir. Eroinden meydana gelen aşırı dozun belirtilerij ağır ve az nefes alma, kıvrınma, koma ve ölüm olarak listelenebilir.

Pis ve kullanılmış enjektörlerin kullanımı HIV; Hepatit B ve C gibi ölümcül enfeksiyon hastalıkların yayılmasına sebep olmaktadır. Uyuşturucuları enjekte etmek veya enjektör paylaşmak, diğer ciddi, hatta ölümcül hastalıklara veya enfeksiyonlara sebep olabilir. Bunlardan bazıları endokartis, embolizma ya da kangren, botulizma, tetanoz ve deri yiyen bakteri olarak nitelendirilebilirler. Son olarak enjeksiyon, apselere (acılı bir cilt yarası) ve takip edici olarak kan zehirlenmesine sebep olabilir.

Bazı kişiler, eroini burundan çekmenin ya da sigara gibi içmenin, bağımlılığa sebep vermeyeceği inancıyla özenabilirler. Fakat birkaç kullanım bile tolerans ve bağımlılıkla sonuçlanır.

Eroin yasa dışı bir maddedir ve bulundurmamak veya satmaktan hüküm giymek çok ciddi adli cezalarla sonuçlanır.

Eroinin ilk kez bilim adamları eliyle ve gerçekte son derece iyi niyetli bir amaca hizmet etmek üzere üretildiğini biliyor muydunuz?

1897'de Almanya'daki Bayer laboratuvarlarında kanser ve tüberküloz hastaları için "ağrı kesici" olarak hazırlanan "eroin hi droklor", dehşet verici yan etkileri fark edilince onu ilaç olarak reçetelere yazan hekimler tarafından derhal terk edildi. Ancak iş işten geçmiş ve "şeytanın tozu" hapsedildiği şişeden kaçıp halkın arasına karışmayı başarmıştı bir kez daha. Kimya tarihinin ünlü efsanelerinden birine göre, "eroin" madd adını, bu maddeyi deneme amacıyla kolundan enjekte eden bir Bayer mühendisinin o anda yaşadıklarını tanımlamak için kullandığı şu manidar cümleden almıştı: Kendimi bir kahraman gibi hissediyorum! (I feel like a hero.)

İşte, o günden bu yana eroin, dünyanın dört bir köşesinde, din, dil, ırk ve sosyal sınıf gözetmeksizin yüz milyonlarca "kahraman" (!) üretmeye devam ediyor. Yalnız, küçük bir sorun var ki bu sentetik kahramanların büyük bir bölümü kahramanlıklarını pekiştirecek herhangi bir dünyevi icraat yapmaya vakit bulamadan, hayli zamansız bir biçimde top-rağın altını boylamaktalar ...

Elbette ki, eroin şakası yapılamayacak kadar hassas bir konu. Zaten bizim derdimiz de şaka falan değil, yalnızca bir durum tespiti yapmak. Ancak, aşağıda aktaracağımız tarihsel gerçekleri okuduktan sonra, şakayı biz mi yoksa şu anlı şanlı bilim dünyası mı yapıyor, ona siz karar vereceksiniz.

İnsan organizması açısından tüm zamanların en yıkıcı kimyasal bileşimlerinden biri sayılan eroin, gerçekte son derece iyi niyetli bir amaca hizmet etmek üzere üretilmişti.

Saf morfinin asit anhidritle işlenmesi sonucu ortaya çıkan bu ölümcül toz, ilk kez 21 Ağustos 1897 günü, Bayer'in Almanya'nın Elberfeld kentindeki laboratuvarında senaaalandı. Senaaaleme işlemi, bu tarihten yalnızca birkaç gün önce aynı laboratuvar da "Aspirin"i keşfetmiş olan saygın Alman kimyageri Dr. Felix Hoffman tarafından gerçekleştirilecekti. Bayer kayıtları, bizlere bu deneyin hedefinin kuru öksürük, tüberküloz ve kanser gibi önemli hastalıklarda hem şiddetli acıları dindirebilen, hem de tedavi edici

yönü bulunan etkili bir ilaç keşfetmek olduğunu bildiriyor. 1868'de Ludwigsburg'da doğan Hoffman, Münih Üniversitesi Farmakoloji Bölümü'nden son derece yüksek derecelerle mezun olmuş, geleceği parlak bir kimyagerdi.

Nitekim Alman ilaç sanayinin duayenlerinden Adolf von Bayer de onu keşfetmekte gecikmedi. Genç kimyageri şirketinin ArGe bölümüne alan Bayer, onun sayesinde farmakoloji tarihinin en büyük buluşlarından biri olan asetil salisilik asiti günümüzde "Aspirin" adıyla bütün dünyada tanınan ticari bir markaya dönüştürecekti.

İşte, eroin tam da o günlerde, şirket çalışanlarının "Aspirin" in keşfinin coşkusunu yaşadığı sırada doğdu. Dr. Hoffman büyük buluşunu kayıtlara geçirmesinden yalnızca 11 gün sonra yine aynı laboratuvarında, fokurdayan tüplerinin başındaydı. Bunaaltıcı Ağustos sıcağına aldırmaksızın gün boyunca aralıksız çalışan ünlü kimyager en sonunda hedefine ulaştı. Deney kabının dibine çökelen beyaz toz, bir süredir kafayı taktığı o yepyeni formülün işe yaradığının da en somut kanıtıydı.

Aspirin ve eroinin ortak mucidi: Dr. Felix Hoffman baz morfinden sekiz kat daha güçlü bir uyuşturucu elde eden Dr. Hoffman, bunun kontrollü şekilde kullanımıyla yukarıda anılan hastalıkların tedavisinde çok önemli bir ilerleme kaydedebileceğini düşünüyordu. Kobaylar üzerindeki deneme çalışmaları bir yıl kadar sürdü ve toz eroin, "heroin hydrochlor" ticari markasıyla şişelenmiş olarak 20. yüzyılın hemen arefesinde Bayer şirketi tarafından piyasaya sürüldü. Bugün için inanılması bir hayli güç olmakla birlikte, eroin o dönemde başta Almanya olmak üzere birçok Avrupa ülkesinde eczanelerde rahatça satılıyordu. Hekimler, birçok ağır vakada hastalarını "mutluluktan uçuran" bu toza önceleri büyük ilgi gösterdiler. Eroin yalnız tedavi umudu olanlar için değil, tedavisi imkansız görülen ve ölüm döşğinde birazcık huzur isteyen hastalar için de gerçek bir umut gibi görülmektedir.

Ancak, madalyonun öteki yüzü kısa sürede ortaya çıktı. Yalnızca bir iki kullanımın ardından "şeytanın tozu"na müptela olanlar şuursuzca ecza depolarına, laboratuvarlara

saldırıyor ve kendilerine daha fazla ilaç temin etmeye çalışıyorlardı.

Eroin yasal olarak son kez Birinci Dünya Savaşı yıllarında ağır yaralı askerlerin tedavisinde kullanıldı, ardından da tıp dünyasındaki güçlü bir konsensus sonucu tedavi prosedürlerinden tümüyle kaldırıldı.

İnsanları çok seven ve mesleğine aşık bir kimyager olan Dr. Hoffman, 8 Şubat 1946'da son nefesini verirken, ilk kez onun laboratuvar kaplarında dünyaya gözlerini açan "diasetilmorfin" artık çoktan bir ilaç olmaktan çıkmış, alımsatımı ya da kullanımı birçok ülkede en ağır şekilde cezalandırılan lanetli bir maddeye dönüşmüştü. Bir daha da hiçbir güç önünü kesmeyi başaramayacaktı ...

Aspirin ve eroinin ortak mucidi: Dr. Felix Hoffman Saf morfinin asit anhidritle işlenmesi sonucu ortaya çıkan bu ölümcül toz, ilk kez 21 Ağustos 1897 günü, Bayer'in Almanya'nın Elberfeld kentindeki laboratuvarında sentezlendi. Baz morfinden sekiz kat daha güçlü bir uyuşturucu elde eden Dr. Hoffman, bunun kontrollü şekilde kullanımıyla yukarıda anılan hastalıkların tedavisinde çok önemli bir ilerleme kaydedebileceğini düşünüyordu. Kobaylar üzerindeki deneme çalışmaları bir yıl kadar sürdü ve toz eroin, "heroinhydrochlor" ticari markasıyla şişelenmiş olarak 20. yüzyılın hemen arefesinde Bayer şirketi tarafından piyasaya sürüldü. Bugün için inanılması bir hayli güç olmakla birlikte, eroin o dönemde başta Almanya olmak üzere birçok Avrupa ülkesinde eczanelerde rahatça satılıyordu Ancak, madalyonun öteki yüzü kısa sürede ortaya çıktı. Yalnızca bir iki kullanımının ardından "şeytanın tozu"na müptela olanlar şuursuzca ecza depolarına, laboratuvarlara saldırıyor ve kendilerine daha fazla ilaç temin etmeye çalışıyorlardı.

İnsanları çok seven ve mesleğine aşık bir kimyager olan Dr. Hoffman, 8 Şubat 1946'da son nefesini verirken, ilk kez onun laboratuvar kaplarında dünyaya gözlerini açan "diasetilmorfin" artık çoktan bir ilaç olmaktan çıkmış, alımsatımı ya da kullanımı birçok ülkede en ağır şekilde cezalandırılan lanetli bir maddeye dönüşmüştü.

Özellikle eroin maddesiyle ilgili olarak sinema ve televizyonlarda izlediğimiz film sahnelerinde polisin yakaladığı

maddeyi tadarak hangi madde olduğuna karar verdiğine dair sahnelerle sıkça karşılaşırız. Oysaki bu maddelerin ne kadar tehlikeli olduğuna yukarıda değinmiştik. Bu nedeni belli olmayan gizli propaganda yöntemi zehir tacirleri tarafından gençlerimizi zehirlemek amacıyla sıkça kullanılmakta "bir kereden bir şey olmaz, filmlerde görmüyor musun, polisler bile yakaladıklarında tadına bakıyorlar" şeklinde telkinde bulunarak bir kere bile denendiğinde bağımlılık yapma ihtimali yüksek olan bu maddeleri gençlerimize vermektedirler. Unutulmamalıdır ki polisler yakalanan maddenin çeşidini kimyasal tahliller yardımıyla tespit etmektedirler.

Kokain

Fiyatı yüksek olduğu için genellikle yüksek gelire sahip olanların kullandığı bir maddedir. Kişiyi uyarıcı canlandırır, ancak etkisi kısa sürelidir. Tek kullanımda bile bağımlılık yapabilecek kadar güçlüdür. Kokain kullanıcısı, derisinin altında kurtların dolaştığı yolunda bir heyecan içindedir. Hasta, eline geçirdiği bir iğne makas ya da bıçakla derisini delik deşik ederek kurtlardan kurtulmaya çalışır. Kokain almış ve tesiri altında olanlar son derece hassas ve sinirli olurlar. Çabuk heyecanlanıp hemen saldırıya geçebilirler. Genellikle çocukların ırz ve namuslarına göz dikerler. Zina ve hayasızca hareketlere cüret ederler.

Kokain Güney Amerika'da yetişen koka bitkisinin yapraklarından elde edilir. Bölgedeki birçok yerli kabile halen hafif, uyarıcı bir etki amacıyla koka yaprakları çiğnemektedir. Bilim adamları, kokaini bitkinin yapraklarından 1860 yılından kısa bir süre önce elde etmişlerdir.

Kokainhidroklorid (HCL) acı tatlı, beyaz, ince bir tozudur. Burundan çekildiğinde veya enjekte edildiğinde uyuşturur. "Crack" kokainin sigara gibi içilebilir küçük parçalar ya da "kayalar" halindeki formuna verilen adıdır. Crack kokain HCL'nin amonyak veya sodyum bicarbonat (pişirme sodası) ve su ile karıştırılması ve ısıtılarak kokain alkaloidin "baz" karışımının tuzu (hidroklorid) ortaya çıkarılması sonucunda elde edilir. Bu işlem, uyuşturucunun gerektiği gibi yanma-

sını ve daha fazla kokain içeren dumanın elde edilmesini sağlar. "Crack" tanımı, karışımın yakılarak içildiğinde çıkan kırılma seslerinden ortaya çıkmıştır.

Kokain Kullanımının Belirtileri

Kokain veya crack kullanan bir kimse normal bir insandan daha enerjik gözüktür, konuşur, sürekli kıpırdanır ve normalden daha fazla çenesini sıkar. Aynı zamanda tetikte olurlar ve hep etraflarına bakarlar. Ortak fiziksel etkiler ağız kuruması, terleme, uyku ve iştah kaybıdır. Bunlarla beraber kalp atışı ve tansiyon da artar.

Sürekli kullanım davranış bozuklukları, rahatsızlık, paranoya ve hatta halüsinasyonlara yol açabilir. Bu etkiler uyuşturucu vücuttan çıkana kadar yavaş yavaş azalır. Ağır kokain/ crack kullanımının sonradan beliren etkileri kilo kaybı, depresyon ve bitkinliktir.

Kokain Kullanımının Riskleri

Felç, kalp krizi, ani krizler, rapor edilmiş ortaya çıkan durumlardır. Kalp hastası olan kişiler yüksek risk altındadır. Kokainli Crack maddesinin kronik, ağır kullanımı kilo kaybı, cinsel problemler, tutarsız düşünme, aşırı değişken ruh hali, paranoya, saldırganlık ve psikoz gibi şikayetler doğurabilir. Birçok bu gibi kullanıcı fiziksel olarak tükenmiş olur, böylece hastalıklara karşı savunmasızdırlar, yani bağışıklık sistemleri zayıflamış insanlardır.

Kokainin buruna sürekli çekilmesi burun zarlarının hasar görmesine sebep olur. Kokainli Crack'in yakılarak içilmesi ciğerlere hasar verir ve hızla artan emme kapasitesiyle birlikte daha fazla kullanıma neden olur. Kokainin enjekte edilmesinin birçok ciddi riski vardır. Kokainin kan sistemine karışmasına ek olarak, enjektör veya diğer enjeksiyon araçları paylaşıldığında, kullanıcılar HIV enfeksiyonu, AIDS veya Hepatit B ve C virüslerine karşı savunmasız hale gelirler

Yüksek doz alındığında epileptik nöbetler, beyin ve kalp damarlarında tıkanıklık, kalp ritminde bozulmalar, solunum durması ile ölüm meydana gelebilir.

Çeşitli algı bozuklukları meydana gelir. En sık görülen dokunma varsanılarıdır, renkli ve hareketli görme de ortaya çıkabilir.

Derisi altında böceklerin yürüdüğünü sanan kokain kullanıcıları kendisine zarar verebilir.

LSD (Hallüsilojenler)

Sentetik olarak kimyevi yolla ve ufacık tabletler şeklinde üretilmektedir. Bir iğne ucu kadar alınan LSD hapı, kişinin kendinden geçmesine zaman zaman halüsinasyonlara yol açar. Madde o kadar tesirlidir ki bir tek dozun sebep olduğu ruhi krizler alındıktan aylar sonra dahi devam eder. Alışkanlığa geçiş devresinde, şuur bulanıklaşır, idrak tamamen kaybolmaya başlar. LSD'nin en tehlikeli şekli birden fazla alındığı takdirde cinnet, intihar, cinayet ve ölümlere yol açmasıdır. Yapılan araştırmalarda, LSD madde kullanıcılarının suça daha fazla eğilimli olduğu bulunmuştur. Taşınması kolay ve dikkat çekmekten uzak olduğu için kullanımı çok yaygındır.

Amfetamin

İlk kez 1887 yılında bulunan amfetanın sulfat, 1932 yılında astım ve burun tıkanıklığı tedavisinde kullanılmaya başlanmıştır. Amfetaminler, uyarıcı ve zihin açıcı olarak bilinir. Bu nedenle uzun yol sürücüler, gece vardiyalarında çalışırlar, öğrenciler ve sporcular tarafından yaygın bir şekilde kullanılmaktadır. Uyarıcı özelliği nedeniyle, doping olarak sporcular arasında kullanılması yaygınlaşmaktadır. En yaygın şekliyle, beyaz ve pembe kristalize toz biçiminde kullanılmaktadır.

Ecstasy

Ecstasy, kimyasal adıyla MDMA (3,4metilendioksime-tamfetamin), ağızdan alınan bir haptır. Haplar değişik şekil ve markalarda mevcuttur. Bazı durumlarda MDMA toz ha-

linde satılmaktadır. Hap şeklindedir ama asla yasal kullanımı yoktur, dolayısıyla denetim altında değildir. Genel bir kullanıcının bir "doz" içerisinde hangi maddelerin bulunduğunu bilmesi bu sebeple imkansızdır.

Ecstasy'nin Etkileri

Kullananlar kendilerini açılmış, rahatlamış, güzel, korkusuz, toleranslı ve etrafındaki insanlara bağlı olarak tanımlarlar. Ecstasy alındıktan yaklaşık 4S dakika sonra kullanıcılar etkisine girerler. Bu madde sinir hücrelerine girdikten sonra, serotoninin bol miktarda salınımına neden olur ve serotonin üreten enzimleri engeller. Ecstasynin en önemli etkisi kişiyi aktive etmesi ve bilinç değişikliklerine neden olmasıdır. Bu etkiler alınan doza ve kişinin içinde bulunduğu ruhsal duruma doğrudan bağlıdır. Alındıktan 20 ile 60 dakika içinde etki göstermeye başlar. İlk bir saat içinde en güçlü etkiyi yapar. Dört ile altı saat içinde bu etki sonlanır.

Ecstasy, beden ısını ve kan basıncını artırır. Sıcak, havasız ortamlarda ve çok hareket sonrası beden ısısı ciddi boyutlara ulaşır. Ağızda kuruluk, dişlerde tatsız bir his algılanabilir.

Ecstasy, yönelim ve algı bozukluğu yaratır. Diğer insanlara karşı yakınlık hissi, kendini rahat hissetme, görsel algıda bozulmalara yol açmaktadır. Kişi kendini enerjik ve aldırılmaz hisseder.

Ecstasy Kullanımının Belirtileri

Ecstasy, kullananların göz bebekleri genişler ve ışığa hassasiyet artar. Çeneyi sıkma ve diş gıcırdatma gözlemlenebilir efektlerdendir. Duyum artar ve kullanıcılar çoğu zaman bunu dans etme isteği, konuşma ve dokunarak ile gösterir. Kullanıcılar çoğu zaman abartılı şevkat hareketleri gösterebilir.

Ecstasy Kullanımının Riskleri

Bazı kullanıcılar tecrübeden sonra 48 saate kadar kendilerini depresif hissettiklerini belirtmektedir. Uzun süreli kul-

lanımda etkilere ulaşmak daha zorlaşabilir. Sahte iyi oluş halini yakalama veya ulaşma ihtiyacı olabilir, bu da doz artımına ve daha sık kullanıma sebep verebilir. Kullanımdaki artışla beraber kullanıcılar sık sık kendilerini yorgun hissederek, çeneleri ağrır ve mutlulukları azalır. Depresyondan ve tükenmeden kaçınmak isteyenler hem dozda hem de kullanım sıklığında arttırma geliştirirler.

Çok sayıda ters etkileme olduğu bildirilse de vücut ısısındaki tehlikeli derecede artış Ecstasy'nin bilinen yaygın tehlikelerinden biridir. Vücut ısısının artması sıcak ve genellikle havasız ortamlarda uzun süre dans etmekten, vücuttaki sıvı miktarının azalması gerçekleşir. Ölüm aşırı dozdan görülmekle birlikte, genellikle vücut ısısının artması, su ihtiyacı ya da diğer bir uyuşturucu madde ile karıştırmayla bağlantılıdır.

Ecstasy'nin uzun zamanlı etkileri halen araştırma altındadır.

Bazı araştırmacılar uzun süreli kullanımların kalıcı beyin hasarlarına yol açabileceği değerlendirilmektedir. Bazı çalışmalar Ecstasy'nin vücuttaki serotonin ve dopamin seviyelerini etkilediğini göstermektedir fakat bunun uzun süreli etkilerinin ne olabileceği halen açık değildir. Ecstasy kalbin ritim bozukluğuna sebep olabilir ve hipertansiyon ve kalp hastalıklarının tetikleyicisi olabilmektedir. Ecstasy kullananların % 92'si diğer zararlı ve bağımlılık yapıcı maddeleri de kullanmaktadırlar.

Madde Bağımlılığı ve Suç

Bu ilişkiyi anlamlandırma yolunda karşımıza iki önemli soru çıkmaktadır. İlki, madde kullananlar, aynı zamanda suç işleme potansiyelinde olanlar mıdır? Yoksa suç işleme davranışı madde kullanımının bir sonucu mudur?

Ülkemizde yapılan araştırmalarda, madde kullanımı ile suç arasında bir ilişki görülmektedir. Madde bağımlıları genelde maddeyi temin etme ve maddeyi aldıktan sonraki durumla suç işlemektedirler. 369 madde kullanıcısı üzerinde yapılan bir araştırmada;

Madde kullanıcılarının % 64'ü yasalarla bir sorun yaşadığını belirtirken, madde kullanmaya başlamadan önce yasalarla ilgili bir sorun yaşayanların oranı % 249 olarak bulunmuştur.

Madde kullanıcılarının tercih ettikleri maddelere baktığımızda, esrar ve eroin kullananlar arasında, yasal sorunu olanların uçucu madde ve hap kullananlara göre daha fazla olduğu dikkat çekmektedir.

İşlenen suçun madde kullanımıyla ilişkili olup olmadığı araştırıldığı zaman, eroin kullanıcıları grubunda işlenen suçların yarısının maddeyle ilişkili olduğu görülür. Bunun yanı sıra maddeyle suçlardan cezaevine girenlerin çoğunu esrar ve eroin kullanıcıları oluşturmaktadır.

Uyuşturucu aldıktan sonra suç işleyenlerin % 47'si uyuşturucu ile ilgili suçlar işlemiş, % 23'ü adam öldürmüştür.

İstanbul'daki suç oranlarına bakıldığında, 2180 madde bağımlısı arasında, 1878 kişinin hayatında en az bir kez suç işlediği gözlenmiştir. Yine başka bir araştırmada, madde bağımlıları içinde suç işleyenlerin oranı % 77 olarak bulunmuştur.

1. Zararlı Alışkanlıklar ve Madde Kullanımı

Madde bağımlılığı, alkol dışında sigara, uyuşturucu ya da uçucu maddeler kullanarak ve sürekli olarak ruhsal yaşamı bozan o maddeye alışıp tutsak olmaktır. Başlangıçta 1213 yaşlarında sigara ile başlayıp, daha sonra alkol ve madde olarak devam etmektedir. Ülkemizde yaygın olarak sigara ve alkol haricinde, esrar, uçucu madde, kokain, eroin, uyarıcı ya da yatıştırıcı maddeler kullanılmaktadır.

Madde bağımlılığı, merkezi sinir sisteminin etkilenmesi ve davranışların değişmesi sonucuyla bedensel, ruhsal ve toplumsal yönden sorunların ortaya çıkmasıdır. Madde kullanımı ve bağımlılık sorunu, bir davranış biçimi olarak kabul edilmektedir. Bu tip davranışların temel nedeni duygularına doyum arayan insanın belirli bir nesneye takılıp kalması ve gereğinden fazla o nesneye duygu ve anlam yüklemesidir.

Madde kullanan gençler bir takım özelliklere sahiptir:

Madde kullanımında genellikle aşırı neşelilik, hareketlilik, hoşnutluk duyguları maddenin kötüye kullanılmasında ortaya çıkan ilk belirtilerdir.

Davranışları bağımlı kişilik yapısına sahip olan gençler, dürtü ve içgüdülerinden kaynaklanan davranışlarını denetleyemedikleri için haz ilkeleri ve gerçeklik arasında bağlantı kuramazlar.

Davranışlarının sorumluluğunu taşıyamaz, sınırlarını belirleyemezler. Diğer bir deyişle, madde kullanan çocuk ya da gençlerin otokontrol sistemleri zayıflamaktadır.

Ayrıca pişmanlık ve suçluluk duymazlar.

Cinsel sapmalar sıklıkla görülmektedir. Saldırgan davranışlar ve şiddet eylemlerinde bulunurlar.

Bu kişilik yapısına arkadaş etkisi, merak, taklit, teşvik, özentii özgürlük, sorumsuzluk, baş kaldırma, bağımsızlık, güçsüzlük, yetersizlik, denemeyanılma, toplumdan kaçma gibi toplumsal ve ruhsal özellikler neden olmaktadır. Dolaşısıyla, aile içi sorunları olan, geleceğe yönelik umutsuzluk ve karamsarlığa kapılan, arkadaş çevresinden kolayetkilenen, model aldığı birinin madde kullandığını gören, (çevreden olabileceği gibi film karakteri de olabilir) büyüdüğünü ispat etmek isteyen, kendine güvensiz ve zayıf kişiliği olan ve kendini değersiz hisseden gençler daha sık madde kullanma eğilimindedir.

Madde kullanımında bazı sağlık belirtileri ise şu şekilde görülür: Kullanım devam ettikçe yorgunluk, konsantrasyon bozuklukları, unutkanlık, yanılmalara, sanrılar ve bilinç bulanıklığı ortaya çıkar. Doz artışında, depresyon ve koma hali, uzun süreli kullanımda ise beyin ve beyincik hasar görmektedir.

Solunum yoluyla alındıklarında üst ve alt solunum yollarında enfeksiyon, ağız ve burun çevresinde egzama, bronşlarda daralma,

Kalp ritim bozuklukları ve ani kalp durmaları,

Karaciğer ve böbrek yetmezlikleri görülebilir.

Uçucu madde kullanımında genel ölüm oranı düşüktür ama bağımlılıkta, büyük ölçüde görülmektedir. Ölümlerin çoğu ise ani olarak gerçekleşmektedir.

2. Gençlerin Aileden Uzaklaşması

Madde kullanımı özellikle ergenlik döneminde daha yaygın görülmektedir. Ergenlik dönemi gelişimin son devresidir. Bu dönemde gelişim fiziksel, ruhsal ve sosyal açıdan hızla ilerlediğinden, ergenler kendilerinde gelişen bu değişime uyum sağlayabilmek için çok çabalamaktadır. Toplumun ergenlik ile ilgili düşünceleri, beklentileri ve tutumları, işmeslek seçimi ve gelecekle ilgili kaygıları bu döneme özgüdür. Buna bir de aile içi problemler eklenince, bu dönem sağlıklı bir şekilde atlatmak kolay olmamaktadır.

Öğrencilerin aile yapısına bakıldığında, anne ve babası ayrı yaşayan öğrencilere göre anne ve babası birlikte yaşayan öğrencilerin uyuşturucu madde kullanma riski S 1 kat daha fazladır.

Anne eğitim düzeylerine göre uyuşturucu madde kullanım oranlarına bakıldığında, annesi okuryazar olmayan öğrencilere göre annesi okuryazar olan öğrencilerin uyuşturucu kullanma riski 19 kat, annesi ilköğretim mezunu olan öğrencilerin 28 kat, annesi ortaokul mezunu olan öğrencilerin 33 kat, annesi üniversite mezunu olan öğrencilerin 832 kat daha fazladır.

Baba meslek durumuna bakıldığında, babası işçi olan öğrencilere göre babası üst düzey memur olan öğrencilerin madde kullanma riski 13 kat, babası memur olanlara göre babası işadamı olan öğrencilerin S kat, babası küçük esnaf olan öğrencilere göre babası işadamı olan öğrencilerin 4 kat ve babası diğer mesleklerde çalışan öğrencilere göre babası iş adamı olan öğrencilerin 84 kat daha fazla uyuşturucu kullanma riski vardır.

Öğrencilerin birlikte yaşadıkları kişilere göre uyuşturucu kullanma dağılımlarına baktığımızda, ailesiyle birlikte yaşayan öğrencilere göre akrabasıyla yaşayan öğrencilerin uyuşturucu kullanma riski S 1 kat daha fazladır.

Sınıf arkadaşları arasında uyuşturucu kullananın bulunmasına göre madde kullanım durumuna bakıldığında, sınıfta uyuşturucu kullanan arkadaşı olan öğrencilerin uyuşturucu kullanma riski 42 kat daha fazladır.

Uzmanların tespitine göre madde kullanımı sıklıkla 1213 yaş civarında başlamaktadır. Genellikle yasalolan maddelerden, sigara gibi, yasalolmayan maddelere, esrara, doğru bir seyir izlemektedir. Araştırmalarda sigara ya da alkol kullanan bir kişinin esrar kullanma riski sigara kullanmayana göre % 6S daha fazladır.

Madde bağımlılığını sapma olarak değerlendirebilmemize yardımcı olması açısından, madde bağımlıları ile suç ilişkisini incelememiz gerekmektedir.

Genel olarak aile içinde, anne baba arasında iletişim bozukluğu, ilgi ve sevgi yoksunluğu, gençlerin aile dışında başka arayışlara sürükler. Aynı zamanda çocuk ve gençlerin normal gelişimi için bu çatışmaların ruhsal gelişim yönünden gerekliliği de bulunmaktadır. çatışmasız geçen ilişkilerde ayrılma, kendini ortaya koyma ve bağımsızlaşmaya yönelik korkular da oluşmaktadır. Bu çatışmaların şiddetli ve baskın olduğu ailelerde, ilaç ve madde kullanımının daha sık olduğu gözlenmektedir. Gençlerin evden ve aileden uzaklaşmasına ya da kaçmasına yol açabilecek bazı özellikler şu şekilde sıralanabilir:

- Anne veya babanın alkol ve madde kullanması,
- Üveyanne ya da babanın bulunduğu ayrı yaşayan aileler,
- Evde sadece anne ya da babanın hakim olduğu, diğerinin silik kaldığı, anne ya da baba merkezli aileler,
- Zengin çevrede, düşük ya da orta gelir ile yaşayan aileler,
- Çocuğa, gence, sevgi ve ilgi yerine maddi doyum sağlayan, her isteklerini yerine getiren, her zaman her şeye göz yuman aileler,
- Aşırı baskıcı aileler,
- Aile içinde rol model alabileceği bir ebeveyninin olmamasıdır.

Alkol ve Madde Kullanımını Önleme

- Gençlerin arkadaşları tarafından alıştırılan madde ve alkol bağımlılığına karşı yapılması gereken eğitimin amacı

sigara, alkol ve madde kültürüne girmesini önlemektir ve bu bilgiyi kazandıracak bilginin aktarılması gerekmektedir.

- Öğüt verme ya da cezalandırma yoluyla engellemenin zor olduğu anlatılmalı, aileokul ve genç arasında iletişim, işbirliği sağlanmalıdır.

- Aile genci iyi tanımalı, arkadaş çevresi, gencin harcamaları, boş zamanını geçirdiği ortamlar devamsızlık durumu gibi konularda bilgi sahibi olmalıdır.

- Sigara ile başlayan çocuklar zamanla diğer maddeleri kullanma eğiliminde olabilirler. Annebaba olarak çocukların sigara içmesini önlemenin en önemli katkısı sigarayı bırakmaktır. En azından çocukların yanında içilmemesine özen gösterilmelidir.

- Çocuğa ya da ergene sigara aldırmamalı, evde ulaşamayacağı yerlerde muhafaza edilmesine dikkat edilmelidir.

- Kendine güven duygusunu sağlayabilmesi ve istemediği bir duruma hayır' diyebilme becerisini kazanması sağlanmalıdır. Bu konuda okulda rehber öğretmeninden ya da bir psikolog aracılığıyla yardım alınabilir.

- Ergenlerin sportif ve sosyal faaliyetlere yönlendirilmesi ve ailenin bu konuda teşvik edici olması yarar sağlayacaktır. Özellikle okul içerisindeki faaliyetlere katılması yönünde öğretmenleriyle işbirliği yapılmalıdır.

- Gençlerin maddeye başlamalarının en yaygın sebebi kendilerini yetişkin gibi hissetmek istemeleridir. Aileler çocuklarına çeşitli sorumluluklar vererek yetişkin olduklarını hissettirebilir ve değer verdiklerini gösterebilirler.

- Sürekli eleştirerek kötü davranışlarını pekiştirmek yerine, olumlu yönlerini görerek fark edildiğini belirtmek ve cesaretlendirmek daha uygun olacaktır.

- Uçucu madde bağımlılığının tedavisinde, duruma göre maddeden arınma ve ortaya çıkan belirtilere göre tıbbi tedavi yöntemleri uygulanmalıdır. Aynı zamanda bireysel, aile ve grup terapileri ile ergenlere iç görü kazandırma, kendilik değerini artırma ve psikolojik olgunluğa sahip olmalarına yönelik çalışmalar yapılmalıdır.

- İçerisinde zararlı kimyasalların bulunduğu, ucuz ve yasal olarak satılan, bazı maddelere dikkat edilmelidir. Bun-

lar, sıvı yapıştırıcılar, kozmetikler, (oj e, aseton, saç spreyi, deodorantlar) kuru temizleyiciler, yangın söndürücüler, sıvı yakıcılar (benzin, çakmak gazı), havagazı tiner, akrilik boya, kokulu silgiler ve gazlı kalemler vb. maddelerdir.

Türkiye'de Bağımlılık Yapan Maddelerin Tüketim Oranları

16 Ocak 2000'de, The New York Times'da çıkan bir yazıda, ergenlerin içki içmesinin yeni bir şey olmadığından ama madde bağımlılığı uzmanlarının ve polislerin söylediklerine göre geçmiş nesillere nazaran çok farklı olduklarından söz edilmiştir. İlk başta gençler, çok daha erken yaşlarda alkol almaya başlıyorlar ve çok daha sorumsuzca içiyorlar. Ayrıca partilerde hap kullanımı da oluyor, bu partiler bazen kontrol dışına bile çıkabiliyor. Bunun yanı sıra madde kullanımı günümüzde çok daha tehlikeli çünkü AIDS virüsünün bulaşma riski var ve de gençlerin silah taşıma oranları geçmişe göre çok daha fazla.

2 Mart'ta, YeniAsır'da çıkan bir yazıya göre en fazla sigara Eskişehir, Diyarbakır, Van, Kocaeli'nde en fazla alkol İzmir ve Van'da en fazla esrar İzmir, İstanbul, Diyarbakır'da en fazla uçucu madde Muğla, Kocaeli, Sivas, Eskişehir, Antalya, İzmir'de; en fazla eroin Muğla, Antalya ve Adana'da tüketiliyor. AMATEM'in (Alkol, Madde, Araştırma ve Tedavi Merkezi) lise ikinci sınıflarda 1998 1999 yılında uyguladığı bir projede (SAMAY Sigara, Alkol, Madde Kullanım Yaygınlığı ile Özelliklerinin Değerlendirilmesi Projesi) yaşam boyu alkol kullanımının % 17.3'e, sigara kullanımının % 63.9'a, esrar kullanımının % 3'e, uçucu madde kullanımının % 8.8'e yükseldiği görülmüştür (Yeni Asır, 2 Mart 2000 Perşembe).

Kulaksızıoğlu'nun yazdığına göre, AMATEM'e, 1996 yılının ilk altı ayında başvuranların onda biri yurtdışında yaşayan Türklerdir. Bunun nedeni, yurtdışında uyuşturucu madde bulabilmenin kolaylığı, toplum ve aile baskısından uzak olma, arkadaş çevresinin uygunluğu vb. nedenlerdir.

Bağımlılığın Tedavisi

Köknel'e göre, Madde bağımlılarına suçlu olarak değil, birer hasta olarak yaklaşılmalıdır. Tedaviye başlamadan önce bağımlı olan kişiyle birkaç kez konuşulmalı, kişilik yapısı ve bağımlılığı oluşturanların ruhsal, toplumsal nedenlerin belirlenmesine çalışılmalıdır. Bu tedavide amaç bu kişilerin yeniden topluma kazandırılmasıdır.

Aileler de ergene bağımlılıktan kurtulmada yardımcı olabilirler. Bunun için Stanton Peele 7 öneride bulunmuştur:

- Çocuğunuza örnek olarak maddelerden uzak durmasını öğretin.
- Çocuğunuzla açık ve dürüst olarak konuşun.
- Fikirlerinizi konuştuğunuz gibi hislerinizi de çocuğunuzla paylaşın.
- Çocuğunuzun başka yetişkinlerle iletişim kurmasında destekleyici olun.
- Çocuğunuzun ilgi alanlarına yönelmesinde destekleyici olun.
- Çocuğunuza onun fikirlerinin ve kararlarının da önemli olduğunu gösterin.
- Çocuğunuzun kendi kararlarının ve sorumluluklarının olmasında saygı gösterin ve ona yol verin.

“Gençleri özentî ve merak yakıyor”

Türkiye de dahil olmak üzere, tüm dünyada, zararlı madde kullanma yaşı gittikçe düşüyor. Bu maddeleri kullanma sebepleri arasında yüzde 43 ile özentî ve merak başta geliyor.

Dünya Sağlık Örgütü, sağlığı, insan bedenindeki hastalık ya da zayıflık halinin olmaması şeklinde değil de tam bir fiziksel, ruhsal, toplumsal ve moral açısından iyilik hali olarak tanımlıyor. İnsanların yaşamları boyunca ruhsal sağlıklarının yerinde olması çokönemli...

Ancak insan sağlığını bozan öyle zararlı alışkanlıklar var ki, çoğu zaman bunlardan dolayı sadece ferdin ruhsal ve fiziksel sağlığını bozmakla kalmaz, aile bütünlüğü de zarar görür. Evliliklerin yıkılması sonucunda, annesaba sevgi-

sinden yoksun, sorumluluk taşımayan, çevresi ile sağlıklı iletişim kuramayan nesillerin çoğalmasına neden olan bu alışkanlıklar, sigara, alkol, esrar, eroin, kokain ve benzeri maddeler.

“Başlama yaşı gittikçe düşüyor”

Uzman Dr. Süha Şen’in verdiği bilgilere göre, bu alışkanlıkların profiline bakıldığında, başlama sebeplerinin başında yüzde 43 oranı ile özentî ve merak geliyor. Bunu, yüzde 36 ile arkadaş ve çevrenin etkisi, yüzde 16 ile aileden kaynaklanan problemler ve yüzde 5 oranı ile bunalım ve stres takip ediyor. Yaş gruplarına göre sınıflandırıldığında ise, 1625 yaş arası kişiler yüzde 28 oranında, 2635 yaş arası yüzde 22, 3645 yaş arası yüzde 27 ve 45 yaş ve yukarısı kişiler yüzde 23 oranında zararlı madde kullanıyor.

“Uyuşturucu, problemleri artırır”

İnsan sağlığını bozan bu zararlı alışkanlıkların başlama yaşının çok genç olduğunu ve daha çok merak ve özentî ile başladığının anlaşıldığını belirten Dr. Süha Şen, “Halk sağlığına, milli servetimize ve toplumun ahlakına, örf ve adetlerine sayısız zararlar veren bu alışkanlıklarla mücadelede öncelikle aileye ve okullarımıza hatta toplumdaki her meslek grubuna görevler düşüyor. Vücuda giren bir gram eroin beyindeki bir milyon hücreyi öldürüyor. Uyuşturucular birçok ateşli silahdan daha tahripkardır ve uyuşturucu kullanımının tek anlamı da gönüllü intihardır. İnsanın hayatındaki problemler uyuşturucularla çözülmez, bilakis artar. Problemler ancak akıl ve irade ile çözülür:’ demektedir.

“Merak bile etmeyin ... ”

Gençlere, uyuşturucuları asla merak etmemelerini ve denemeye bile kalkışmamalarını öneren Dr. Şen: “Bir defacıkdan ne olur demeyin, her cins uyuşturucu o bir defada insanı esir alır. Sonu belli olmayan acı ve üzüntülere kapı açar. Bir

anlık keyif için bütün bir ömrü azap içinde geçirmeyin. Sağlıklı nesillerin yetiştirilmesi için ailelerle beraber tüm meslek gruplarına, özellikle yazılı ve görsel basın yayın organlarına büyük görev düşüyor:’ diye konuşuyor.

“Onun diliyle konuşun”

Çocukların konuşmasında ve kelime hazinelerinin zenginleşmesinde, en büyük rolü anne, baba ve çevre oynuyor. Çocuğunuzun daha kolayanlaması ve konuşması için onunla yavaş ve anlayacağı şekilde cümleler kurarak konuşun.

Ailelerin en çok sevindiği ve unutamadığı anlardan birisi, çocuklarının ilk söylediği kelimelerdir ama birçok anne ve babanın sandığı gibi çocuğun erken veya geç konuşması onun zekasını göstermez. Bu tamamen çocuğun yapısı ve çevresiyle ilgilidir. Çocuk psikolojisi uzmanı Prof. Larry Ferson tarafından iki bin çocuk üzerinde yapılan araştırmaya göre, 12 aylık çocuklar, ortalama O ile SO arası kelime konuşurken, 24 aylık çocukların bildiği kelime sayısı SO ile 600 arasındadır. Yapılan bu araştırmalar çocukların kelime hazinelerinin zenginleşmesinde en büyük rolü anne babanın bilinçli yaklaşımı ve çevrenin oluşturduğunu gösteriyor. “Eğer bütün gün çocuğu televizyonun önüne bırakır, onunla yeterince konuşmazsanız, çocuğunuzun konuşması elbette gecikecektir:’ demektedir Profesör Farley.

Çocukların konuşmasında ve kelime hazinelerinin zenginleşmesinde en büyük etken ailesidir. Ailenin çocuğuyla konuşurken dikkat etmesi gereken bazı şeyler vardır. Çocuğunuz bir kelimeyi yanlış söylediğinde, örneğin şeftali yerine elma dediğinde, kibarca onu “Elmayı istiyorsun:’ şeklinde düzeltin. “Bu şeftali değil, elma:’ gibi emrivaki konuşmayın. Yavaş konuşun ve onun anlayacağı şekilde cümleler kurun. Birçok aile çok hızlı ve karışık konuşur. Bu, çocuğun anlamasını zorlaştıracaktır. Unutmayın, dil öğrenilirken önce anlam gerçekleşir, onun ardından konuşma gelir.

“Televizyon izlemesini sınırlayın”

Çocuğunuzla onun hayal gücünü çalıştıracak ve konuşmaya teşvik edecek oyunlar oynayın. Televizyon izlemesine sınır getirin. Televizyon başında geçirilen zaman, günde bir veya iki saatten az olmalı. Çünkü çocuk televizyon izlerken hayal gücünü çalıştıramayacaktır. Çocuğunuz bütün bunlara rağmen konuşamıyorsa, paniğe kapılmayın. Eğer sizi duyuyor ve konuştuğunuzu anlıyorsa sorun yok demektir.

“Televizyon sinsi eğlence”

Çocukların aşırı televizyon izlemesi ve bunun sonucunda tavırlarının değişmesi, bütün dünyada ailelerin içinden çıkamadıkları temel problemlerden belki de en başında geliyor. Kimi aileler çocuklarının televizyon önünde gereğinden fazla vakit geçirmesinden bahseder, kimi aile, çocuklarının hırçınlaşmasını ve şiddete eğiliminin artmasını şaşkınlıkla seyreder, “Bu çocuk ailemizde kime çekmiş acaba?!” diye düşünürler. Televizyonda özellikle içeriği uygun olmayan programları aşırı izlemek ve ebeveyn kontrolünün eksikliği, çocukları olumsuz yönde etkiliyor. Çocukların iletişim dünyasında sağlıklı bir şekilde yetişmesi için ailelerin bazı hususlara dikkat etmesi gerekiyor. Çocuk gelişim uzmanlarının bu konudaki bazı önerileri şöyle:

Çocuğunuzun günde 2 saatten fazla televizyon izlemesine (video ve oyunları dahil) izin vermeyin. Onu, izlediği TV miktarınca kitap okuması konusunda teşvik edin. Yemek, ödev ve oyun zamanlarında TV’nizi kapatın.

Çocuğunuzun yaşına ve gelişimine uygun programları seçin ve seçtiğiniz program bitince TV’yi kapatın. TV’ye ayırdığı zamanı nasıl kullanacağını beraber planlayın. Beraber TV izleyin ve izlediği program hakkında onunla konuşun. Eğer bunu yapamıyorsanız, en azından onun ne izlediğini bilin. Çocuğunuza izlediği ve duyduğu şeyleri sorgulamasını öğretin. Haber ve diğer yetişkinler için olan programları o yokken izleyin. Aile değerlerine saygılı programları izleyin. Kendiniz ne kadar TV izlediğinizi denetleyin ve çocuğunuz etraftayken ne izlediğinizi konusunda hassas olun.

“Şiddet sahnelerinin aslını anlatın:”

TV'deki şiddet, çocukların kendilerini, dünyayı ve diğer insanları görüp tanımlarını etkiliyor. Çocuklar TV' de şiddet içeren programlar izledikleri ölçüde daha anlayışsız, başka insanların acı ve derdlerine karşı daha duyarsız olur ve çevrelerindeki dünyadan daha fazla korkarlar. Uzmanlar da şiddete tanık olmanın ve izlemenin çocukların sağlığı üzerinde ömür boyu devam edecek zararlı etkileri olduğu konusunda anne ve babaları uyarıyor ve şu tavsiyelerde bulunuyorlar:

Çocuklarınızla beraber TV izleyin ve karşınıza çıkan şiddeti beraber değerlendirin. Böylece TV'deki şiddet hakkında daha bilinçli olmasını sağlamış olursunuz. Çocuklarınıza TV'de izledikleri şiddet sahnelerinin gerçek olmadığına, bilgisayar ve değişik tekniklerle gerçek gibi gösterildiğine işaret edin. Şiddet sahnelerinin sonuçlarını çocuklarınızla tartışın. Çocuğunuzun TV'deki hikayelere şiddet içermeyen çözümler üretmesini sağlayın. Ve şiddetin sorunlar karşısında nasıl çabuk ama kabul edilemez çözümler getirdiğini tartışın.

“Reklamlar kandırmasın”

Televizyon yayıncılığı ticari amaçlarla yapıldığı için yayınlanan programların masrafları en gözde programların arasına sıkıştırılan reklamlardan çıkarılır. Kablolu TV'ler hariç televizyon izlemenin ücretsiz olduğu sanılsa da reklamı yapılan ürünler satın alındıkça farkında olmadan ödeme yapılıyor aslında. Çocuğunuzun reklamlardan etkilenmemesi için reklamları beraber izleyin ve insanları nasıl etkileyebileceğini tartışın. Çocuklarınıza reklamların tartışılmaz doğrular olmadığını açıklayın. Ürün satan firmaların bazen çok abartılı ve gerçeği tam yansıtmayan reklamlar yaptığını söyleyin. Reklamlarını izlediğiniz ürünlerden bazılarını satın alın ve çocuğunuzla beraber TV'nin karşısına oturup o ürün hakkındaki reklamı birkaç defa tekrar izleyin. Çocuğunuza, reklamların oyuncakları nasıl daha cazip ve heyecanlı gösterdiğini izah edin. Reklamını izlediğiniz gıda mamul-

lerini satın almadan önce besin değerlerini inceleyin ve çocuğunuza da bunu açıklayın. Çocuğunuza alışveriş gücünü en etkili şekilde nasıl kullanabileceği konusunda yardımcı olun. Eğer reklam veren firmalar aile değerlerinize saygılı davranmıyorlarsa ve verdikleri sözleri tutmuyorlarsa o ürünü almayın. Altı yaşımdan küçük çocukların büyük bir kısmı reklamların amacının ürün satmak olduğunu bilmezler ve günde dört saatten fazla TV izleyen çocuklar, izledikleri reklamların doğruluğuna daha fazla inanırlar. (Yunus Emre Polat)

Aileler İçin Uyuşturucu Alarmı

Uyuşturucu bağımlılarının yüzde S l'i ailesiyle yaşıyor. En riskli grup 1625 yaş. Yüzde S2'si eroini tercih eden bağımlılar arasında evli ve bekarlar aynı oranda. Son dokuz yılda uyuşturucudan 158 kişı öldü ama bu sadece kayıtlara yansıyan rakamlar.

İstanbul Narkotik polisinin araştırmasına göre, uyuşturucu kullananların yüzde SI' inin, sanıldığıın aksine ailesiyle yaşadığı ortaya çıktı. Uyuşturucuya başlama nedenleri arasında merak ve özentı yüzde 43'le ilk sırada yer alırken, bağımlıların yüzde 28'inin 1625 yaş grubunda olduğu tespit edildi.

İstanbul Emniyet Müdürlüğü Narkotik Şube tarafından, bin denek üzerinde kapsamlı bir uyuşturucu araştırması yapıldı. Araştırmada, bağımlılık tuzağına düşme konusunda şöyle denildi:

"En büyük risk grubu olarak tespit edilen gençler, uyuşturucu maddeleri Ben bağımlı olmam~ Bir kere denemekten bir şey olmaz' diye merak ve özentı duyarak kullanmaktadır. Bir gruba dahil olabilmek, kendini ispatlama çabası gibi nedenler Arkadaşım kullanıyor ona bir şey olmuyor. Ben de denesem ne çıkar' gibi düşünceler, gençlerimizi uyuşturucu kullanmaya itiyor. Gençlik, idol olarak tespit ettiği insanların davranışlarını sergilemektedir. Bu bağlamda toplumda ön plana çıkan insanların kamuya verdikleri mesajların önemli bir kez daha anlaşılmaktadır."

Başlama Nedeni Klasik

Uyuşturucu kullanıcılarının yaş durumları dikkate alındığında, en yüksek oranın 1625 grubunda olduğu görüldü. Rapora göre gençlik, özellikle ergenlik çağında arkadaş ve çevrenin etkisiyle uyuşturucuya başlıyor; aile ve okula olan tepkisini alkol, sigara veya uyuşturucu madde kullanarak gösteriyor.

Araştırmada, uyuşturucu kullananların yüzde 36'sının ilkokul mezunu olduğu ortaya çıktı. Ancak Narkotik Şube yetkilileri, bunun, vatandaşları yanıltmaması gerektiğini, zira uyuşturucu kullanmayla eğitim düzeyinin doğrudan ilgili olmadığını belirtti.

Uyuşturucu kullananlar medeni durumlarına göre ayrıldığında ise, evli ve bekarlar yüzde 41 'le aynı oranda çıktı. Araştırmada, evli çiftlerden herhangi birinin uyuşturucu kullanmasının diğerini etkileyeceği gibi, çocukların da bu aile yapısından etkileneceği, bu anlamda eşlerden birinin bağımlılığının tüm aileyi tehdit edeceği kaydedildi.

Maddelere Göre Dağılım

Uyuşturucu madde bağımlılarının kullandığı maddeler, eroin ve esrar üzerinde yoğunlaşıyor. Bağımlıların yüzde 52'si eroini tercih ederken, yüzde 34'ü esrar kullanıyor. Bunları kokain ve hap takip ediyor.

Araştırmada, uyuşturucu kullananların yüzde 51'inin, sanıldığı gibi aksine ailesiyle birlikte yaşadığı da ortaya çıktı. Narkotik görevlilerine göre bağımlıların yarıdan fazlasının aileleriyle yaşaması; ilgisizliğin, çocukların yalnızlıklarını bu maddelerle paylaştıklarının ifadesi. Narkotik Şube görevlilerinin bu çerçevede yapmış olduğu çalışma, annebaba arasındaki ve çocuğa karşı olan tutumlarının, uyuşturucu kullanımına olan etkisini ve sağlam aile yapısını ortaya çıkarmaya yönelik olarak açıklandı.

Yasal Durumları

Narkotik Şube görevlileri tarafından yapılan araştırmada, uyuşturucu bağımlılarının yüzde 57'sinin poliste suç kayıtlarının bulunmamasının toplumu yanıltmaması gerektiği belirtildi. Bağımlıların, uyuşturucu madde temin edebilmek için ya uyuşturucu satmaya başlayacakları ya da gasp, hırsızlık, cinayet gibi suçları işleyecekleri vurgulandı.

Araştırmada, bağımlıların iş durumları hakkında şöyle dendi:

“Uyuşturucu bağımlılarının yüzde 37'sinin çalışmıyor olması, fiziksel yeteneklerinin zayıflamasından kaynaklanmaktadır.

Mesela, bağımlıların iş yapabilme güçleri azalır, düşünme ve bir şeyler üretebilme yetenekleri zayıflar ve işlerine olan motivasyonları yok olur. Bunun sebebi de bağımlının hayatında ve düşüncesinde uyuşturucu maddeden başka bir şey olmamasıdır.’

Araştırmada, son dokuz yılda aşırı dozda uyuşturucu kullanma nedeniyle meydana gelen 158 ölüm vakasının vatandaşları yanıltmaması gerektiği, çünkü bunların sadece polise intikal eden rakamlar olduğu belirtildi. Ayrıca uyuşturucu madde nedeniyle ölümlerde yanlış teşhis de koyulabiliyor. Uyuşturucu kullanmak Türk toplumunun yapısına göre yanlış bir davranış olduğu için uyuşturucu madde kullanımından doğan ölümler polise bildirilmiyor. Bu nedenle de sağlıklı bilgi elde edilemiyor.

Polisiye Önlemler

Uyuşturucuyla mücadeleyi kısa’ ve uzun vadeli’ tedbirler olarak ikiye ayıran Narkotik Şube Müdürlüğü, kısa vadeli tedbirleri şöyle sıraladı:

Uluslararası organizasyonlarla mücadele, Sokak satıcılarıyla mücadele,

Önleyici polisiye tedbirler (okul önü tedbirleri vs).

Uzun vadeli tedbirler ise; Eğitim Koordinasyon

Halkla ilişkiler (bağımlılarla, bağımlı aileleriyle ve gönüllülerle ilişki)' olarak belirlendi.

1997'den bu yana İstanbul'daki 136 lisede ISO personelin görevlendirildiğini belirten Narkotik Şube Müdürlüğü yetkilileri, sivil toplum örgütleriyle işbirliği yaparak gerçekleştirilen bilgisayar ve video destekli 384 konferansta da 1 LO bin kişiyi uyuşturucu konusunda bilgilendirdi.

"Tedaviden kaçmayın"

Raporda, toplumun değer yargılarından dolayı, bağımlıların "tanınırım" korkusuyla tedavi olmaktan kaçındıklarına dikkat çekildi. Narkotik uzmanları, bağımlıların adli makamlar takibata başlamadan önce polise başvurması halinde kendilerine ceza verilemeyeceğini hatırlattı. Türk Ceza Kanunu'ndaki bu konuyla ilgili maddeler şöyle;

Madde 404: Uyuşturucu madde kullanan kimse, hakkında herhangi bir tahkikata girişilmeden resmi makamlara başvurarak tedavi ettirilmesini isteyecek olursa, kullanma fiilinden dolayı hakkında kovuşturma' yapılmaz.

Madde 405: 403 ve 404'üncü maddelerde yazılı suçlara iştirak etmiş olan kimse, resmi makamlar tarafından haber alınmadan önce durumu ve suç ortaklarını ve uyuşturucu maddelerin saklandığı veya imal edildiği yerleri merciine haber vererek bunların yakalanmalarını veya elde edilmelerini kolaylaştırırsa ceza verilmez'. Bu cürümler haber alındıktan sonra, cürümün meydana çıkmasına veya suç ortaklarının yakalanmasına hizmet ve yardım eden kimseler hakkında verilecek ceza, yarısı oranında indirilir.

Uyuşturucu Madde Bağımlılığı

Günümüzde, keyif verici olarak kullanılan maddelerin hemen hepsi, başlangıçta tıbbi tedavi amaçlarıyla kullanılmıştır. Zamanla esas kullanım amaçlarından saptırılan uyuşturucu maddelerin insan sağlığı üzerinde sayısız olumsuz etkileri olmaktadır.

Öncelikli olarak, insanı bağımlı hale getirerek en büyük zararı veren uyuşturucu maddeler, fiziksel ve psikolojik birçok rahatsızlığın da kaynağı olabilmektedir.

a. Madde Bağımlılığın Tanımı

Kişinin kullandığı maddeyi bırakmak istemesi ve bu amaçla çeşitli çabalar içine girmesine rağmen bırakamaması, bırakma çabaları sırasında yoksunluk belirtilerinin ortaya çıkması ve zararlarını bilmesine rağmen madde kullanımına devam etmesi ve en önemlisi kullandığı maddenin dozunu devamlı arttırması durumudur.

b. Madde Bağımlısının Tanımı.

Maddeye karşı bedenen veya psikolojik olarak şiddetli bir istek ile bağıllık gösteren ve kullandığı dozu devamlı artırma ihtiyacı duyan, maddeyi bulamadığı zamanlarda şiddetli fiziki ve psikolojik tepkiler veren kişilerdir.

c. Psikolojik Bağımlılığın Tanımı

Madde kullanan kişilerin, madde kullandıkları zaman bu maddeyi tekrar kullanma isteği yaşaması durumudur. Bu duruma en çok, kullanılan maddelerin keyif verici yönlerinin insan psikolojisindeki etkileri sebep olmaktadır.

d. Fiziksel Bağımlılığın Tanımı

Kullanılan maddenin vücutta yarattığı ani etkilerine karşı gelişen direnç (tolerans) kişinin fiziksel bağımlılık durumunu açıklar. Uyuşturucu maddeye karşı psikolojik bağımlılık gelişmeksizin fiziksel bağımlılık gelişmez.

e. Madde Bağımlılığının Genel Belirtileri

Madde bağımlılığının bireyler üzerinde sayısız etkileri bulunmaktadır. Kişilerin fizyolojik, psikolojik ve sosyal ya-

şantılarını olumsuz yönden etkileyen madde kullanımı ve madde bağımlılığı kendini birçok belirtiyle ortaya koymaktadır. Bu belirtiler sırasıyla incelendiğinde;

Fiziksel Belirtiler

- Kol bölgelerindeki dövme benzeyen mor ve siyah iğne yerleri,
- Damarlar üzerinde veya damarların satha yaklaştığı yerlerde su toplamasını andıran iltihaplar,
- Kaşıntı varmış gibi vücudu sık aralıklarla kaşıma eğilimi,
- Gözaltlarında belirgin derecede morluk ve çöküklük,
- Aşırı kilo kaybı ve iştahsızlık.

Psikolojik Belirtiler

- İlgi ve isteklerde sık değişiklik, kararsızlığın ağır basması, içine kapanıklık ve aşırı alınganlık,
- Herkesten kaçıp sürekli yalnız kalma isteği,
- Ani ve çabuk duygusal değişimler,
- Karamsar ve depresyon eğilimli bir karakter yapısı.

Davranışsal Belirtiler

- Aile ve yakınlardan uzaklaşma, bir müddet sonra aileyle kopma,
- Çok sık aralıklarla arkadaş değiştirme,
- Yalan söyleme ve hırsızlık yapmanın sürekli hale gelmesi,
- Maddi gelir ile gider arasındaki farkın büyük miktarda olması,
- Belirli aralıklarla gözden kaybolmadır.

Madde Bağımlılığının Türlerine Bağlı Oluşan Etkiler Afyon Kullanımının Belirtileri

Afyonun kullanımında haz alınsa dahi bu keyif dönemi çok kısa sürer ve insan üzerinde şu belirtiler oluşur.

- Mide bulantısı,
- Baş dönmesi,
- Vücut renginin solması,

- Kalp ve solunum yavaşlaması,
- Sıkı ve ağır seyreden bağırsak rahatsızlıkları,
- Bilinç kaybı.

Morfin Kullanımının Belirtileri

- Aşırı uykusuzluk,
- Aşırı sinirlilik hali,
- Ellerde gözle görülür titremeler,
- Göz bebeklerinde küçülme,
- Hafızada zayıflama,
- Karar verme gücünde azalma.

Eroin Kullanımının Belirtileri

- Şiddetli kas ağrıları,
- Kramplar,
- Aşırı uykusuzluk,
- Gözlerde yaşarma ve burun akıntıları,
- Sık ishal durumu.

Barbiturat Kullanımının Belirtileri

- Afyon kullanımı ile oluşan etkilerin birçoğu barbiturat kullanımında da görülür,
- Alınmadığı zaman yoksunluk sendromları afyonunkinden çok daha güçlüdür.

Trankilizan Kullanımının Belirtileri

- Aşırı bitkinlik ve sürekli uyku hali,
- Deride oluşan egzamalar,
- Kan değerlerindeki anormallikler,
- Çoğu zaman yaşanan bilinç kaybı.

Uçucu Çözücü (Bally, uhu, vh.) Kullanımının Belirtileri

- Akciğer, karaciğer ve böbrek rahatsızlıkları,
- Beden hareketlerinde uyum bozukluğu,

- Dil dolaşmaları,
- Sürekli öksürük,
- Burun kanamaları,
- Aşırı kilo kaybı,

Kokain Kullanımının Belirtileri

- Aşırı kan basıncı ve solunum sayısında artış,
- Sık bulantı ve kusma,
- Sık sık nezle durumu,
- Burun deliklerini ayıran bölmelerde delinmeler,
- Düşünsel faaliyetlerde gözle görülür bir gerileme,
- İktidarsızlık,
- Erken bunama.

Amfetamin Kullanımının Belirtileri

- Konuşma bozuklukları,
- Şiddetli baş ağrısı ve mide bulantıları,
- Görme bozuklukları,
- Kardiovasküler anormallikler,
- Halüsinasyon görme durumları.

Ecstasy Kullanımının Belirtileri

- Kalp rahatsızlıkları ve yüksek tansiyon,
- Panikatak sendromları,
- Ciddi depresyon rahatsızlıkları,
- Uyku bozuklukları ve halüsinasyonlar.

Crack Kullanımının Belirtileri

- Adale ve kas ağrıları,
- Aşırı yorgunluk ve çöküntü hali,
- Nefes darlığı,
- Akciğer travmaları ve kanamalı göğüs rahatsızlıkları.

Toz Esrar Kullanımının Belirtileri

- Duyu organlarında ve fonksiyonlarında bozulmalar,
- Vücut şeklinde bozulmalar,
- Duygu donuklukları,
- Sık bayılmalar.

LSD (Lysergic Acid Diethylamide) Kullanımının Belirtileri

- Yüksek kaygı seviyesi,
- Aklını kaybetme düşüncesinin takıntı haline gelmesi,
- Kendine ve çevreye yabancılaşma,
- Aşırı titreme ve vücut koordinasyonunda bozukluklar,

PCP Kullanımının Belirtileri

- Gerçek yaşamla ilişkinin tamamen kesilmesi,
- Aşırı kayıtsızlık ve ilgisizlik,
- Kendini ifadede güçlük,
- Ölüm düşüncesinin takıntı haline gelmesi.

Madde Bağımlılığı İle Mücadele

Madde kullanımı ve buna bağlı olarak gelişen madde bağımlılığı, hem bireysel hem de toplumsal bir sorundur. Özellikle ülkedeki genç nüfusu etkisi altına alan ve olumsuz yönden etkileyen madde bağımlılığına karşı, çok boyutlu ve planlı bir mücadele yürütülmesi gerekmektedir. Bu kapsamda bazı mücadele yöntemleri incelenecek olursa;

a. Bilgilendirme Yöntemi

Madde kullanımının etkileri ve sonuçları hakkında kişileri bilgilendirmek, meraklarını gidermek, yanlış inançları düzeltmek ve madde kullanan insanlara karşı olumsuz tavırları gidermek amaçlarını taşır. Öğretici konuşmalar, tartışma, görselişitsel sunumlar, posterler, vb. araçlar en uygun yön-

temlerdendir. Ancak bu yöntemler uygulanırken, yanlış ve-
rilen ve gereksiz tekrarlanan eğitimin özendirici olabileceği
de unutulmamalıdır.

b. Caydırma Yöntemi

Caydırma yönteminde, uyuşturucu kullanımına bağlı risklerin göz önüne serilmesi hedeflenir. Uyuşturucu mad-
delerin insan bedeni ve psikolojisi için ne derece tehlikeli ol-
duğuna dair açık ve etkileyici görsel mesajlar ile örneklerin
verilmesi, kullanımın devamı tespit edildiğinde cezalandır-
ma yoluna gidilmesi kullanılan yöntemler arasındadır.

c. Etkili Eğitim Yöntemi

Kendine saygıyı, sorumluluğu, karar vermeyi, karşılıklı
deneyim paylaşımını arttırma; sıkıntıyı ve yabancılık hissini
azaltmak için alternatif yollar sunulması amacını taşır. Öğre-
tici konuşmalar ve konu ile ilgili tartışmaların planlanması,
deneyimsel aktiviteleri gösteren filmlerin izletilmesi, konu-
nun uzmanlarınca toplantılar ve konferansların verilmesi,
sağlık kuruluşlarıyla birlikte yürütülen çalışmalardan elde
edilen bilgilerin küçük grup çalışmalarıyla paylaşılması bu
aşamada kullanılan en uygun yöntemlerdir.

d. Lider Personelin Madde Kullanımına Karşı Alabileceği Önlemler

Genel Yaklaşım Biçimleri:

- Görüşme nedeninizi açıklayın. Yargılamayacağınızı, yardım için ilişki kurduğunuzu söyleyin.
- Konumunuz itibari ile sonradan aynı kişiyi adli olarak değerlendirmeniz gerekecekse, yardım görüşmesini yapan siz olmayın.
- Gereksiz şefkat göstermekten ve övmekten kaçının, madde kullanımını onaylamadığınızı örneklerle ve mantıklı açıklamalarla belirtin.

- Anladığınızı hissettirin.
- Yargılamayın.
- Sıkıntısını göstermesine, ağlamasına izin verin.
- Emretmeye, yönetmeye, tehdit etmeye kalkışmayın.
- Yorum yapmaktan, utandırmaktan, kötü söz söylemekten kaçının,
- Dinleyin, dinlediğinizi hissettirin.
- Madde kötüye kullanım sorunu olan personeli bir an önce başınızdan savılacak bir problem kaynağı olarak görmeyin, sahiplenin, göreve ilişkin motivasyonlarını arttırmak için çaba sarf edin, gereğinde tıbbi yardım almalarını sağlayın, gerektiğinde cezai işlem uygulamaktan kaçınmayın.

Öfkeli ve Saldırgan Madde Kullanan Personele Yaklaşım Biçimleri:

- Kendinize güvenli davranın, sakin ve telaşsız olun.
- Doğrudan göz teması kurmayın. Personel bunu tehdit olarak algılayabilir.
- Korkmayın, korktuğunuzu belli etmeyin.
- Kendisi ile konuşmak istediğinizi, sorunu için yardımcı olmaya çalıştığınızı açıkça belirtin.
- Çevresi için ciddi zararverebilecek se (silahlı olması gibi) önce sizin ve çevrenin güvenliği önemlidir. Gerekli her türlü te dbiri almaktan çekinmeyin.
- En kısa zamanda personeli revir ile Rehberlik ve Danışma Merkezine sevk edin.

Madde bağımlılığı ile mücadelede ele alınacak yaklaşım tarzlarının bazı temel kriterleri içermesi büyük önem arz etmektedir. Bu kriterler ise sırasıyla şunlardır:

(1) Madde bağımlılığı ile mücadele, bireysel ve toplumsal uğraş ile kurumlar arası iş birliği gerektirir.

(2) Madde temininin zorlaştırılması doğrudan bağımlılarına bir fayda sağlamasa da yeni başlama eğiliminde olanların sayısını azaltmada etkilidir.

(3) Madde bağımlılığına karşı yürütülecek propaganda faaliyetleri, özellikle henüz bağımlı olmayıp risk grubunda olanlara yönlendirilmelidir.

(4) Madde bağımlılığı ile mücadele belirli dönemlerle sınırlı bir süreç olarak düşünülmemeli. Etkin koordinasyona dayalı, uzun soluklu bir eylem biçimi olarak ele alınmalıdır.

(S) Özellikle, ruhsal ve sosyal problemler nedeniyle sorunları olan personelin eğitimi ve bilinçlendirilmesine hassasiyet gösterilmelidir.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM
BEYAZ TEHLİKENİN
DÜŞÜNDÜRDÜKLERİ

Neden herhangi biri gibi meslek sahibi olmadım? Polis olacaktım ama olmadı. Çünkü ben polisliğin tüm yasalarını çiğnedim. Ve çok sevdiğim bu işi yapamayacak duruma getirdim kendimi.” (Ahmet Canbaz, <http://www.habervitrini.com/haber.asp?id=114392>)

Onlar Madde Bağımlıları

Onlar madde bağımlıları kimi esrarın, kimi tinerin, kimi kokainin esiri olmuş bir yaşamı kucaklıyor bağrına. Hayatı dumanlı gözlerin ardından seyredip; bin bir türlü hata ve suçun peydahlandığı bir ömür bekledikleri. Çektikleri her nefeste umudu unutup ezayı solumak onların tesellisi. Geçmiş kara bir tabloya çevirmek, geleceği ufacık bir maddenin tezgahına sermek yaptıkları. Hayatın baharını hazanın solgun rengiyle boyamak beklide tek sanatları. Kesinlikle yanlış anlaşılmasın ben yazıma başladığım bu cümlelerle madde bağımlılarına yergide bulunmak gibi bir amaç beslemiyorum. Sadece gerçeklerin acı tarifini cümlelerime yansıtıp ardından bu insanları hayatımızın kenarına itmek yerine onlara hayatımızın ortasında rol vermeyi yeğliyorum.

Bu gün mahmur ve düzen içerisinde hayatını idame ettiren insanlara sesleniyorum. Unutmayın gelecek, karanlığın içinden aralanan beyaz bir sayfadır, hepimiz önümüze sunulanı okur ve ardından yaşarız; bu gün hayatın acı piyanosu sizin eğreti olarak gördüğünüz o insana çıkmıştır, ama bilinmez yarın hayatın o acı rolü beklide sizin en çok değer verdiğiniz kişiye çıkacaktır. Yapılan inceleme ve istatistikler

gösteriyor ki ülkemizde ve dünyada madde bağımlılarının sayısı her geçen gün artıyor. Ayrıca madde bağımlılığının günden güne daha küçük yaşlara indiği yadsınamaz bir gerçek. Ülkemizin aydınlık geleceğine ket vuran ve her geçen gün daha da ehemmiyet kazanan bu konuyla ilgili farklı çalışma ve organizasyonlarla bu konuya toplumun ilgisi çekilmeye çalışılmakta. Ben de mesleğim gereği duyarlılık göstererek kollarımı sıvadım ve derin bir araştırmaya koyulup ardından; hayatına bir türlü bu maddeyi bulaştıran ve ardından bu illetten kurtulmayı başarabilen o hayat kahramanlarının dilinden, bu konuda mücadele verenlere ve gençlere destek olabilecek anlam dolu mesajları madde bağımlılığından kurtulanların kendi kaleminden yazmış oldukları mektuplarla sizlere ilettim ...

“Cümlelerime nasıl başlayacağımı bilemiyorum. Kimliği gizli tutarak hitap etmek istiyorum. Evvela bana içinde bulunduğum zor günlerde destek olan herkese teşekkür ederim. Canım annem seni çok üzdüm öncelikle senden özür diliyorum. Ve artık aldığım kararında duracağıma; bir daha o illet maddeyi, esrarı kullanmayacağıma söz veriyorum. Aslında cümlelerime yansıtılabildim mi bilmiyorum; ama içimde hep biraz tutsaklık ve esirlik var sanki. Soluduğum nefes vücuduma azap ediyor gibi, kahretsin bu cümleleri sarf ederken bile damarımda dolaşan kanın esrarı arzuladığını hissediyorum. Ardından gözlerimi kapatıp nefesimi derin derin içime çekerek o geceyi hayal ediyorum; aileme gösterdiğim zorluk nedeniyle ISS’i arayarak polisten yardım istedikleri günü. Kapının açılışı ve karşımda duran polisleri. İçimden geçen ilk cümle “kahretsin nerden geldi bunlar” demiştim, ardından bir polis abinin elini omzuma atıp “burada bize ihtiyacı olan biri varmışj otur bakalım senle biraz muhabbet edelim” diyerek gösterilen samimiyet ve sıcaklığı düşünüyorum.

Sadece bunları değil annemi, babamı, kardeşlerimi herkesi düşünüyorum. Ardından hayatı karanlık bir perde ile kapatıp; yeniden madde almayı istiyorum. Ama çevremdekilerin benim için gösterdiği çabayı ve özveriyi görüp, olmaz diyorum. O gece benim o ambulansın içindeki korkumu yen-

mek için elimi bir an bile bırakmayan insanların gösterdiği o samimiyeti düşünüyorum. Benim için birileri bir şeyler yapmaya çalışıyor, hem de beni hiç tanımayan ilk kez gören birileri. O ambulansın siren sesi geliyor sanki kulağıma; bir daha o anı yaşamak istemiyorum. Şu an bir elim kalemde polis abimin benden istediği mektubu yazıyorum; bir elimde de o madde, esrar var. Allah'ım bana yardım et ben bunu kullanmak istemiyorum. Ama bedenim öylesine arzuluyor ki ... Kafam allak bullak oldu. Bu gecenin sabahı olur mu diyorum. Söz verdiğim insanlar geliyor aklıma. Mektubumun son cümlelerini "yine olmadı bu kez de başaramadım" diye bitirmek istemiyorum; bu kez bunu başaracağım diyorum. Ve elimdeki esrarı lavaboya atıp kaybolana kadar suyu açıyorum. Ellerim titriyor, bedenim buz kesilmiş gibi, ama ben cümlelerimi kağıda dökmeye hala devam ediyorum. Ve artık bir daha o maddeyi almayacağıma kendi kendime tekrar söz veriyorum. Mektubumun son satırlarında şunları demek istiyorum.

"Ben bu gün 26 yaşındayım ve yaklaşık on yıldır esrar bağımlısıyım; hayır bu cümle olmadı artık şu cümleyi kurmayı tercih ediyorum. On yıldır esrar bağımlısıydım; ancak o madde hayatıma girdiği günden beri kullanmadığım en uzun zaman dilimi içinde bulunduğum şu an; içimde kımıldayan umut rüzgarıyla savuruyorum artık ruhumu. Biliyorum benim gibi çok genç arkadaşım var. Bu maddeyi hayatından çıkarmak istediği halde bir türlü bunu beceremeyen. Bizler madde bağımlıları o maddeyi alınca kendimizi öylesine ayıp ediyoruz ki çevremizde en çok sevdiğimiz kişiye bile zarar verebiliyoruz.

Öncelikle hayatın baharına atılan genç kardeşlerime sesleniyorum; sakın ola merak ederek ya da çok yakın gördüğünüz bir arkadaşınızın bir kereden ne çıkar sözü ile bu maddeyi almayın. Genelde böyle başlar madde bağımlılarının hikayesi. Madde bağımlısı olan arkadaşlarıma da içlerindeki o yalnızlık ve hayata küskünlüğü maddeyle değil, çevresindeki sevgi ve güzellik dolu insanlarla yenmeye çalışınlar diyorum. Maddenin müptelası olan arkadaşlarıma genç kardeşlerime; içinizdeki ışığı söndürmeyin bir gün sizi gören

biri olacak, diyerek bana bu konuda destek olan herkese minnettarlığımı dile getirip mektubuma son veriyorum .. :

“Yıl 2002 Nisan ayının üçüncü günü, güneş öğlenin sıcaklığıyla dünyaya hükmediyor. Ben evdeyim ve yine bunalım takılıyorum. Dışarı çıkıp bir şeyler yapmak istiyorum. Bizim yan komşunun oğlu o sıralar beni anlayan ve benim en efkarlı anımda yanımda olan tek isim. Annem ve babam onun pek dürüst ayak olmadığını defalarca dile getirmesine rağmen ben onu hep kendime çok yakın hissettim. Ama bu günün hayatımın bir maddeye hapsoluşunun ilk adımı olacağını tahmin bile edemezdim. Derken yaşımın da verdiği hırçınlıkla annem e ve babama kafa tutup kapıyı yüzlerine çarpıp Karanfil Sokağında adımlamaya başladım. Dünyada yapayalnız hissediyordum kendimi; çevremdeki kimse beni anlamıyordu, ruhum öylesine daralıyordu ki kelimeler benim o anki duygularımı anlatmakta kifayetsiz kalıyordu. Ben kafamda bu cümleleri kurarak Karanfil Sokağı içinde yavaş yavaş adımlarken o komşumuzun çocuğu birden karşıma çıkıverdi. Ve bana “çok dertli duruyorsun gel biraz dertleşelim” diyerek sıcak ve samimi bir yaklaşımla; evlerin tenhalaştığı sakin bir ormanlık alana götürdü beni. Ben hayatımdaki tüm sırları ona orda ifşa ederken, o da her dediğim cümleyi kafasını sallayarak onaylıyor ve beni çok iyi anladığını tekrar tekrar dile getiriyordu. Bu hali onu bana daha da yakın hissettiriyordu.

Ardından muhabbet ederken cebinden bir madde çıkardı ve onu sigaranın içindeki tütünle karıştırıp içine çekmeye başladı. Sonra bir tanede bana hazırlayıp “bunu iç ve tüm sıkıntıların unut” dedi. “Ben ne zaman sen gibi ejkarlansam bununla rahatlıyorum” dedi. Ben tabi o zaman anlık bir merak ve heves ile onun elindeki maddeyi alıp içime çekmeye başladım. Ardından gözlerim karardı ve bir anda kendimi unuttum. Tekrar kendime geldiğimde sanki hiç bir şeyi hatırlamıyor gibiydim. Artık her sıkıldığımda o arkadaşım ile bir araya gelip esrar denen o maddeyi çekiyorduk. Gel zaman git zaman artık bu maddenin müptelası oldum. Bu maddeyi alamadığım gün; nefes bile almakta zorlanıyordum. Artık her fırsatta bu maddeyi almaya başlamıştım. Ben şu an 24

yaşındayım tam sekiz yıl boyunca hayatımı bu maddenin esiri yaptım. Şimdi o kadar pişmanım ki keşke ne o arkadaşımı tanısaydım, ne de bu maddeyle tanışsaydım diyorum. Hayatımın son sekiz yılını hiç yaşamamış gibi hissediyorum. Geçmişime dönüp baktığımda esiri olduğum maddeyle vücuduma süzülen aciziyeti tadıyorum. Keşke diyorum geçen zaman geri gelse başa dönsem annemin babamın dediği gibi yapıp o arkadaşımınla görüşmesem diyorum. Ama artık keşkeler için çok geç olduğunu da biliyorum. Şunu da biliyorum ki ben bu maddeyi artık hayatımdan çıkaracağım.

En çok neyi özlüyorum biliyor musunuz? En çok kaybolan gençliğimi özlüyorum. Esrarın tezgahında kaybolan gençliğimi arıyorum şimdi. Hayatıma bu günden itibaren bir çizgi çekip; geriye kalan günlerimi o madde olmadan yaşamak istiyorum ve bu mektubumda hayata yeni atılan genç liseli kardeşlerime sesleniyorum: ' Sakın ola bir kereden ne çıkar diye bilmediğiniz hiçbir maddeyi almayın; size en yakın olan arkadaşınız bile olsa o yapıyor diye sizde yapmayın; sizin hayatınıza maddeyi girdirecek herkesi hayatınızdan çıkarın. Unutmayın maddeyle ilgili verilecek en büyük mücadele ona hiç başlamamaktır ... "

"Ben iki çocuk annesi bir bayanım. İki tane oğlum var biri 20 biride 18 yaşında. Eşimden LO yıl önce şiddetli geçimsizlikten dolayı ayrıldım ve çocuklarımı da yanıma alıp hayatımın geri kalan kısmını her şey çocuklarım için diyerek yaşadım. Bir yandan çalıştım bir yandan da oğullarıma gereken ilgi ve alakayı gösterdim. Küçük oğlum Erkan babasından ayrıldığımız günden beri hep beni suçlayıp; isyanları oynadı. Bende ona ayrılma sebebimizi defalarca açıklayıp haklılığımı savundum.

Erkan liseye giderken; bir gün eve gelmedi. Ben her ne kadar yoğun çalışsam da çocuklarımın okul çıkış saatlerini ve eve gelme saatini takip ederdim. Erkan arada bir okuldan geç gelmeye başlamıştı. Derken Erkan geç kalmayı artık alışkanlık haline getirdi ve her geçen gün daha da geç gelmeye başlamıştı. Ben onun son zamanlardaki bu hırçın halini bir türlü anlayamıyordum. Ardından Erkan' ı bir gün okul çıkış saatinde bekledim ve gizlice nereye gittiğini takip ettim.

Okul çıkışında birisiyle buluşup ardından hızlı adımlarla uzaklaşmaya başladılar. Kılık ve kıyafetinden anladığım kadarıyla yanındaki şahıs okul arkadaşlarından değildi. O şahısla Erkan uzunca bir yol kat edip; تنها harabe bir metruk binaya geldiler. Ardından içeri girdiler. Ben biraz bekledim dışarıda; sonra dayanamayıp bende o metruk binanın içine girdim. Ve orada o an hayatımın en acı verici sahnesiyle karşılaştım.

Canım oğlum, benim üstüne titrediğim evladım sızmış vaziyette duruyordu ve yanlarında da şırınga ve bir miktar eroin olduğunu tahmin ettiğim maddeden vardı. Ben gözyaşlarım hakim olamadım ve bir an onun ölmüş olabileceğini düşünerek, Erkan diye bağırp onu bağırım bastım. Ama o donuk donuk gözlerime bakıyor hiç hareket etmiyordu. Aslında bu bile mutlu etmişti beni; en azından oğlum yaşıyordu. O an yanındaki kişinin ayılınca bize zarar verebileceğini düşünerek Erkan'ı sürükleyerek binanın dışına çıkardım ve ardından hemen ISS'i arayıp yardım istedim. Yanımıza gelen polisler, ambulans çağırıp Erkan'ı hastaneye kaldırdı.

Oğlum dört saat kadar hastanede bekletildikten sonra tamamen kendine geldi ve o an ilk göz göze geldiğimizde ben dayanamayıp ağlamaya başladım. O da etkilenmiş olsa gerek, bana sarılıp hıçkır hıçkır ağlamaya başladı. Ardından "oğlum neden yaptın bunu" dedim. O cevap vermek yerine başını öne eğip "anne beni evimize götür çok korkuyorum" dedi. Erkanla eve geldik ve eve girer girmez dolabına yöneldi; ben hiç yanından ayrılmıyordum. Erkan dolabından toz halinde bir madde çıkarıp; "ben bundan kurtulmak istiyorum anne ne olur bana kızma, yardım et" dedi. Ardından bu konu ile ilgili uzman kişilerle görüşüp oğlumu UMATEM tedavisine aldardım. "Ben çocuğu belli bir dönem madde bağımlısı olan bir anne olarak ebeveynlere sesleniyorum; çocuklarınızın hal ve hareketlerini iyi gözlemleyin; ama bu gözlemi yaparken onlara fark ettirmeden onları bunaltımdan kurtarın bunu. Eğer ki çocuğunuzun madde kullandığını fark ettiyseniz ona kızıp hatasını yüzüne vurmak yerine, her halükarda onun yanında olduğunuzu dile getirin; tedavi cihetinde cümleler sarf edin ona. Çünkü bu maddeye yönelen

gençlerde en ağır duygu korku ve yalnızlıktır. Anne ve babalar sizlere son cümlem; aranızdaki geçimsizlik ve sorunlara boğulup çocuğunuzu ihmal etmeyin, çocuklarınıza gereken ilgi ve alakayı gösterin zehir tacirlerinin ağına düşürmeyin onları .. :’

“Uyuşturucuya ilk olarak 1 2 yaşında başladım. Arkadaşımın kardeşi uyuşturucu satıcısı idi. Her zaman yanımda içerdi. Bir gün yine yanımda içerken ben ona ne yapıyorsun dedim. O ise bir denesene çok rahatlırsın dedi. Bende onun gibi içime çekmeye başladım. Bir iki derken bende alışkanlık haline geldi. Bu böyle yıllarca sürdü gitti.

Onu içmediğim zamanlarda kendimi bir aptalmış gibi hissediyordum. Artık benim için bu bir ihtiyaç halini almıştı. Bir insan nasıl susuz dayanamıyorsa bende onu içmeden dayanamıyordum. Onu içince kendimi gayet iyi hissediyordum. Daha sağlıklı düşünüyordum ya da öyle olduğunu sanıyordum. Bu zamanla bana yetmemeye başladı ve daha farklı arayışlar içine girdim. Kullanıcı arkadaşlarıma daha yakın olamaya başladım. Daha da ilerledi bu saplantı bende; önce exstazi o yetmeyince de eroin içmeye başladım. İttiğimde sanki bir hayal dünyasında yaşıyordum. Onu içince yapamayacağım hiç bir şey yokmuş gibi düşünüyordum. Beni çok rahatlatıyordu ama beni tükettiğinin farkında bile değildim. Geceleri sürekli uyku m kaçıyordu; zaman zaman da yolda yürümeye takatim bile kalmıyordu. Bu genç yaşta gözlerim bile görmemeye başlamıştı. Olur, olmaz her şeyi bir anda unutuyordum. Ailemle sürekli bir savaş içerisindiydim. Bana en yakın olan insanları bile kırmaya başlamıştım.

Zamanla öyle bir hal aldım ki nefes bile almakta zorlanmaya başladım. En son olarak tedavilerle çok zor olsa da bırakmaya karar verdim. Kimsenin içmesini tavsiye etmem. Yaşadım ve gördüm; şu an uzun zamandır içmediğim halde bile etkileri tam olarak geçmedi. Ama şunu biliyorum ki artık ne olursa olsun bir daha kullanmayacağım o nalet şeyi... “

“Aslında dışarıdan bakıldığında herkes benim hayatıma gıpta ediyordu. Zengin, varlıklı bir ailenin tek kızı; istediği her şey alınan; hayatta maddi olarak tüm olanaklara sahip

biri olarak görürdü arkadaşlarım beni. Ama kimse bilmiyordu ki ben bu şaşalı hayatın içinde sürekli kendime sığınabileceğim kuytu bir yer arıyordum. Tam bu duyguların bana hakim olduğu sıralar; okuduğum kolejde çok farklı birisiyle tanıştım. Okulda hep durgun ve sakin duruşu ile ilgimi çeken birisi. Derken zamanla yakınlaşmaya başladık ve ilerleyen günlerde bu dostça yakınlaşma çılgınca bir ilişkiye dönüştü.

Artık okuldan kaçıp gizli mekanlarda takılıyor; saatlerce eğleniyor, alkol alıyorduk. Hayatım artık daha renkli bir hal almıştı. Anneme ve babama dershaneye ya da kız arkadaşlarımın evine gittiğimi söyleyip zamanı hep onun yanında geçiriyordum. Bir gün Cem'le yine bir eğlence mekanında otururken bana sıkıldığını ve eve gitmek istediğini söyledi. Bende kabul ettim, birlikte evlerine gitmek için yola koyulduk. Cem arabayı sürerken birden rahatsızlandı ve titremeye başladı. Tenha bir yere gelince arabayı durdurup dışarı fırladı ve derin derin nefes alıp vermeye başladı. Tanıştığımız günden beri ilk defa onu böyle görmüştüm. Ardından dayanamıyorum artık diyerek arabanın torpidosundan bir madde çıkararak onu burnuna çekmeye başladı ve orda sızdı kaldı. O kendine gelene kadar başında bekledim.

Derken ben bu olayların ardından hala Cemle olan ilişki-me devam ettim. Ve zamanla aynı maddeye bende müptela oldum. Bunu aile m fark edince beni okuldan alıp yurt dışına teyzemlerin yanında Londra da UMATEM tedavisine aldır-dılar. Hayatımın uçurumundan döndüğümü bu maddeden kurtulunca ve tekrar eski yaşamıma dönünce anladım. Ben bu mektubumda belki yaşadıklarımı bir sayfaya sığdırdım ama o maddenin hayatıma girmesiyle ailemin ve benim çektiğim sıkıntıları yazsam kitap olur. "Ben buradan genç bayanlara sesleniyorum. İnsanın en yakını ve en büyük desteği annesi ve babasıdır. Sakın ola hayatınıza hükmeden geçici bunalımlardan dolayı çareyi tanımadığınız kişilerde aramayın. Madde ile verilebilecek en büyük mücadele ona hiç başlamamaktır. Ben bu bağımlılıktan kurtuldum ve kimsenin de bunları yaşamasını istemem. Kelimelere kolayama yaşadıklarım gerçekten çok zor günlerdi." (Tuğrul Tıraş, Polis Dergisi)

Eski Türkiye Yeşil Ay Cemiyeti Genel Başkanı Av. M. Necati Özfatıra:

“Nükleer bombadan daha tehlikeli!”

“Kitle imha silahları olarak (NBC) yani Nükleer Biyolojik Kimyevi (Gaz) olarak bilinir. Aslında gerçek kitle imha silahları uyuşturucu, alkol, sigara, kumar, AIDS, şiddet, fuhuş, cinsel taciz ve tecavüz, kapkaç, müstehcen yayınlar, cinsel sapıklık ve her türlü kötü alışkanlıklardır. Tarihteki tahribatların hiçbirisi (tabii afetler deprem sel baskınları kasırga volkan patlaması ve diğerleri ile patolojik salgınlar, veba ve diğer salgınların) şu andaki uyuşturucu, alkol, sigara ve diğer kötü alışkanlıkların yaptığı tahribat kadar olmamıştır. Dünya yüzünde hiçbir hukuk ve mantık bir başkasının hayatına kast ederek para kazanmayı meşru sayamaz.

Toplumda kötülüklerle mücadeleli şiar edinen insanlar ve kurumlar devletin ve ülkenin hakiki ve gerçek dostudur. Çirkin ve zararlı alışkanlıklarla mücadele edecek kadar medeni cesarete sahip olmayan topluluklar; o çirkinlik içinde yok olmaya mahkumdurlar. Çocuklar uyuşturucu, alkol ve sigara bataklığındadır. Bağımlı ve suçlu çocukları kazanmak zorundayız. Kötü alışkanlıklarla mücadelede “gönüller” lazımdır. Kötü alışkanlıklarla mücadele ülkemizin milli meselesidir.”

Ölümle Nikahlanmak: Uyuşturucu!

Başta uyuşturucular olmak üzere, bütün çirkin ve zararlı alışkanlıklara zemin hazırlayan “Uyuşturucu Kültürü”~ 20. asrın son yarısında istilalı süper güçlerin, toplum yapısının temelini teşkil eden bütün milli ve manevi değerleri, mistik inanç ve mukaddesleri yok etme uygulamasıdır.

Kötü alışkanlıkların başında gelen uyuşturucu madde kullanımının insan sağlığına, akıl ve ruhi sistemlerimize, topluma yaptığı tahribat tek kelime ile korkunçtur. Hali hazırda bütün dünya ülkelerinde uyuşturucu madde kullanma alışkanlığı bir çığ gibi artmakta ve ülke sorumluları bu felaketin nasıl önleneceğini düşünmektedirler.

Uyuşturucu madde; silah kaçakçılığında, casuslukta, anarşık hadiselerde ve bir ülkenin diğer ülke gençlerini dejenere eden soğuk harpte, gayrimesru kazançlarda en müessir ve en çok kullanılan tahripkar bir vasıttır. Bilhassa gençleri bu felaketten korumak ve kurtarmak insani ve milli bir vazifedir. Bu bataklığa saplanan gençler, tehlikeyi bilmediklerinden basit bir hevesle ve kötü arkadaşların telkini ile beden ve dimağlarını, istikballerini uçuruma atmış olmaktadırlar. İnsanının davranışlarında, düşüncelerinde, duygularında anormal değişiklik meydana getiren tabii ve sentetik maddelere uyuşturucu madde denir. Uyuşturucu maddelerin sayıları pek çok olmakla beraber en çok kullanılanları şunlardır: Afyon, Morfin, Eroin, Esrar, Kokain, Kadinin, Anhalim Levini, LSD ve Kloral Eter'dir.

Başta uyuşturucular olmak üzere, bütün çirkin ve zararlı alışkanlıklara zemin hazırlayan "Uyuşturucu Kültürü"~ 20. asrın son yarısında istikl süper glerin, toplum yapısının temelini teşkil eden bütün milli ve manevi değerleri, mistik inanç ve mukaddesleri yok etme uygulamasıdır. Amaç, uydu haline getirilmesi istenilen ülke ve toplumun milli mukavemet ve savunma gücünü yok ederek, onun her türlü sömürüye müsait hale getirilmesidir.

Tek are: "Uyuşturucu Kültürü"nn önüne Geçmek Fuhuş, rüşvet, kumar, ırza tecavüz, intihar, cinsi sapıklık ve uyuşturucu kapsamına giren madde alışkanlıkları, ailenin yıkımı gibi cemiyeti çözen ve kerten iptila ve eğilimler uyuşturucu kültürünün unsurlarıdır. Mstehcenliği, fuhşiyat ve her türlü sapıklığı, yıkıcı modaları telkin ve teşvik eden, karşıt ideolojilerle toplumu ve bilhassa gençliği kamlara ayıran, keza fırsat buldukça bunları çatıştıran, ülkeyi anarşi arenasına çevirmeyi görev edinen bütün yazılıszl, canlıcansız basınıyayın araçları, başta eğitimğretim olmak üzere, bütün devlet kademelerinde yuvalanmış S'inci kollar, mensupları ve uyduları uyuşturucu kültürünün vasıtalarıdır.

Varlığın stn nitesi olan insan türünü, her türlü milli, medeni ve ahlaki değerlerden tecrit eden, onu sorumsuz bir hayvan menzilesine indiren bu kültür ve fikirleri rtme

faaliyetine, uyuşturucu stratejisinde; “Karşı Kùltür’~ “Hippi Kùltürü’~ “Uyuşturucu Kùltürü” gibi isimler verilmektedir.

Bu sebeple uyuşturucu salgınının önlemenin temeldeki şartı, uyuşturucu kùltürünü engellemektir. Bunun en kesin yolu ise; uyuşturucu kùltürüne hizmet eden kaynaklara bu fırsatı vermemek, uyuşturucu kùltürüne karşı milli kùltürü güçlendirmek, uyuşturucu kùltürünün aktif unsuru olan idollerin yerine, ideallerin, yıkıcı ve bölücü ideolojilerin yerine ise milli ve manevi idealleri ikame etmekten ibarettir. Bu ise en önce Milli Eğitimin ve kitle eğitiminin en güçlü vasıtası olan medyanın görevidir.

Uyuşturucuya Bulaşma şekilleri

Özenti: Özenti sergilemede en önemli payın medyaya ait olduğu rahatlıkla söylenebilir.

Merak: Denerim, bırakırım kafası. .. Fakat bir veya iki de-neme genci belki de dönüşü olmayan yola sokmaya yeterli gelmektedir.

Moda: çevreye uyma gayretkeşliği.

Bozuk Çevre ve Hasta Toplum: Hastalıklar da alışkanlıklar da bulaşıcıdır. İnsandan insana kolaylıkla geçebilir.

Manevi Boşluk: İnanç zayıflığı. Bozuk aile ilişkisinden ve hasta toplumdan kaynaklanan güvensizlik duygusu, gelecek karşısındaki kaygılar strese, sıkıntıya yalnızlığa iter. Ve bundan kurtuluş için gencin ilk başvurduğu merci işe her çeşidi ile uyuşturucular oluyor.

Eğitim Yetersizliği: Eğitimdeki büyük zafiyet ve yapılan yanlışlar. Maddeci felsefeye dayalı eğitimler insanları bencilliğe (egoizme \ şahsi çıkarıcılığa, cismani hazcılığa iten temeldeki sebeplerdir. Bu yol anarşi, tahrip ve kargaşa, kavga yoludur. Toplumunu iflas ve çöküşten başka bir yere götürmez.

Uyuşturucunun Vücuttaki Tahribatı

Mide ve Bağırsaklardaki Tesiri: Uyuşturucu madde kullananlarda kusma, bulantı, karın ağrıları, ishal, mide ve bağırsak kanaması, ülser, mide ve bağırsakların iç cidarlarında

kan toplanması ve şişkinlik, yara ve tahribat meydana gelir.

Böbreklerdeki Tesiri: Uyuşturucu madde kullananlarda idrar tutulması veya artması olur. İdrarda albümin ve kan miktarı artar, uyuşturucu madde böbrek hücrelerini tahrip ederek, ciddi böbrek hastalıklarına ve ölümlere sebep olur.

Karaciğere Tesiri: Kullanılan uyuşturucu madde karaciğer kifayetsizliğine, karaciğer büyümesine ve yağlanmasına, karaciğerin anormal şekilde çalışmasına sebep olur. Rahatsızlığın ilk işareti kaşıntılardır. Neticede ise karaciğer iflasi ve ölüm ...

Gözlere Tesiri: Uyuşturucu maddenin gözlere tesiri büyüktür. Şaşılık, ışığa ve mesafeye mutabakatsızlık gece körlüğü, göz bebeğinin daralması ve genişlemesi, göz adale felci, uyuşturucu maddenin beklenen ve her zaman görülen tesir e tezahürleridir.

Solunum Sistemine Tesiri: Uyuşturucu madde kullananlarda nefes darlığı, öksürük ve boğulma hissi görülür. Akciğer ve kalp zararları olağandır.

Kan Üzerindeki Tesiri: Uyuşturucu madde kullananlarda kansızlık kan zehirlenmeleri, kan hücrelerinde şekil ve adet bakımından değişiklikler olur.

Deri Hastalıkları: Uyuşturucu madde kullananlarda deri üzerinde kızartılar, kabarcıklar, sivilceler, yaralar, siyah renkli noktalar, sertleşmeler meydana gelir.

Asabi ve Ruhi Hastalıklar: Uyuşturucu maddelerin sinir, akıl ve ruhi sistemler üzerindeki tahribatı, diğer organlara yaptığı tahribatın çok üzerindedir. Delilik, erken bunama, şuur kaybı uykusuzluk, felçler, zeka ve hafıza geriliği, hezeyanlar, halüsinasyonlar ve çeşitli akıl hastalıkları uyuşturucu madde kullananların tabii akibetidir.

Ürküten Sonuç: Uyuşturucuya Bağımlılık yaşı 12 "Okullarda Uyuşturucu Alarmı" konulu bir anket düzenleyen Türk Eğitim Sen, anket sonuçlarına göre okullarda zararlı alışkanlıklara sahip öğrenci oranının yüzde 80' i bulunduğunu açıkladı. Ankete göre öğrencilerin neredeyse yarısı 12 1 3 yaşları arasında sigara veya uyuşturucuya bağımlı olmaya başlıyor.

Bin 370 öğretmenin katıldığı anketin sonuçları, okulların zararlı alışkanlıkların pençesinde kaldığını gözler önüne seriyor.

Ankette öğretmenlerin yüzde 44,9' u, okullarında “zararlı madde” madde alımsatımı yapıldığına dair duyum aldığını veya şahit olduğunu ifade etti.

Arkadaşlar Alıştırıyor

Zararlı alışkanlıklara öğrencilerin yüzde 42,5 'i 1213 yaşlarında, yüzde 29,3 'ü 1415 yaşlarında, yüzde 16,2' si 1011 yaşlarında, yüzde 4,3 'ü 89 yaşlarında, yüzde 3,7' si 1617 yaşlarında, yüzde 2,5 'i de 67 yaşlarında başlıyor

Öğretmenlerin yüzde 62,5' i öğrencilerin bağımlılık yapan maddeleri sokakta, yüzde 15,1 'i de okulda arkadaşlarıyla birlikte kullandığını belirtti.

Ankete göre öğrencilerin yüzde 19,3 'ünün sigara ve alkolü sağlığa zararlı bulmuyor! Öğrencilerin yüzde 33,4'ü arkadaşlarını kaybedeceği, yüzde 33,2' si ise itibarının kaybolacağı korkusuyla zararlı maddeleri kullanmaya devam ettiğini açıkladı. Ankete göre gençleri bağımlılığa iten nedenlerin başında ise yüzde 37,3 ile arkadaş grubu ve baskısı geliyor.

En Yüksek Risk, Ergenlik Döneminde

Uyuşturucuya başlamada ergenlik döneminde risk yüksektir.

Bu dönemde gence ilgi ve kontrol en üst safhada olmalı. Uyuşturucuya başlayanların yüzde 45' i, ilkokul mezunu, geri kalan bölümünü ise lise ve üniversite mezunları oluşturuyor. Başlayanların ise yüzde 90' ı bırakma eğiliminde. Bu bakımdan uyuşturucuyla mücadelede eğitimin büyük önemi var. Çocuğunuzun uyuşturucu kullandığını anladığınız takdirde paniğe kapılmadan bir doktora başvurun. Kesinlikle kötü davranmayın.

Suçlamadan, sıkmadan, sevgi ve şefkatli bir yaklaşın. Çocuğunuza daha fazla zaman ayırın. Aile bağlarınızı gözden geçirin.

Tedavinin sonuç vermesi için birinci şart, kişinin tedavi olmayı istemesidir. Eğer kişi tedavi olmayı kendisi istemiyor ise, kimse ona zorla bıraktırmayı başaramaz. Kişi maddeyi bırakmaya kendini hazır hissetmelidir. Çünkü kişi maddeyi bıraktığı zaman alışkanlıklarını, yaşadığı ortamı değiştirmek zorunda kalabilecektir.

Uyuşturucu Kullananları Ele Veren Şüpheler

Kişinin ilaçları saklamaya veya gizlemeye çalışması.

Cilt üzerinde dövme benzeyen mor ve siyah iğne yerlerinin olması.

Damarlar üzerinde veya damarların satha yaklaştığı yerlerde su toplamasını andıran iltihapların varlığı.

Uyuşukluk, uykulu olma veya kendinden geçme (başın öne düşmesi) bilhassa aynı zamanda kaşıntı varmış gibi vücudu kaşıma eğilimi. Bu, bazen uyuşturucu madde veya onların sentetik maddelerinin dozunun fazla kaçırılmış olduğuna işaret eder.

Tamamen tecrit edildiği veya gözaltında tutulduğu takdirde müptela olduğu ilacı alamamaktan dolayı bazı yok-sunluk belirtileri göstermesi.

Gözbebeklerinin ebadının büyük ölçüde değişmesi.

Kişinin oturup gözlerini boşluğa dikme si.

Ateşe tutmak için sapı arkaya bükülmüş çay kaşığı veya tel saplı metal bir şişe kapağı, şırınga gibi uyuşturucu kullanımında kullanılan aletlerin bulunması.

Uyuşturucu kullananların lisanı olan özel argonun bilinmesi. Kişinin belirli zamanlarda (genellikle 45 saatte bir) ortadan kaybolma eğilimi içinde bulunması. (uyuşturucuyu kullan ab ilme si için)

Kişinin kazancı ile diğer ihtiyaçları dışındaki harcamaları arasında dengesizliklerin olması

Önceden güvenilir olan bir kişinin cinayet, gasp, beyaz kadın ticareti, hırsızlık, zimmetine para geçirmek, kalpazanlık, dolandırıcılık, fahişelik vb. gibi suçlara yönelmesi. (uyuşturucu ihtiyacını karşılayabilmek için)

Uyuşturucu bağımlıları sinirlidirler. Enjekte zamanı yaklaştığında, gözlerinin sulanması, burunlarının akması, kaşıntı ve esnemelerin olması, gözbebeklerinin büyümesi gibi ilk belirtileri görülür. (<http://www.ogder.org/tr>)

“Süt parasını eroine verdim”

Erhan K. 30 yaşında üç çocuk babası. İstanbul’un varoşlarında bir apartman dairesinde yaşıyor. Dışarıya çok az çıkı-

yor. “Gölgem gibi beni takip ediyor” dediği uyuşturucuyla mücadelesinde eşinin desteğiyle başarıya ulaşmış. Ancak hala kazanmış değil... Uyuşturucunun pençesinde hayatının sönmemesi için mücadele ediyor. 21 yaşında tanıştığı uyuşturucu yüzünden bir gözünü kaybetmiş. Anlattıkları topluma bir çağrı niteliğinde ...

Sabah gazetesi II Aralık 2003 tarihinde Erhan K. İle yaptığı konuşmada toplumun her kesiminin alacağı ibretli dersler var.

Genç bir kızın ölümü, madde bağımlılığını yeniden Türkiye’nin gündemine getirdi. Bu konuya nasıl yaklaşılmalı?

Her ölümden benzer şeyler söyleniyor sonra her şey unutuluyor. Oysa bu canavarla mücadele etmek hiç ertelenmemeli. Özellikle aileler çocuklarının yaşamında neler olup bittiğini çok yakından izlemeli. Ama sadece onlar değil bütün bir toplum olarak çok dikkatli olmalıyız. Madde bağımlısı diye insanlar dışlanmamalı. Onlara destek olmalıyız. Çünkü kurtulmak gerçekten çok zor ama imkansız değil.

Türkiye’de çok kullanan var mı? Kimler satıyor, sayı nasıl artıyor? Sorusuna, Erhan K. Şöyle cevap veriyor:

Babalı oğullu içen var. Annesine babasına aşıl原因anlar bile var.

Her içen bir satıcıdır. Çünkü kendine bir şekilde o malı sağlayacak. Ya hırsızlık ya da fuhuş yapacaksınız sizi ayakta tutan o zehri temin edebilmek için her türlü yolu deniyorsunuz. Mecburen içiciyken kendine mal temin edebilmek için satıcı olmak zorundasınız. Parası olan bir arkadaşınızı aşılyorsunuz. Eroin içmesi için çeşitli yollar deneyerek bir kere bile olsa tanıştırebilirsiniz, sizin için artık yeni bir kaynaktır. Ama ben kesinlikle hiç kimseyi aşılamadım. Çünkü benim de üç tane küçük çocuğum var.

Bunu yapanlar artık insanlıkla bir alakası kalmamıştır. Krize girmiş bir arkadaşınız size geliyor mal istiyor, sizin de bir tanıdığınız bir torbacı varsa arkadaşınızdan aldığınız parayla hem size hem de para aldığınız arkadaşınıza yetecek kadar mal alıp veriyorsunuz ve birlikte tedavi oluyorsunuz. Bu da demek oluyor ki her içici bir potansiyel satıcıdır. Bu yolla binlerce Türk genci bu zehirle tanıştırıldı ...

Benim zamanımda eroin satıcıları genelde yabancı uyrukliydu. İranlılar, Azeriler, Pakistanlılar, Afganlılar Aksaray'da Kumkapı'da ikamet eder ve çok rahat uyuşturucuyu sokaklarda pazarlara sürerlerdi.

Başımdan geçen bir olayı anlatayım: Krize girmek üzereydim, hemen her zamanki satıcım olan bir şahıstan Aksaray'da mal almaya gitmişim, ama beklediğim adam gelmedi. Beklerken her halinden belli olan eroin içicisi iki kişi gördüm ve onları takip ederek onların aldıkları yerden ben de kendime mal alarak tedavi oldum ...

Siz evlisiniz ve üç çocuğunuz var. Evlenirken eşiniz bu bağımlılığınızı biliyor muydu?

Erhan K: Ben askerden geldikten sonra evlendim. Eşim her şeyimi, madde kullandığımı biliyordu. Çektiğim acıları benimle bire bir yaşıyordu. Eşim kesinlikle uyuşturucu ve alkol kullanmaz. Ama psikolojik olarak her zaman yanımdaydı. Allah'ın sevgili kuluyum herhalde, böyle melek gibi bir insanla evlenmişim. Akşamları eve geldiğimde huzursuzluk meydana getirir, eşimle kavga ederdim, madde bağımlılığının getirdiği bir ruh haliydi. Eşim her zaman eroini bırakabileceğimi, güçlü bir insan olduğumu söylerdi ama ben defalarca bırakmama rağmen yeniden eroine başladım. Her gün yaklaşık 100 veya 200 dolar eroine verirdim. Ailem huzursuzluk yapmamam için mecburen para verirdi. İyi ki vermişler yoksa şu anda ya hapisanedeydim ya da ölmüş-tüm.

Kız arkadaşlarımızın çoğu fuhuş batağına düştüler, bazı arkadaşlarım bu acılara daha fazla dayanamayıp intihar etti. Çünkü ailelerine söylediklerinde anne ve babası tarafından dışlanan birçok arkadaşımız bu illetten kurtulamadı. Babam öldükten sonra ailenin tüm mal varlığını eroine ve ondan kurutulabilmek için tedavi masrafı için harcadım. Daha fazla gücüm kalmamıştı, artık yılmışım. Ama eşim hiçbir zaman yılmadı. Daima yanımda oldu ve maddeyi bırakmam için çaba sarf etti. Çok zor anlarımız oldu. Eşim 9 aylık hamile iken kış günü evde yakacak odun ve 2 yaşındaki kızının karnını dahi doyuracak ekmeğimiz yoktu. Bu durumda dahi ben eroin için para ararken karım da evde el işi yaparak

ekmek ve kızımıza süt alabilmek için mücadele veriyordu. Ona burada sonsuz teşekkürlerimi sunuyorum. Bir insanın tek başına destek olmadan eroini bırakabilmesi çok zor. Ben her zaman eşimin büyük desteği sayesinde nefret ettiğim bu zehirden kurtuldum.

Çaresiz bir annenin çıldırtan ikilemi: “Oğluma eroin parası buluyorum”:

E.A. 48 yaşında bir ev hanımı. Aynı zamanda 6 yıldır uyuşturucu bağımlısı olan 24 yaşındaki oğlunu kurtarmak için mücadele veren acılı bir anne OYSA 25 sene önce Giresun’dan İstanbul’a geldiğinde ne eroinin ne de uyuşturucunun adını duymamıştı. Şimdi ise oğluna eroin parası bulmaya çalışıyor.

O, eroin bağımlısı bir gencin annesi. Bir yandan çocuğunun göz göre göre eriyişi, diğer yandan 24 yaşındaki oğlunun “Ne yaparsan yap, bana para bu ikilemi içinde yaşıyor. İsteddiği parayı bulmazsam beni sabaha kadar uyutmaya-çağını, bileziğimi ya da küpemi satmamı söylüyor. Ben de mecbur kalıp ona para buluyorum. Sonra elinde beyaz bir tozla geliyor. Oğlum çok sakın biridir. Ama istediğini yapmazsam kötü şeyler olacağını hissediyorum.” Bu sözler, oğlu eroin bağımlısı olan 48 yaşındaki E.A:ya ait.

O anne, uyuşturucunun esiri olan evladına girdiği krizlerden çıkabilmesi için ya evinin bir eşyasını satarak ya da komşularından borç alarak para temin ediyor. Yüreğine taş basarak, oğlunun odasında koluna uyuşturucu enjekte etmesini bekleyen talihsiz anne, her seferinde bir ömür gibi gelen dakikaların ardından yavrusunun bir kez daha ölümü teğet geçmesinin sevincini yaşıyor. E. A:nın dört çocuğu var. Giresun’dan 25 yıl önce ekmek parası için İstanbul’a göçen A. ailesinden, R. A., 6 yıl önce uyuşturucunun esiri oldu. Ancak E. A:nın R:yi tedavi ettirebilecek ne parası ne de gücü var. “Yitip gidecek olan 24 yaşındaki genç bir beden ve bu ülkenin çocuğu” diye isyan eden anne, devletin kendisine yardım eli uzatmasını bekliyor.

Oturma odalarının duvarlarındaki kan lekelerini sordüğümüzda, acılı anne çaresizlik içinde anlatmaya başlıyor: “Koluna şırıngayla eroin enjekte ediyor. Bu lekeler, kendine

iğne yaptığı sırada damarından fışkıran kanlar. Her gün bu lekeleri görmek, oğluma yardım edememek beni öldürüyor. Geceleri uyuyamaz hale geldim. 6 senedir esrar içiyor, 1 senedir de eroin alıyor. Oysa sigara bile içmez. Sürekli yatıyor, yemiyor, içmiyor. Kollarında damar kalmadı artık ayaklarından alıyor.’ Oğlunun eroin parası bulabilmek için evindeki televizyonu, tencere setleri ve cep telefonunu sattığını anlatan E. A., “Ne yaparsan yap bana para bul diyor. Ben de mecbur kalıp ona para buluyorum. Sonra elinde beyaz bir tozla geliyor. Daha iki gün önce 130 milyon lira para verdim. Bana satıcılara borcu olduğunu söyledi. Şu ana kadar hiç kavga etmedik ama para vermezsem kötü şeyler olacağını biliyorum” diyor.

E Hanım, oğlunu parasızlık yüzünden tedavi ettiremediğini, ne sigortasının ne de yeşil kartının olduğunu belirtiyor. AMA.TEM’de bir ay kalması için bizden 4,5 milyar lira para istediler” diyen anne, yaşadığı sıkıntıları şöyle anlatıyor: “Ben o kadar parayı nasıl veririm. Zaten komşulara yeterince borcumuz var. Eşim kalp hastası olduğu için o da çalışmıyor. Sadece 18 yaşındaki oğlum Recep’in aldığı maaşla geçiniyorduk. O da birkaç gün önce işten çıkarıldı. Şimdi ne yapacağımı bilmiyorum. Onunla oturup konuştuğumda hep bırakacağını, kendi kendini tedavi etmeye çalıştığını söylüyor. Aklıma getirme, hatırlatma’ deyip beni susturuyor, konuşmama izin vermiyor. Her şeye rağmen çok sevecen ve sakin bir çocuk. Onun eroin kullandığını bilmeyen kalmadı. O kadar iyi bir çocuk ki komşularımız bize yardımdan kaçınmıyor. Ama nereye kadar gider ki bu böyle .. :’ (Sabah, 17 Mayıs 2004)

Bengü Semerci Ne Diyor?

Uzmanlığı, ergenlik çağındaki gençler üzerine olan Doç. Dr. Bengü Semerci, toplumun tehlikeli boyutlara ulaşan uyuşturucu sorununun önemsemediğini, ancak varılan noktanın çok ciddi olduğunu söylüyordu. Semerci, bilhassa sosyal, ekonomik ve kültürel açıdan aileleri üst düzeyde olan çocuklar arasında Ecstasy kullanımının gittikçe yaygınlaş-

tığını belirtti. Semerci'ye göre, en büyük tehlike özelokullarda. Ecstasy'nin neredeyse uyuşturucu bile sayılmadığını vurgulayan Semerci, satıcıların da genç yaşta bile zehirledikleri müşterilerinin ayağına gittiğini bildirdi. Ecstasy haplarının yaygınlaştığına dikkat çekerken de "bu da cinsel ilişkiyi kontrolden çıkarıyor" diyordu.

Uyuşturucu terörüne karşı aileler uyanık olmalıdır. Çocuklarını bu aldatan zehir hakkında bilgilendirmelidirler. Bu bataklığa düşenlerin sonlarının kötü olduğunu onları gerekirse hastanelere götürerek göstermelidirler. Her şeyden önemlisi aile ortamında sevgi yol gösterici olmalıdır. Olaylar, meseleler açıkça konuşulmalı, anne ve baba çocuklarına davranışlarıyla örnek olmalıdır. Çocuklarına kötü örnek olan, çocuklarını kontrolsüz şekilde rahat bırakan aileler uyuşturucuya davetiye çıkarmışlar demektir. Hatta bu tip aileler çocuklarıyla beraber eğlenmeye gidiyorlar, çocukları hemen yanı başlarında aspirin gibi Ecstasy yutuyor ve anne, baba bunun farkına bile varmıyor, cesaretlenen çocuk istediğini yapıyor. Maalesef bu tür olaylar yaşanıyor.

Uzmanlara göre aileler, sokaklarda yüzlerce uyuşturucu, uyarıcı ve uçucu madde bağımlısı olmasına rağmen Benim çocuğum nasılsa kullanmaz' düşüncesiyle bu tehlikeye kayıtsız kalıyorlar. Çocuklarını uyuşturucudan uzak tutmak isteyen aileler, önce maddeyi tanımalı. Uzmanlar, çocuğa söylenen uyuşturucu kötüdür, hapse girersin gibi cümlelerin aslında özendirici olduğunu vurguluyorlar. Bunun için önce ailelerimize ve çocuklarımıza uyuşturucuyu tanıtıp onların merak duymamalarını sağlamalıyız. Ayrıca basında, televizyonda, kitaplarda, uyuşturucu kullanımını özendirici yazı ve görüntülerin kullanılmasının da önüne geçmek gerektir.

İstanbul Narkotik Suçlarla Mücadele Şube Müdürü Tufan Ergüder, konu ile ilgili şu tespitlerde bulunuyordu.

Biliyorsunuz Amerika'da, Avrupa'da bir öğrenci sınıfı basıyor, çarşığı basıyor, elinde silah. Önüne gelene ateş ediyor. Hiç hedef gözetmeksizin. Türkiye'de de böyle olayları görebiliriz yakında. Önemli uyuşturucu maddelerden olan esrar böyle bir şey. Esrarı insanlar çok hafife alıyorlar. Geçen

sene hatırlarsanız iki tane psikopat Bursa'dan yola çıktılar. Yol boyunca, ta Adana'ya kadar önlerine gelen araba yıkayıcısını, benzinciye, tüpçüyü öldürdüler. Bunların araçlarında esrar bulunmuştu. Türkiye'de esrara karşı tuhafbir görmezden gelme var. Ottur, günahı yoktur, zararı yoktur gibi tekerlemeler var halk dilinde. Genellikle insanlar kendi çocuklarının madde aldıklarını ikinci senede filan öğrenirler. İlk iki sene, madde zarar vermezmiş gibi bir seyir izler. Ondan sonra vurmaya başlıyor insanı. O yüzden çok dikkat etmek lazım. Önümüzdeki süreçte maddeye bağlı olarak cinayetler de intiharlar da artabilir. (Zaman, 7 Ocak 2008)

Cinayetlerin, intiharların artmaması, gençlerimizin telef olmaması için, aileden hareketle toplumun bütün birimleri üzerlerine düşen görevleri yapmalıdırlar.

Unutmayalım, gençlik damarı, akıldan ziyade, duyguları dinler. Bundan dolayı ailenin çocuklarının yanlış yapmaması için, sabırla iletişim kurarak, gencin akli ile duygularının dengeli olmasına yardımcı olmalıdırlar. Gençlik çağının önünde tuzaklar ve ağlar vardır. Kötü arkadaşlar, sigara, alkol, uyuşturucu, sınır tanımayan kız erkek arkadaşlığı... Gencin bu tuzaklara düşmeden hayat merdivenlerini çıkması, başarılı ve huzurlu yaşaması için en önemli şartlardandır.

Çocuklarımıza, gençlerimize sahip çıkalım. Benim çocuğun uyuşturucu kullanmaz demeyelim... Hiçbirimizin bu hususta garantisi yok ...

Kendi Günlüğündeki Kurban

"Gerçek doğum tarihi belli olmasa bile, 84 doğumlu, gerçek adı Deniz. Gerçek annesinin adı Saniye. Hiçbir zaman gerçek kimliğini ve bu isimlerin dışında gerçeği bilmedi. Mutluluğu eroinde yakaladı. Mutsuz ve yıllarca yalnızdı. Bu pislik yaşama, tıpkı M. Monroe, K. Cobain gibi, over doz olayına girmek olacaktır. Herhalde o zaman bu yazdıklarım, bu özel düşüncelerim kim bilir kimlerin eline geçecek .. :'

Geçtiğimiz hafta izbe bir mezarlık köşesinde cesedi bulunan talihsiz bir genç kızın karaladığı günlüğünden bir not bu okuduğunuz.

Burçin Bircan genç yaşta hayata veda etti. Arkasında onlarca soru işareti ve hüznün bırakarak. O dünyaya çok çok yabancı olan bizler bile ilgi duyduk bu ölüme ve Burçin'in ibret dolu yaşamından herkes kendi meşrebince bir hisse alıyor. Ancak eminim bir süre sonra unu ta cak herkes. Medya başta olmak üzere yeni Burçin'lerin yetişmesini görmezden gelmek bir yana belki çanak tutacak.

Bir arkadaşım, Burçin'in günlüğünü okudukça "Yahu bütün bu olanlar nerede yaşanıyor? Var mı Türkiye'de böyle yerler, böyle insanlar?" deyiverdi. Herkes ona, sen hala uyumaya devam et' kabilinden bir bakış fırlattı. Evet, bizler uyuyorken Burçin, harabe bir odada günlüğüne şunları yazmaktaydı: "Şu an buz gibi bomboş odada tarihi yemek masası üzerinde yazıyorum. Öyle düştüm ki kurşun kalemimin ucu benimle beraber yavaş yavaş eriyor." Bir edebi metinden alınmış kadar trajik olan bu cümleleri okudukça bir kurgu dünyasında değil, gerçek yaşamın ta kendisini okuduğumuz gerçeğini unuttur gibi oluyoruz. Oysa Burçin gerçek, ölüm gerçek, eroin de gerçeğin ta kendisi! Sahte olan uyuşturucunun verdiği rahatlama, ışıltılı magazin alemi, Televole dünyası.

"Yine evim yok, sokaktayım yani! Haftada 1 kez banyo yapabiliyorum. Onu da yapabilirsem. Tam bir eroinman oldum. Kurtulmak istiyorum. Bu yüzden yıllardır yaptığımı gibi tek çıkış yolum olan ailemi aradım. Ama onlar beni yine kabul etmediler. Tek istedikleri D. ile evlenmem. Eroinman biriyim, o çocuğu kirletmem."

Yetkililer bu günlüğü özenle okumalı, iyi analiz etmeli ve yeni nesillere adeta bir ders kitabı gibi okutmalılar. Kesinlikle bu yapılmalı. Bir bataklığa adım adım çekilen genç kızın hüznün verici gerçek öyküsü var bu satırlarda çünkü: "Lanet olsun çıkamıyorum şu pislik yaşıntıdan. Mutsuzum. Benim hem Türkiye birincisi olmam daha sonra da Dominik Cumhuriyeti'nde dünya 3'üncüsü olmam. New York'a gitmekten artık tamamen umudumu kesmiş durumdayım. Artık hiç kimseye hiçbir şeye inanmıyorum. Arınemin dün telefonda söylediği gibi yavaş yavaş yok oluyorum galiba."

Her Ariadolu kızının rüyasını süsleyen evlilik fikrine bakın genç kız neden karşı çıkıyor: "Yine evim yok, sokakta-

yım yani! Haftada 1 kez banyo yapabiliyorum. Onu da yapabilirsem. Tam bir eroinman oldum. Kurtulmak istiyorum. Bu yüzden yıllardır yaptığım gibi tek çıkış yolum olan ailemi aradım. Ama onlar beni yine kabul etmediler. Tek istedikleri D. ile evlenmem. Eroinman biriyim, o çocuğu kirletemem:’

İşte kirli’ dediği hayat: O içnelerden sonra iyice sapıttım.

Grup seks, eroin, esrar, Ecstasy, vs ... Bu beni çok rahatlat-tı. Kısa bir süre de olsa unuttum acılarımı:’ Arıcak bu kaçışın uzaklaşmak değil geçici unutkanlık için olduğunu, gerçeğin er geç karşısına dikileceğini biliyor zavallı Burçin. Ve inanca olan hasretini sık sık dile getirip, Tanrım’ diyor. Ellerini açıp yalvarıyor. Sonra hasret dolu satırlar: “Ramazan Herkes oruç tutuyor. Herkes ailesiyle oruç açıyor. Yemek yiyor! Ba-zen televizyonda reklamları izlerken aile ml e gece sahura kalktığımız günler aklıma geliyor, boğazıma yumruk tıkı-yorlar sanki:’ Burçin’in yaşamı bir ibret belgesi sanki ... (Nedim Hazar, Zaman, 14.01.2004)

Burçin Bircan’ın Hayatının Üstü ...’

Kozlu mezarlığında kollarında lanetli morluklar, ağzın-da köpüklerle cesedi bulunduğundan bu yana Burçin Bircan hakkı. da gazete sayfalarına dökülenler aklıma hep Özde-mir Asaf’ın “Üstü Kalsın” adlı hüznü şiiirini getiriyor:

“Ölüyorum tanrım Bu da oldu işte.

Her ölüm erken ölümdür

Biliyorum tanrım.

Ama, ayrıca, aldığın şu hayat Fena değildir

Üstü kalsın.”

Burçin gitti ve hayatının üstü bizde kaldı.

Balıklı Rum Hastanesi’ndeyken tuttuğu günlüğü bozuk para gibi gazete sayfalarında harcanıp gidiyor.

Azıcık, kısacık süren hayatının ıçığı cıçığı en ince ayrıntı-sıyla ortaya dökülüyor, bir daha hesaplaşıyor, yorum üstü-ne yorum yapılıyor.

Her sabah gazetesini açıp bu günlükleri okuyanlar ne so-nuçlar çıkartacak, bilmiyorum. Gençlere, ana babalara ibret olacak mı, pek sanmıyorum.

Onun bir gram güvenlik, iki gram sevilme ve şu berbat hayatta “yırtma” arayışı uğruna her türlü hırpalanmaya suistimale açtığı bedeni artık yok.

Ama bizim “kaybetmiş hayatlar” dan derme çatma dünya görüşleri ve mutsuz ahlak dersleri çıkartma şehvetimiz sürüyor. Halimize bakıyorum da içim bunalıyor.

Uyuşturucuyu konuşuyoruz; yalapşap ve cahilce ... Gençlerin psikolojisini konuşuyoruz; nasıl uyduruk ve nasıl yalandan pembeliklerle ...

Magazin kültürünü konuşuyoruz; üzüm yemek için değil bağcı dövmek için ...

Aileyi, ailenin önemini konuşuyoruz; kof sloganlar ve kör inançlarla ...

Cinselliği konuşuyoruz; ama nasıl? Başkalarına karşı acımasız, kendimize karşı korkak bir dille ...

Salla gitsin!

Televole’yi suçla, anne babayı suçla, ona içtenlikle yardım etmeye çalışıp pes edenleri suçla.

Ama ...

Üretiminden tüketimine dev bir ekonomisi olmasa, devlet bütçelerini solda sıfır bırakacak kadar büyük gelirler edinilmeseydi uyuşturucu diye bir şeyin olamayacağını görmek isteme ...

Aile ortamı denen şeyin “doğuştan” sıcak bir ortam olmadığı; bugün birçok çocuğun aile içinde ağır şiddete maruz kaldıkları için sokaklarda oldukları gibi bir gerçeği görmezden gel ...

Yoksulluğun ve yoksunluğun günümüzde aileleri nasıl hırpaladığını ve çocukların bu ortamda nasıl “boğulacak” gibi olduklarını bilmek bile isteme ...

“Bağımlı kişilik yapısı” hakkında hiçbir şey bilme, öğrenmeye yanaşma ...

Modern hayata bir kez olsun televizyon ekranına takılmadan; aklınla ruhunla bakıp yorumlama ...

Ama salla gitsin! Konuş, yorumla; en ağır acıları bile parlak ifadelerle kırıp yıldız yap!

Olmuyor tabii, olmuyor!

Geriye dedikoducu heyecanlar, ucuz ahlakçılıklar, ce-

halet ve sahtekarlıkla bezenmiş sinsi şehvetler ve lime lime edilmiş özel hayatlar kalıyor.

Olmuyor tabii ...

Bu yüzden işte, her ölüm gideni "rahatlatıyor" ama ne yazık ki, biz kalanların huzursuzluğu büyüdükçe büyüyor... (Haşmet Babaoğlu, Vatan,I 5.0 1.2004)

"Uyuşturucuyla bağlarını koparıp tedaviyle hayata tutundular"

10 yaşındayken babasıyla aynı masada içki içmeye başlayan Sebahattin Çelik, alkol bağımlılığı sebebiyle birçok suçta karışmış. Vücudunda 8 kurşun, 47 bıçak yarası var. 109 gün önce gittiği AMATEM sayesinde şimdi hayata daha umutlu bakıyor.

Alkol ve madde bağımlılığı sebebiyle AMATEM'de tedavi gören hasta sayısı sürekli artıyor. Bu yıl mayıs ayına kadar tedavi merkezine sadece alkolden kurtulmak için bin 958 kişi müracaat etti. Madde kullanımı sebebiyle başvuranların sayısı ise IS bin 118. Hayata yeniden tutunmak için Merkez'de tedavilerine devam edilen bağımlıların hikayeleri ibretlerle dolu.

İki arkadaş içki masasında oturmuş konuşurken biri cebinden iki tabanca çıkarıp koydu masanın üstüne. Bir iş vardı halledilmesi' gereken. Hayır' dedi arkadaşına, daha önce cinayetten 10 yıl hapis yatan alkol ve madde bağımlısı genç adam. Kararlıydı; esiri olduğu bağımlılıktan kurtulup yarım bıraktığı hayallerine devam edecekti. Sen de yapma' deyip ayrıldı can dostundan. Çok değil bir saat sonra kardeşi kadar sevdiği arkadaşının adam öldürdüğü haberini aldı. "2 Mart günü alkollü olsaydım bugün belki de 8 kişinin katili olacaktım:' diyor Sebahattin Çelik. Çünkü arkadaşının bastığı ofiste 8 kişi vardı ve içlerinden biri kurşunların hedefi olmuştu. 45 yıllık hayatının 35 yılında madde ve alkol kullanan Çelik, şimdi huzurlu. Çünkü o temiz ve ayık bir hayat'a attığı adımın 109. gününde ...

Alkol ve Madde Bağımlılığı Tedavi Merkezi'nde (AMATEM) tanıdık Sebahattin Çelik'i. Kendisi gibi eski bağımlı

olan arkadaşlarıyla yeniden hayata tutunmanın mücadelesini veriyor şimdi. Kendi ifadeleriyle ikinci hayatın' sevincini yaşıyorlar. Kötü pek çok anının üzerine sünger çekmiş, geleceğe dair planlarını anlatıyor hepsi: "İş bulup çalışsam, yeni bir yuva kursam, en azından pikniğe gideceğim bir arabam olsa:'

Sebahattin Çelik, 10 yaşındayken babasıyla aynı masada içki içmeye başlamış. 20 yıl önce alacak verecek yüzünden çıkan kavgada bir kişiyi öldürüp cezaevine girmiş. Uyuşturucuya da burada alışmış. Alkol için para bulamadığı zamanlarda etrafına saldırınca bazen dayak yemiş, bazen de birilerini dövmüş. Vücudundaki 8 kurşun ve 47 bıçak darbesi, o kavgaların izi. Gece gündüz alkol ve madde alarak yarı baygın halde hayatını sürdüren Çelik, 109 gün önce tedaviye başlamaya karar vermiş. Çelik, krize girdiği bir anda Gaziosmanpaşa'da oturduğu evi benzin döküp ateşe vermiş. Kullanılamaz hale gelen evi yanarken seyreden Çelik, yaptıklarından pişman olup tedaviye başlamaya karar vermiş.

Alkol ve madde kullanırken çok sinirli olduğunu ifade eden Çelik, "Şişeyi görünce herkesi unuttuyordum. Eşime çok şiddet uyguladım. Çocuklarıma sevgi göstermedim. 10 yıl hapiste yattığımdan çocuklarımı göremedim. Çıktığımda Bu adam kim?' diye sorduklarında çok zoruma gitmişti:' diyor. Tedavinin ardından hayata yeniden tutunduğunu ifade eden Çelik, ayık' günlerinin farkını ise şu sözlerle özetliyor: "35 yıldan sonra yaşadığımı hissettim. Güneşi ilk kez bu kadar parlak gördüm. Ailemle sohbet etmenin tadına vardım. İnsanlarla konuşamazken şimdi koroda şarkı söylüyor, resim ve spor yapıyorum:' Çelik'in hedefi, yıllardır aksattığı tekstil atölyesinin başına geçmek ve çocuklarına iyi bir gelecek hazırlamak.

"Artık Resim Çizebiliyorum"

Kötü giden 15 yıllık evliliğin ardından uyuşturucu kullanmaya başlayan 43 yaşındaki A.c. de 7 yıllık bağımlılığın ardından temiz bir hayatı tercih edenlerden. AMATEM'de başladığı tedavi sonucu 5 aydır madde kullanmayan A.C.

de arkadaşları gibi maddi manevi pek çok kayıp yaşamış. Deri ticaretiyle uğraşan 2 çocuk babası, madde alabilmek için önce arabalarını, evlerini derken işyerini kaybetmiş. "Maddeliyken kendimi çok mutlu hissediyordum, hayal dünyasında yaşıyordum:" diyen A. c., kriz anında ise çok sinirli olduğunu, bu yüzden ailesi ve arkadaşlarının kendisinden uzaklaştığını anlatıyor. AMATEM'deki doktorlarının kendilerine bir aile şefkati gösterdiğini ve tedaviyle birlikte hayata yeniden tutunmaya çalıştığını söyleyen A. c., "Çevremde kimse kalmamıştı. Bir ortamda konuşamazken şimdi şarkı söylüyorum. Çöp adam çizemezken şimdi resim yapıyorum:" diye konuşuyor.

"Sevgiden Yoksun Büyüdüm"

Baba sevgisinden yoksun büyüyen ve 12 yıl önce madde kullanmaya başlayan 30 yaşındaki M. Ş:nin hikayesi de diğerleriyle aynı. Torbacılara ayakçılık yaparak başladığı bu maceralı hayatında eroin, kokain ve esrar kullanmış. Patronları madde bağımlısı olduğunu öğrendiği ana kadar çalıştığı işyerlerinde kazandığı paranın tamamını uyuşturucuya harcayan M. Ş., 7,5 yıl önce bağımlı olduğunu öğrenen ailesi kendisini evden koyunca yazın parklarda, kışın da cami avlularında yatarak geçirmiş senelerini. 3 yıl önce evlendiği eşine verdiği sözü yerine getirmek için tedaviye başlayan genç adam, 93 gündür yataklı tedavi gördüğü AMATEM'den temiz bir insan olarak çıkacağı günü bekliyor. Şimdilerde hayata umutla bakan ve ikinci hayatı için planlar yapan M. Ş:nin en büyük arzusu Trabzon'da 2 yaşındaki oğluyla birlikte yaşayan eşine ve 7,5 yıldır görmediği annesine kavuşmak. İstanbul'da kalıp tedaviye devam edeceğini ve iş bulacağını söyleyen M. Ş:nin hayalini ise pikniğe gideceği bir araba süslüyor.

"AMATEM'e tedaviye gelenler katlanarak artıyor" Bakırköy Ruh Sağlığı ve Sinir Hastalıkları Eğitim ve Araştırma Hastanesi içinde yer alan AMATEM, alkol ve madde bağımlılarına 1983 yılından bu yana hizmet veriyor. 84 yataklı kapasiteli merkezde 3 poliklinik, 2 denetimli serbestlik

polikliniği, alkol bağımlılarına yönelik yoğun bakım ünitesi, alkol madde arındırma ve psikososyal servisleri bulunuyor. AMATEM’de 1 klinik şefi, 3 psikiyatri uzmanı, laile hekimliği uzmanı, II asistan, 3 psikolog, 27 hemşire, 3 spor, 6 güvenlik, 4 danışma görevlisi ile 17 personel görev yapıyor. Alkol ve madde bağımlılarının yatarak ve ayakta tedavi edildiği polikliniklere, 2008 yılında 9 bin 149 kişi kendi isteğiyle başvururken, 24 bin 197 kişi de denetimlerde tespit edilerek tedavi altına alındı. 2009 yılı Nisan ayı sonuna kadar alkol kullanımı nedeniyle AMATEM’e başvuranların sayısı bin 958 iken, madde kullanımı nedeniyle başvuranların sayısı IS bin 118. (Zaman, 8 Haziran 2009)

Saçta Uyuşturucu Testi

Saçta uyuşturucu madde testi, kişinin uyuşturucu uyarıcı madde (esrar, eroin, kokain, ecstasy, amfetamin, metamfetamin, MDMA vs.) kullanıp kullanmadığının geriye dönük tespiti için uygulanan bilimsel bir yöntemdir.

Saçta uyuşturucu madde testi;

1 Saçta uyuşturucu madde testi uygulanacak kişinin yastık kılıfından veya saç fırçasından getirilen saç, saçta uyuşturucu madde testi uygulanması teknolojik olarak mümkün değildir. Saç numunesi kafanın belli bölümlerinden belli yöntemlerle belli miktar alınmalı ve belli bir standart yöntemle korunmalıdır.

2 Saçta uyuşturucu madde testi uygulanacak kişinin rızasız olmadan yani yazılı ve imzalı izini alınmadan şahıstan numune almak ve saçta uyuşturucu madde testine tabi tutmak ne etik ne de kanunidir.

3 Saçta uyuşturucu madde testi geriye dönük olarak kişinin uyuşturucu uyarıcı madde (esrar, eroin, kokain, ecstasy, amfetamin, metamfetamin, MDMA vs.) kullanıp kullanmadığının tespiti için yapılmaktadır. Geriye dönüş süresi ise kişinin talebine değil, kafasında bulunan saçın uzunluğuna bağlıdır. Ortalama olarak saçın uzaması 1,Scm./ay’dır. Yani normal şartlar altında bir kişinin saçı ayda ortalama 1,Scm. uzar. Kafasında 2cm. saç olan birinin 3 ay önce uyuşturucu

uyarıcı madde (esrar, eroin, kokain, ecstasy, amfetamin, metamfetamin, MDMA vs.) kullanıp kullanmadığının tespiti mümkün değildir fakat kafasında 9 cm saç olan birinin geriye dönük saçta uyuşturucu madde testi 6 ay öncesine kadar gidebilir.

4 Söylenenlerin aksine çok az bir kullanımın (örneğin; kişi 4 ay önce bir kez esrar kullanmış) saçta uyuşturucu madde testi ile böyle bir kullanımın kesin tespiti mümkün olmayabilir. Saçta uyuşturucu uyarıcı madde testi düzenli bir madde kullanımı olduğunda daha güvenilir ve doğru sonuç vermektedir.

Madde Bağımlılığında Aile Faktörü

Kötü alışkanlıklarla mücadelede toplumun temel taşı olan aile kurumuna büyük ödevler düşüyor. Başta madde bağımlılığı ve diğer olumsuz etmenleri bertaraf edecek tek unsur ailenin güçlendirilmesidir. Aile bir toplumda ne kadar güçlüyse o toplum o denli sağlam temeller üzerinde yaşayacaktır.

Sağlıklı Aile: İdealolarak tam sağlıklı bir aile; eşler ve çocuklardan oluşan bir yapı olarak, her türlü değişim ve krizler karşısında varlığını koruyabilen, gelişim dönemlerini yıkımlara ve kayıplara uğramadan geçirebilen, ekonomik, sosyal, kültürel ve psikolojik işlevlerini üyeleri için, günün koşullarına göre tatmin edici ölçülerde yerine getirebilen ailedir. Bu konuyu biraz açabilmek için aileyi yapısal ve işlevsel olarak tanımlamak gerekir. Toplumdan topluma, kültürden kültüre değişmekle birlikte günümüzde, aileden bahsettiğimizde genel olarak çekirdek aileden bahsetmekteyiz. Aile, karıkoca ve çocuklardan ve bazen diğer yakın akrabalarından meydana gelen, üyeleri arasında karşılıklı saygı, sevgi, dayanışma ve birbirlerine ait olma duygusu bulunan ve ortak amaçları olan ekonomik, sosyal ve kültürel bir kurumdur. Aile, toplumun çekirdeğini oluşturan, sevgi, saygı, dayanışma, güven ve birbirine bağlılık esaslarına göre varlığını devam ettiren gönüllü bir birlik olarak da tanımlanabilir. Bir organizasyon olarak aile kurumu, aile üyelerinin, sosyal, kültürel, ekonomik,

eğitimsel ve psikolojik ihtiyaçlarını karşılamaya, üyelerinin, toplum içinde kendilerini güvencile var edebilmelerine, geliştirebilmelerine, saygınlık kazanabilmelerine ve kendilerini gerçekleştirebilmelerine aracılık eder. Bu bağlamda ailenin işlevi, üyelerinin doğal gereksinmelerini karşılamaya yönelik bir aracılık işlevidir. Aile aynı zamanda, toplumun kalkınması, gelişmesi, birliği ve esenliği, sürekliliği için de temel bir işlev görür. Sağlıklı ailenin belli başlı temel unsurları olarak şunları sıralayabiliriz:

- Eşler, birbirleriyle uyum sağlayabilecek, sağlam bir denge kurabilecek ve birbirlerini tamamlayabilecek özellikleri %50 60'ın üzerinde sağlarlar. Bu özellikler:

- Yaşamın anlamı, idealleri, değerleri, inançları ve amaçları,
- Ruhsal ve psişik yapılarında uyum, karşılıklılık ve denge yeteneği,

- Entelektüel, estetik, duygusal ve zihinsel boyutlarda uyum,

- Fiziksel ve cinsel uyum,
- Karşılıksız sevgi,
- Eşinin kişisel özelliklerini kabullenebilme ve saygı gösterebilme yeteneği,

- Bencillik ve sahiplenme duygusunun olmadığı paylaşım ve dayanışma isteği,

- Çocuk sahibi olmak ve yetiştirmek konusunda ortak niyet ve istek,

- Ailenin işlevleri ve sürekliliği konusunda benzer inanç, kararlılık ve irade yeteneği.

- Aile bireylerinin her biri, aile içindeki konumları, işlevleri, hak ve sorumlulukları konusunda açık ve net bir anlayışa sahiptirler.

- Aile içinde ve dışında; ilişkileri, davranışları ve tepkileri kolaylaştıracak yeterli ölçüde, ilkeler ve normlar belirlenmiştir.

- Ortak kararlara, ilkelere ve normlara uyulmaması halinde hangi yaptırımların devreye sokulacağı üyeler tarafından açık ve seçik bilinir.

- Aile içinde fiziksel, sözlü, duygusal ya da ekonomik şiddet asla söz konusu olmaz.

- Organizasyonel bir yapı olan ailede de bir hiyerarşi söz konusudur. Aileyi ilgilendiren önemli kararların alınmasında, aile bireylerinin her biri, konumlarına ve işlevlerine göre kararlara katılım sorumluluğunu üstlenirler.

- Aile üyeleri, fikirlerini, duygularını, isteklerini ve eleştirilerini, herhangi bir korku ve kaygıya kapılmadan ifade edebilirler.

- Aile üyeleri, kendi davranış ve tercihlerini, diğer aile üyelerinin hak ve yetkilerini çiğnemeyecek şekilde belirleme hakkına ve kendi olma özgürlüğüne sahiptirler.

- Çatışmalı durumlarda, aile üyelerinin empatik yaklaşım geliştirme, çatışma çözme ve uzlaşma becerileri gelişmiştir.

- Aile üyeleri, kendi yaşamsal kaderleriyle, aile ve ailenin diğer üyeleri arasında ölçülü bir bağ kurabilme becerisini gösterebilirler.

- Birbirlerinin yaşamsal özgürlüklerine ve sorumluluklarına, gelişim fırsatlarına müdahale etmeden destekleyici ve tamamlayıcı bir çabayı ortaya koyabilirler.

- Samimiyeti dürüstlük, açıklık becerileri yanında sevgi, şefkat ve merhamet duyguları da yeteri kadar gelişmiştir.

- Yaşamsal zorluklara ve krizlere karşı direnç geliştirmişler ve yeterli donanımı edinmişlerdir. Sağlıklı aile ve evliliklerde karşılaştığımız durumların tamamen tersiyle karşılaşırız. Yaşam tamamen tersine döner ve olumsuz durumlardan, bozulan dengeden sadece aile üyeleri değil, ailenin yakın çevresindeki her kes belirli ölçülerde etkilenir.

- Aile içinde aile bütünlüğüne ve sağlığına zararlı hatalı ilişki biçimleri kullanılmaya başlanır.

- Üyeler savunma mekanizmalarını ve hatalı düşünce biçimlerini daha fazla kullanmaya başlarlar.

- Çatışmalar yaygınlaşır ve sıklaşır, çözümsüzlükler artar.

- Aile üyelerinin birbirlerine karşı olan güvenleri, hoşgörüleri ve anlayışları azalır.

- Birbirlerine karşı olan sevgi, şefkat ve merhamet duygularının yerini, öfke, saldırganlık, nefret, tahammülsüzlük ve incinmişlik duyguları alır.

- Kurallara ve normlara uyma isteği ve becerisi azalır.

• Sorunların gerçek kaynakları unutulur, ilgisiz nedenlere ve durumlara bağlanır.

• Bireyler giderek birbirlerini ve kendilerini duygusal olarak izole ederler, uzaklaşırlar.

• Sevgi ve paylaşım ilişkilerinin yerini kölelik ve bağımlılık ilişkileri alabilir.

• Sorunların çözümü aile içinde aranmak yerine dışarıda (işte, hobilerde, gece hayatında, alkolde, evlilik dışı ilişkilerde) aranmaya başlanır.

• Aile bireylerinin davranışsal, duygusal ve ruhsal dengeleri giderek bozulur.

• Sorunlar ve çatışmalar arttığında ve uzun süre çözülmediğinde, aile üyelerinde, özellikle çocuklarda davranış ve uyum problemleri veya psikiyatrik sorunlar ortaya çıkabilir.

• Aile bütünlüğü ve evlilik dağılmaya ve parçalanmaya doğru gidebilir. (Cem Aslıtürk, Psikolog)

Vicdansız Satıcının Yaptıkları

Narkotik şubede görev yaparken, ebetteki çok şeylere şahit olduk. Ama içimi dağlayan ve unutamadığım bir anı da, sokak satıcısı diğer bir deyişle torbacı diye nitelendirdiğimiz bir şahsın akıllara zarar varan satış yöntemi idi. Bu acımasız insan, satmakta olduğu maddeleri pazarlarken parası olmayan gençlerin iç çamaşırlarına varasıya kadar aldığı dehşetengiz yöntemdi. Baskın sonrası evinde yaptığımız aramada yüzlerce kız ve erkek çocuklarına ait iç çamaşırı bulduğumuz bu vicdansız adam kendini savunurken bizlere verdiği ifade ürkütücü olduğu kadar düşündürücüydü: Çocuklar bana geldiği vakit paraları yoksa iç çamaşırlarına varıncaya dek her şeylerini alıyordum:

Uyuşturucu partisinde ölü bulunan gencin babası: Kızım kötü arkadaş kurbanı oldu.

Burdur'da 16 yaşında bir genç kızın hayatını kaybetmesiyle sona eren uyuşturucu partisi' olayının ardından aile dramı çıktı.

19 yaşındaki R.B Zafer Mahallesi'nde R.G isimli gencin evinde arkadaşlarıyla birlikte uyuşturucu partisi düzenle-

miş, aldığı aşırı dozda eroin nedeniyle hayatını kaybetmişti. R. B. nin cenazesi, Ulu Camii'nde kılınan namazın ardından Burdur Asri Mezarlığı'nda toprağa veriliyor. R.B'nin babası M. B, kızının kötü arkadaş kurbanı olduğunu söylüyor. Kızını yıllardır bu arkadaş çevresinden kurtarmak için çabaladığını anlatan Baba B, "Devlet korumasında olsun diye yetiştirme yurduna verdim. Kızım geçen yıl yurttan çıktıktan sonra arkadaşları yine O'nu buldu. Savcılarımız yardımcı oldular ve Arıkara Alkol ve Madde Bağımlılığı Tedavi ve Eğitim Merkezi'ne (Amatem) gönderdim. Ama yine arkadaşlarından kurtulamadı. Ben yandım, başka annelerbabalar yanmasın. Devletimiz benim gibi garibanların çocuklarını korumasına alsın:' diyor.

Kızının yaşını 16'dan 19'a büyüttürürken yurt yetkililerinin kendisine bilgi verdiğini belirtti. Yurt yetkilileri R.nin yaşını kendi isteği ile büyüttüğünü de belirtti. R.ile birlikte uyuşturucu aldıkları iddiasıyla adliyeye sevk edilen 8 kişiden 2'si tutuklandı. Burdur'un Zafer Mahallesiindeki bir evde cesedi bulunan 19 yaşındaki R. B:nin ölümüyle ilgili Asayiş Şube Müdürlüğü ekipleri tarafından gözaltına alınan, ikisi kadın 8 kişiden, hırsızlıktan sabıkalı Yusuf A. (24) ile uyuşturucu ticareti yapmaktan sabıkalı H. Ali y. (26), çıkarıldıkları mahkemece ölüme sebebiyet vermek' suçundan tutuklanarak Burdur Kapalı Açık E Tipi Cezaevi'ne gönderildi. Diğer zanlılar, H.Ç, D.Ç, M.K, R.G, u.A. ve O.N. ise tutuksuz yargılanmak üzere serbest bırakıldı. Yapılan araştırma sonucu polis, R.B'nin ölümüyle ilgili 8 kişiyi gözaltına almıştı. (Zaman Gazetesi,03.09.2009)

Rumuz: Aşk Kurbanı

Gün geçmiyor ki gazetelere uyuşturucuların suiistimali ile ilgili bir haber düşmesin. İçimiz burkularak ve kan ağlayarak okuduğumuz bu feryatlar bizi derinden yaralamakta. Beni çok etkileyen mektuplardan birisini daha buraya taşımak ihtiyacı hissettim. Hürriyet gazetesinde insanlığa yol gösteren sevgili Güzin ablaya yazılan ibret dolu işte o mektup: Sevgili Feyza abla ben 4 yıldır çok güzel bir ilişki

yaşıyordum ta ki gerçekleri öğrenene kadar. İlk yıllarda çok mutlu bir ilişkim vardı her şey güzeldi rüyada gibiydim fakat beraber olduğum çocuğun uyuşturucu bağımlısı olduğunu bilmiyordum. Bir gün evine gittim normaldi 1 saat sonra lavaboya gideceğini söyleyip yanımdan ayrıldı. Bir süre salonda onu bekledim fakat gelmedi. Ben de merak edip yanına gittim gördüğüm manzara felaketti. Öylece yerde kanlar içinde yatıyordu ki bir gün sonra aile arasında nişanımız vardı. O an ne yapacağıma karar veremedim onu hastaneye götürdüm. 6 yıla yakındır bağımlı olduğunu öğrendim. Şimdi asıl sorunum, ondan hamileyim fakat nişanımız olmadı evlenmeyi unuttuk hatta çünkü ailem bu olayı öğrenip beraberliğimizi bitirdi. Ben onu çok sevdiğim ve yanında olmak istediğim için ondan ayrılmadım hatta beraber oldum şimdi bu beraberlikten olan bebeğimi dünyaya getirmek zorundayım. Çünkü hamileliğimin 6. ayındayım ailem hala bilmiyor çocuğumun babası tedavide. İyileşse bile ailem onay veremeyecek. Aileme ne diyeceğim, çıkmazdayım sevdiğimden ayrılamam, ailemi silip atamam çocuğumu da aldıramam. Ne yapacağım lütfen bana yardım edin.

Rumuz: Kar Tanesi

Gençlerin madde kullanımı için kahrolsam da zaman zaman medyada bu tür yazılar ve itiraflar okuyorum. İşte onlardan biri Hürriyet Gazetesindeki köşesinde değerli yorumları ile insanlara ışık olan Güzin ablaya yazılan mektup. Gençler sakın uyuşturucuya bulaşmayın, hem kendinizi hem sizi sevenleri düşünün.

Sevgili Güzin ablacığım, ben bugün burada bazı kişilere, özellikle gençlere seslenmek istiyorum. Ben 29yasındayım, fakat bu uyuşturucu illeti yüzünden çekmediğim kalmadı. 9yıl önce çocukluk askımla ailemden kaçarak evlendim, ero-in bağımlılığı kısmen duyulmuştu o zamanlar, tabii ki ask beni kör haline getirdiği için kimselere inanmayıp onunla evlendim. Önceleri doğalolarak gayet mutluyduk, 1.5 yıl ancak sürdü ve onun tekrar uyuşturucuya başladığını duydum, benden aylarca gizlemeyi başardı, bu arada zaman zaman

çalışmıyor eve para getiremiyordu. Harçlığı bittiği zaman beni döver oldu, tüm çabalarım boşaydı, o kendine yardım edilmesini istemez bir durumdaydı. Ailesi onu resmen terk etti ve sanki bana senin kocan, sen uğraş dercesine tavır takındı her yardım isteyişimde. Müslüman insanlar günde Svakit namaz kılarken, ben günde Skez dayak yiyordum çünkü parası yetmiyordu eroine, bende vermeye direniyordum, ona para vermekle onu ölümün kucağına terk etmiş oluyordum. 3yıl dayandım bu çeşitli acılara, yanı sıra birde ailesinden türlü kötü laflar duyuyordum hakkımda, çünkü ben onların istediği gelin değildim, durumumuz daha da kötüleşmesi için annesi elinden geleni yapıyordu, çevreye ve tanıdıklara, onları ayıracağım diyordu. Nitekim her gücün bir sonu varmış, bende tükendim ve 2000yilinda ayrıldım, boşanma davamız 1 yıl sonra gerçekleşebildi. 4.Syillik evliliğimde 2defa çocuk aldirmek zorunda kaldım, iki günahsızın sağlıkları ne şekilde olacağı malumdu. Su anda hala evli değilim, insanlara güvenim kalmadı ve cesaretimi de yitirdim, ama en mühimi yıkılmadım ayaktaayımı yıkılmadım ama yıprandım. Diyeceğim o ki yalvarırım ne olursanız olun, kim olursanız olun, gerçekçi olun, lanet olası uyuşturuculara elinizi sürmeyin ey gençlik. Sadece kendinizi değil, çevrenizdeki sizi seven, sayan insanları bu denli yıkmaya hiç kimsenin hakkı yok. Eroin ölüm, mutsuzluk, hastalık ve yuva yıkımı getiriyor ve sayamadığım nice sorunlar. Üç günlük dünyada değer mi bu kötülükleri yaşamaya ve yaşatmaya? Sağlıcakla kalın, bağımlılar Allaha emanet olun! Saygılar!

Aile Değerlerimiz Bozuluyor Mu?

Selçuk Üniversitesi Aile Araştırma ve Uygulama Merkezi Başkanı Prof. Dr. Nazmi Zengin, hem taşrada hem de merkezde aile kurumunda bir zayıflama olduğu tespitinde bulunuyor.

Psikiyatr Mustafa Merter ise kitle iletişim araçlarının sunduğu sözde değerler ile genç dimağların karşı konulmaz bir tsunami ile karşı karşıya olduğunu kaydediyor.. Mamak Aile Danışma Merkezi Koordinatörü Rabia Zincirkıran da

aile içinde iletişimin kesinlikle koparılmaması gerektiğini vurguluyor.

Son dönemde aile yapısının bozulduğuna yönelik tartışmalar konusunda, uzmanlar Cihan Haber Ajansı (Cihan)'na dikkat çekici açıklamalarda bulundu. Selçuk Üniversitesi Aile Araştırma ve Uygulama Merkezi Başkanı Prof. Dr. Nazmi Zengin, her şeye rağmen ailenin ülkemizde büyük bir değer olduğuna işaret etti. Prof. Dr. Zengin, "Kuşkusuz bir aile kuramamış insanların arttığı, kurulan ailelerin bazılarının kısa bir sürede parçalandığı bir ortamda yaşıyoruz. Bu yönüyle aile için tehlike çanları çalıyor' demek yanlış olmaz' diyor.

Toplumun yaşadığı genel bir sosyal çözülme olduğunu söyleyen Zengin, "Bu sosyal çözülmeyi durdurmak önemli. Birbirine güvenmeyen insanlardan oluşan bir toplumda kadınerkek ilişkilerinin bir aile oluşturacak ya da onu devam ettirecek kadar uzun soluklu olmasını beklemek hayalolur:' diye konuştu. Zengin, taşrada da merkez sayılan yerlerde de aile kurumunda bir zayıflama olduğu tespitinde bulundu. Boşanma oranlarının Ege'de fazla, Doğu Ariadolu'da daha az olduğu yönünde veriler bulunduğunu söyleyen Zengin, "Ancak sadece boşanma oranıyla ilgili rakamlara bakarak aileyle ilgili sağlıklı çıkarımlarda bulunmak doğru olmaz. Sağlıklı olmadığı halde, çeşitli sosyal baskılarla boşanma aşamasına gelmemiş çok sayıda evlilik var." tespitini yaptı. Zengin, aile içi şiddet olaylarında kol kırılır yen içinde~ karıkoca kavgasıdır' mantığının halen geçerli olduğuna işaret ediyor.

"Aileyi Ayakta Tutan Ortak Değerlerdir"

Aileyi bir sacayağına benzeten Zengin, "Bu sacayağın iki ayağını kadın ve erkek oluşturur. Sacayağın dik durabilmesi için mutlaka gerekli olan üçüncü ayağı ortak değerler oluşturur. Aile kadın ve erkeğin aynı yatağı paylaşmalarından çok ortak değerleri paylaşmalarıdır:' ifadelerini kullandı. Bu temel hakikatin gözden kaçırıldığı ve tutkulu aşklarla kurulan yuvaların adeta saman alevi gibi kısa sürede ortadan

kayboluverdiğini söyleyen Zengin, “Her yıkılan yuva kişiler için birer yıkım olduğu gibi insanlara olumsuz örnek oluşturmaları yönüyle toplum için de bir yıkım oluşturmaktadır. Mut-suz evlilikleri gören gençler evlenmekten, bir aile kurmak-tan kaçınıyorlar ve böylece aile kurumu en büyük darbeyi alıyor:’ şeklinde beyan ediyor.

Psikiyatr Mustafa Merter ise, dünya standartları için-de, batı dünyası ile karşılaştırıldığında, Türkiye’nin halen sağlam bir aile yapısına sahip olduğunu ancak bu yapının özellikle büyük şehirlerde zorlandığını vurguladı. Göç eden insanların büyük şehirlerde daha dar alanlarda var olma mecburiyetinde olduğunu dile getiren Merter, “Büyük aile-nin (ki bunlar dedeler, nineler, teyzeler, amcalar vs.) hayat tecrübeleri bir sonraki nesillere aktarılamayınca tarihinden, olumlu açıdan geleneklerinden kopmuş bir gençlik ortaya çıkıyor:’ diye konuşuyor.

Göçün getirdiği ekonomik zorluklar da eklenince, den-genin tamamen bozulduğunu aktaran Merter, “Zaten has-saslaşmış gençlik kitlesi, yeni değerlere sarılmak zorunda. İşte burada televizyon, internet, yozlaşmış medya ve tüke-tim toplumunun sunduğu sözde değerler devreye giriyor:’ dedi. Karşı koyulamaz bir tsunaminin genç dimağları istila ettiğini ifade eden Merter, “Kavram karmaşası sağduyu ve vicdanı da törpülediğinde, çok uç davranışlarla karşılaşyo-ruz. Mesela gençler evlilik yerine istikrarlı olmayan çoklu ilişkilere girebiliyorlar:’ görüşünü savunuyor.

Alkol ve Gençlik

Her yıl ABD de yaşları 1624 yaş arası onbinden fazla genç otomobil kazalarında ölmektedir. Yaklaşık 40000 kişi de ya-ralanmaktadır. Alkol çoğu kez boğulma.intihar ve yangınlar nedeniyle oluşan ölümlerden de sorumludur.

Alkol tüketimi özellikle lise son sınıf erkek çocuklar ara-sında oldukça yüksek bulunmuştur. Arıcak ergenlik döne-mindeki kız çocuklarında da alkol kullanım oranı yüksek bulunmuştur.

Bir gencin alkol kullanması alışkanlığa yolaçabileceği için tehlikelidir. Bu ülkede alkol alışkanlığı olan yaklaşık 20 mil-

yon erişkinin yarısından fazlası aşırı alkol tüketimine gençlik yıllarında başlamıştır. Bir erişkin için alkol alışkanlığının gelişmesi yıllar almasına rağmen, gençlerde birkaç ay gibi kısa bir sürede oluşabilir. Bir kişinin alkolik olmasının nedenleri oldukça karmaşıktır.

Bununla birlikte genç bir insan için reklam kampanyaları ve örnek aldığı modeller(akranlar ve ebeveynler)alışkanlık oluşmasında çok önemlidir. Alkol kullanmaya erken yaşlarda başlanması, psikolojik olarak alkole ihtiyaç duyulması ve belki de genetik faktörler bağımlılığa belirli bir eğilim oluştururlar. Gençler arasındaki alkol alışkanlığı! i ajleyi, okulu ve toplumu etkilediği için önemli bir sorundur. Alkol alışkanlığını önlemek veya onunla başatmenin tek yolu: sorunu anlamak ve eğitimidir.

Bir Ebeveyn Olarak Rolünüz

Okullarda alkol ve uyuşturucu kullanımına karşı eğitimin önemi giderek daha iyi kavranmaya başlanmıştır. Aynı oranda önemli bir diğer eğitim alanı da ailedir. Çünkü çocuklar ilk kez bu ortamda alkolden neden uzak durmaları gerektiğini ve nasıl uzak durabileceklerini öğrenirler. Ebeveynler, alkol ve uyuşturucu maddelerin neden gençlere çekici geldiği, alışkanlığın belirtileri, alışkanlığın uzun ve kısa dönem etkileri, alışkanlığı olduğundan kuşkulanılan bir çocuğa nasıl yaklaşılması gerektiği ve ne tür yardımlar isteyebilecekleri konusunda daha çok şey öğrenmelidir.

Kendine güven ve iletişim kurma biçimlerinin alkol alışkanlığında yaşamsal bir rolü vardır. Birçok genç alkolik, ebeveynlerinin, çocuklarının kişisel yetersizliklerini fark edemediklerini ve birçok alanda aileleriyle iletişim kurmanın imkansız olduğunu bildirmişlerdir. Güven ilişkisi ilk çocukluk yıllarında kurulmalı ve çocuğun olgunlaşmasına kadar devam ettirilmelidir. Okul yaşı çocuğunda, akran baskısı birçok değer yargısının kaynağını oluşturduğu için çok önemlidir. Özellikle alkol kullanımı konusunda ...

Çocuklar duyduklarını ve gördüklerini öğrenirler. Birçok çocuk psikologu, çocuğun alkol kullanımı konusundaki

tavrının beşinci sınıftan önce aile ve televizyon tarafından şekillendirildiğine inanır. Ebeveynlerin iyi örnek olması ve bunu erken yaşlarda yapması önemlidir. Akran baskısının egemen olduğu ergenlik yıllarında ebeveynlerin iyi örnek olması daha da önemlidir. Eğer alkol alışkanlığınız varsa büyük olasılıkla çocuğunuzda da olacaktır. Eğer çocuklarınız alkolü tehlikeli, alışkanlık yapıcı bir madde olarak gördüğünüzü bilirlerse alkolle ilişkileri sağlıklı olacaktır.

Genç insanların alkol alışkanlığı konusunda çok az eğitildikleri bir toplumda yaşıyoruz. Çocukların, alkol kullanımı gibi bir konuda akranları tarafından yönlendirilmelerine izin verilmesi saçma ve sorumsuz bir davranıştır. Birçok genç alkole bağlı olarak ortaya çıkabilecek fizyolojik ve psikolojik sorunlara karşı pek de duyarlı değildir. Eğer bu süreçte onlara sevgiyle yaklaşmaz, akılcıca yol göstermezseniz bir trajediyle karşılaşabilirsiniz.

Sigaranın Gençler Üzerindeki Etkileri

Sigaranın gençler üzerinde kısa vadede yaptığı etkiler, genellikle solunum yollarında yoğunlaşmaktadır. Ergenlik çağındaki sigara bağımlılarında ortaya çıkan nefes darlığı önemli bir problemidir.

Ayrıca, sigara diğer uyuşturuculara bir basamak olmaktadır.

Sigara kullanan gençlerin büyük bir kısmı içki de içmeye başlamaktadırlar. Sigara içmeyen gençlere göre sekiz kat daha fazla uyuşturucu kullanma riski taşımaktadırlar. Sigara içen gençlerde davranış bozukluğu da görülmektedir, bunlar; kavgacılık, belli bir çeteye girme yada dikkatsiz ve tedbirsiz cinsel ilişkiler olarak ortaya çıkmaktadır. Sigaraya alışan gençler, başka bir uyuşturucu kullanmasa bile, sigara bağımlısı yetişkinler haline gelmekte ve sağlıklarını tehdit eden kimyasal maddelere bir ömür boyu maruz kalmaktadırlar.

Sigara içen kişilerin akciğerleri görevlerini tam olarak yapamazlar. Sigaraya ne kadar erken başlanırsa, akciğerler o kadar çabuk fonksiyon kaybına uğrayacaktır, akciğer kanseri riski de aynı oranda artacaktır. Kişi sigara içmeye ne kadar devam ederse, kansere yakalanma riski o kadar artar.

Yetişkinlerde sigara kullanımı, kalp hastalıklarına ve felce yol açmaktadır ama bu durum gençlerde zaman zaman görülmektedir.

Sigara enerjisinin ve sağlığının zirvesinde olan bir genç insanın fiziksel kondisyonunu giderek düşürecektir. Spor yapan bir genç, nefes nefes e kalıp, giderek hareketsizleşecektir.

Sigaranın Beyne Zararları

Ondokuz Mayıs Üniversitesi (OMÜ) Tıp Fakültesi Beyin Cerrahisi Bölümü öğretim üyesi Doç. Dr. Cengiz Çokluk, sigaranın beyin damarlarının elastik yapısını bozarak baloncuk gelişimi riskini artırdığını bildiriyor. Doç. Dr. Çokluk, yaptığı açıklamada, sigaranın zararlarına dikkat çekerek tüm organlara zarar veren sigaranın beynin elastik yapısını bozduğunu söylüyor. Sigaranın vücuttaki tüm bölgelerdeki elastik liflerin elastikliğini bozduğunu ve yapımını azalttığını kaydeden Çokluk, bunun sonucunda beyin damarlarının elastik özelliklerini kaybettiğini belirtiyor.

“Beyin damarlarındaki elastik yapının kaybedilmesi sonucu damar içindeki kan basıncının da etkisiyle özellikle damarların çatallanma yerlerinde baloncuklar gelişmektedir” diyen Doç. Dr. Çokluk, sigara tiryakiliği yüksek tansiyon hastalığı ile birleştiğinde baloncuk riskinin daha da arttığını vurguladı. Beyin damarı hastalıklarının en tehlikesinin baloncuk olarak bilinen ‘anevrizma’ olduğunu bildiren Çokluk, beyinde oluşan baloncukun basınç halinde patlayarak beyin kanamasına yol açtığına işaret ediyor Sigara içen insanlarda içmeyenlere göre baloncuk oluşumunun daha fazla olduğunu ifade eden Çokluk, şöyle konuştu: ‘Yapılan çalışmaların sonuçları göstermiştir ki sigara alışkanlığı damar duvarında baloncuk gelişimine neden olmakla kalmakta aynı zamanda oluşmakta olan baloncukların büyüklüklerinin artmasına da neden olmaktadır. Bu baloncukların büyüklükleri cerrahi tedavinin başarısını da etkilemektedir. Küçük baloncukların ameliyatı daha kolay, büyük baloncukların tedavisi ise daha zor olmaktadır.”

Baloncuk riskinden kurtulmak için öncelikle sigaranın bırakılması gerektiğini kaydeden Doç. Dr. Çokluk, yeterli miktarda C vitamini içeren meyve tüketmenin de yararlı olduğunu ifade etti.

Uyuşturucu ve Tedavisi

Uyuşturucu bağımlılığının tedavisinde önemli iki nokta vardır: Bağımlının kendisinin tedavi olmaya ve bağımlılıktan kurtulmaya istekli olması.

Bağımlılığın erken teşhis edilerek tedaviye başlanması. Uyuşturucu madde bağımlısı istekli ise tedavi şansı son derece yükselmektedir. Aksi halde zorlamayla kişileri bağımlılıktan kurtarmak mümkün değildir. Bağımlının kalıcı organ hasarları, ağır ruhsal problemler oluşmadan teşhis edilmesi tedaviyi kolaylaştırmaktadır. Erken teşhis edilemeyen vakalarda tedavi uzamakta ve iyileşme süreci gecikmektedir. Uyuşturucu madde bağımlılığının tedavisi: Uyuşturucu madde bağımlılığının tedavisi, tedavi ve rehabilitasyon olmak üzere iki aşamada gerçekleştirilir.

Tedavi aşmasında kişi bağımlı olduğu maddeden uzaklaştırılarak yoksunluk belirtileri ile savaşılr. Vücut organlarında meydana gelmiş hasarlar tedavi edilir. Bu safhada bağımlı hastanede gözlem altında tutulmalıdır. Y oksunluğa bağlı geçirdiği krizler son derece tehlikeli olabilir. Bu yüzden ölüme ve intihar girişimlerine sık rastlanır.Vücuttan toksit madde uzaklaştırılıp yoksunluk belirtileri kaybolduktan sonra ikinci aşamaya geçilir.

Rehabilitasyon aşamasında kişilerin ruhsal problemleri çözümlenmeye çalışılır. Tekrar iş gücü kazandırılarak çalışabilecek ve topluma yararlı olacak hale getirilir. Sağlığa zararlı bu alışkanlıklar yerine olumlu hobiler kazanması sağlanır. Kötü arkadaş çevresinden uzaklaşmasına ve kendine destek olacak kişilerle bir arada olmasına çalışılır. Sağlığa zararlı alışkanlıkların tedavisi için hastanelerin psikiyatri bölümlerine veya bu konularla özel olarak ilgilenen gönüllü kuruluşlara baş vurmak gerekir.

Sağlığa zararlı alışkanlıklardan korunmak, bu zararlı alışkanlıkların tedavisinden çok daha kolaydır.

Gençlik Uyuşturucu ve şiddet

Dünya nüfusunun yaklaşık üçte birini 15 - 25 yaşlarında gençler meydana getiriyor. Toplam iki milyar gencin dörtte üçü ise az gelişmiş ölkelerde yaşıyor. Toplumların en dinç insan gücü ve en verimli kaynağı olan gençlerin çok boyutlu ve karmaşık sorunları vardır. Arıcak başta gelen problemleri eğitimsizlik ve işsizliktir. Gelişmiş ölkelerde eğitim meselesi büyük bir oranda çözülmüş, ancak işsizlik problem olmaya devam eder. Gençlerin cemiyet hayatının dışında tutulması gelecek toplumların problemlerini kat kat arttıracaktır. Cemiyet hayatına katılımı sağlanmayan gençlik boşa akan bir kaynak gibi kuruyacak, gelişme duracak, barış gerçekleştiremeyecektir.

Gençler, ana babalar için sevinç ve mutluluk kaynağı olabildikleri gibi, üzüntü ve sıkıntı sebebi de olabilirler. Kimi gençler büyüdükçe problemleri de artar. Çocukluğun önemsenmeyen uyumsuzlukları gençlik çağında birden alevlenip ağır bunalımlara dönebilir. “Gençlik Problemleri” çoğunlukla bu çağın bocalamalarından ileri gelir ve genellikle geçicidir. Kimi zaman da ağır ve kalıcı ruhsal hastalıkların habercisidirler. Gençlerle anlaşmak ve geçinmek kolay değildir. Gençler, kendileri bocaladıkları gibi ana babaları da bocalatırlar, ilişkileri gerginleşip kopma noktasına gelebilir. Bu sebeple gençlik çağı ana babalar için de sınav dönemidir.

Ölkemizde 12 yaşından küçüklerin ceza sorumluluğu yoktur. Ceza yasaları küçüklerin doğru ile yanlış, suçla suç olmayanı ayırt edemediğini kabul eder. On altı yaşına gelmiş bir genç ise işlediği suçlardan dolayı her türlü cezayı çeker, ölüm cezası bile verilebilir. Aslında yasaların erişkinlik sınırı olarak belirlediği 18 yaşından sonra da bir genç tam bağımsız bir erişkin konumuna YÜkselemez. Çalışacağı iş, yaşayacağı ölk ve seçeceği eş konusunda ana babasının onayını almak zorundadır.

Gençlik deyince kiminin aklına kötü alışkanlıklar gelir ki, yanlış değildir. Sigara, içki ve uyuşturucularla ilk tanışma gençlikte başlar ve sürer gider. Kimine göre de gençlik denince akla haylazlık, serserilik, kavgacılık, şiddet ve terör

gelir. Bu da belli ölçüde doğru bir gözlemdir. Gençlik çağı sağlıklı ve ölüm oranı düşük bir çağdır; başlıca ölüm sebeplerinden biri araba kazaları, diğeri de intiharlardır. Gençlik çağının bunalımlı bir çağ olduğunu söyleyen ruh hekimlerine hak vermek gerekir.

Özellikle gelişmiş ülkelerde gençler arasında serbest cinsel ilişkiler hızla yayılmakta ve daha küçük yaşlara inmektedir. Bunun sonucu ortaya istenmeyen gebelikleri evlilik dışı doğumlar, cinsel hastalıklar, artan düşüklükler, ya da zoraki evlilikler çıkıyor. Sigara ve alkol tüketimi gençler arasında hızla artıyor. İşsiz gençler arasında toplu suçlar, çeteleşme ya da topluma sırt çevirmiş hippy, punk, ağır metalciler gibi sorumsuz topluluklar ortaya çıkıyor. Ülkemiz gençliği bu bakımdan problemsiz bir gençlik olarak nitelenebilir. Çünkü varlıklı toplumların gençlerine özgü hastalıklara daha tutulmadı. Ülkemizde gençler arasındaki uyuşturucu kullanımı büyük boyutlara varmamıştır. Gençlik suçluluğu da nüfusumuza ve genel suçluluk oranına göre düşük sayılır. Bildiğimiz kadarı ile intihar oranı yüksek değildir ve araba kazalarından ölüm de şimdilik büyük boyutlara ulaşmamıştır, ancak ürkütücü bir artış söz konusudur. Gençler arasında yayılma eğilimi gösteren cinsel özgürlük akımı sorumsuz cinsel ilişkileri arttırsa bile evlilik dışı doğumlardaki artış dikkat çekici değildir. Eğitimsizlik ve işsizlik var oldukça gençliğin topluma katılımı imkansızlaşır. Eğitilmiş, sağlıklı bir gençlik olmadan gelişme başarılamaz. Dışlanan ya da toplumun değer vermediği gençlik olmadan gelişme başarılamaz. Dışlanan, ya da toplumun değer vermediği gençlik ise geleceğin güvencesi olamaz. Gelişme, gençlik kesiminin katılımı olmadan gerçekleşemez. Gençlik; yeniliğe ve ileriye doğru atılımların yapıldığı, kendini kanıtlama ve kendi kimliğini arayıp bulma çabalarının yoğunlaştığı dönemdir. Gençler tutkuludurlar, huysuz ve öfkeli dirler. Kendilerini iç reaksiyonlarına kaptırır, tutkuların kölesi olurlar. İsteklerinin önüne dikilen en küçük engele bile katlanamazlar. Onura ve başarıya paradan çok değer verirler, çünkü paraya ihtiyaçları olmamıştır. Eli açık ve iyilikseverdirler, çünkü kötülükleri tanımamışlardır. Çabuk güvenir, çabuk bağlanır-

lar, çünkü aldatılmamışlardır. Yüksek amaçları ve hayalleri vardır; çünkü daha yaşamın sillesini yememişler, şartların sınırlayıcı etkisini öğrenmemişlerdir.

Gençler yanılgılarında bile inatçıdırlar. Sevgide de, nefrette de aşırıya kaçarak. Her şeyi bildiklerini sanır, onun için yanlışlarında sonuna dek direnirler. Alkol ve madde kullanımıyla saldırgan davranışlar ve şiddet eylemleri arasında birbirini tırmandıran bir ilişki vardır. Bir başka deyişle alkol ve madde kullanımı saldırgan davranışlara ve şiddet eylemlerine yol açar; saldırgan davranışlar ve şiddet eylemleri alkol ve madde kullanımını arttırdı. Alkol ve madde kullananlarda ve bağımlısı olanlarda şiddet eylemlerinin asıl sebebi, bağımlıların ruhsal durum ve içinde bulundukları toplumsal ortamdır. Bu bağımlıların ruhsal durumu ve içinde bulundukları toplumsal ortam alkol ve madde alt kültürünü oluşturur. Bu alt kültürün kendine özgü amaçları, beklentileri, değer yargıları, ilkeleri, kuralları, duyguları, düşünceleri ve dünya görüşü vardır. Madde bağımlılığı; kullanılan madde, bu maddeyi kullananın kişilik yapısı ve içinde bulunduğu alt kültürlerden meydana gelen bir davranış biçimidir. (www.ms:dabs.org)

Gençlik Dönemi

Kişî fırtınalarla başa çıkmak için bu dönemde rehber ihtiyacı duyuyor. Sık değişen sınav sistemi ile birlikte kendisinde ve ailesinde artan kaygılar gençlerin kişilik gelişim sürecini olumsuz etkiliyor. Ders başarısına ve sınav hazırlığı üzerine aşırı yoğunlaşma, kişilik ve karakter gelişimine yeterince önem verilmemesine yol açabiliyor. Gençlerin ve ailelerin dersler ve sınavlar kadar kişilik, karakter, sorumluluklar ve sosyal gelişim gibi hayatın ve kişiliğin diğer yönlerine de önem vermeye devam etmeleri gerekiyor. Genç o güne kadar iyi bir kişilik özelliğine sahip olabilir. Fakat gelişimi henüz tamamlanmamıştır. Arınababaların evlatlarını iyi tanımaları hem onların hem de kendilerinin gelişimi için önemli. Özellikle gençlik döneminde bütün ailelerde görülen iletişim sorunlarının çözümü bütün aile üyeleri için elzemdir. Gençler,

içinde bulundukları toplumu bilhassa gençleri daha iyi tanıyabiliyor. Arınebabalar çocukları vasıtasıyla hem toplum sorunlarından hem de toplumdaki olumlu değişikliklerden haberdar olabiliyorlar. Bunun için genci, iletişimi kesmeden dinlemeleri ve ona değer vermeleri önemli. Diğer taraftan anne babalar gençle sohbetleri esnasında onun iç dünyasındaki fırtınaları da anlayıp dindirmesine yardımcı olabiliyorlar. Bunun için biraz sınavlara olan yoğun ilgiden ve kendi sorunlarından uzaklaşıp sohbet ortamları oluşturmaları gerekiyor.

Bu gibi paylaşımlar gencin iç dünyasına girmeye bir vesile olabiliyor. Arınebaba genci dinlerken onun ne kadar hızlı büyüdüğünü fark edebiliyor. Bazen gençten kendi hayatı ile ilgili kararlar verirken çok güzel fikirler alabiliyor. Bazen de sinyalleri fark edip problemleri erken önleyebiliyor. Bazen doğrudan müdahale yerine onun bunalımdan çıkmasına yardımcı ortamlar hazırlıyor. Burada dikkat edilecek şudur; annesinin gencin anlattıklarında çok üzücü düşünceler olsa da kesinlikle suçlamamalı, “neden bana gelip sormadın?” gibi rahatsız edici karşılıklar vermeden genci dinlemelidir.

Gençler de biraz ilgiyle büyüklerini dinleyebilseler görüyorlar ki her ne kadar arada 2030 yıllık bir fark olsa da gençlik çağının duyguları ıstırapları, beyin sancıları, heyecan ve neşeleri hep birbirine benziyor. İnsanın var oluş sancıları, yaşama gayesini bulma, doğruya hikmet e ulaşma çabaları hep aynı. Arınebabaya ve gence düşen, bu ortak noktaları bulmaya çalışmak. Annebabalar genç için medeniyetin köklerine ulaşmak için bir köprü, genç de annesinin için günümüze ve geleceğe açılan bir pencere olabiliyor.

Arınebabalar için birkaç küçük anahtar:

Okudukları bir kitaptaki olay ve fikirlerden bahsetmek.

Bir arkadaş sohbetinde kendilerini etkileyen bir olayı anlatmak.

Bir gençlik anısını hatırlayıp ondaki duygulardan bahsetmek.

Henüz lise çağlarındayken öğretmenin anlattığı bir olaydan nasıl etkilendiğini ve günlerce kitaplarda cevap aradığını anlatmak.

Hayati konulardaki dönemeçlerini ve tecrübelerini anlatmak.

Güzel ahlak edinme, arkadaşlık gibi konulardaki değişim süreçleri hakkında kendi hayatından örnekler vermek.
(www. <http://www.ms:1dabs.org>)

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM
UYUŞTURUCU FACİAsı
NEDEN UYUŞTURUCU İLE
MÜCADELE

Çocuğunuzun dünyaya geldiği ilk günü hatırladınız mı? Ağzının süt koktuğu, çocuksu cıgıllıklarını, emeklediği zamanları ve ilk yürüyüşü anımsayınız. Kokusunu içinize çekerken mutlu olmuştunuz. Çocuğunuzun ilkokula kaydını yaptığınız gün, içiniz içinize sığmamıştı. Bir gün kırmızı kurdele ile geldi evinize, sevinçle karşıladınız. Boynunuza sarıldı. Sonra yıllar geçti, bayramlarda elinizi öptü. Hep sizi iftiharlara alıştırılmıştı derken, hediyeler verdiniz, paralar verdiniz sevindirdiniz onu. Kelimelerle ifade edemediğiniz kadar içiniz içinize sığmamıştı, nede olsa sizin evladınızdı. Ondan beklentileriniz vardı. Belki de, sizin gerçekleştiremediğiniz birçok hayali o gerçekleştirecekti. Size torunlar sunacak, askere gidecek ya da gelinlik giyecek kızınız idi. Ama bir gün, duydunuz ki evladınız uyuşturucu tuzağına düşmüş yıkılmıştınız, bitmiştiniz. Mahalleye girecek yüzünüz kalmamış idi. Ne de olsa, evladınız uyuşturucu müptelası idi. Bütün dünyası uyuşturucu olmuş. Oysa ona her şeyi vermiştiniz. Hiçbir şeyi esirgemediniz. Ama evladınızı kandırdılar, yoldan çıkardılar, beynini bulandırdılar, saçma sapan düşüncelerle ona uyuşturucuyu empoze ettiler. Belki bir arkadaşı, belki de en güvendiği dostu onu batağa itmişti. Oysa evladınız çalışkandı, dürüsttü, büyüğünü küçüğünü bilen, her yıl takdirname ile geçen, hayat dolu, umut dolu, sevgi dolu bir evlat idi. Ama tinerin, esrarın ya da diğer uyuşturucu maddelerinin yoksunluğu ne kötüdür ne anlaşılmaz bir durumdur.. Hepsi de zehir olduğu için iğrençtir, acıdır, zordur..Hele ki eroin krizi. Yoksunluğunu anlatacak kelime bulamazsınız sabahı gelmeyen dondurucu kış gece-

lerinde terlersiniz. Ya da bunaltıcı Temmuz sıcağında sebep-siz yere üşürsünüz. Peki? En sevdiğiniz yemeği yerken ağız dolusu kusmak... İç organlarınız dayanılmaz sancılarla sizi kıvrandırır, ishal olursunuz, dirençsiz kalırsınız. Kalabalıklarda kendinizi yalnız hissedersiniz içinizdeki çiçekler yanar dağa dönüşür. Bütün bu duygular içinde yer yarılrsa da içine girsem dersiniz. İşte böyledir eroin krizi eroin bulamadığınız zamanlarda böyle olursunuz. Eğer bir bayan iseniz kolunuzdaki iğne izleri yüzünden gelinlik giyemezsiniz. Eğer erkek iseniz uyuşturucu madde bulmak için babanızın çorabını bile satmaya kalkışırsınız. Ya esrar' a ne demeli? Esir alır insanı. Hep uyumak istersiniz. Yani tüketmek, hayatı çevrenizi tüketmek. Yani kendi kendinizi tüketmek. Evet uyuyan bir insan üretici olabilir mi ? Yani psikoz içinde bulunan insan evladı nasıl üretsinsin ki ? Vücudun şeker oranını alt üst eden tükürük bezlerini kurutan sindirim ve sinir sistemini allak bullak eden esrar bugün yine bütün tehlikesiyle karşınızdadır. Hele hele nüfusun yarısı genç olan bir ülkemiz var ki gençlerimiz hep uyusa, uyuşturulsa çıkacak sonuçları düşünmek istemiyorum. Kimse istemez, isteyemez. İsteyen vatan hainidir. Öyle ise bu uyuşturucu ticaretini yapan şer odakları bellidir. Bölücü, yıkıcı, taşeron örgütler hem gençleri zehirleyerek toplumun temel değerlerini dinamitleyerek parasal olarak güçlenmekte hem de ülkemizin bölünmez bütünlüğünü tehlikeye atmaktadır.

ACI İTİRAF

Sonradan uyuşturucu bağımlısı olduğunu öğrendiğim bir genç, çalışmakta olduğum yere geldi.Yüzünde hayata ve insanlara karşı kaygıyla karışık öfke ve kırgınlık vardı. Bir şikayetini aktarmak için izin istedi.' Gel otur ' dedikten sonra anlatmaya başladı. Anlattıkları sıradan bir vatandaş için dehşetli ifadeler olabilirdi. Ama benim için artık kanıksadığım bir vaziyet idi. Parçalanmış ailenin bir ferdi olarak ayakta kalma mücadelesi veren bir bağımlının yapabilecekleri elbetteki sınırlıydı.Önce ailesinden olan sıkıntılarını dile

getirdikten sonra etrafındaki bağımlıların durumları hakkında konuşmaya başladı. Uzun bir dinleştikten sonra asıl sıkıntısını anlattı. Meğerse bir Hastaneye bağımlılık tedavisi görmek için gitmiş. Oradaki kurum yetkilisi kendisine en erken Ağustos ayında tedavisine sıra geleceğini belirttiikten sonra film kopuyor. Önce karşılıklı bağırsımlar, sonrasında da istenmeyen hareketler. İsmi vermek istemiyorum ama bugün ülkemizin en seçkin tıp merkezinin madde bağımlılarına tedavi etmek için en erken sıranın Ağustos ayında geleceğini söylemesi tehlikenin sınırlarını anlatmıyor mu sizce? Bundan daha iyi bir ifade tarzı olabilir mi? Bağımlı bireylere yapılacak tedaviler için yeni merkezler açmak elbette bir miktar çözüm olabilir. Ancak çocuklarımızı ve gençlerimizi bekleyen tehlikelere karşı bilinçlendirme ve eğitim daha önemli değil midir sizce? Bundan 18 yıl önce kız çocukları arasında bağımlılık yok denecek kadar azdı. Ama bakıyorum kız çocukları arasındaki ürküten artış açıkçası beni çok rahatsız ediyor.

Elbetteki bağımlı insanın erkeği kıızı olmaz ama bağımlı bir kardeşimizin anlattıkları kanımızı donduracak düzeyde. Bilhassa madde temin etmek için suç işleyen gençlerin dramı ayrı bir yazı konusu. Testi kırılmadan çareler aramak, önleyici hizmetler sunmak en geçerlisi. Hayatlarının altın çağında olan pırıl pırıl gençlerin yeri bağımlılık merkezleri değil, olsa olsa laboratuvarlar olmalı. Gençler araştıran, sorgulayan, dünyadaki gelişmeleri takip edenler olmalıyken hayatta kalmak için savaşılan nesil olmamalıdır. Bağımlı bir insanın anlattıklarından sonra aklımda kalan bazı gerçekler şunlar:

Sigaraya başlama yaşı 9'a düşmüş. Kız çocukları madde bulmak için fuhuşa sürükleniyor. Yuvalar dağılıyor. Paradan başka gözü görmeyen karanlık odaklar, uyuşturucu madde satarak ceplerini doldurmaya çalışıyor.

Sadece tedavi merkezleri kurmak yeterli olmayacak. Gençlere manevi değerler öğretilmeli. Aile kurumu her zamankinden daha güçlü hale getirilmeli. Okullara ve eğitimcilere büyük ödevler düşüyor. Hepimizin uyuşturucu suistimaline karşı yapabileceği bir şeyler var.

Selamunaleyküm abi ..

Aen Adanadan murat... tlf n da görüşmüştük isa abi..ben fazla internetten anlamam ...anladığım kadar da seni takib etmeye çalışıyorum.abi lütfen benle irtibatı kesme senin ne kadar moral ve desteğe ihtiyacın varsa bizde aynen bir dost ve ağabey morali ile motivasyon ve güce ihtiyaç duyuyoruz. bu illetin batağına düşmek için belki sebep arıyor diye önyargı ile yaklaştılar her zaman ama çok samimi olarak şunu söyleyebilirim abi çok aşırı derecede huzursuz bir hayatımız var çoğul konuştum belki ama tanıdığım bu durumda olan insanların hepsine hiçbir şekilde hiçbir yerde ailesi de dahil insan yerine katmıyorlar sank biz lanetli birer varlık gibi hissediyoruz bunu sadece kendi adıma deyil tanıdığım bağımlıların yüzde yetmişinde gördüm hep horlanıp itiliyor bir kurtulma talebi ile gerekli mercilere gidince sadece aşağılayarak tepeden bakma tabiri ile bize hain mişiz gibi bakılıyor.yani benim abim biz ne kadar suçlu isek yaşadığımız toplumun da okadar payı var bu durum da.benim 3.5 yıl öncesine kadar 5vakit namazını kılan baskı olsada bunu içine atan bir yapım vardı ama enson oncahuzursuzluğunun sonunda ya bir belaya bulaşıyor yada bir batağa düşüp kalıyor işin kötü tarafı 1 asır önce kardeşi için can veren bu mübarek millet şimdi düşene birde o vuruyor bunun en acıtan tarafı da muhafazakar olarak tanınan insanlar yapıyor ama ben herksin böyle olduğunu sanmıyorum en azından öyle ümit etmek istiyorum yoksa 20 yıla kadar vaay halimize çok ağır imtihanlaar yaşayacağız ve bunu da kendimiz hazırlıyoruz biz de neyi istersek allah bize onu verir diye biliyorum.abi inşallah dah sonra yine yazarım allaha emanet ol.

YÜREKLERDE İZ BIRAKANLAR

Bugünkü yazımızın konusu iki bölümden oluşuyor. İlkinde her ne kadar karamsar bir tablo ortaya çıksa da, ikin-

cisinde umut veren insanların varlığı bizi bir nebze olsun rahatlatacak. Bugün size bir yasadan söz etmek istiyorum. Hiç te yabancı olmadığınız bu kanun, aslında bize kim olduğumuzu hissettiren bir yasa. Şöyle ki; siz bu evrende bir şeyi yok etmeye çalıştığınızda kuşkusuz kendinizi yok ediyorsunuz. İster kişisel anlamda, ister çevresel manada neyi bitirmeye, yok etmeye ant içiyorsanız bumerang etkisi zaman içinde size yansıyacaktır. Örnekleri çok. Eğer ki siz bir uyuşturucu satıcısına denk geldiyseniz, biliniz ki gün gelir o satıcının bir yakını mutlaka madde bağımlısı olacaktır.

Ya da madde mağduru. Bu şaşmaz bir gerçek. Eden bulur misali. Denemesi bedava. Bunun gibi diğer örnekler hakkında yazarsak ayrı bir yazı konusu olur. Üzülerken belirtmeliyim ki, kavramların birbirine girdiği, bazı değerlerin kokuştugu, kirlenmenin doruklara vardığı bir dönemden geçiyoruz. Hiçbir dönem bu kadar karmaşık ve iç içe girme-mişti. Çünkü yaşananların odağında dünyevi hırslar, tüketim çılgınlığı, kapitalist ruhun egemenliği, ruhsuz ve duygusuz insan yığınlarının hınçla ve intikamla hayat bulması, yüreklerin yaşama sevincini hançerliyor.

Ama içimizi aydınlatan ve bize dünyayı yaşanabilir hale getiren insanların varlığı bir umut niteliği taşıyor. Bilge ruhu taşıyan insanlara rast gelmişseniz ne mutlu size. Gelmediyseniz ne çok şeyi kaçırdığınızın farkında değilsinizdir. Onların etraflarına yaydıkları pozitif enerjiden etkilenmemek mümkün değildir. Sahip oldukları ve bizi kendimize iyi hissettiren sinerjilerinden etkilenmemek mümkün değildir. Keşke sayıları çok olsa. Çünkü bu insanlar dertli yanlarıyla hayatlarımızda ayrı bir parantez açarlar. Dert derken öyle günlük dertlerden sorunlardan bahsetmiyorum. Onların derdi insanlık adına katkı koydukları emekler. İnsanlığın gidişatını iyi yönde etkileme çabaları. Şahsım olarak dertli insanları çok seviyorum. Dertleriyle hemhal olan bireylere sonsuz saygım var. Onların bitmek tükenmek bilmeyen kredileri vardır. Ulaşabildikleri her yere gidebilen ve bir amaç uğruna hayatını hiçe sayanların önünde saygıyla eğilmeyi ayrı bir onur sayarım. Dertli insanlar toplumların problemlerine ışık olmayı bir taahhüt gördükleri için her zaman sempati toplamaya devam ederler.

Yaşanan olumsuzlukların temeline inmek için engel tanımadan ellerini taşın altına koymayı bir yaşam biçimine dönüştürürler. Bu güzel yürekli insanların en büyük farkları ise üzerlerine vazife olmayan işlere burunlarını sokmalarıdır. Her ebeveynin yegâne amacı, topluma güçlü karakterli, sorumluluk duygusu gelişkin, toplumsal duyarlılığı üst seviyede evlatlar yetiştirebilmektir. Bu ve bunun gibi nitelikler her ailenin de temel amacıdır. Kanaat önderleri ve liderler yukarıda ismini verdiğimiz sıfatlara haizdir. Bugünkü yazımızın kahramanı da insanlığın zararlı alışkanlıklardan korunması yönündeki çalışmalarından dolayı, mesaisini, emeğini çocukların ve gençlerin sağlığına adanmış bir dava adamı olan 'Muharrem Balcı.

Türkiye Yeşilay Cemiyeti Genel Başkanı' olarak Türkiye'yi karış karış gezerek ailelere, çocuklara ve gençlere ışık olan Muharrem Balcı sağlıklı bir toplum için yeni projeleri ile ekip ruhu ve dayanışmasıyla taraflı ve tarafsız tüm otoritelerin yüreklerini kazanmış bir lider. Hayatta aslolan iz bırakmaksa eğer, siz izinizi yürekler bırakmışsınız. Dertli insanların derdi toplumsal esenlik ve barış ile birlikte huzurdur. Muharrem Balcı ağabeyden hepimizin öğreneceği çok şeyler olduğunu biliyoruz. Sizin samimi ve içten tavırlarınız bize de güç veriyor. Sizden öğrenecek çok şeylerimiz varmış değerli başkanım.

BAĞIMLILIK BİR KADER Mİ?

Bir okuyucu gönderdiği e posta mektubunda diyor ki, 'bağımlılık bir kader mi?' Elbette değil. Her şeyi kadere yüklemek temel alışkanlığımız olduğundan mıdır nedir topu hep kadere atıyoruz. Yanlış bu. Kişi yaşadığı aile içinde bağımlılığa karşı bir bakış açısı geliştirir. İletişimin sağlıklı olduğu aile içinde sağlıklı ilişkiler olmamaktadır. Bireyin arayışta olduğu sevgi ihtiyacı için yanlış insanlarla yaşadığı birlikteklikler ne yazık ki acı sonlarla bitmektedir. İçinde bulduğumuz yüzyıl, teknolojik gelişmelerin baş döndürücü hıza ulaştığı bir dönem. Teknik alandaki gelişmelerin getirdiği bazı olumsuzluklar da gizlenmediği gibi bazı rahatsızlıkları

da beraberinde getirdiği aşikâr. İsmi vermek istemediğim bazı kimyasal uyuşturucular bundan seneler evvel yokken günümüzde maalesef hayatımızın ortasında duruyor. Teknolojiye karşı değiliz ama karanlık ruhluların para ve servet hırsı engel tanımıyor. Gelişen uygarlığın gücünü kullanarak masum insanları, gencecik yavruları acımasızca zehirleyenlere söyleyecek çok sözümüz olacaktır elbette. Her zaman şunu savundum: 'eğitim ve bilinçlenme duygusu aile içinde ya da çevresel faktör açısından yaşanacak olumsuzlukları en aza indirger.

Özellikle gençler ve ergenliğe aday çocuklarımızın merak duygusu en üst seviyede olduğundan onları kötü alışkanlıklardan alıkoyacak tek unsur uzmanlar eşliğinde verilen eğitimlerdir. Örneğin, ' Bir kereden çok şey olur ' isimli kitabı yazdıktan sonra duyarlı ve bir o kadar da duyarlı okurlar bu konuda oldukça çarpıcı konulara temas edip duygularını elektronik posta ya da elden mektup iletiyorlar.

Genellikle mağdur aileler bu konuda oldukça dertli. Haklılar da. Gelen mektuplarda aileler çocuklarının ya da ergenlerin bağımlı olup olmadığını nasıl öğreneceklerinin yöntemini soruyorlar. Bağımlılık belirtileri ile ilgili soru yöneltiyorlar. Gelen mektuba karşılık cevabını yazıyorum. Hatta üşenmeyip telefon açıyorum. Konuyu etraflı anlatarak aileye gerekli bilgi notlarını iletiyorum. Bazı aileler ev içindeki bir bağımlıya karşı nasıl davranacaklarını, nasıl bir tepki vereceklerini bilemiyorlar. Bu çok acı bir durum. Paniğe kapılmadan gerekli yollar hakkında sağlıklı bilgileri sunarak profesyonel yardım alma konusunda uyarıyorum. Doktora danışmadan nasıl ilaç alınmaması gerekiyorsa madde kullanımı için de izlenmesi gereken yol haritasını da anlatmak benim vicdanımı rahatlatıyor. İnsan duygudaşlık kurduğu vakit o aileleri daha iyi anlıyor. Bağımlılık çok boyutlu bir kavram.

Tıpkı aysberg gibi. Aysbergin görünen yüzü olduğu gibi bir de görünmeyen yüzü var. Sözünü ettiğim gibi, ülkenin bir numaralı sorunu bağımlılıktır. Türü ne olursa olsun, insanımızı bağımlılık denen illetten uzak tutmak için elimizden geleni yapmak durumundayız. Her şeyi devletten beklemek

alışkanlığında vazgeçmek durumundayız. Elbette sağlık kurullarından gerekli yardım için kolları sıvayacağız.

TİNERİN KOKUSU DEĞİŞMELİ.

Bakırköy adliyesindeyim. Vakit öğleden sonra. Çaresiz ve ağlamaklı bir baba elime yapıştı: ' İsa Bey, ben Y.D. Sizi Televizyonda izledim. Oğlum tiner bağımlısı. Ailecek bize hayatı zindan etmiş durumda. Bize şiddet uyguluyor. Saldırıyor. Mahalleli bile bizi burada istemiyor. Burayı terk etmemizi istiyor. Ne yapabilirim? Bana yol gösterin lütfen? Bir babanın yaşayabileceği en büyük acı ve iç burkutucu hali.

'Gün geçmiyor ki, tiner bağımlısı gençlerin 3.sayfa haberleri gündemde yer bulmasın. İşin üzücü yanı da bu bağımlılığın toplumda giderek artması ayrı bir yazı konusu. (18 Eylül 2011) Posta Gazetesi Ankara Temsilcisi ve aynı zamanda Kanal 24 te program yapan usta Gazeteci Hakan Çelik'e çıkan kitabımla ilgili olarak Kanal 24 TV'ye konuk oldum. Programda konu bir ara tiner bağımlılığına gelince bağımlılıkla mücadele için bu konudaki düşüncelerimi sordu. Şahsım olarak tinerin kokusunun insanları cezbettiğini ve bu yüzden insanların bu maddeye karşı kışkırtıcı olduğunu, kullanıcıların tolerans gösterdiğini belirttim. Gerekirse tinerin formülü üzerinde çalışma yapılarak, kokusunun değişmesini, bu maddenin içine tiksindirici madde katılırsa cazip olmaktan çıkacağını ve kullanıcı sayısının önemli oranda düşeceğini, hatta bu konudaki fikrimin gündeme getirilmesini ve kamuoyunda tartışılmasını beyan ettim. Talebimin oldukça makul ve mantıklı olduğunu, üzerinde konuşulması gerektiğini belirtti.

1994 yılından bu şahsi olarak yana uyuşturucu madde suiistimali ile ilgili olan mücadeleme ara vermeden devam ediyorum. Kimi zaman geldi, okullarda açtığım sergilerdeki çalışmalarımı öğrenci kardeşlerimle paylaştım, kimi vakit, paneller ve seminerler düzenledim. Şimdilerde kitap çalışmamı hayata uyarladım. Kitabın ortaya çıkmasında emeği geçenler o kadar çok ki. Buradan isim isim yazsam inanın bize ayrılan yer yetmez. Katkı sunan tüm dostlara sonsuz teşekkürler.

Uyuşturucu madde suiistimali sadece ülkemizin değil, zengin ya da yoksul, tüm dünyanın en önemli sorunu haline gelmiştir. Gelmeye de devam etmektedir. Çocuklarımızın ve gençlerimizin ruh sağlığını tehlikeye atan, terör örgütlerinin önemli gelir kaynağı olan uyuşturucu madde suiistimalinin engellenmesi için ülkemiz bu konuda tüm dünya ülkeleriyle uluslararası anlaşmalara imza atmıştır. Kuşkusuz ki, madde suiistimali için mücadele etmek sadece devletin işi değildir. Bu konuda okullara, sivil toplum kuruluşlarına, ailelere ve medyaya önemli görevler düşmektedir. Eğer gelecek nesillerin ruh ve beden sağlığını düşünüyorsak üzerimize düşen görevlerin sorumluluk bilinci içinde olmamız gerekiyor. Bugün başlangıç günümüz olsun.

TAM BİR TEZAT

Toplumsal temel yapı taşlarından birisi de sağlıklı aile yapısı. Dünyada adına aile denen kurumun önemi her geçen daha da artıyor. Aile fotoğrafının yansımalarını her sahada görmek mümkün. Kimi zaman gazetelerin 3. Sayfalarında kan ve gözyaşı ile, kimi vakit, başka platformlarda şahit olabiliyoruz. İnsanın kişilik özellikleri 0 ila 6 yaş arasında şekilleniyor. Bu bilimsel bir tespit. Korkuları, hayata bakış açısı, yaşama sevinci ve diğer etkenler bu yaş aralığında belirginleşiyor. Ailenin ne kadar önemli olduğunu söylemeye gerek yok.

Aile sahip olduğu değerleri kuşkusuz ki, yetiştirdiği evlatlarına miras olarak bırakıyor. Onun içindir ki toplumsal değerler adını verdiğimiz (dürüstlük, sabır, paylaşma,yardımlaşma, şefkat, merhamet, büyüklere saygı, aile bütünlüğünü koruma, yaşama sevinci) gibi toplumun var oluş sebepleridir. Aile kurumu içinde yer alan üyelerden birisi de gençlerimiz. Gençlerin samimiyetine ve içtenliğine koşulsuz yürekte inananlardanım. Gençlere güvenirim. İnanırim. Gençler kumpas, hile hurda işlerinde erişkin yetişkin yaştakiler kadar hünerli değillerdir. Bu gözlemlerimi neye dayanarak belirttiğimi sormak isteyenler olacaktır.Sy-

leyeyim: Kaleme aldığım “ Bir kereden çok şey olur” isimli eserin imza günleri kapsamında gittiğim eğitim kurumlarında yaşadığım tecrübelere ve deneyimlere dayanarak. Genç arkadaşlarımızla söyleşiler gerçekleştiriyoruz. Gözlerindeki yaşama sevinci ve ışığı gördükçe ülkem adına onur duyuyorum. Gençlerdeki dünyayı değiştirme, insanca ve daha onurlu yaşam için verdikleri mücadeleye de saygı duyuyorum. Gönlüm isterdi ki, tüm gençlerde inandıkları bir dava ve bu dava uğruna mücadele inancı olsa. Keşke. Bu yüzden diyorum ki, nemelazımcı gençlikten ziyade sorumluluk duygusu gelişkin, duyarlı ve sorgulayan bireyler yetiştirmek zorundayız. Beni ümitlendiren bir başka gelişme ise kitap fuarlarından gelen rakamlar.

Her yıl artan kitap satışları geleceği ilişkin karamsar olmaktan birazcık ta olsa uzaklaştırıyor. Bu arada olumlu gelişmelerin yanında hoş olmayan bazı gerçekler de içimizi acıtmıyor değil. Yazamadan edemeyeceğim. YGS sınavlarında sıfır çeken öğrencilerle ilgili günlerce çok şey yazıldı. Çizildi. O konu başka bir yazı konusu. İşin tezat yanı, sınavlarda sıfır çekerek hüsrana yaratan “Sıfırcı gençlik” sayısı her yıl artarak çoğalıyormuş. Şimdi bu sıfırcı gençliğin neden bu kadar arttığını sanıyorum eğitimciler ve akademisyenler araştırıyordur.İçinde yer aldığımız iletişim çağında bilginin bu kadar hızlı ve hazır bir şekilde önümüze geldiği bir ortamda sıfır çeken öğrencilerin artışını eminim uzmanlar değerlendireceklerdir.Kişisel görüşüm, yaşanan olumsuz gelişmelere paralel olarak ailenin güçlendirilmesi ve korunması sanırım ilk önceliğimiz olmalı.Çünkü herşey ailede başlıyor. Sağlıklı çocuk, sağlıklı gençlik ve sağlıklı toplumun adresi sağlıklı aile yapısı olacaktır. Gerek eğitim alanında, gerekse diğer kulvarlarda toplumsal tezatların yaşanmaması için çocukların ve gençlerin sağlıklı bir aile içinde hayata gözlerini açmaları tek dileğimiz.

OKULLARA BAĞIMLILIK DERSİ KONULMALIDIR

Eğitimin gücünü ve yaptırımını tartışmaya açacak değişim. Çünkü daha delirmedim. Bilenler bilir. Eğitim ile in-

sanlar yaşanabilecek her engeli aşacak kudrete ve düzeye gelmektedirler. Bilinç bireyi daha bir donanımlı kılar. Yaşayacağı ağır zorluklardan en az hasarla ayrılmasını sağlar. Eğitimli insanın yüreği daha aydınlık ve huzur doludur.

Eğitimin yaptırımını anlattıktan sonra, gelelim bugünkü yazımızın konusuna. Günümüzün en yaygın sağlık sorunlarının başında ne yazık ki 'Bağımlılık' gelmekte. Bağımlılık, içerdiği yapı itibariyle oldukça geniş bir kavram. Burada yazacağımız yazı konuyu ifade etmede yeterli gelmeyebilir. Okuyucularımız mazur görsün. Bağımlılık, sosyal ve kültürel boyutları ile ele alınırken diğer faktörleri görmezden gelemeyiz.

Dünyadaki uyuşturucu ticaretinin toplam cirosu 600 milyar dolar. Bu rakam ürkütücü ve bir o kadar da korkunç boyutu ile yediden yetmişe hepimizi düşündürüyor. Mevcut rakam üzülererek belirtmeliyim ki, her yıl katlanarak artıyor. 'Bana dokunmayan yılan bin yıl yaşasın' zihniyeti ile yaşanabilecek acı gerçeklerden kaçamayız. Çocuklarımızı ve gençlerimizi bekleyen tehlikelere dikkat çekmek boynumuzun borcudur.

Bu ülkede duyarlı ve onurlu insanların varlığı, yaşamı anlamlı ve zengin kılıyor. Geleceğe dair umutlarımızı artırıyor. Öncelikle, sosyal sorumluluk anlamında incelik gösteren, yazı yazan, yazılı ya da görsel medyada destek sunan, sosyal medyada bu alanda yorum ekleyen tüm dostlara minnet dolu duygularımı iletmek istiyorum. Yazdığım 'Bir kereden çok şey olur' isimli eser, kamuoyunda beklediğimden de büyük bir ilgi gördü. Görmeye de devam ediyor. Kitap, yılların birikimi ile okuyucunun karşısına çıkarken gençlere, ailelere ve topluma rehber niteliği taşıyor. Dolayısıyla bir boşluğu doldurmanın kıvancını yaşamak ayrı bir bahtiyarlık.

Bir baba olarak, bu ülkede pırıl pırıl gençler uyuşturucu madde suiistimali yüzünden inim inim inlerken, hayatını kaybederken elbette ki, bu yaşananlar karşısında üç maymunu oynayamazdım. Buna ben dahil kimsenin vicdanı el veremez. Karanlık ruhlu insanlar çocuklarımızı zehirledikleri bir ortamda toplumun sırtından asalaklar gibi besleniyorlar. Bunu belirtmem gerek yok. Zaten bunu 5 yaşındaki

çocuklar bile biliyorlar. Eğer ki, yazdıklarımla bir genci bile bu illetten alıkoyabilirsem ne mutlu bana diyorum.

1997 yılından bu yana Madde Bağımlılığı ile ilgili yaptığım çalışmalarda görüyorum ki aileleri bekleyen en büyük tehdit bu konudaki bilincin ve duyarlılığın azlığı. Bunun da tek çaresi eğitim. Çünkü ergenlerin merak duygusunu frenleyecek tek unsur eğitim. Tehlikenin farkına varabilmek için eğitilmiş aile ve bireyler sağlıklı bir hayat için donanım kavuşmuş insanlar demektir. 'Bağımlılık' ebeveynleri de kapsayacak şekilde acilen ders olarak okullarda okutulmalıdır. Bağımlılığı sadece keyif verici maddeler olarak görürsek tarihi hataya düşeriz. Teknolojinin gelişmesi ile beraber bağımlılık yapan unsurların sayısı her geçen gün artmaktadır. Bilhassa elektronik cihazların varlığını da eklediğimizde bilişim alanındaki gelişmeler gösteriyor ki insanlar bu cihazların güdümünde anti sosyal varlıklar olarak hayatlarını sürdürmektedirler. Daha dün e posta adresime gelen bir iletide bir ebeveyn şöyle yazıyordu: ' kızım, elinden cep telefonunu düşürmüyor. Arkadaşlarına SMS yazmaktan dolayı ders çalışmıyor. Ne yapabilirim? '

İLAHİ ADALET

Uyuşturucu madde suiistimali insanlık suçudur. Uyuşturucu krizine giren insanların çektiği sancıları, acıları, yıkımları bilmeyen anlayamaz bu dramı. İnanır mısınız? İnsanlıktan nasibini alamamış kimi zavallılar diyor ki: ' Ne bu kitaplar. İşin gücün yok mu? Sana mı düşmüş kardeşim, insanların sağlığı, vatani kurtarmak. Kahraman mı olmak istiyorsun? Tabi ki bu tür sözlere gülüp geçiyorum. ' Ben de diyorum ki, aslolan kahraman olmak değil, insan gibi insan olmak. Bu geçici dünyada ardından bir dua ettirmek, iz bırakmak. Kusura bakma kardeşim. O zaman sana şunu diyeceğim: Eğer üretemiyorsam, insanlığın yararına bir fikir ortaya koyamıyorsa ne anlamı var yaşamın. Sokaktaki hayvan da yiyip içiyor. Bu fani aleme sadece zevk için gelmedim. O dediklerini hayvanlar da yapıyor. O zaman benim hayvandan ne farkım var ki? Bugün ülkenin her tarafında çocuklar, gençler

zehirlenirken, elde ettikleri paraları terör örgütlerine aktaran Allahtan korkmaz, kuldan utanmazların karşısında el pençe mi dursaydım. 'Buyurun meydan sizin. Yakın, yıkın. Toplumun sağlığını bozun. Ağa da siz. Paşa da siz. Ne yaparsanız yapın.' Yok, öyle arkadaş. Ben bu mücadeleye inanmış bir faniyim. Bir kişiyi bile yoldan alıkoyabilirsem ne mutlu bana. İnsan dünyaya aşık olmaya görsün. Kork Allahtan korkmaktan misali, kendince her türlü kötülüğü yapmaya muktedir görür. Bu tür insanlara acımak bile hem zor, hem acı verici. Dünyaya tapınmanın bir tezahürü olarak daha çok para. Daha çok konfor. Daha çok güç ve iktidar duygusu onları esfelesefilin (en aşağı) derecesine indirger. Gençleri önce uyuşturucu maddelerle zehirleyen ardından da zehir satışı yaptıran bir şahıs vardı. Bir gün bu satıcıdan zehir alan bir genç bu adama çalıştığım şubede şöyle beddua etti. ' İnşallah ettiklerini bu dünyada bulursun ' diye. O beddua eden genç bir süre sonra aşırı dozdan öldü. Çok geçmeden bu satıcının oğlunu kullanıcı sıfatıyla meslektaşlarım şubeye getirdiler. Perişan bir haldeydi. Aklıma genç yaşta hayatını kaybeden o garip ama pırıl pırıl ve tanınmış bir ailenin genç evladı geldi. Neylersin. Etme bulma dünyası işte. İlahi adaletin bu dünyada gerçekleştiğine yürekten inananlardanım. İnsan yaşadıkça, gördükçe, tecrübe ettikçe, deneyimleri çoğaldığı müddetçe insan denen varlığın aynı zamanda hem iyi ve merhametli, hem de ne gaddar ve ne kadar acımasız olduğunu fark ediyor. Çalıştığım yer her türlü insanın adalet aramaya geldiği bir kurum. Mazlum insanların sığındığı bu ocakta masum insanların başına gelen olayları duyduğum zaman insan olduğum için utanç duyuyorum. Sadece ve sadece para için, üç günlük dünya için insanları acımadan zehirleyen, geleceklerini çalan, üç kuruş para için akla hayale gelmeyen yöntemlerle insanları yaralayan, yok eden yaratıkların öykülerine şahit olmak üç beş kelimeyle anlatılacak bir mevzu değildir. Daha acısı da ızdıraptan öte bir duygu var mıdır? Yoktur sanırım. Yazımın bu bölümünde ' ' isimli kitabımızın sayesinde, beyefendi tavırlarıyla dünya iyisi bir genç kardeşimi yazamadan edemezdim. İsmi vermek istemiyorum. Bizim kitap çeşitli basın yayın organlarında çık-

tıktan sonra bana maillerle ve telefonla ulaşan bağımlı kardeşimin her konuşmasında bir ricası olur.' Abim biz yandık. Başkaları yanmasın. Kandırıldık. Aldatıldık. Gençtik, aklı-mız beş karış havadaydı. Karanlık ruhlu insanlar bizi tuzağa düşürdü. Ülkenin genç nüfus oranı yüksek. Risk te ortada abi. Medya neden bu konuyu gündeme taşıyor. İnan durum hiç te iyi değil. Ekmek peynir gibi uyuşturucu satılıyor. Bilinçlendirme ve eğitim çalışmaları artmalı 'Bu çağrısını her fırsatta yeniler. Bu kardeşim aynı zamanda eğitimli ve varlıklı bir ailenin evladı. Her feryadında içimi dağlar. Gözlerim dolar. Boğazım düğüm düğüm olur. Önümüzdeki ay içinde bulunduğu ilde bir eğitim kurumunda davet aldım. Bağımlı kardeşim, arkadaşlarıyla bizim imza gününe gelip konuşmacı olarak gençlere seslenmek istiyor. Çok istiyor bunu.İçindeki dökmek istiyor.Yaşadıklarını, yaşayamadıklarını kayıplarını, acılarını, hayallerini, özlemlerini, sancılarını, yüreğindeki paylaştıkları istiyor.Elbette deneyimlerini konuşmasını istiyorum.Konuşsun ki, hiç bir şeyden habersiz, masum ve saf gençleri zehirlemek isteyen çapulculara anlatacaklarıyla bir tokat atmış olsun.Hepimiz her acıyı, her sıkıntıyı yaşayacak kadar uzun ömürlü değiliz. Elbette birikimlerinden faydalanacağız. Hayat bu işte.Çocuklarımız ve gençlerimiz gelecekle ilgili plan yaparken, yarınları düşlerken bir başkası gelir bizi zehirlemeye, acımızı çoğaltmaya gelir.O yüzden dünyaya tapınmış yaratıklardan uzak durun demek istiyorum.

YÜREKLERDE İZ BIRAKANLAR

Bu günkü yazımızın konusu iki bölümden oluşuyor. İlkinde her ne kadar karamsar bir tablo ortaya çıksa da, ikincisinde umut veren insanların varlığı bizi bir nebze olsun rahatlatacak. Bugün size bir yasadan söz etmek istiyorum. Hiç te yabancı olmadığınız bu kanun, aslında bize kim olduğumuzu hissettiren bir yasa. Şöyle ki; siz bu evrende bir şeyi yok etmeye çalıştığınızda kuşkusuz kendinizi yok ediyorsunuz. İster kişisel anlamda, ister çevresel manada neyi bitirmeye, yok etmeye ant içiyorsanız bumerang etkisi za-

man içinde size yansıyacaktır. Örnekleri çok. Eğer ki siz bir uyuşturucu satıcısına denk geldiyseniz, biliniz ki gün gelir o satıcının bir yakını mutlaka madde bağımlısı olacaktır. Ya da madde mağduru. Bu şaşmaz bir gerçek. Eden bulur misali. Denemesi bedava. Bunun gibi diğer örnekler hakkında yazarsak ayrı bir yazı konusu olur. Üzülerek belirtmeliyim ki, kavramların birbirine girdiği, bazı değerlerin kokuştugu, kirlenmenin doruklara vardığı bir dönemden geçiyoruz. Hiçbir dönem bu kadar karmaşık ve iç içe girmemişti. Çünkü yaşananların odağında dünyevi hırslar, tüketim çılgınlığı, kapitalist ruhun egemenliği, ruhsuz ve duygusuz insan yığınlarının hınçla ve intikamla hayat bulması, yüreklerin yaşama sevincini hançerliyor.

Ama içimizi aydınlatan ve bize dünyayı yaşanabilir hale getiren insanların varlığı bir umut niteliği taşıyor. Bilge ruhu taşıyan insanlara rast gelmişseniz ne mutlu size. Gelmediyseniz ne çok şeyi kaçırdığınızın farkında değilsinizdir. Onların etraflarına yaydıkları pozitif enerjiden etkilenmemek mümkün değildir. Sahip oldukları ve bizi kendimize iyi hissettiren sinerjilerinden etkilenmemek mümkün değildir. Keşke sayıları çok olsa. Çünkü bu insanlar dertli yanlarıyla hayatlarımızda ayrı bir parantez açarlar. Dert derken öyle günlük dertlerden sorunlardan bahsetmiyorum. Onların derdi insanlık adına katkı koydukları emekler. İnsanlığın gidişatını iyi yönde etkileme çabaları. Şahsım olarak dertli insanları çok seviyorum. Dertleriyle hemhal olan bireylere sonsuz saygım var. Onların bitmek tükenmek bilmeyen kredileri vardır. Ulaşabildikleri her yere gidebilen ve bir amaç uğruna hayatını hiçe sayanların önünde saygıyla eğilmeyi ayrı bir onur sayarım. Dertli insanlar toplumların problemlerine ışık olmayı bir taahhüt gördükleri için her zaman sempati toplamaya devam ederler.

Yaşanan olumsuzlukların temeline inmek için engel tanımadan ellerini taşın altına koymayı bir yaşam biçimine dönüştürürler. Bu güzel yürekli insanların en büyük farkları ise üzerlerine vazife olmayan işlere burunlarını sokmalarıdır. Her ebeveynin yegâne amacı, topluma güçlü karakterli, sorumluluk duygusu gelişkin, toplumsal duyarlılığı üst se-

viyede evlatlar yetiştirebilmektir. Bu ve bunun gibi nitelikler her ailenin de temel amacıdır. Kanaat önderleri ve liderler yukarıda ismini verdiğimiz sıfatlara haizdir. Bugünkü yazımızın kahramanı da insanlığın zararlı alışkanlıklardan korunması yönündeki çalışmalarından dolayı, mesaisini, emeğini çocukların ve gençlerin sağlığına adanmış bir dava adamı olan 'Muharrem Balcı. Türkiye Yeşilay Cemiyeti Genel Başkanı' olarak Türkiye'yi karış karış gezerek ailelere, çocuklara ve gençlere ışık olan Muharrem Balcı sağlıklı bir toplum için yeni projeleri ile ekip ruhu ve dayanışmasıyla taraflı ve tarafsız tüm otoritelerin yüreklerini kazanmış bir lider. Hayatta aslolan iz bırakmaksa eğer, siz izinizi yürekler bırakmışsınız. Dertli insanların derdi toplumsal esenlik ve barış ile birlikte huzurdur. Muharrem Balcı ağabeyden hepimizin öğreneceği çok şeyler olduğunu biliyoruz. Sizin samimi ve içten tavırlarınız bize de güç veriyor. Sizden öğrenecek çok şeylerimiz varmış değerli başkanım.

UYUŞTURUCU TERÖR BAĞLANTISI

Terör ile uyuşturucu suiistimali arasında bağların bulunduğunu BM (Birleşmiş Milletler) çeşitli zamanlarda kamuoyu ile paylaşıyor. Star Gazetesinin 22 Temmuz 2012 tarihli yazısında çok çarpıcı bir yazı kaleme aldı. İşte o yazı : 'Narkoterör... Oysa PKK'yı IRA ve ETA gibi örgütlerle benzer gören bu anlayışta ölümcül derecede yanlış varsayımlar bulunmaktadır. Bu hataların ilki PKK'nın doğasıyla ilgilidir. PKK, ETA ve IRA'dan farklı olarak, bir narkoterör örgütüdür. Sadece uyuşturucu ticaretinden milyarlarca dolar para kazanmaktadır.

Diyarbakır Valisi Mustafa Toprak'ın yaptığı açıklamalara göre örgüte ait tek bir operasyonda yakalanan uyuşturucunun piyasa değeri 1,7 milyar liradır. Yani yaklaşık 1 milyar dolar. Bu rakam neredeyse Ermenistan devletinin bir yıllık ihracatına denk. Başka bir deyişle PKK uyuşturucu işinden bazı ülkelerin ihracat rakamları kadar, hatta çok daha fazla para kazanıyor. Avrupa güvenlik birimleri de bu verileri doğruluyor. Buna göre Avrupa uyuşturucu ticaretinin %

75'den fazlası örgüt ve anlaşmalı olduğu çetelerin elinde. Interpol'e göre bu oran bazı yıllar % 80'e ulaşıyor. Bu trafiğin devam etmesi ise PKK'nın Kuzey Irak ve Güneydoğu'dan Batı Avrupa'ya kadar uzanan silahlı ve siyasi ağının varlığına bağlı. PKK silahlı adamlarıyla uyuşturucu ekim alanlarını ve üretim tesislerini korurken, ağın en uç noktasındaki Batı Avrupa Kürt diasporası 810 yaşındaki çocukların elinden uyuşturucuyu pazara ulaştırıyor. Böylesine tatlı bir parayı elinde tutan kişilerin sırf Kürt halkının geleceği için bu imkânlardan isteyerek vazgeçeceklerini sanmak saflık olur.

PKKuyuşturucu bağlantısını tüm dünya otoriteleri açıkça ifade ederken bizim ülkemizde PKK sorununun hala uyuşturucudan bağımsız düşünülmesi ise şaşırtıcıdır. Meseleye salt etnik sorun gözüyle bakan yazarlarımızın köşelerinde milyarlarca dolarlık uyuşturucu boyutunun yer almayışı manidardır'

BAĞIMLI YAKINLARI İÇİN BİLGİLENDİRME

Alkol ya da madde bağımlılığı kişi için olduğu kadar yakınları içinde oldukça zor bir hastalıktır. Kişinin aile, iş ve sosyal hayatı gibi pek çok alanda sorun yaşamasına sebep olduğu için aileleri olarak nasıl davranmamız konusunda bilgilenenmemiz onlarla daha sağlıklı ilişkiler kurmamızı sağlayacaktır.

Bu yazı bağımlılık konusunda bilgi vermek ve bağımlı yakınlarınızla etkili bir iletişim kurmanıza yardımcı olmak amacıyla hazırlanmıştır. Aşağıdaki bilgilerle ilgili her türlü sorularınız hakkında hastanemizdeki psikiyatrist ve psikologlarımızdan yardım alabilirsiniz.

Nasıl iletişim kurmalısınız?

- Onu anladığınızı hissettirin...
- Suçluluk hissi yaratacak cümleler kurmak alkol madde kullanım döngüsünü devam ettirir.
- Affedici olun. Yaptığı hatalar olabilir, sadece davranışlarını ve yaptıklarını onaylamadığınızı unutmayın.

- Öğüt verici konuşmalardan kaçının.
- İyi bir dinleyici olun. Alkol madde kullanım sebeplerini anlamaya ve çözmesine yardımcı olmaya çalışın.

Bağımlılık bir anda gelişen bir durum değildir. Genellikle kişi kullandığı maddeyi birkaç defa dener sonrasında kontrol edebileceğini düşünerek düzenli kullanmaya başlar.

Bağımlılığın ne kadar zaman sonra gelişeceğine dair net bir bilgi bulunmamaktadır. Bu durum kişinin kullandığı maddenin türüne, maddenin saflığına, kullanım sıklığına, miktarına ve kişinin fiziksel ve ruhsal yapısına göre değişmektedir.

Bağımlılık düzelir ama iyileşmez. Kişinin yaşamı boyunca alkol ya da maddeden uzak durması gerekir. Aksitakdirde tekrar kullanım sonrasında bağımlılık sorunu nükseder ve sorunlar yeniden yaşanmaya başlar.

Bağımlı olmanın iradeyle bir ilgisi yoktur. Kimse bağımlı olmak için madde kullanmaya başlamaz, "bir kere denemekle bir şey olmaz." diyerek başlar. Unutmayın, herkes bağımlı olabilir.

Bağımlılık iyileşebilen bir beyin hastalığıdır. Bağımlı kişiler alkolmadde kullanımını sonlandırmak için destek almalı ve tedavi görmelidir.

Tedavi sonrası nasıl davranmalıyım?

Bağımlılık bir aile hastalığıdır. Sadece kişinin kendisini değil tüm aileyi etkilemektedir. Bağımlılık tedavisi üçayaklı bir tedavi olması sebebiyle sizlerinde tedavide etkin bir rolü bulunmaktadır. Hem hastanedeki yatış süreci hem de taburculuk sonrası dönemde aileye önemli görevler düşmektedir.

Sorumluluk verin. Bağımlı kişiler genellikle hayatlarında sorumluluk almaktan kaçınırlar. Kişiler alkol veya madde kullanımı sebebiyle ya görevlerini önemsememekte ya da kendileri yerine bu görevleri yapacak birileri bulunmaktadır. Bu noktada aile içi görev tanımlarının ve rollerin belirli olması gerekmektedir. Öncelikle kendi yaşam alanları başta olmak üzere hayatlarının sorumluluklarını kendilerine vermek tedavide önleyici faktörler arasındadır.

Yeni arkadaşlar edinmek. Kişinin alkol madde kullanan kişilerden ve ortamlarda olması tekrar kullanımı kolaylaştırmaktadır. Bu sebeple hayatının yeniden düzenlemesi, boş zamanının doldurulması önemlidir. Yeni arkadaşlıklar kurmak zaman alıcı olabilir, umutsuzluk ve isteksizlik görüldüğünde kaygıya kapılmamak gerekir.

Yakınları olarak bu dönemde sabırlı olmak ve hayatındaki değişiklikleri yapması konusunda onlara destek olmak önemlidir. kaynak : (epsikiyatri.com/category/bagimlilikte-davileri)

SORU

30 yaşındaki oğlum madde bağımlısı. Tedavi görüyor fakat daha kötüye gidiyor. Ne yapacağı belli olmuyor.

CEVAP

Prof. Dr. Orhan Doğan cevaplıyor :

Madde bağımlılığının bir beyin hastalığı olduğu gösterilmiştir. Tedavisi hem güç, hem de zaman alıcıdır. Kişinin çeşitli özellikleri ve çevresi incelendikten sonra uzun süreli bir tedavi planı gerekir. Kişilik özellikleri, bırakma motivasyonu, aile ilişkileri, iş ve arkadaş çevresi, bağımlı olunan maddenin özellikleri, bağımlılık süresi tedaviyi ve sonucu etkileyen etkenlerdir. Maddenin özelliklerine bağlı olarak kişide duygu, düşünme, algılama, davranış alanlarıyla günlük yaşam etkinliklerinde bozulmalar görülür. Tedaviyle kötüye gitmesi beklenen bir durum değildir, fakat bu kişilerin tedaviye uyumları çok düşük olduğundan tedavi uyukunun artırılmasına yönelik girişimlerde bulunulması da önemlidir. Madde bağımlılığında tedavinin ilk aşaması yatırılarak tedavi (arınma, bireysel ve grup psikoterapisi), daha sonra ayaktan bireysel ve grup psikoterapisidir.

Çocuğunuzu madde bağımlılığından sevginizle, ilginizle ve dikkatinizle koruyabilirsiniz.

Psikiyatri Uzmanı Doç. Dr. Ömer Geçici, sevgisiz kalan çocuğun alkol ve madde bağımlılığına yönelebileceğini be-

lirterek, "Toplum olarak sevgimizi ifade edemiyoruz. Anne ve babanın çocukla ten teması yok, çocuğun başını okşama yok. Eğer aile çocuğun başını okşamazsa başkaları okşuyor. Çocuğunuzu dizinize yatırıp başını okşayın" uyarısında bulunuyor.

AMBAUM Müdürü Doç. Dr. Geçici, gençlerde esrar ve eroin gibi maddelere bağımlılığın arttığını belirtiyor.

"Eroin bir kere bile kullanıldığında bağımlılık yapıyor. Önemli olan gençlerimizi eroin gibi maddelerden uzak tutmak" diyen Doç. Dr. Geçici, çocuğu bu maddelere iten temel nedenler olduğunu vurgulayarak, şöyle konuşuyor:

"Temel nedenler arasında, çevre, eğitim, arkadaş grubu, maddeye kolay ulaşılabilirlik bulunuyor ama asıl neden sevgisizlik. Ailedeki sevgi bağları çok önemli. Kaotik ailelerde, ayrılmış, bölünmüş, parçalanmış ailelerde yetişen gençler maddeye yönelebiliyor. Bu tür ailede yetişip maddeye yönelen çocukların tedavisinde de sıkıntı yaşıyoruz.

Çocukların duygusal boşluklarının doldurulması gerekiyor. Onlara değer, önem vermemiz gerekiyor. Biz toplumsal olarak sevgimizi gösteremiyoruz. Bir çok gence 'en son babana, annene ne zaman sarıldın?' diye sorduğumuzda genç hatırlamıyor. Ya da 'baban en son başını ne zaman okşadı, babanın dizine en son ne zaman yattın?' diye sorduğumuzda 'hiç' diyor. Gençlere 'Anne, babanıza hiç seni seviyorum dediniz mi? diye soruyoruz 'hayır' diyor. 'Neden?' diye sorduğumuzda 'o da bana hiç söylemedi' diyor. Toplum olarak sevgimizi ifade edemiyoruz. Anne ve babanın çocukla ten teması yok, çocuğun başını okşama yok. Eğer aile çocuğun başını okşamazsa başkaları okşuyor. Çocuğunuzu dizinize yatırıp başını okşayın. Bu çocuktaki sevgi boşluğunu dolduracaktır. Sevdiğimiz, değer verdiğimiz insanlarla sevgi köprüsünü kurmamızı gerekiyor. Sevgisiz kalan çocuk alkol ve madde bağımlılığına yöneliyor."

"AİLE GİBİ YAŞAMAYI ÖĞRENMELİYİZ"

Gençlerin en önemli sorununun aile bağları olduğunu anlatan Geçici, ailelerin ortak zaman geçirmeye dikkat etmesi

gerektiğini söylüyor. Aile çocuğa sevgi vermezse çocuğun sevgiyi başka yerde aradığına işaret eden Doç. Dr. Geçici, “Bu da genellikle alkol ve madde bağımlılığı oluyor. Aile içinde gerek eşlerin birbiriyle gerekse anne babanın çocuklara karşı iletişimi artırılmalı, duygusal bağ sağlanmalı, aile gibi yaşamayı öğrenmeliyiz” diye konuşuyor.

Madde bağımlılığın tedavisinde bağımlının istemesinin önemli olduğunu vurgulayan Doç. Dr. Geçici, sözlerini şöyle sürdürüyor:

“Bağımlılığın tedavisinde üç ayak var. Bağımlı olan kişi, aile ve hekim. Bunlardan herhangi birinin zayıf kalması ya da olmaması tedaviyi zorlaştırıyor. Hedef hayat boyu temiz kalabilmek. Bağımlılık tedavi olmuyor ama kontrol altına alınabiliyor. Aileler bu konuyu ciddiye almalı, alkol ve madde bağımlılığı merkezlerinin sayısı, yatak sayısı ve insan gücü artırılmalı.”

“DÜNYANIN EN BULAŞICI HASTALIĞI”

Madde bağımlılığının kanser gibi hastalıklardan daha fazla önem verilmesi gereken bir hastalık olduğunu vurgulayan Ömer Geçici, “Hastalardan biri terapide ‘bu bulaşıcı bir hastalıktır’ dedi. Gerçekten de bağımlılık dünyanın en bulaşıcı hastalığı. Bağımlılık, şeker hastalığı gibi kronik devam eden, tam tedavisi olmayan, her an hortlayabilen bir hastalık. Yaşam boyu kontrol altında tutulması gereken bir hastalık. Ağırılık derecesine baktığımızda kanserden daha ağır bir hastalık. Bu kadar ciddiye alınması gereken bir hastalığı ciddiye almıyoruz” diye belirtiyor.

BİR BAĞIMLININ İTİRAFLARI

K.L. Anlatıyor; Daha 56 yaşındayken anne ve babamın yanımda şiddetli tartışmalar yaptıklarını hatırlıyorum. Babam ailenin bütün yükünü sırtında taşıyordu, bütün gün eve ekmek getirebilmek için gündelik işleri takip ediyor yorgun argın eve dönüyordu. “Daha ne yapsındı ki ” en azından kendisi böyle düşünüyordu. Annem ise kendi açısından

haklıydı; o da bütün gün evin işleri, çamaşır bulaşık ve temizlik derken gündelik telaşın içerisinde yorgun düşüyordu. Olan bana ve dört kardeşime oluyordu.

13 yaşına geldiğimde Babam beni tamirhanede işe soktu. Artık ben de para kazanıyor, dolayısıyla evde söz sahibi olabiliyordum. Tamirhanede benimle birlikte çalışan Selçuk isimli arkadaşımın ilk sigara teklifini hatırlıyorum. Boğazım ne kadar da yanmıştı. Birkaç öksürüğün arkasından zorlansam da o sigarayı bitirmiştım. Artık sigara kazandığım paranın önemli bir bölümünü ayırmam gereken önemli bir alışkanlığım olmuştu. Bir de diğer tamirhanede çalışan arkadaşlarla birlikte düzenlediğimiz tiner partileri vardı. Bu iş için seçtiğimiz mekan ise mezarlıktı. Şimdi yaşadığım hayata bakıyorum da belki o yıllarda kendimize mekan olarak seçtiğimiz mezarlık şu an adım adım yaklaştığımız bir kötü sonu temsil ediyor. Esrar maddesine geçişim ise 16 yaşında en sevdiğim arkadaşım Orhan`dan sigara istediğimde "Sana daha iyi bir sigara vereyim mi ? " diyerek bana uzattığı sarma şeklindeki sigarayla oldu.

Artık kazandığım paranın büyük bir bölümü esrara gidiyordu. Esrar beni peşinden koşturan ve bir türlü yakalayamadığım bir madde haline gelmişti. 18 yaşına geldiğimde ise artık bir kız arkadaş edinmiştim. Lise son sınıfa giden Özlem çok rahat bir kızdı. Zaten gelecek planlarında okula yer vermeyen birisiydi. Belki de beynime en çok zarar veren maddeler içeren haplarla tanışmam da Özlemin beni davet ettiği bir partide oldu. Herkesin hapını yanında getirdiği bu partide teknomüzik ve yoğun bir gürültü vardı. Hap almadan bu ritme nasıl ayak uyduracaktık ki ? Sigaranın, tinerin, esrarın ve hapların ardından hareketlerimde konuşma ve davranışlarımda gözle görülür dengesizlikleri iyiden iyiyeye hissemeye başlamıştım. Zihnimi toparlayamıyor, bazen nereye gideceğimi ve ne yapacağımı hatırlayamıyor, nefes alıp vermekte de güçlük çekiyordum. Kalbimde çarpıntılar ve vücudumda dermansızlık belirtileri başgöstermişti. Kullandığım maddeler yasadışı olduğundan adeta yerlatında yaşıyor, karanlık suratlı insanlarla görüşüyor, tanımadığım kişilerle kısa süreli ilişkiler yaşıyordum.

Kazandığım para uyuşturucu giderlerime yetmemeye başlamıştı. Emekli olan babamdan zorla aldığım paralarla takviye yapmaya çalışıyordum. Bu arada yine para bulmak amacıyla yaptığım hırsızlıklar da cabası. Birkaç defa yakalandım ve kısa süreli hapis hayatım oldu. Şimdi vücudum Hepatit B gibi ağır bir hastalığın pençesinde. Kurtulmak için çok gayret gösterdim. Şu an oldukça pahalı, sıkıntılı ve zor bir dönem olan tedavi sürecine devam ediyorum.

Sık sorulan sorular

Türkiye`de uyuşturucu kullanma yaşı medyaya yansıdığı gibi ilköğretime kadar inmiş midir ?

- Uyuşturucu kullanma yaşı ile uyuşturucu deneme yaşı arasında fark vardır. Medya`ya yansıyan bölümü genellikle uyuşturucu ilk deneme yaşı ile ilgilidir. Oysa Türkiye`de uyuşturucu kullanma yaşı sık sık gündeme getirildiği şekliyle ilköğretim okullarına kadar düşmüş değildir. Ancak bağımlılık maddelerinin bir defa dahi kullanılmasının çok ciddi bir risk olduğu gözönüne alındığında ilk deneme yaşı da yadsınamayacak derecede önemlidir. Henüz bu yaşlarda ergenlik döneminde bulunan kişiye farkındalık düzeyini artırıcı ve uyuşturucu maddeler hakkında bilgilendirici yaklaşımlarda bulunmak doğru olacaktır.

27.11.2007 | Esrar için “Ottur, zararı yoktur” diyorlar. Bu doğru mudur ?

- Esrar THC (Tetrahidrocannabinol) maddesini içeren bağımlılık yapıcı maddedir. Unutulmamalıdır ki birçok öldürücü zehir içeren madde otlarda bulunabilmektedir. Demek ki kulanılan maddenin bitkisel olması zararının olmadığı anlamına gelmez.

07.11.2007 | Esrar maddesinin kullanmanın cezası var mıdır ? Kullanıp bırakmış bir yakınım var hakkında ne tür bir cezai işlem uygulanır ?

- Esrar maddesi de diğer uyuşturucu ve uyarıcı maddeler gibi ülkemizin de taraf olduğu 1961 TEK Sözleşmesinin 28.ve

33. Maddelerine göre kullanılması, bulundurulması , satışı, yasak olan maddelerdendir. Yine 2313 sayılı Uyuşturucu Maddelerin Murakabesi Hakkında Kanun'un 3. ve 22.maddelerinde : "Münhasıran esrar yapmak için kenevir ekilmesi ve her ne şekilde olursa olsun esrarın ihzar, ithal, ihraç ve satışı yasaktır. İkinci ve üçüncü maddelerde memnu olduğu yazılı olan müstahzar afyon ile esrar her nerede görülürse görülsün hemen zaptolunur ve bunlar hakkında da 20 ve 21 inci maddeler hükümleri tatbik olunur." denilmektedir.Çok daha ileri derecede alışkanlık ve bağımlılık yapan maddelere geçiş özelliği de taşıyan esrar maddesinin kullanımı 5237 sayılı Türk Ceza Kanununun 191. maddesine göre bir yıldan iki yıla kadar hapis cezası ile cezalandırılmaktadır.

Sorunuzda geçen ve kişinin önceden kullanmış ve bırakmış olması durumunun; adli makamlara intikal etmediğinden her hangi bir cezai müeyyidesi bulunmamaktadır.Yine Türk Ceza Kanununun 192/4 maddesinde ; " Uyuşturucu veya uyarıcı madde kullanan kişi, hakkında kullanmak için uyuşturucu veya uyarıcı madde satın almak, kabul etmek veya bulundurmaktan dolayı soruşturma başlatılmadan önce resmi makamlara başvurarak tedavi ettirilmesini isterse, cezaya hükmolunmaz ." denilmektedir.

06.11.2007 | Özellikle Doğu vilayetlerimizde halk arasında kullanılan "Maraş Otu" bağımlılık yapıcı maddelerden midir ? Cezai bir hükmü var mıdır ?

- "Maraş Otu" tütün sınıfında değerlendirilmesi gereken bir maddedir. Kanuni düzenlemelerde herhangi bir cezai yaptırımını bulunmamakla birlikte kullanıcıları arasında yoğun miktarda dudak, ağız ve gırtlak kanseri vakaları görülmektedir.

Yaşam Basamakları

Okula başlayan çocuk için öğretmen ve arkadaşları ön plana çıkacaktır. Öğretmeni özdeşim modeli olmaya başlayacak, bir gruba ait olma gereksinimini arkadaşlarıyla doyuracaktır. Bu dönemde daha çok kızlar kızlarla, erkekler erkeklerle arkadaşlık kurarak cinsel rollerini sınamak ve pekiştirmek olanağı bulacaklardır. Dünyayı algılama biçimleri iki uçtadır; siyah ve beyaz vardır, griyi bu iki rengin arasına yerleştiremez.

Bu dönem çocukları somut olayları anlar, mantık kurallarını fiziksel nesneler gibi somut olana uygulayabilirler, soyut fikirleri anlamakta güçlük çekerler. Ancak, 10 yaşından itibaren soyut düşünme yetilerinde hızlı bir artış olur. Daha çok mizah, parodi, kinaye (ironi), ve hiciv, yergi (satire) gibi soyut düşünce özelliklerin göstermeye başlarlar. Mecazları ve dolaylı anlatımları algılayamazlar. Mesajı olduğu gibi aldığı için bu yaş grubundaki çocuklara verilecek mesajın içeriği önemlidir. Soyutlama yeteneği geliştikçe duygudaşlık (empati) geliştirmeye ve kendi davranışlarının başkaları üzerinde yarattığı etkileri anlamaya başlar. Ahlak ilkeleri oturumaya başlar. Ancak başlangıçta somut sonuç temelli yargılamalarda bulunacak, yaklaşık 10 yaşmdan sonra niyet temelli yargılamalara geçebilecektir. Bu gelişimin sağlıklı olabilmesi için başka görüş açılarının paylaşılıp, konuşulup tartışılmasında yarar vardır. Spor, müzik, plastik sanatlar gibi etkinliklere yönlendirme çocuklarının farklı yeteneklerini görüp, zenginleşmelerine neden olacaktır. Sorumlulukların bilinçli olarak kazandırılması için en uygun dönemdir.

Okula başlama çocuklar için toplumsallaşma yolunda atılmış çok önemli bir adımdır. Okul, paylaşmanın, hak ve sorumlulukların birlikte yaşandığı bir ortamdır. Okul kuralları yaşam kurallarının benimsenmesine yardımcı olur. Dünyanın en önde gelen okulları bu niteliklerini, kuralları sevgiyle ama tutarlılıkla benimsetmelerine bağlamaktadırlar. Bu okullarda kurallar vardır ve en önemlisi bu kurallar tüm çocuklar tarafından bilinir. Okula uyumun en önemli ögesi

ellerindeki kitapçıklarda onların anlayabileceği biçimlerde yazılmış kuralları, nedenleri ile tartışmak ve benimsemektir. Bu okullarda çocuklarla birlikte hazırlanan sözleşmelerde hak ve sorumlulukların birlikte ele alınması çocukların bilinçlenmesi konusunda çok yapıcı bir rol oynamaktadır. Örneğin; “Okulumuzda sessiz bir sınıfta ders yapmak benim hakkımdır. Ancak arkadaşlarımla da sessiz bir sınıfta ders yapmasını sağlamak benim ödevimdir” gibi

Okul döneminde özdeşim nesnesi anne babadan öğrenmeye kayar. “Her şeyi bilen” bir öğretmenin nitelikleri çocuklar üzerinde çok önemli rol oynayacaktır. Her iki cinsiyetle kurulan arkadaşlıklar çocukların kendilerinin farklı özelliklerini daha iyi tanımalarına, kendileriyle daha barışık, başkalarıyla ilişkilerinde daha becerikli olmalarına yol açacaktır. Ödev yapmak sorumluluğun kazanılması adına diğer pek çoğunun benimsenmesi için örnek yaşantılardır. Bu konunun farkında olan öğretmenler, çocukların düşünme ve yaratıcılığını geliştirici, yıldırıcı olmayan, oyun gibi çok temel gereksinimlerine zaman tanıyan ödevlerle, bunun gelişimine yardımcı olurlar.

Ergenlik dönemi bedensel büyüme ve değişikliklerin çok hızlı yaşandığı bir evredir. Hem gençler hem de onlarla birlikte yaşayan yetişkinler bu değişime ayak uydurmada zorlanabilirler. Yetişkin otoritesinin önemsenmediği ya da tepki gösterilebildiği bir dönemdir Cinsel, politik, etnik ve dini alanlarda çeşitli denemelerle bir kimlik oluşturmaya çalışır Bir ideoloji geliştirmeye ve bununla bağlantılı değerlerin, davranışlarına rehber olmasına çalışır Aile dışında, farklı özdeşim modellerine ilgi artar. Annebabadan ve diğer yetişkinlerden duygusal açıdan bağımsızlaşmaya çalışır Kuralları ve sınırları zorlamayı dener, riskli davranışlara girişebilir. Riskli davranışların çekici bir şekilde sunulması, ya da gençlik dönemine özgü bir değer olarak aktarılması bu tür davranışların taklit edilme olasılığını artıracak, istenmeyen sonuçlara yol açabilecektir. Kendi yaşlılarından gelen iletiler daha etkilidir. Bilişsel olarak yetişkinin yeteneklerine denktir. Aradaki fark eğitim ve deneyimden kaynaklanmaktadır. Karşı cinse ve cinselliğe ilgi artar. Karşı cinsle arkadaşlık kurmaya ve flört etmeye başlar.

Bedene ve dış görünüşe ilgi artar. Duyguları çok değişken olabilir ve çok çabuk örselenebilir Güvengüvensizlik gibi iki uçtaki davranış ve duyguları çok kısa aralıklarla yaşayabilir.. Bağlandığı ve özdeşleştiği kahramanların davranışlarını çok yoğun bir biçimde sahiplenebilir Riskli içeren ya da suça yönelik davranışlar gençlere çekici gelmektedir..

Ergenlik dönemini simgeleyen bir yontu yapılsa, ergen bir eliyle iten ve reddeden, diğer eliyle isteyen ve bekleyen şekilde gösterilebilirdi. Bir yandan yoğun bağımsızlık isteği diğer yandan ait olma ve sahip çıkılma beklentisi bu dönemde yaşanan tipik çatışmalardandır. Ergenlik yoğun çelişki ve ikilemlerin yaşandığı bir dönemdir. Bu nedenle ergen, kendini tanıma yolunda büyük bir çaba harcamak zorunda kalır. Ben kimim? Nelerden hoşlanırım? Gücüm ve yeteneklerim nedir? Neleri yapamam? Gelecekte ne olacağım? gibi soruları henüz kendi yanıtlayamazken bu gibi konularda birilerine yanıt verme ya da en azından etkileşime girmek zorunda kalır. Bir gün önce sevdiği bir giysiyi bir gün sonra neden sevmediğini anne ve babasına anlatmakta çok güçlük çeker. Dün işe yaramaz bulduğu bir fikri bu gün neden savunduğunu kendisi de bilmiyordur ama yine de sonuna kadar direnir. Bu durum gençlerle birlikte yaşayan erişkinleri de çok zorlar. Delikanlılık döneminin çalkantılarını atlatmış, dingin bir yaşamın keyfini çıkarmaya çalışan erişkinler de bu bilinmezliklerden huzursuz olabilirler. Nasıl baş edebileceklerini bilemeyebilirler. Bebeklik döneminden başlayarak kurulan sağlıklı, karşılıklı sevgi ve saygıya dayanan tutarlı bir ilişkiyle yetişen gençlerde bu karmaşa çok daha az yaşanır. Yine de az da olsa duygusal git gellerin yaşanabileceğinin bilinmesi anne, baba ve çocuk açısından bir aşırı işlevi görmekte, koruyucu ve rahatlatıcı olmaktadır.

Kendine güven ve güvensizlik ergenlik döneminde en yoğun yaşanan çelişkilerdendir. Ergen bir yandan öne sürülen tüm örneklerle karşın ergen, eve geç vakit tehlikesizce dönebileceğini savunur. "Bana güvenmiyor musunuz? Bana bir şey olmaz" sözcükleri çok sık duyulur ergenin ağzından. Ancak aynı ergen yolda adres sormaya utandığı için saatlerce yanlış yollara sapabilir. Ya da derste soru sormaya, kom-

şudan bir fincan ödünç şeker istemeye çekinir. Bir yandan kendini vazgeçilmez biçimde hoş bulan genç, yüzünde çıkan bir sivilce ya da yatmayan saçı nedeniyle dünyanın en çirkin kişisi haline gelebilir!

Çok kısa aralıklarla aşırı hareketli ve aşırı durgun olabilir. Kabına sığamayan, “eli, kolu durmayan” çocuğunuz bir an sonra gözünü saatlerce tavana dikip yatabilir.

Bir yandan başarılı olmak beğenilmek ister: Diğer yandan çalışkan olduğunda arkadaşları arasında komik duruma düşeceği, alay konusu olacağı yönünde bir endişesi olabilir. Bu dönemde başkalarının, özellikle arkadaşlarının ne düşündüğü onun için çok önemlidir.

Giyim beğenilme ve ait olma duygusunun somut bir ögesidir. Arkadaşlar arasında adı geçen ya da benzetmek istediği kişilerin üzerinde görülen giysiler ve markalar öne çıkar. Ancak, sahip olmak için o denli çaba gösterilen ayakkabılar bağları açık, partial bir görünümde giyilebilir, kot pantolonlar beyazlatılmak için duvarlara sürtülebilir, üzerine yazılar yazılabilir ya da kesikler oluşturulabilir.

İlgi duyduğu konular ve nesnelere ilişkin aşırı dikkat ve titizlik söz konusudur. Yapmak istemediği ya da ilgisini yeteri kadar çekmeyen bir konuda dikkatini toplamak çok zor bir uğraştır. Pek çok ana babanın ortak tanımı olan “bakar görmez” sözcüğü bu durumu oldukça güzel özetlemektedir. Yine “on kez yirmi kez sesleniyorum duymuyor” şeklinde yakınılan ergenler, kendilerine ilişkin bir fısıltıyı bile duyabilirler.

Ergenlik döneminde gençler çok kırılgan olurlar. En ufak bir eleştiriyi benliklerine yapılmış bir saldırı olarak değerlendirebilirler. Buna karşın argo, kaba konuşma ve hitap biçimlerine en çok bu dönemde rastlanır. Aynı zamanda keskin birer gözlemci olma yeteneğinin tadını çıkaran ergenler acımasız birer eleştirmen olurlar. Onların yaptığı biçimdeki bir eleştiri sizden gelirse bunu kaldırmakta zorlanır, hiç unutmaz ve sizin kendinizi suçlu hissetmenize neden olur.

Özveri ve acımasızlık neredeyse aynı zamanda bile gözlenebilir. Babasının borçlanarak aldığı bir giysiyi hiç düşünmeden bir arkadaşına armağan verebilir.

Büyümek ve gelişmek her çocuğun gerçekleştirmesi beklenilen hoş bir serüvendir. Ancak, her serüven gibi zaman zaman bilinmezliklerin yaşanması, beklenmeyen sürprizlerin ortaya çıkması bu uğraşmayı daha meraklı hale getirir.

Bu denli karmaşa içinde olan ergenlerin kendilerini sevebilen bir yetişkin olmaları için sevildiklerinden emin oldukları bir ortam içinde büyümeleri ön koşuldur. Çocuklar zaman zaman yaptıkları yaramazlıklarla büyüklerinin kendilerine olan sevgilerini sınarlar. "Beni ne kadar çok seviyorlarsa o kadar çok katlanırlar" mantığı çok yabancı olmasa gerek. Ancak yetişkinlerin de bunu "Seni çok seviyorum. Bu nedenle kendine olumsuz bir şey yapmana ya da olumsuz bir kimlik geliştirmene izin veremem şeklinde değiştirmesi gerektir. Küçük yaştan başlayarak, konulan kuralların tartışılabileceği, gözden geçirilebileceği ancak konulduktan sonra uyulması gerektiği çocuklara aşılanmalıdır.

Çelişkili davranış biçiminin belki en uç örneği bağımlılıklar açısından yaşanabilir. Özgürlüklerine en düşkün oldukları bu dönemde bağımlılık onları çok ürkütür.. Ancak yaşadıkları karmaşa nedeniyle neye bağımlı olduklarını anlamadan bağımlı olabilirler. Bu dönemde, en sağlıklı olanı ergenin, ailesine bağlılığını sürdürerek bağımsızlığını kazanmasıdır

ESRAR BAĞIMLILIĞI VE TEDAVİSİ

Orta Asya ve Çin'de en az 4000 yıldır kullanılan Hint keleviri bitkisi Cannabis sativa dayanıklı, aromatik yıllık bir bitkidir. Ondan derive edilen biyoaktif maddesi esrar (cannabis) olarak isimlendirilir. Tahminlere göre esrar dünyada en çok kullanılan yasadışı maddedir.

Tüm cannabis sativa bölümleri psikoaktif kannoboidler içerir, (Δ 9tetrahidrokannabinol (Δ 9THC) en çok bulundandır. Esrarın en etkili formu haşhaş ya da hash denilen bitkinin çiçek bölümünden veya yapraklarında ki kuru, kahvesiyah, reçineli sızıntısından elde edilmektedir. Esrar bitkisi genellikle kesilir, kurutulur, küçük parçalara ayrılır, sigaranın içine sarılarak (joint adı verilir) içilir. Esrar için sık kullanılan isimler; marihuana, ot, çay, pot, yabani ot

(weed) ve Mary Jane'dir. Değişik sertlikteki esrarları tarifi eden diğer isimler; kenevir, chasra, bhang, ganja, dagga ve sinsemilla'dır.

ARTIK KEŞKELERİN BİR ANLAM YOK

Kızının genç yaşta uyuşturucudan ölümüyle sarsılan anne Yeşim Argun aslında örnek bir anne. Ama uyuşturucu suiistimali her aile için potansiyel bir bela. 23 yaşındaki kızı Begüm Veral'ı uyuşturucuya kurban veren anne Yeşim Argun, Milliyet Gazetesine verdiği röportajda tüm ailelere örnek olacak açıklamalarda bulunuyor. Kızını AMATEM'de kimseyle dostluk kurmaması için uyardığını belirtiyor.

"Keşke içime kurt düştüğünde Begüm'ü oradan çıkarsaydım" diyen anne Argun, "Ama artık keşkelerin bir anlamı yok" diyor...

Begüm Veral, esrar ile 17'sinde tanıştı, daha lise öğrencisiydi. 22'sinde "Eroine başladım, yardım edin" dedi. 23'ünde, "Kadıköy'de ziyarete gittiği arkadaşlarının evinin tuvaletinde koluna enjekte ettiği uyuşturucu yüzünden hayatını kaybetti" haberiyle gazetelerin birinci sayfalarındaydı. Annesi eski balerin Yeşim Argun, yıllarca mücadele verdi kızıyla birlikte ve günlerce kendine gelemedi. Sonunda bu acıyı içine gömdü ve tüm ailelere ibret olacak hikâyelerini anlatmaya karar verdi.

Caddebostan'da, Begüm'ün uyuşturucuyla tanıştığı parklardan birinde buluştuk. Anne Argun, psikolojik destek alıyor, ayakta durmaya çalışıyor. Boynunda da siyah ipten bir kolye. Ucunda Begüm'ün gülümseyen bir fotoğrafı, pırıl pırıl... Annesinin kolları arasında, bu kez hiç kıpırdamadan... En fenasını, Begüm'ün son gecesini anlatırken yaşıyoruz. İp kopuyor, Begüm'ün fotoğrafı annesinin elleri arasından kayıp yere düşüyor...

'MSN kayıtlarında öğrendim'

Begüm'ün uyuşturucuya başladığını ilk ne zaman ve nasıl fark ettiniz?

2006'nın bahar aylarıydı. MSN yazışmalarını kayde-

der, yattığında gider kontrol ederdim. Bir yazışmada “Caddebostan’da buluşalım, ot var mı?” diye bir soru gördüm! Sordum, itiraf etti: “Kötü bir şey yapmadık, sigara elden ele dolaşıyor, içiyorum” dedi. İlk kez lise sonda denediğini, üç beş ayda bir sigara gibi içtiklerini söyledi. Moda ve Caddebostan’da buluşup içiyorlarmış. Ne bir enjekte izi, ne başka bir şey. Hemen idrar ve kan tahlillerini yaptırdık, esrar çıktı. Hemen psikiyatriste götürdük, üç yıl boyunca da devam ettik. Doktoru da “Doğru söylüyor, sürekli kullanmıyor, merak etmeyin” dedi. Rahat ettik.

‘Artık gücüm kalmadı’ dedi

Bağımlılığa, eroine geçiş nasıl başladı peki?

Üniversiteye Kocaeli’ne trenle gidiyordu, günde üç saat yolda harcıyordu. Çok yorulduğunu söyledi, eve çıkmak istediğini söyledi. Doktoru da onayladı. Eroine orada başlamış. Ev arkadaşı kullanmıyor, yakın arkadaşları kullanmıyor. Kalabalık ortamların birinde, tesadüf eseri dışarıdan biriyle tanışmış, denemiş. Gelip kendisi anlattı, zaten bizim anlamamıza imkân yoktu.

Bu süre içerisinde her şey normale döndü, kullanmıyor diye biliyoruz, sadece aşırı zayıfladı. 2008 yazında geri geldi, kilo almaya başladı, gayet iyiydi. Ama bir gün karşıma geçip “Anne ben bir süre eroin kullandım, artık kullanmıyorum ama daha fazla gücüm kalmadı, yardım istiyorum” dedi. Şok geçirdim. Hemen psikiyatristimize gittik, “Profesyonel yardım gerekiyor, AMATEM’e gidin” dedi. Yer yokmuş, rica minnet, 9 Şubat’ta yatırdık.

Nasıl geçti AMATEM süreci?

İki ay kaldı orada. İlk hafta krize girenleri görüyormuş, “Çıksam mı burası çok kötü” falan diyordu. Bir iki hafta sonra can ciğer arkadaş oldular, “Seni şu arkadaşla tanıştırayım, şu benim ablam” falan diye bahsetmeye başladı. Ben kızdım, “Dostluk kurma” dedim. Zaten bir kadın vardı, dikkat et diye uyardım, “Aynı odada yatıyorum, ne yapabilirim” dedi. Şimdi Begüm’e uyuşturucu temin etmekten tutuklanan kadın çıktı. İçime bir kurt düşmüştü, eve gelince

“Çıkarsak mı” diye çok düşünmüştüm. Keşke bu kurt düş-tüğünde Begüm’ü oradan çıkarsaydım. Ama artık keşkelerin bir anlamı yok...

‘Begüm saf madde almış’

Sizce kızınız altın vuruş mu yaptı?

Altın vuruş diye bir şey yokmuş. İnternette kirli sözlük diye bir site var, Begüm de üyesi, orada altın vuruşu şöyle anlatmış: “Altın vuruş diye bir şey yoktur, bu bir intihar de-ğildir, bu ya malın saf çıkmasıdır, ya da aşırı dozdur” demiş. Tespit edilen Begüm’ün saf madde satın aldığı.

Begüm nasıl geri döndü uyuşturucuya, nasıl anladınız?

Anladığımız ölmeden son 1020 gün içinde maddeye ye-niden başladığı. İnanılmaz uyukluyordu, dalgındı. Ama akıl almaz bir uyuklama. Telefonda konuşuyor, pat kafası düşü-yor, sesleniyorsun, sözüne kaldığı yerden devam ediyor. İş-yerinde de hesap makinesi elinde, kafası yana düşüyormuş, sesleniyorlar, hop uyanıp, işleme kaldığı rakamdan devam ediyormuş. Soruyoruz, “Kedilerim uyutmuyor”, “İlaçlar ağır geliyor” diyordu.

‘Damaktan almış’

Hiç mi enjektör izi aramadınız?

Begüm’e bir keresinde “Kolunda hiç iğne izi yok” diye sordum. “O çok eski bir yöntem. Artık belli olmasın diye baldırdan, kalçadan, hatta damağın içinden vuruluyor” de-miştii. Öldüğünde çantasını verdiler, bir tek o zaman şeker hastalarının kullandığı ince uçlu enjektör çıktı. Bir kere göz damlası görmüştüm, meğer gözlerinde kanlanma oluyor-muş, kamufle etsin diye kullanıyormuş. (MİLLİYET)

ÇOCUĞUNUZU İZLEYİN

Madde bağımlılığı alanında ülkemizin en değerli bilim insanlarından olan Prof.Dr Özcan Pektaş 06.09.2009 tarihin-de Vatan Gazetesine verdiği röportajda çok değerli bilgileri kamuoyu ile paylaşıyor. Paylaşmak istiyorum.

Aile mutlaka çocuğunu yakından izleyecek. 24 yaşına kadar... UNESCO ve UNICEF de aynı şeyi söylüyor. En basitinden, okul ve sınıf arkadaşları dışında bir Ayşe, bir Ali ile görüşmeye başladıysa, kimdir bu Ayşe, kimdir bu Ali? Aldığı para miktarı değiştiyse, nereye harcıyor? Okulda ya da işte başarısız olmaya başladıysa neden? Ha, baştan tembelse canı sağ olsun. Ama değilse dikkat, çocuğunuz uyuşturucu kullanmaya başlamış olabilir!

Ardı ardına iki ölüm haberi... Begüm 23 yaşında, Reyhan 19... Mutluluğu uyuşturucuda aradılar. Her iğne bir kaçıştı hayattan, sonuncusu ise kaçışı sonlandırdı. Kurtulabilirler miydi? Çok zor! Hiç başlamamış olabilirler miydi? Belki!.. Eroin, artık Türkiye’de her ailenin korkulu rüyası... Çoğu anne baba farkına bile varmıyor çocuğu uyuşturucuya başladığında. Farkına vardıklarında ise çok geç oluyor. Zira bu bağımlılıktan kurtulmak öylesine zor ki... İşte geçen hafta ölen Begüm’ün hikâyesi... Lisede erkek arkadaşı alıştırmış eroine... Kurtulmak için çok mücadele etmiş. AMATEM’de iki ay yatarak tedavi görmüş. Bir süredir de ayakta tedavisi sürüyormuş. Tam her şey iyiye gidiyor derken, ölüm haberini almış ailesi... Maalesef sorun uyuşturucu oldu mu, mesele tedaviye muhtaç kalmamakta... Çocukların hiçbir zaman uyuşturucuya bulaşmaması tek garanti... Peki bu beladan nasıl uzak tutulacaklar? Neredeyse yarım asırdır uyuşturucuyla mücadele eden, pek çok kitap yazan ve sadece Türkiye’de değil, dünyada da bu konuyu en iyi bilen isimlerden biri kabul edilen, Çapa Tıp Fakültesi Psikiyatri Ana Bilim Dalı eski Başkanı Prof. Özcan Köknel’e bu soruyu sorduk.

“Madde bağımlılığını yaratan bir üçgendir”

Hocam neden bazı gençler yanından bile geçmezken, bazı gençler uyuşturucu müptelası oluyor?

Ben bu konuyla ilgili çalışmaya başladığım zaman, bunun aslında bir madde sorunu olmadığı kanaatine vardım. Madde bağımlılığını yaratan bir üçgendir. Üçgenin bir köşesinde çocuklar ve gençler, bir köşesinde maddeler, bir köşesinde de alkol ve madde alt kültürü bulunur. Bağımlılık sorunu

böylece oluşan üçgen alanının içinde ele alınırsa bütün yönleriyle incelenip anlaşılabilir. İlk iki köşede bulunanlar tek başlarına çok önemli değildir. İkisini, yani gençlerle maddeyi bir araya getiren alkol ve madde altkültürüdür. Onun için bir ülkede madde yahut alkol bağımlılığıyla ilgili bir plan yapılacağı zaman katiiyen maddeler üzerinde durulmaz.

Begüm iki ay AMATEM’de tedavi görmüş. Buna rağmen bağımlılıktan kurtulamamış. Neden?

Çünkü en önemli şey o genci o alt kültürden ayırmak. Bu, maddeden ayırmaktan çok daha önemli. O üçgeni mutlaka parçalayacaksınız ve bir daha o üçgenin bir araya gelmemesi için her şeyi yapacaksınız. Çünkü madde bağımlılarının oluşturduğu bir alt kültür var... Bir genç birlikte uyuşturucu aldığı o insanlardan tarafından dışlanmamak için, kınanmamak için, kendisine o insanların verdiği değerın kaybolmaması için mutlaka ve mutlaka madde ile ilgili tedavi gördükten sonra da onlarla görüşüyor. Zaten onlar arıyor, peşini bırakmıyor, yardımcı olmak için, arkadaş oldukları için... Bu yüzden tedavinin temeli, mutlaka hastanede yattığı süre içinde, elden geldiği kadarıyla o kişide madde yatkınlığını ortaya çıkartan nedenleri bulup, psikoterapiyle, grup tedavisiyle, rehabilitasyonla düzeltebilme yoluna gitmek olmalıdır. Artı mutlaka o kişinin yeni bir ortam bulması için yardımcı olmak gerekir.

Yani eski arkadaşlarından, eski ortamından koparıp, yeni bir çevre, yeni bir arkadaş ortamı, yeni bir iş ortamı yaratmak gerekir, öyle mi?

Evet. Çünkü eski ortamındaki madde bağımlısı arkadaşları, dostları, onun aralarından ayrılmasını kabul etmezler. O kültürün ise bir amacı var. O kültürden insanların beklediği bir şey var. O kültürün amacına ulaşmak için gencin çaba göstermesi lazım. O kültürün ilkesi var. ‘Bu ilkeye uyacaksın kardeşim.’ Ha uymazsan? ‘Seni adam yerine koymam, derhal grubumdan atarım.’ Sen alkol altkültürünün içine girip de, ‘Ben süt içerim’ diyebilir misin? Hemen alaya alırlar. Peki o alt kültürde önemli kişi olabilmek için ne yapacaksın? ‘Ben önemli kişiyim. Diğerlerinden farklıyım. Ben eroin kullanı-

yorum, bir şey olmuyorum' diyorsan eğer mutlaka madde kullanacaksın. İşte bu yüzden genci bu ortamdan uzaklaştırmak çok çok önemli...

Peki, bir aile çocuğunu uyuşturucudan nasıl uzak tutabilir?

Çok basit. Bir kere ailenin ilgili bilgili aile olması lazım. Çocuk doğduğu anda, ailenin bir bireyi olarak kabul edeceksiniz. Onun duygularına, düşüncelerine saygı göstereceksiniz. Ona yaşına uygun biçimde davranacaksınız. Eğer bir çocuk normal doğduysa, onun yaptığı her davranış normaldir. Onu anormal hale getiren anne babanın tutumudur. Diyelim ki, iki yaşındaki bir çocuk bardağı alıp oynadı ve elinden düşürüp kırdı. Annebaba, 'Bu yaşın özelliği' diyen ebeveyn değilse, ne yapıyor? 'Vay kırdın!' diyor dövüyor yahut azarlıyor yahut engelliyor. Bu engelleme çocuğun içinde öfke, kızgınlık yaratıyor. Bu öfke ve kızgınlık o çocuğu aile içinde mutsuz ediyor. Bu belki ufacık bir örnek ama önemli. İleride bu mutsuzluğu gidermek için bir arkadaşı, 'Al iç bunu, rahatlarsın' dediği anda da mutluluğu orada arıyor. Bu yüzden aile mutlaka çocuğu yakından izleyecek...

Hangi yaşa kadar peki?

24 yaşına kadar... UNESCO ve UNİCEF de aynı şeyi söylüyor. Çocukta 1213 yaşında biyolojik gelişme başlıyor. Sonra 1720 yaşına kadar psikolojik gelişme oluyor. Tamamlanması 24 yaş buluyor. O psikolojik gelişmede çocuğun duyguları çok çabuk değişiyor. Bir anda sevir, bir anda nefret ediyor. Bir anda birinin etkisi altında kalıyor. Bir anda etkisi altında kaldığı insana öfkeleniyor, kızıyor. Bir anda aşık oluyor. Biz 'Evladım, bu yaşta bu olmaz' dediğimizde 'Siz anlamazsınız' diyor. Ama bir süre sonra aşık olduğu telefona çıkmadı diye ondan nefret ediyor. 'Sen beni sevmiyorsun' diyor falan ve bu bir yerlere kadar gidiyor... Onun bu duygu dalgalanmalarının yaşına özgü olduğunu bileceksiniz. 1415 yaşındaki çocuk, anne babasına karşı çıkar. Bunu normal olarak göreceksiniz.

Neden?

Çünkü kendi kişiliğini, kendi kimliğini ispat etmek için olaylar karşısında kendine göre bir dünya görüşü olması lazım. Doğru ya da yanlış... En kolayı, onunla 'Sen de doğru düşünüyorsun ama' diye söze başlamak. Katiyen 'Senin aklın ermez... Salaksın, serserisin, çocuksun' diyerek, onu nitelendirecek bir şey söylememek lazım. Yani herhangi bir karşı çıkışta, onu aşağılayacak, bedensel kimliğine, ruhsal kimliğine, toplumsal kimliğine karşı olacak, onu örseleyecek bir şey dememek lazım. Bir de mutlaka kimlerle arkadaş olduğu, o arkadaşlığı nasıl sürdürdüğü yakından izlenmeli. En basiti, okul ve sınıf arkadaşları dışında, bir Ayşe ile, Ali ile görüşmeye başladıysa, kimdir bu Ayşe, kimdir bu Ali? Aldığı para miktarı değişiyorsa, o güne kadar alışlagelen davranışında, tutumunda eskiye göre bir değişiklik oluyorsa, içinde bulunduğu çalışma ortamında bir başarısızlık ortaya çıkıyorsa dikkatli olunmalı... Ha, baştan tembeldir, canı sağ olsun. Ama 18 yaşına kadar gayet çalışkan, sınıfta iyi, arkadaşları iyi, ama birden uyumu bozuluyor. Üstelik de bu uyum bozukluğu, arkadaş çevresiyle ilgiliyse, okulla ilgiliyse, iş yeriyle ilgiliyse, spor yapıyorsa orayla ilgiliyse önemli... Bir çocuk evle çatışma içinde olabilir ama arkadaşlarıyla da çatışma içindeyse, okulla da çatışma içindeyse, işyeriyle de çatışma içindeyse sorun var demektir. Tamam, hepimiz anne babamızla çatışıyoruz. Ama iyi bir arkadaş grubumuz vardır, onlarla ilişkimiz iyidir. İşte bunlara dikkat edilmesi lazım.

Terörist bir gençle bağımlı bir genç arasında fark yok!

Nasıl bir benzetme demeyin başlığı okuyup. Prof. Özcan Köknel, sonuçtan değil, sebepten yola çıkıyor. Toplumun değer vermediği, ailede sevgi ve anlayış görmeyen gençlerin, çözümünü onlara değer verecek bir alt kültürde aradığını söylüyor ve ekliyor; "Ya Türkiye'yi kurtarmak için terörist oluyor ya da mutluluk peşinde her dozda ölüme koşuyorlar!"

Prof. Özcan Köknel'le meseleyi konuşmaya başladığımızda, sonuçlardan değil nedenlerden gidelim istedik. Zaten

Köknel'in vurgusu da hep nedenlere? Neden bazı gençler uyuşturucunun yanından bile geçmezken, bazıları müptelası oluyor? "Gençlik her şeye merak sarar. Her şeyi taklit eder. Karşı cinsle iletişim kurmak ister. İlişki kurmak ister. Kendini o tarafa kabul ettirmek ister. Saygınlık elde etmek ister. Yani 'Ben de bu toplumda bir adamım' demek ister" diye giriyor söze Köknel ve meseleyi deşiyor: "Gencin amacı, bu toplumda bir yeri olduğunu, bir değeri olduğunu hissetmektir. Eğer aile bu değeri verecek mesajı iletemiyorsa, toplumdan da bu mesajı alamıyorsa genç, o zaman bunu alt kültürlerde aramaya başlar..."

Hangi alt kültür?.. Çok ilginç bir bağlantı kuruyor Köknel, uyuşturucu bağımlılığı ve terörü aynı kefeye koyarak... "Bütün alt kültürlerle girişin nedeni, kimlik ve kişilik arayışıdır. Eğer gence içinde bulunduğu toplum, içinde bulunduğu aile, kişiliğini, kimliğini vermiyorsa, 'Senin de bizim toplumumuzda, bizim ailemizde değerin var, yerin var' güvenini, garantisini vermiyorsa, genç bunu başka bir alt kültürde aramaya başlıyor. Bu alt kültür bazen madde altkültürü, bazen etnik altkültürü, bazen de tarikatmezhep altkültürü oluyor. Çünkü genç, sadece buralarda ailede bulamadığı anlayışı, değeri buluyor" diyor Köknel.

Nasıl mı değerli hissediyor kendisini genç? Söz gelimi eğer ki bir örgütteyse, "Sen Kürt etnik kökenine özgürlük getireceksin. Sen savaşımızı zafere ulaştıracaksın" diyor birileri. Yani onu 'kahraman' ilan ediyorlar. O da ölüme gidiyor. Madde bağımlılığına gelince; buradaki sorun sahte mutluluk. "Bu toplum seni anlamıyor, değerini bilmiyor. Annen baban sana anlayış göstermiyor. Bir parça eroin kullanman, mutlu olman için yeterli" diyor bir arkadaşları... Terörist bir gençle, bağımlı bir genç arasında böylesi bir ortaklık kuruyor Köknel. Her ikisi için de önlemi hiç başlamadan almak gerekiyor. Zira örgüte giren için de, ilk iğneyi yapan için de artık çözüm bulmak çok zor. Gerçek çözüm ise, çocuklarına değer veren, sevgiyle büyüten ailede, gençlerine sahip çıkmayı bilen toplumda...

‘Geçinemiyoruz ayrılacağız’ olmaz! Çocuk ne olacak?

Siz bu sorunu çözecek olan aile diyorsunuz...

Kesinlikle. Bakın, devlette kim bu işi takip edecek? İsteddiği kadar yasa koyucu bu işte samimi olsun. Polis takip edecek, gümrükçü takip edecek... O kadar çok para dönüyor ki ortada! Zor geçinen bir polise maaşının iki katını verseniz bu işe göz yummaz mı? Bir ülkede ele geçen uyuşturucu maddenin 10 mislinin o anda ülkenin trafiğinde olduğu biliniyor. Bunlar uluslararası araştırma sonuçları... Onun için aile önemli. İkincisi, 13 ila 20 yaş arasındaki gençlerin elden geldiği kadar kendini geliştireceği, spor gibi, müzik gibi bir altkültürün içinde olmasını sağlamak gerekiyor. Çünkü en riskli yaşlar bunlar. Zaten madde bağımlılığı bütün ülkelerde bir gençlik sorunu olarak görülüyor. Demek ki gençliği aile olarak, toplum olarak koruyacak bir şeyler yapmak gerekiyor. Bir de gençlerde bir kanaat var, elden geldiğince onu da kırmaya çalışmak lazım. Genç bir arkadaşının madde kullandığını biliyorsa, arkadaşlık, dostluk adına bunu ailesine söylemiyor, gizliyor. Bu çok büyük bir hata. Çünkü bir süre sonra kendisi de eroine alışıyor ve ölüp gidiyor.

“Öyle babalar var ki, çocuğu akşam eve geldi mi bilmiyor”

Peki Begüm’ün anne babasının yapabileceği bir şey var mıydı?

Bir kere orada anne baba yok ortada. Bakın buraya geliyorlar, görüyorum; sorun hep aynı. Eğer bir insan evleniyse, çoluk çocuk sahibi olduysa, ilk prensibi o çocuğun mutluluğu olmalı. Aksi olaksa evlenme kardeşim, kendi başına yaşa. Sen evlenmişsin, çocuk sahibi olmuşsun, ‘Eşimle geçinemiyorum’ diyorsun. Niye geçinemiyorsun? ‘Geldiği zaman benim hatırımı sormuyor.’ Ee bu çocuk ne olacak? ‘Geçinemiyoruz, karım yahut kocam bana istediğim özeni göstermiyor.’ Peki, sen bu yüzden ayrılırsan çocuk ne olacak? Bakın dünyada da, bizde de bu tür madde yatkınlığı gösteren çocukların çok büyük kısmının hayatı mutsuz geçmiş. Bir de ortada anne baba var ama, eğer çocuğa kimlik ki-

şilik tanımıyorlarsa onlar da sorunlu. Ben öyle aileler biliyorum ki çocuğu evde mi, değil mi farkında değil. İnanın değil. Hatta bir madde bağımlısının babasına sormuştum, 'Akşam eve gelmiş miydi?' diye. 'Vallahi hocam farkında değilim. Bizim altı çocuğumuz var' dedi. O akşam çocuğunun, üstelik kızının evde olup olmadığından haberi yok. Siz biliyor musunuz, bana gelen aileler arasında 25 çocuklu olanlar var. Üç hanımdan... Bu adamın bir baba figürü yaratmasına imkan var mı sizce? Bu ailenin çocukları sağlıklı olur mu? Bu baba Güneydoğulu. Garanti çocuklarının bir kısmı terörist olacak.

Hangi çocuklar uyuşturucu kullanmaya daha yatkın?

Hocam hangi çocuklar uyuşturucu kullanmaya daha yatkın?

Türkiye'de beş tip aile var. Bunlardan biri, ilgili ve bilgili aile. Yani çocuğuna ilgi gösteriyor ve bunu şu anki pedagoji ilkeleri içersinde elinden geldiğince yapmaya çalışıyor. Bir ya da iki çocuk sahibi... Orta ekonomik düzeyde... En sağlıklı aile tipi budur. Her konuda... Onun dışında dört tip aile daha var. Biri yetkeci, yahut otoriter, yahut totaliter aile... Bunlar daha çok geleneksel kültürü sürdüren aileler. Zannediyorlar ve umuyorlar ki, babanın otoritesiyle aile içinde her sorun halledilecek. Burada baba, hem en büyük yetkeyi elinde tutuyor, eşini adam yerine koymuyor, çocuklarının bütün ilkelerini kendisi saptıyor, çocuğun genç olduğunu, büyüdüğünü, onun da duygusu, düşüncesi olduğunu kabul etmiyor, hem de ya ekonomik gücüyle ya fizik gücüyle ya gelenek görenek ve adetlerin yarattığı güçle ya da dinsel güçle o çocukları elinden geldiği kadarıyla elinde tutmaya çalışıyor. Ne var ki, o çocuk o ailenin dışına çıktığı zaman, babadan gelen bu baskıdan kurtulduğu zaman, hiçbir ilke ve kural tanımaz duruma geliyor. Dolayısıyla bu çocuklar ailenin kendi kanaati dışında, madde kullanmaya daha yatkın çocuklar oluyor.

"Dinimiz insana Allah'ın halifesi olarak bakıyor ama..."

Ya diğ er aileler?

Üçüncüsü, tutarsız aile. Mesela anne 'Hadi git' diyor, baba 'Otur!' diyor. Anne 'Arslansın' diyor, baba 'Eş eksin' diyor. Yani birisi 'Bunu yaparsan böyle olur' diye cezalandırıyor, diğ eri koruyor. Yahut anneanne, babaanne, dede koruyor... Annebaba harçlığı kesiyor diyelim, anneanne 'Sen üzülme evladım. Gel ben sana harçlığını vereyim. Ama sakın annene, babana söyleme' diyor. Bunun gibi tutarsız olan ailelerin yanı sıra, çok demokrat aileler de sorunlu. Sözüm ona gence çok değ er veren, ama aslında kendi dünyalarını yaşayan aileler bunlar. Çocukla hiçbir duygusal bağlantıları olmayan, bütün bağlantıları, 'Neyi eksikti?' türü cümleler olan... 'Ne istese alıyorum, araba istedi aldım. Hâlâ ne istiyor it oğlu it' şeklinde konuşan ailelerde yetiş en bu çocuklar da madde bağımlılığına yatkın bir kiş ilik yapısı gösterme eğ iliminde oluyor.

Bakın, aslında biz keş ke bir de ş unları konuşsak... Bizim dinimiz insana Allah'ın halifesi olarak bakıyor. Yani çocuk, genç o kadar değ erli. Biz o kadar değ erliyiz. Ama biz 'Ş unu yaparsan günah iş lersin, bunu böyle yaparsan cehenneme gidersin' deyip, hep bu ayrıntılarla uğ raş ıyoruz. Oysa topluma bu mesajı vermemiz lazım. Bunlar Kuran'ı Kerim'de var. Bizim dinimiz akıl dini. Bizim dinimizin akılla ilgili surelerini, bin sene sonra aydınlanma filozofları kullanmış . Ama bunlar dururken biz, tuvaletini pisuara ettin, etmedin bunları tartış ıyoruz...

Çocuğ un sigara iç mesini engellemek çok önemli. 100 tane bağımlı gördüysem, 99'u sigara içiyor. Hiç sigara içmeyeip eroin ya da kokain kullanan da gördüm ama bir ya da iki tane. Sigaranın masumiyeti neresinde? Sigara kontrolünü bozmuyor insanın. Öyle değ il mi, sigara içtiğ iniz zaman Boeing 747'yi indirebiliyorsunuz ama alkolle yere ç akarsınız onu. İşte her ş ey bu masumiyetle baş lıyor...

* Hocam, neden bazı gençler uyuşturucunun yanından bile geçmezken, bazıları müptelası oluyor?

1314 yaşlarından itibaren kişilik oluşuyor ve cinselliğin ortaya çıkmasıyla birlikte merak duygusu artıyor. Merak arttığı zaman çevre önem kazanıyor. 'Çevrede kimlerle temas içindeyiz?' ... İşte bu basınç çok önemli oluyor. Hani "Mahalle baskısı" deniliyor ya, bu da "Akran basıncı!" Arkadaşlarınız ne yapıyor, ne yapmıyor, bu çok önemli oluyor. Hatırlayın o yaşlarınızı, arkadaşlarınız ne yapıyorsa model olarak onları almaya başlıyorsunuz. Aile ile çatışmalar başlıyor; ailenin çocuğa çok fazla nasihat etmesi, çok fazla koruyucukollayıcı olması, evde birtakım çatışmalara neden oluyor. Bu çatışmalar esnasında çocuğun hal ve gidişinde bozulmalar başlıyor.

* Mesela?

Dersleri bozulabiliyor, okulu asmaya başlıyor, birtakım risk alıcı davranışlar başlıyor, bir şeyler çalabiliyor. Ama bu yaş grubunda genelde bunları görebiliyoruz, 17 ve 18 yaşlarında bunlar tamamen ortadan da kalkabiliyor.

"Bir genç 3 haftada eroin bağımlısı oluyor"

* Bazılarında kalkmıyor ama?

Evet, kalkmadığı zaman sorunlar da başlıyor. Bu yaş grubunda bizim şu anda en çok dikkat çektiğimiz nokta 'sigara-ya başlama.' Çünkü sigara da bir davranış bozukluğu ve ilk olarak sigara deniyor. Sigaranın masumiyeti neresinde? Sigara kontrolünü bozmuyor insanın. Öyle değil mi, sigara içtiğiniz zaman Boeing 747'yi indirebiliyorsunuz, ama alkolle yere çakarsınız onu. Genç masumiyetle başlıyor her şeye. Bu masumiyet bizim için önemli. Çünkü davranıştaki ilk bozukluk 'sigara kullanımı.' Sigaradan sonra yine masumca biriki bira içmeler, biraz alkolü denemeler oluyor. Ve o sırada akran basıncı ile esrarı denemek, o esrarı bulmak için birtakım insanlarla temas etmek ve "Ya bir de al şunu dene" diye eroinin denenmesi geliyor. Eroinin özelliği ne? Eroin, bütün bu saydığım maddeler içinde en hızlı bağımlılık yapanı. İsteseniz de istemeseniz de 3 hafta içinde bağımlı oluyorsunuz.

* Sadece üç haftada mı?

Evet. "Ben hayatta bağımlı olmam" diyen insan, üç hafta sonra bağımlıdır. Eroinin madde özelliğidir bu. Eroinin nasıl bir şey olduğunu alkolden örnek vererek anlatacak olursak, şarabın, rakının, viskinin yanında ispirto gibi bir şey. Yani akli başında belirli bir sosyal durumu olan insan kaza ile eroine düşüyor. Tabii şimdi uyuşturucu deyince bir tek eroin akla geliyor ama değil. Kokain ve esrar kullanan çok yoğun bir popülasyon olduğunu da biliyoruz, ama bunlar kullanım bozukluğu biçiminde. Yani böyle 'Her gün oturalım kokain içelim' gibi bir durum yok.

* 'Kullanım bozukluğu' ne demek?

Yani bağımlı değil kişi, ama bu maddeyi kullanarak farklı algılamalar, farklı kişilik özellikleri gösterip bir süre sonra birtakım sıkıntılar yaşayabiliyor ya da yaşamıyor.

* Ne gibi sıkıntılar?

Mesela kokain ciddi paranoya ve şüphecilik yaratıyor. Adam karısının onu aldattığını düşünmeye başlıyor ya da 'Beni takip ediyorlar' falan demeye başlayabiliyor. Ya da alkol artı kokain çoğunlukla beraberdir; bu ağır davranış kusurlarına sebep olabiliyor. Kavgaya çıkarabiliyor o gece kişi. Yani gayet sakin bir insan, silahını çıkarabiliyor ve aniden en sevdiği insanı beyninden vurabiliyor ya da kesebiliyor. Çünkü inanılmaz derecede güçte, kudrette, kuvvette bir artış oluyor. Sabah olmayacak zannediyor kişi, nasılsa hep gece olacak zannediyor.

"Eroini mağazadan almıyorsunuz ki!"

* Peki eroinde durum ne?

Eroindeki durum daha ayrı. Eroini kişi günde 45 kez kullanmaya başlıyor ve hayatı eroini bulmak için geçiyor. Niye?

Eroin ona zevk verdiği için değil, eroin almadığı zaman etki geçince ciddi ağrılar başlıyor. Ağrıları durdurmak için mecbur almak durumunda. Onun için eroin hastaları yalvararak gelir, “Doktor kurtar beni!” diye... “Kurtar beni” dediği onun krizidir. O krizden hiç kimse lmez ve 72 saatte insanın vücudu temizlenir eroinden...

* O zaman bu altın vuruşlar, ölümler niye oluyor?

Farz edin genci hastaneye yatırdınız ve bir ay tedavi ettiniz. Bir ay vücuduna eroin girmedi, vücut tertemiz. Hiçbir şey kullanmadınız. Gayet iyi çıktınız dışarıya, ama bir şeylere sinirlendiniz, canınız madde istedi. Öyle bir tavır ve davranış içinde oluyor ki madde bağımlısı, maddeyi aldığı zaman, iki ay önceki dozajı alıyor. Mesela siz günde iki büyük şişe rakı içiyorsunuz diyelim... Rakıyı iki büyük şişe içerken bırakmışken iki ay sonra yine iki büyük şişe rakı içmeye kalıyorsunuz ve maalesef kurtulamıyorsunuz.

* Begüm’n ölümü de o yüzden mi oldu sizce?

Yüzde 90 ihtimalle bu. Bir de kullandığınız madde, torbacının sattığı madde. İçine birtakım maddeler karışmış olabilir, onu enjekte ettiğinizde emboli yapıyor. Yani satıcı bir torbacı, ona ne kadar güvenebilirsiniz, gidip de mağazadan almıyorsunuz ki bu illeti!

Fazla zgrlk, gencin çizginin öbür tarafına geçmesine neden oluyor

* Annebabanın çocuğunu uyuşturucudan korumak için atacağı ilk adım ne olmalı?

Doğru adım yok, uygun olan adımlar var. Uygun olan adımlar da bu konuyla ilgili annenin, babanın ciddi şekilde bilgilenmesi. Özellikle de kişilik yapısıyla ilgili... Ama “Ben ocuğumla her şeyi konuşuyorum” değil. Her şeyi konuşmaz bir annebaba çocuğuyla. Konuşulmayacak şeyler var.

İşte, "Ben her şeyin ona doğrusunu anlatıyorum!" Ya, doğrusunu anlatma, uygun olanı anlat. Mesela annababa çocuğuyla cinselliği konuşmamalı, yani bunun bir zamanı olmalı. "İşte çocuğum benim serbest büyüsün, canı ne istiyorsa o mesleği yapsın." Yok, öyle bir şey! Çocuğu yönlendirecek olan annababadır. Türkiye şu anda ekonomik krizle kavru-luyor. Ee mesleği de ona göre seçecek, bunu da annababa biliyor. "Efendim çocuğum çok istedi... İstiyor onu olsun." Olmaz. Çok fazla verilen özgürlükler insanın daha kolay çiz-ginin öbür tarafına geçmesine sebep olur.

* Ya da baskı galiba?

Aynen öyle! Onun için bunları bilerek davranacağız. Yani "Çocuğum özgür yetişsin... Çocuğum tabii ki gitsin" olmaz. Tabii bir de bunun yanında devletin bir politika oluşturma-sı gerekir. Mesela şu anda 18 yaşın altında alkol satılmıyor. Satılmasın! Gençler gece kulübüne alınmasın. Tabii ki bu basıncı oluşturmak o kadar kolay değil. Mesela yıllar önce hatırlarsınız, bir şişe rakı alırsanız, gazete kağıdına sarardı bakkallar. Siyah da poşetin içine koyar, öyle verirlerdi. Pislik alıyorsun falan gibi... İşte bu bir basınçtı. Şimdi de bu sigara yasağı çok iyi oldu. Uyuşturucuya başlamada ilk adım sigara dedik ya... İşte çocuğun sigara içmesine engel olmak için bu yasak çok önemli.

* Çünkü?

100 tane bağımlı gördüysem, 99'u sigara içiyor.

* Yani uyuşturucu kullanımı sigara ile başlıyor?

Evet. Hiç sigara içmeyip eroin kullanan da gördüm. Hiç sigara içmeyip kokain kullanan da gördüm, ama bir ya da iki tane.

* Peki alkol? Alkolle böyle bir bağlantı var mı?

Alkol geçiştir; yani sigara ile başladık sonra alkolde geldi. Bakın, Avrupa'ya gittiğiniz zaman her şeyin bir kuralı var. Bizde ise kural var, ama kolay aşılabiliyor. Yani "Ben ehli-yetsiz araba kullanırım" , "Alkollü araba kullanırım, polis-ten kaçarım" gibi... Bu yüzden sigaraya yasak getirilmesi çok önemli. Ama iyi uygulanmalı, delinmemeli. Çünkü uyuştu-rucuya başlamada birinci adım kesinlikle sigara..

UYUşTURUCU KÜLTÜRÜ

Uyuşturucu ve uyarıcı madde kullanımı ve bağımlılığı ile mücadele insanlık tarihi kadar uzun bir geçmişe dayan-maktadır. Tüm toplumlarda en sık karşılaşılan sorunların başında gelmektedir. Bağımlılık ile mücadeleye sadece arz ve talebi azaltma yaklaşımları ile bakmak artık işe yarama-maktadır. Toplumunu özellikle gençleri, anne babaları ve öė-retmenleri sağlıklı yaşam ve sağlıklı yaşam becerileri konu-sunda eğitmek madde bağımlılığı ile mücadelede en önemli hedef olmalıdır. Sağlıklı toplumlar sağlıklı nesiller yetiştir-mektir. Madde bağımlılığı ile mücadele bir özgürlük ve sağ-lık mücadelesi olmalıdır.

PSİKOAKTİF MADDE

İnsanın normal sağlığın sürdürölmesi için gerekli olma-yan, yaşayan bir organizma tarafından alındığında bu orga-nizmanın bir veya daha fazla işlevini değiştiren herhangi bir maddedir.

BAğIMLILIK

"Madde Kullanımı" bağımlılık yapan maddelerin vücuda alınmasıdır. Madde kullanıcıları kontrol edebileceği inancı ile madde kullanmaya başlar, madde kullanılmaya başla-dıktan ne kadar süre sonra bağımlılık gelişeceği bilinemez, bir kez kullanım dahi risklidir, bağımlılık geliştikten sonra bu süreç ömür boyu sürer, düzelir ancak hiçbir zaman tam olarak iyileşmez. "Madde Bağımlılığı" ise belirli bir dozda

alındığı zaman kişinin sinir sistemine etki ederek akli, fiziki ve psikolojik dengesini bozan, bağımlılık yaratan, toplum içerisinde sosyal ve iktisadi çöküntüler meydana getiren maddelerin kullanımıdır. Bu tanımdan da anlaşılacağı üzere bağımlılık yapan madde insan beyni ve fizyolojisi üzerinde tamamen geçici, sanal ve sahte bir tatmin duygusu oluşturur. Ancak çok kısa bir süre sonra bu sahtelik, sanallık ve geçicilik yerini bağımlılık maddesinin ürünü olan karanlık bir dünyaya bırakır. Bu karanlık dünyanın kapıları kriz dönemiyle birlikte açılır. Kullanılan maddenin cinsine ve miktarına bağlı olarak bu kriz döneminde insan dayanılmaz eklem ağrıları, kramplar gibi anatomik ve fizyolojik rahatsızlıklar geçirir. Algı dengeleri altüst olur. Bağımlılık sürecinin ilerleyen aşamalarında ilk kullanımdan sonra tekrar madde alma ihtiyacı doğar. Sonrasında aynı etkinin sağlanması için kullanım sıklığı ve/veya miktarı artabilir. Bu kısır döngünün yerleşmesiyle birey bağımlılık sürecine girmiş olur. Artık madde arama davranışı ve kullanım sıklığı artar, aynı etkiyi elde etmek için daha fazla madde kullanmaya başlar (tolerans). Bu aşamada da kriz belirtileri de görülür. Kişi kullanmış olduğu maddeyi bırakmak ve kurtulmak ister ama bunun kolay olmadığını farkına varır.

Sonuç olarak;

- 1 Güvenli bir madde ve güvenli bir kullanım şekli yoktur.
- 2 Kullanan herkes için bağımlı olma riski eşittir. İnsan vücuduna giren her maddeyi hücre tanır ve hafızasına alır. Hücresel öğrenme süreci denen bu durum herkes için geçerlidir.
- 3 Bağımlılığı engellemek ancak hiç başlamamak suretiyle kişinin elindedir.
- 4 Kişinin eğitimi, toplumsal konumu, gelir düzeyi vb. etmenler bireyin Bağımlılık sürecini etkilemez.
- 5 Bağımlılık yapıcı madde, yaşam düzeninizi değiştirir.

- Bağımlılığın çeşitli tipleri vardır. Madde, internet, kumar vb.
- Şeker hastalığı gibidir. Geçmez ama iyileşir.

- Her maddenin bağımlılık potansiyeli farklıdır.
- Kullanımın amacı bağımlılığı belirler.
- Bıraktığı süre içinde kişinin bedeni kendini yenilemiş, biraz toparlamıştır.

- Kişi “temiz” olmanın keyfini yaşamıştır.
- Bıraktığı dönem içinde madde kullanan çevresine karşı bırakma yönünde özendirici bir mesaj vermiştir.
- Bıraktığı süre içinde madde satın almamıştır

Madde bağımlılığını önleme ve müdahale çalışmalarının temelinde risk yaratacak faktörleri azaltmak ve bireyleri koruyacak önleyici faktörleri fazlaştırmak yatar.

Risk Faktörleri

- Ruhsal sorunları ya da bağımlılığı olan ebeveynin bulunduğu kaotik

Aileler,

- Doğru olmayan yetiştirme yolları,
- Ebeveynçocuk arasında bağlanma ve ilgi eksikliği,
- Sınıfta aşırı utangaçlık ya da şiddet içeren davranışlar,
- Okul başarısında düşüş,
- Sosyal becerilerin zayıf olması,
- Sapkın davranışlar sergileyen arkadaşlarla “takılma”,
- Okul ya da aile ortamlarında uyuşturucu kullanımının onaylanması.

Önleyici Faktörler

- Güçlü ve pozitif aile bağları,
- Ebeveynlerin çocuklarının yaşamlarına ilgili olmaları,
- Ebeveynlerin çocuklarının arkadaşlarından ve neler yaptıklarından haberdar olması,
- Aile içi kuralların açık olması ve herkesin bunlara uyması,
- Okulda başarılı olma,
- Okul, kulüpler gibi kurumlarla kurulmuş güçlü bir bağ,
- Uyuşturucu kullanımı ile ilgili yaşa uygun doğru bilgilendirme.

Bağımlı Kişide...

- Madde kullanımını kontrol etmekte güçlük çekme,
- Giderek kullanılan maddenin dozunu artırma,
- Zarar vermesine rağmen madde kullanmaya devam etme,
- Aile, iş ve çevre ilişkilerinde bozulma,
- Başarısız bırakma girişimleri,
- Bıraktığı zaman ruhsal ya da fiziksel yoksunluk belirtilerinin ortaya çıkması (huzursuzluk, uykusuzluk vb.) gözlelenebilir.

BAĞIMLI DAVRANŞLARI

- Bağımlı olduklarını kabul etmek istemezler ve tedavinin bazı kurallarına uymayı ret ederler.
- Kullandıkları maddeyi tamamen kesmek yanlısı değildir.
- Tercih maddeleri dışındaki diğer maddeleri tehlikeli olarak algılamazlar.
- Terapi, AA ve NA gibi kendine yardım gruplarının gereksiz olduğuna inanırlar.
- Eski ve özellikle madde kullanan arkadaşlarıyla görüşmeye devam etme eğilimi gösterirler.
- Tedaviye karşı ambivalandırlar
- Bahane uydurma konusunda ustadırlar
- Birilerini ya da bir şeyleri suçlarlar
- Talep kardırlar
- Sınırları zorlarlar
- Tehditkârdırlar
- Gururunuzu okşarlar
- Çok sık karar ve kişilik değiştirirler
- Bağımlıdırlar...

Uyuşturucu ve uyarıcı madde kullanan gençlerin ailelerindeki benzer bazı özellikler dikkate değerdir;

- 1Parçalanmış boşanmış aileler
- 2Anne Babadan birinin kaybı

- 3 Aile içinde madde bağımlısı bireylerin bulunması
- 4 Aile içi iletişim eksikliği,
- 5 Baskıcı ve ilgisiz aile ortamı
- 6 Aile içinde gencin model alabileceği bireyin bulunmaması

İYİ BİR ANNE BABA OLMAK İÇİN...

- İyi bir dinleyici olun. Anlattığı şeyleri dinleyin bu onun için önemli, bazen sadece dinlemek bile yeterlidir.
- Konferans vermeyin ama her konuda fikrinizi açıkça söyleyin.
- Açık olun. Kendi fikirlerinizi söylediğiniz gibi çocuk ve ergenin de fikirlerini söylemesine fırsat verin.
- Yargılamayın. Etiketlemeyin bir süre sonra çocuk ve ergenler bu etiketler doğrultusunda hareket etmeye başlıyor.
- Tehdit etmeyin. Bu işe yaramayacağı gibi aile içindeki ilişkilerin gerginleşmesine neden olur.
- Aşırı sorgulamayın ve bunaltmayın. Ama çocuğunuzun kiminle, nerede ve ne yaptığından haberdar olun. Arkadaşlarını ve onların ailelerini tanıyın ve onlarla irtibat halinde olun.
- “Hayır” demesini öğretin. Böylece sağlıksız teklifleri red edebilir.
- Her çocuğun sınırlarını bilmeye ihtiyacı vardır. Ona yaşına uygun sınırlar koyun, sınırların hangi durumlarda esneyebileceğini anlatın. Sınırlar çocuğun kapasitesini aşmamalıdır. Koyduğunuz sınırlar açık ve anlaşılır olmalıdır. Sınırlarınız geniş olsun ama bunları tutarlı ve “deliksiz” tutun.
- Kurallarınız çocuğa ne yapmamasını söylediği kadar ne yapması gerektiğini de söyleyin.
- Sadece olumsuz davranışlarına odaklanmayın, yaptığı her olumlu hareketi fark edin ve bunu ona bildirin. Bu çocuğu motive edecektir.

ÇOCUĞUNUN MADDE KULLANDIĞINI ÖĞRENEN ANNE BABANIN TEPKİLERİ

• Kabullenememe – İnkâr “Yok, benim çocuğum asla kullanmaz”

• Kendini ve eşini suçlama, tartışmalar: “Bu çocuk senin yüzünden böyle oldu.”, “Ben asla iyi annebaba olamadım.”

• Hayal kırıklığı, çaresizlik duygusu: “Ben onu bunun için mi yetiştirdim”

“Her şey bitti, artık hiçbir şey eskisi gibi olamaz.”

• Öfke duyma: “Benim böyle evladım olamaz.”

• Çocuğu suçlayan ve aşağılayan tarzda konuşma: “Senden ne köy olur ne kasaba”

• Uç kararlar alma eğilimi : “Bu okula gitmek artık bitti”

İYİ BİR ÖĞRETMEN OLARAK YAPABİLECEKLERİNİZ...

• Sorunu küçümsemeyin “Benim sınıfımda böyle şey olmaz”

- Ön yargılarınızın farkında olun.
- Bilgi sahibi olun.
- Açık, samimi ve inandırıcı olun.
- Konuşması için bir fırsat verin.
- Genellemeler yapmaktan kaçının.
- Söylediği şeylere ani tepki vermeyin.
- Korkularınıza dayanarak konuşmayın.
- Özendirmemeye dikkat edin.
- Merakı arttırmayın.
- Öğüt vermeyin.

Madde kullanan kişiyi öğretmen nasıl anlar?

- Dikkati yoğunlaştırmada güçlük çeker,
- Sözel iletişimde farklılaşma gözlenebilir.
- Hafif uykulu, halsiz ve yorgun gözükebilirler.
- Daha sinirli olabilirler.
- Okula devamı azalmaya, başarısı düşmeye başlar.
- Kendisine olan özeni azalabilir, çevre ve arkadaşlar eski önemlerini yitirebilirler.

- Okuldaki arkadaş grubu değişebilir.
- En kesin yöntem kan ve idrar testleridir.

ÖNLEME

Önleme Nedir?

• Toplumda bağımlılık yapıcı maddelerin kullanılmamasını sağlamak

- Bağımlılığın gelişimini önlemek
- Bu maddelerin yarattığı bireysel ve toplumsal sorunları engellemek

• Toplumda sağlıklı davranışların gelişmesini sağlamak
Önleme Önemlidir!

• Bağımlılık, geliştikten sonra tedavisi oldukça güç olan bir hastalıktır.

• Bağımlılığın başlangıcından tedavisine kadar geçen sürede topluma yansıyan olumsuz yanları çok büyüktür.

• Madde kullanımının insan sağlığı üstüne olumsuz etkisi nedeniyle, madde kullanımı ülkenin sağlık harcamalarını artırmaktadır.

• Uygulanan uzun süreli tedavilerin maliyeti çok yüksektir.

• İyileştikten sonra bağımlılığın yinleme oranı çok yüksektir.

• Öte yandan her türlü önleme programı maliyetinin, tedavi maliyetinden daha düşük olduğu gözlenmiştir. Önlemeye harcanan her bir doların 4-5 kat kazandırdığı gösterilmiştir.

• Gençliğin madde kullanmamasıyla daha üretken hale gelmesi toplumsal ve ekonomik gelişim de hızlandıracaktır.

Anne Babaların Önlemeye İlişkin Takındığı Tutumlar...

• Madde kullanımının önemli bir sorun bilebilirler, ancak kendi çocuklarının risk altında olduğunun farkında değildirler.

• Çocuklarının alkol ya da diğer maddeleri kullandığını bilmiyor olabilir.

• Sigara, alkol ve maddeler hakkında yeterli bilgiye sahip değildir. çocuklarıyla sigara, alkol ve maddeler hakkında konuşmaktan çekiniyordur.

- Çocuklarının madde kullanmak için yeterli paraları olmadığını düşünüyordur.
- Yetişkinler arasında kontrollü olarak madde kullanmasını onaylıyor olabilir.
- Önlemenin yapılabileceğine inanmıyordur.

YAŞA GÖRE ÖNLEME

Önleme: Okul Öncesi Dönem...

- Onaylamalarınızın büyük ödül değeri taşıdığı ve öğretmenlerinizin şartsız bir bağlılıkla alındığı dönem;
- Model olun.
- Kendi sağlığına ilişkin girişimlerini övün.
- Bu dönemde çocukların karar verme ve sorun çözme yetenekleri geliştirilebilir. Karar verme alışkanlığı kazandırın.
- Evde bulunan zehirli ve zararlı maddeler tanıtılmalıdır.
- İlaçların gereksiz yere kullanıldıkları zaman vereceği zararlardan söz edilmelidir. Hem kendi başına hem de bir başkasının vereceği ilaçları almamasını öğretin.

Önleme: 5–9 Yaş Arası Dönem...

- Sağlıklı olmak ve bedenimize zarar veren şeylerden uzak durmak için gerekli olan bilgiler verilmelidir.
- İlaçlar, zehirler, uyuşturucu maddeler ve gıdalar arasındaki farkları anlamalıdır.
- İlaçların doktor önerisiyle kullanıldığı zaman yararlı, aksi taktirde zararlı olabileceği anlatılmalıdır. ,
- Çocuklar için sigara ve alkolün yasak olduğunu öğrenmelidir.
- Sokakta karşılaştığı hangi yabancılarla konuşup hangileriyle konuşmayacağını bilmelidir.
- İçinde ne olduğunu bilmediği maddeleri denememeyi kesinlikle öğrenmelidir.
- Aile kurallarını öğrenmeleri sağlanmalıdır.
- Sağlıklı olmanın önemi gündeme getirilmelidir.

• Reklamları, amaçları ve etkileri konusunda bilgilendirilmelidir.

• “Hayır” demeyi öğrenmelidir.

Önleme: Okul Çağı...

• Zihinsel ve sosyal becerilerinin geliştiği bir dönem;
• Kuralları öğrenmelerini sağlayın.
• Sağlıklı olmanın önemini gündeme getirin.
• Reklamlarda satış için izlenen yolları açıklayın.
• Sigara, alkol ve uçuucu maddelerle ilişkili bilgiler verilmeye başlanmalıdır. Sigara ve alkolün zararlarından bahsedin.

• Yeni arkadaşlıklar edineceği ve eğleneceği spor gibi etkinliklere yönlendirilmelidir.

• Sigara, alkol ve diğer maddelerin tanıtımının nasıl yapıldığı anlatılmalıdır.

• “Hayır” demesini öğretmeye devam edilmelidir.

• Günlük gazetelerde sigara, alkol ve diğer maddelerle ilgili haberleri işaretlemesi söylenmeli ve birlikte tartışılmalıdır.

• Arkadaşlarının anne babaları ile arkadaşlık kurulmalıdır.

Önleme: Ergenlik Dönemi...

• Bu dönemde sigara, alkol ve diğer maddelerden konuşurken artık bu maddelerin zararları onlar için önemini yitirmiştir. Artık önemli olan kötü kokan nefes, sarı parmaklar gibi görünümü etkileyen yanlarıdır.

• Maddelerin etkilerini, bedende yarattıklarını ve bağımlılık sürecini öğrenmeleri gerekir.

• Arkadaşlarını ve onların ebeveynleri tanınmalıdır.

• Gittiği yerler ve yaptıklarından haberdar olunmalıdır.

• “Hayır” diyebilme çalışmalarına devam edilmelidir.

• Çatışmaları onunla birlikte tartışılmalıdır.

• Sorumluluklarını üstlenmesi için yönlendirilmelidir.

• Kurallar hatırlatılmalı, sınırlar netleştirilmelidir.

• Arkadaşlarıyla birlikte olabileceği alkolsüz eğlenceler düzenleyin.

• Maddeler ve olumsuz etkileri hakkında korkularınıza değil, gerçeklere dayalı bilgilere dayanarak konuşun.

• Kendilerini iade etmeleri için fırsatlar yaratın.

• Sorumluluklarını alması için destekleyin.

• Maddelerin sağlığı, görünüşü, spor ve diğer aktiviteleri üzerinde nasıl etki yapacağını vurgulayın.

• Kurallarınızda tutarlı olun.

• Spor ve diğer sosyal faaliyetlere (sinema, tiyatro, resim müzik vb.) yönlendirin.

• Sigara, alkol ve diğer maddelerin topluma getirdiği yükler konuşulmalıdır.

• Bu maddelerle birlikte araç kullanımının tehlikesinden söz etmenin tam zamanıdır.

Madde kullanımının gelecekte yaratacağı sorunlar (okul, iş hayatı vb) üstünde durulmalıdır.

• Evde yalnız kaldığı zamanlar ne yaptığından haberdar olunmalıdır.

• Sosyal etkinliklere katılması için cesaretlendirilmelidir.

• Uyuşturucu karşıtı etkinliklere katılması için cesaretlendirilmelidir.

• Arkadaşlarının aileleriyle ilişki sürdürülmelidir.

• Onunla geleceği konuşulmalıdır.

Yapılan son araştırmalardaki oranlar:

• Her hangi bir uyuşturucu uyarıcı madde ile tanışma 13–15 yaş arasındadır.

• 16 yaş ve üstü ergenlerin %17,2'si hayatları boyunca en az bir kere esrar kullanmışlardır.

• Uçucu madde kullanan ergenlerin %13,2'si ilk uçucu maddeyi ilk defa 13–15 yaş ve öncesinde kullanmışlardır.

• Ecstasy kullanan ergenlerin %9,8'si ilk defa 13–15 yaşında kullanmışlardır.

Bu oranlarda gördüğümüz üzere 13–15 yaş arası en riskli dönemdir. Bu dönemin özelliklerine uygun önleme yapılmalıdır.

Uyuşturucu madde kullanımı, dünyada ve Türkiye’de her geçen gün artıyor. Zehir tacirleri de para kazanmak için gençlerin hayatını mahvetmeyi sürdürüyor.

Emniyet Genel Müdürlüğü Kaçakçılık ve Organize Suçlarla Mücadele Daire Başkanlığı’nın son raporuna göre, Türkiye’de uyuşturucuya başlama yaşı 16’nın altına düşmüş.

Veriler, bunu olanca çıplaklığıyla gözler önüne seriyor. Ailelere ve gençlere uyarı açısından rapordaki bu bilgileri yansıtmak istedim.

Emniyetin istatistikleri, Türkiye’de uyuşturucu kullanan kişilerin ortalama yüzde 75’inin, 16 30 yaş grubu arasında yer aldığını gösteriyor.

Son üç yıllık istatistiklere göre, 16 yaşından küçük çocuklar ise uyuşturucu kullanımında yüzde 10’a yaklaşan düşündürücü bir orana sahip.

Kaçakçılık ve Organize Suçlarla Mücadele Dairesi, uyuşturucuyla mücadele etmekle kalmıyor, aynı zamanda uyuşturucu madde kullanımının sosyolojik ve psikolojik nedenlerini de araştırıyor. Bu bilimsel araştırma, uyuşturucuya karşı yeni mücadele yöntemlerinin geliştirilmesine de neden oluyor.

Raporda, uyuşturucuya başlama nedenleri de tespit edilmiş. Uyuşturucu madde kullanımına başlamada iki temel neden belirlenmiş; merak ve arkadaşlık. Sorunlar ve eğlence düşkünlüğünün de uyuşturucuya başlama nedenleri olarak gösterildiği raporda, şu bilgilere yer veriliyor:

Merak ve arkadaş çevresi

“MERAK ve eğlence nedenlerinin uyuşturucu maddeye başlama açısından önemli faktörler oluşturduğu, uyuşturucuyla tanışmanın daha çok arkadaş grupları vasıtasıyla gerçekleştiği görülmektedir.

Merak, insani bir yönelim olarak aynı duyguyu paylaşan diğer insanları bir araya getirir. Bu da ilişkilerin odak noktasındaki çekirdek ilginin belirleyici gücünü artırmaktadır.

Bu doğrultuda kurulmuş olan arkadaş gruplarında inisiyatif kullanıcı ağırlıklıdır. Böylesi gruplar dışa kapalı olup, kendi kuralları içerisinde hareket ederler.”

Raporun en çarpıcı ve düşündürücü bulgularından birini de, uyuşturucu madde kullanan gençlerden yüzde 80’i aşkın bölümünün aileleriyle oturuyor olması oluşturuyor. Bu sonuç, anne ve babaların çocuklarıyla ne derecede ilgilendikleri hakkında bizlere fikir veriyor.

Türkiye’de en fazla tüketilen uyuşturucu cinsi ise esrar. İçiciler arasında, yüzde 85’lik bir ortalamaya sahip olan esrar kullanımı diğer uyuşturucu madde kullanımına geçişte bir köprü oluşturuyor. Esrardan sonra Türkiye’de en fazla kullanılan uyuşturucu madde de eroin. Eroinden sonra en çok tüketilen uyuşturucu madde cinsini haplar oluşturuyor. Hap kullanımının artışının nedeni raporda şu sözlerle anlatılıyor.

“Herkesin bir şekilde tablet kullanımını doğal karşılaması, kullanım kolaylığı, temin ve gizleme kolaylığı, sosyal ve kültürel etkileşimler, tabletlerin şekil ve renk olarak özendirci görünüm taşıması ve kişinin yaşamak istediği grupta yaşantısını özdeşleştirme isteği ön plâna çıkması...”

Okul timleri takipte

Kaçakçılık ve Organize Suçlarla Mücadele Dairesi Başkanlığı, gençlerin uyuşturucu madde kullanımını engellemek ve zehir tacirleriyle satıcıları yakalamak için ayrıntıya iniyor. Raporda bu konuda şu bilgiler veriliyor:

“Narkotik polisinin önleyici görevleri çerçevesinde, risk grubuna dahil şahısların yoğun olarak bulundukları yerlerde, uyuşturucu madde kullanımını engellemek ve sokak satıcılarıyla daha etkin mücadele etmek için özellikle büyük şehirlerdeki il birimlerinde sokak timleri oluşturulmuştur.

Sokak timleri, okul yöneticileriyle de işbirliği içerisinde, öğrencilerin yakın temasta bulundukları okul çevresinde ve öğrencileri uyuşturucu kullanımına teşvik etme arzusunda ki uyuşturucu tacirlerinin faaliyetlerini sürdürdüğü değerlendirilen kafeterya türü yerlerde ve seyyar satıcılar üzerinde çalışmalarına devam etmektedir. Önleme faaliyetleri, öğrencilerin maddeyi tanımalarını önlemek üzere gizlilik içerisinde sürdürülmektedir.

İstanbul'da uyuşturucu madde kullanımı ve bağımlılığına karşı yürütülen mücadelenin etkin ve yerinde sürdürülebilmesi için ilçe birimlerinde özel olarak narkotik suçlarla mücadele konusunda eğitilmiş görevlilerden oluşan İlçe Narkotik Timleri kurulmuştur."

Gençliği zehirleyen uyuşturucu tacirlerine karşı mücadelede hassas ve ciddi bir politika oluşturulması gerekiyor; çünkü uyuşturucu, zihinleri zehirleyen terör kadar tehlikelidir.

KURTULMAK İSTİYORUM

Etrafımızdaki yüzlerce, belki de binlerce bağımlı insanlardan birisi. Öyküsü yürek yakan cinsten. Öyküyü Habertürk Gazetesinde okudum. Ceyda Erenoğlu'nun derlediği bir röportaj. Şöyle başlıyor : ' 4 gün önce, 25 yaşında sokağa düşmüş eroin bağımlısı bir gençle tanıştım. Hikâyesi benzerlerinden farklı değildi. Onu farklı kılan hayata tutunma azmiydi. İstedim ki çaresizliğin ötesine geçilsin ve bir şeyler yapmak için çaba gösterilsin.

Anne küçücükken terk etmiş, baba yıllar önce ölmüş... İki kardeş koca dünyada tek başlarına kalmışlar. Bir yandan ayakta kalma çabası, bir yandan çocuk aklı... Sonra Cihan Savaş askere gitmiş. Bir dönmüş ki evi bildiği yere giren çıkan belli değil. "Ağabeyimin arkadaşları evde uyuşturucu denizinde yüzüyor, o da onlara uyuyordu" diyor... Gencecik bir çocuk direnebilir mi böyle bir ortama? Cihan ve ağabeyi, uyuşturucu batağına saplanan binlerce gençten sadece ikisi... Bu genci farklı kılansa gözlerinden okunan hayata tutunma çabası. "Ağabeyin mi zorladı kullanmaya" soruma "O da bilmiyordu ki eroinin bağımlılık yaptığını" diyor.

16 YAŞINDA ESRARA ALIŞMIŞ

Cihan 14 yaşında çalışmaya başlamış. 16'sında iş arkadaşlarının etkisiyle esrara alışmış. Şimdi 25 yaşında ve 2 yıldır tek günü eroinsiz geçmiyor. Yataktan kalkmak için eroin alması, bunun için de para kazanması gerekiyor. Kazandığını sadece eroine harcıyor. İşini bile bu düzene uygun seçiyor.

Aylık almak işine gelmiyor, çünkü o halde ay sonunu beklemesi gerekiyor. Garsonluk, bulaşıkçılık gibi günlük işler yapıyor. Bir gününün bile işsiz geçmesine tahammülü yok!

‘YEMEK AKLIMA BİLE GELMİYOR’

Eroine başlamalarına ağabeyinin bir arkadaşı neden olmuş. Onun aynı zamanda bir satıcı olduğunu sonradan öğrenmiş. “Alıştırıp sonra mal vermeyi kesti” diyor. “Kesince bittim sanki. İlk gün çok tuhaf geçti. İkinci gün vücudumda müthiş ağrılar hissettim. Dayanamayıp mal istediğimde iş paraya döndü...” “Peki ne yiyip içiyorsun” diye sorunca “Yemek yemek aklıma bile gelmiyor” diyor. Sigara içmesine rağmen kazandığının bir kuruşunu bile sigaraya ayırmayı ya da bir kase sıcak çorba içmeyi düşünmüyor.

‘1 YILDIR BIRAKMAK İSTİYORUM’

Cihan 1 yıldır kurtulma umuduyla belediyelere, kaymakamlığa, hastanelere başvuruyor, olmuyor... Gözünün döndüğü bir gün hırsızlık yapıyor. Bunu yaptığına öyle çok üzülüyor ki bu sebepten hapse girmesi bile ruhunu o denli örselemiyor. Hayatının en kötü günlerini cezaevinde geçiriyor. 1 ayda 1 saat bile uyuyamadığını ve kendini yerden yere vurduğunu söylüyor. Revirde kriz geçirmesini sakinleştiricilerle engelliyorlar. Cezaevinden çıktığında uzun süredir kirasını ödeyemedikleri evden de atılıyor ve 9 aydır sokaklarda yatıp kalkıyorlar. Cihan “İlkbahar, yaz neyse de artık kış geliyor” diyor. En dokunaklı sözlerini röportajın sonunda duyuyorum: “Alkol ve madde bağımlısı bir sürü arkadaşım var. Hepsinin ailesi çocuklarını bu dertten kurtarmak için çabalıyor. Benim kimsem yok. Ama içimde müthiş bırakma isteği var...” Cihan kurtulmak ve geç olmadan bir düzen kurmak istiyor. Çok geç olmadan...

Üstgeçitteki broşür

Cihan Savaş, bir akşam üstgeçitten geçerken bir broşür görüyor. Yağmurda ıslanmamak için acele ederken “Alkol

ve...” diyen bölümü okuyup devamını okuyamıyor. İçinden, “Acaba devamında madde bağımlılığı mı yazıyor” diye geçiyor ve sabah hemen aynı yere gidip broşürü alıyor. “Madde bağımlıları” yazısını okur okumaz broşürdeki adrese gidiyor. Üzerinde eroin olmasına rağmen kendisini anlayan birilerini görmenin etkisiyle ilk kez uyuşturucunun varlığını bile unutuyor. Sonra her gün aynı merkeze devam ediyor. Bu merkez büyük bir boşluğu doldursa da onun tıbbi ve kalıcı çözüme ihtiyacı var.

Alkol ve madde bağımlıları için...

YTK Bağımlılık Merkezi’nden Yavuz Tufan Koçak, iyileşmeyi başarmış eski bir alkol ve madde bağımlısı. Yıllardır bağımlılara yardım eli uzatıyor. Cihan’ın üstgeçitte bulunduğu tedavi merkezinin kapısını açan da kendisi. Koçak, “Yıllarca hem hastanelerde tedavi gördüm hem hacılardan hocalara denemediğim kalmadı” diyor.

Sonunda görüyor ki; düşünce sistemini değiştirip hayata başka türlü bakmayı öğrenmek, tembellik, sorumsuzluk, kendine acıma, güvensizlik, sevilmediğine inanma gibi olumsuzlukları bire bir terapiyle ortadan kaldırmak lazım. “Türkiye’de tam teşekküllü bir rehabilitasyon merkezi yok” diyen Koçak, bağımlıların 1015 günlük detoks sürecinden sonra tekrar dışarı çıkmalarının iyileşme olmadığını, bu sürenin kanın temizlenmesi açısından yeterli olsa da zihniyeti değiştirmeye yetmediğini söylüyor.’

Giriş

Uyuşturucu sorunu dediğimizde, bu problemin üç boyutlu olduğu görülmektedir. Bunlar; uyuşturucu maddenin üretimi, uyuşturucu maddenin kaçakçılığı ve bunların bir sonucu olarak ortaya çıkan uyuşturucu maddenin tüketimidir.

Birçok ülke bu global problemden etkilenmektedir. Ülkeler, coğrafi konumları, yaşam tarzları, sosyoekonomik durumları ve bölgesel çatışmalar gibi nedenlerle bu sorunu farklı derecelerde yaşamaktadırlar.

Bugün dünyada, nüfusuna göre uyuşturucu bağımlısı sayısı en yüksek olan ülkelerden birinin, son on yıldan beri dünyanın en büyük afyon üreticisi olan Afganistan olması şaşırtıcı değildir.

Birleşmiş Milletler Uyuşturucu Kontrol Programı (UNDCP) tahminlerine göre dünya üzerinde 180 milyon kişi uyuşturucu kullanmakta; bunların 144 milyonu esrar; 29 milyonu amfetamin tipi uyarıcı; 14 milyonu kokain; 13.5 milyonu afyon türevi (bunun 9 milyonu eroin) uyuşturucu maddeleri tüketmektedir.[1]

ABD’de, her yıl 20.000 Amerikalının ölümüne neden olan yasadışı uyuşturucu, sadece sağlık koruma sistemine yıllık 15 Milyar ABD\$’a mal olmaktadır.[2]Her yıl İngiltere’de yasadışı uyuşturucu almak için 6.6 milyar £ uyuşturucu satıcılarına verilmektedir.[3]İran’da ise uyuşturucu kullanan yaklaşık 2 milyon kişi bu maddeler için her yıl 281 milyon 250 bin ABD\$ harcamaktadır.[4]Dünya üzerinde yasadışı ticaretinden kaynaklanan yıllık 400 milyar ABD\$ uyuşturucu geliri olduğunu düşünürsek, bu tehdidin ulaştığı boyutları daha iyi kavrayabiliriz. [5]

Uyuşturucu kullanımının ciddi bir problem olduğu ülkeler, toplumun asli unsuru olan insanı kaybetmemekle

kalmamakta, toplumsal umutlarını ve geleceklerini de yitirmektedir.

Kimler Kullanıyor?

Toplum istikrarını zedeleyen, insanların amaçlarını ve umutlarını yok eden bu maddeleri kimler kullanıyor diye baktığımızda, en büyük grubu gençlerin oluşturduğunu görmekteyiz. Uyuşturucu kullanımında hedef kitle 1525 yaş grubundaki gençlerdir. ABD’de yapılan bir çalışmada, lise son sınıf öğrencilerinin, %50’si, okuldan mezun olmadan önce en az bir defa yasadışı uyuşturucuyu denediğini söylemektedir. Türkiye’de ise, Yeniden Sağlık ve Eğitim Vakfı’nın yaptığı “Sigara, Alkol ve Madde Kullanım Yaygınlığı” araştırmasında, uyuşturucu madde deneme yaşı 13 olarak bulunmuştur.[6]

Gençler, meydan okuyucudur, riskleri daha kolay alır. Onlar için çevreyi etkilemek, kendini ispatlamak ve bir gruba ait olmak öncelikli ve çok önemlidir. Sorumluluk bilinci yetişkinlere göre daha zayıftır ve varacakları kötü sonuçları kolaylıkla göz ardı edebilirler. Genç, çevresinden kolay etkilenmekte ve çabuk reaksiyon gösterebilmektedir. Testosteron hormonundaki artış da, gençlere yeni şeyleri tecrübe etmek konusunda cesaret vermektedir.

Uyuşturucu tacirleri bu kitleyi etkilemek ve uyuşturucu maddeyi cazip göstermek için her yolu denemektedir. Örneğin en son Avustralya’da üstünde süpürgeyle uçan Harry Potter’ın olduğu extacy tabletlerin görüldüğü rapor edilmiştir. Bunlar bir çeşit geçici ilgidir. Ancak tehlikelidir, ölümcüldür ve birçok kişinin hayatına mal olmaktadır.

Kişisel Bir Trajedi

Uyuşturucu kullanımına baktığımızda gencin, ilk olarak çeşitli saiklerle denemek için aldığı, daha sonra, hakkında hiç iyi şeyler duymadığı bu maddenin aslında hiç de o kadar kötü olmadığı düşüncesiyle zaman zaman kullanmaya başladığı görülür. Genç, bu ilk denemelerde sadece zevk

almakta ve bağımlı olmadan bunu devam ettirebileceğini düşünmektedir. Kullanmaya devam ettikçe, aynı etkiyi gösteremediğinden dozu arttırmakta ve bağımlılığa doğru kaymaktadır. Bu noktadan sonra, madde artık bir ihtiyaç haline gelmekte, kişi madde yoksunluğu çekmemek için madde bulmaya çalışmakta, bedensel, psikolojik ve sosyal bir çöküntü yaşamaktadır. Sadece zevk ve merakla başlayan bu serüven büyük bir trajediye dönüşmektedir.

Madde kullanan gençlerde gözlenen ilk farklılık maddeyi daha rahat kullanabilmek için çevresini ve arkadaşlarını değiştirmesidir. Kullandığı maddenin etkisine bağlı olarak hareketlerinde farklılıklar ortaya çıkmakta, öğrencinin okula devamlılığı ve derslerindeki başarısı giderek düşmektedir. Ailesinden giderek uzaklaşmakta ve onlarla birlikte olmaya dikkat etmektedir.

Kullandığı maddenin dozu arttıkça ihtiyaç duyduğu para miktarı da artmakta, bu durum daha fazla para harcamasına, ailesinden para çalmasına, eşyalarını satmasına ve ileri dönemlerde ise hırsızlık yapmasına ve başka suçlar işlemesine yol açmaktadır.

Bunun yanında, madde bağımlılığının doğrudan ve dolaylı olarak AIDS ile bağlantısı vardır. İran'da HIV virüsü taşıyan hastaların %70'i aynı zamanda eroin bağımlısıdır. Madde bağımlılığın artması, özellikle uyuşturucu maddenin enjektör kullanılarak alındığı durumlar, HIV virüsünün ve Hepatit C'nin de yayılmasına yol açmaktadır

Talep Azaltımı

Uyuşturucu arzını etkilemenin en iyi yollarından biri uyuşturucu talebinin azaltılmasıdır. Fakat bir ülkede uyuşturucu talebi oldukça, bazıları bunları nasıl elde edeceğini öğrenecektir. Talep azaltımının odak noktası, uyuşturucu kullanmanın hayatlarında yıkıcı etkileri olduğuna gençleri ikna etmektir. Anayasamızda, gençleri alkol düşkünlüğünden, uyuşturucu maddelerden, suçluluk, kumar ve benzeri kötü alışkanlıklardan korumak için devletin gerekli tedbirleri alacağı düzenlenmektedir. (Anayasa Madde 58)

Uyuşturucuya karşı sert olan bir toplum, içindeki uyuşturucu bağımlılarına karşı merhametli olmalıdır. Bağımlılara, toplumca müşfik bir yaklaşımla, tedavi edilmelerini sağlayacak tedavi merkezleri sağlanmalıdır.[7]

Talebin azaltımında asıl mőcadele, uyuşturucu maddeyi kullandırmama alanında dőřünőlmelidir. Alkol ve Madde Bağımlıları Tedavi Merkezi'ne (AMATEM) başvuranlar arasında yapılan araştırmaya göre, bağımlıların yarıdan fazlası, isteseler de madde kullanımını bırakamayacaklarını dőřünmektedir.[8]

Talebi yenmekte, erken uyuşturucu eğitiminin bőyők önemi vardır. Bunda da, aileye, okullara, sivil toplum kuruluşlarına ve medyaya önemli görevler dőřmektedir. Bu mőcadelede geniş kitlelerin destek ve katılımını sağlamak amacıyla toplum tarafından sevilen ve takdir edilen isimlerin katkılarından yararlanılması dőřünőlmelidir.

Risk gruplarına yönelik yapılacak kampanyalarda, projelerde, "doğru mesajın" verildiğinden emin olunmalıdır. Sadece "Hayır, Yapma" demek yeterli değildir.

Devlet, bu yapılacak çalışmalarda koordinasyon ve sinerjiyi sağlamalı, etkin önleyici projeleri mali açıdan desteklemelidir.

1998 yılında yapılan Birleşmiş Milletler 20. Özel Oturumu'nda talep azaltımı konusunda yol gösterici prensipler kabul edilmiştir. Bunlar da, yukarıda sayılan temel noktalara işaret etmekte, uyuşturucunun kullanımını önlemeye ve bunların suiistimalinin olumsuz etkilerini gidermeye yönelik olarak, genel ve özel risk altında bulunanlara toplumsal dőzeyde aktif, katılımcı, koordineli ve sőrdőrőlebilir yardımların yapılmasının önemini vurgulamaktadır.

Aynı Oturumda imzalanan Siyasi Bildiride ise, kolluk kuvvetleriyle yakın işbirliğiyle başlatılan yeni ya da daha etkili uyuşturucu talebini azaltma stratejileri ve programları için 2003 yılını hedef tarih olarak ilan etmekte ve 2008 yılına kadar uyuşturucu talebini azaltma alanında belirgin ve kayda değer sonuçlara ulaşılacağını taahhőt altına almaktadır.

Ailelerin Sorumluluğu

Hiçbir aile çocuğunu, esrarlı sigara içerken, damarına eroin enjekte ederken ya da bir extacy tableti içerken hayal edemez. Ancak, araştırmalar göstermiştir ki, gençlerin uyuşturucuyu kullanmaya başlamaları ile bu durumdan ailelerin haberdar olmaları arasında belli bir süre söz konusudur. Yani aileler çocuklarının uyuşturucu kullandığını sonradan öğrenmektedir. Bu süre içinde ara sıra madde kullanan genç bağımlı haline gelebilmektedir. AMATEM'in araştırmasına göre ailelerin bu durumu fark etmeleri 23 yıl arasında değişmektedir.[9]Bundan dolayı, ailelerin, madde kullanımından kuşkulama süreci büyük önem taşımaktadır. Ancak buradaki amacın, "gençi yargılamak değil, ona yardım etmek" olduğu mesajının verilmesi çok önemlidir.

Aileler, çocuklarını uyuşturucu kullanımına iten güdülerini çok iyi bilmelidir. Peki bir genç neden uyuşturucu kullanır? Sıkıntılarından kurtulup rahatlamak, kendini iyi hissetmek, güzel vakit geçirmek, merakını tatmin etmek, risk almak, ağrılarını dindirmek, kendini olgun hissetmek, özgür olduğunu göstermek, belli bir gruba ait olmak ve soğukkanlı görünmek bu motivasyonların başlıcalarıdır.

Ailelerine yakın çocukların riskli davranışlar edinmesi daha düşük bir olasılıktır. Çocuklar, ebeveynleri onlarla ne kadar ilgiliyse, o oranda kendilerini değerli hissedecek ve ailelerine açık olacaklardır. Bu da iyi ebeveyn olmakla başlar.

Araştırmalara göre, bir gencin, alkol, tütün ve diğer uyuşturucuları kullanmaya veya kullanmamaya karar verirken, en önemli düşüncesi "Benim ailem ne düşünecek?" sorusudur. Öyleyse anne ve baba bu tip tehlikeli alışkanlıklara karşı görüşlerini net şekilde açıklamalı, belirsiz ve müphem olmaktan kaçınmalıdır.

Gençleri, ailelerinden daha iyi kimse tanıyamaz. Bu yüzden, uyuşturucu kullanmak yerine, sağlıklı alternatifleri teklif edecek en uygun pozisyonda olanlar ebeveynlerdir. Onların olgun gözükme, büyümenin verdiği sıkıntı ile baş etme, gruba kabul edilme ve ebeveyninden farklılığını belli etme gibi kaygıları ciddiye alınmalı, bunları aşabilecekleri sosyal fırsatlar sağlanmalıdır.

Spor branşları, müzik dersleri, toplumsal hizmet projeleri çocukları aktif ve ilgili tutmakla kalmaz bu faaliyetleri takip eden aileleriyle daha da yakınlaşmalarını sağlar. Olumlu bir özgürlük anlayışı geliştirmek için, bebek bakıcılığı ya da küçük sınıftakilere ders vermelerini destekleyebilirsiniz. Risk alma duygularına yönelik olarak dağcılığı, karate gibi uzak doğu sporlarını ya da kamp yapmalarını teklif edebilirsiniz.

Sonuç

Uyuşturucu madde kullanımı bir sonuçtur. Bu sonucun sebepleri, bilimsel anlamda araştırılmalı ve belli bir tipoloji elde edilmelidir. Bilindiği gibi, AB'ye aday ülkelerin tam üye olmadan önce de katılabilecekleri AB kuruluşlarından birisi olan ve uyuşturucu probleminin boyutları hakkında bilimsel tespit yapılması amacıyla kurulan Avrupa Uyuşturucu Maddeler ve Uyuşturucu Bağımlılığı İzleme Merkezi'nin (EMCDDA) "Türkiye İrtibat Noktası" kurulması çalışmaları çerçevesinde, ulusal irtibat noktası olarak Türkiye Uluslararası Uyuşturucu ve Organize Suçlarla Mücadele Akademisi[10] (TADOC) belirlenmiştir. EMCDDA'ye katılım sürecinin mümkün olan en kısa zamanda tamamlanmasının, uyuşturucu kullanımı konusunda en doğru bilgilerin toplanması ve değerlendirilmesinde önemli katkıları olacaktır.

Doğrudan polisiye bir hizmet olmayan uyuşturucu madde kullanımı probleminin çözümünde doğru adresin tespit edilmesi elzemdir.

Polisin okullara giderek, seminer ve konferanslar düzenleyerek sürekli aynı mesajı tekrarlamasının ne kadar faydalı olacağı tartışmalıdır. Tam aksine, bu durum gençlerde olumsuz yönde bir merak da uyandırabilir. Bunun gibi, kapsamsız birçok madde bağımlılığı anketi yaptırarak, basın ve medyada sansasyonel haber yapmak amacıyla bu verilerin kullanılması da toplum üzerinde olumsuz etkilere yol açmaktadır. Tehlikenin olduğundan daha büyük gösterilmesi, toplumda gereksiz telaşa ve korkuya neden olmaktadır.

Gençlerimize, onları uyuşturucudan uzak tutacak; problem çözme, sosyal beceri kazanma, kendi öz güvenlerini geliştirme yolundaki becerilerini arttıracak kurumları ve doğru adresleri bulmak zorundayız.

Türkiye’de kurumsal anlamda bu adres, Uyuşturucu Kullanımı ile Mücadele Takip ve Yönlendirme Üst ve Alt Kurulları’nın Sekretaryalığı’nı da yürüten Aile Araştırma Kurumu’dur. Bu Kurumun, talep azaltımı konusunda etkinliğinin artırılması yönünde gerek mevzuat gerekse kaynak tedariki bakımından desteklenerek sürekli işlevsel tutulması büyük önem taşımaktadır. Bunun yanında, elbette ki sivil toplum kuruluşları ile YÖK, RTÜK, Milli Eğitim Bakanlığı, Aileden Sorumlu Devlet Bakanlığı gibi ilgili olabilecek tüm kurumların da bu mücadeleye aktif katılımı gereklidir.

Bireyin elinden umutlarını ve üretkenliğini alan bu ölümcül tehlikeye karşı herkes elinden geldiğince duyarlı ve bilinçli olmalı, yapılan önleyici çalışmaların koordineli ve derinlemesine yürütülmesi sağlanmalıdır. Geleceğe güvenle bakabilmek tüm bireylerin çabasını gerektirir

UYUŞTURUCU VEYA UYARICI MADDE İMAL VE TİCARETİ

Madde 188 (1) Uyuşturucu veya uyarıcı maddeleri ruhsatsız veya ruhsata aykırı olarak imal, ithal veya ihraç eden kişi, on yıldan az olmamak üzere hapis ve yirmibin güne kadar adlî para cezası ile cezalandırılır.

(2) Uyuşturucu veya uyarıcı madde ihracı fiilinin diğer ülke açısından ithal olarak nitelendirilmesi dolayısıyla bu ülkede yapılan yargılama sonucunda hükmolunan cezanın infaz edilen kısmı, Türkiye’de uyuşturucu veya uyarıcı madde ihracı dolayısıyla yapılacak yargılama sonucunda hükmolunan cezadan mahsup edilir.

(3) Uyuşturucu veya uyarıcı maddeleri ruhsatsız veya ruhsata aykırı olarak ülke içinde satan, satışa arz eden, başkalarına veren, sevk eden, nakleden, depolayan, satın alan, kabul eden, bulunduran kişi, beş yıldan onbeş yıla kadar hapis ve yirmibin güne kadar adlî para cezası ile cezalandırılır.

(4) Uyuşturucu veya uyarıcı maddenin eroin, kokain, morfin veya bazmorfin olması hâlinde, yukarıdaki fıkralara göre verilecek ceza yarı oranında artırılır.

(5) Yukarıdaki fıkralarda gösterilen suçların, suç işlemek için teşkil edilmiş bir örgütün faaliyeti çerçevesinde işlenmesi hâlinde, verilecek ceza yarı oranında artırılır.

(6) Üretimi resmi makamların iznine veya satışı yetkili tabip tarafından düzenlenen reçeteye bağlı olan ve uyuşturucu veya uyarıcı madde etkisi doğuran her türlü madde açısından da yukarıdaki fıkralar hükümleri uygulanır. (Ek cümle: 29/06/20055377 S.K./22.mad) Ancak, verilecek ceza yarısına kadar indirilebilir.

(7) Uyuşturucu veya uyarıcı etki doğurmamakla birlikte, uyuşturucu veya uyarıcı madde üretiminde kullanılan ve ithal veya imali resmî makamların iznine bağlı olan maddeyi ülkeye ithal eden, imal eden, satan, satın alan, sevk eden, nakleden, depolayan veya ihraç eden kişi, dört yıldan az olmamak üzere hapis ve yirmibin güne kadar adli para cezası ile cezalandırılır.

(8) Bu maddede tanımlanan suçların tabip, diş tabibi, eczacı, kimyager, veteriner, sağlık memuru, laborant, ebe, hemşire, diş teknisyeni, hastabakıcı, sağlık hizmeti veren, kimyacılıkla veya ecza ticareti ile iştigal eden kişi tarafından işlenmesi hâlinde, verilecek ceza yarı oranında artırılır.

TÜZEL KİŞİLER HAKKINDA GÜVENLİK TEDBİRİ UYGULANMASI

Madde 189 (1) Uyuşturucu veya uyarıcı madde imal ve ticareti suçlarının bir tüzel kişinin faaliyeti çerçevesinde işlenmesi hâlinde, tüzel kişi hakkında bunlara özgü güvenlik tedbirlerine hükmolunur.

UYUŞTURUCU VEYA UYARICI MADDE KULLANILMASINI KOLAYLAŞTIRMA

Madde 190 (1) Uyuşturucu veya uyarıcı madde kullanımlarını kolaylaştırmak için;

- a) Özel yer, donanım veya malzeme sağlayan,
 - b) Kullananların yakalanmalarını zorlaştıracak önlemler alan,
 - c) Kullanma yöntemleri konusunda başkalarına bilgi veren,
- Kişi, iki yıldan beş yıla kadar hapis cezası ile cezalandırılır.

(2) *1* Uyuşturucu veya uyarıcı madde kullanılmasını alenen özendiren veya bu nitelikte yayın yapan kişi, iki yıldan beş yıla kadar hapis cezası ile cezalandırılır.

(3) *1* Bu maddede tanımlanan suçların tabip, diş tabibi, eczacı, kimyager, veteriner, sağlık memuru, laborant, ebe, hemşire, diş teknisyeni, hastabakıcı, sağlık hizmeti veren, kimyacılıkla veya ecza ticareti ile iştigal eden kişi tarafından işlenmesi hâlinde, verilecek ceza yarı oranında artırılır.

KULLANMAK İÇİN UYUŞTURUCU VEYA UYARICI MADDE SATIN ALMAK, KABUL ETMEK VEYA BULUNDURMAK

Madde 191 (Değişik madde: 06/12/2006 5560 S.K.7.md)

(1) Kullanmak için uyuşturucu veya uyarıcı madde satın alan, kabul eden veya bulunduran kişi, bir yıldan iki yıla kadar hapis cezası ile cezalandırılır.

(2) Bu suçtan dolayı açılan davada mahkeme, birinci fıkraya göre hüküm vermeden önce uyuşturucu veya uyarıcı madde kullanan kişi hakkında, tedaviye ve denetimli serbestlik tedbirine; kullanmamakla birlikte, kullanmak için uyuşturucu veya uyarıcı madde satın alan, kabul eden veya bulunduran kişi hakkında, denetimli serbestlik tedbirine karar verebilir.

(3) Hakkında tedaviye ve denetimli serbestlik tedbirine karar verilen kişi, belirlenen kurumda uygulanan tedavinin ve denetimli serbestlik tedbirinin gereklerine uygun davranmakla yükümlüdür. Hakkında denetimli serbestlik tedbirine hükmedilen kişiye rehberlik edecek bir uzman görevlendirilir. Bu uzman, güvenlik tedbirinin uygulama süresince, kişiyi uyuşturucu veya uyarıcı maddenin kullanılmasının

etki ve sonuçları hakkında bilgilendirir, kişiye sorumluluk bilincinin gelişmesine yönelik olarak öğütte bulunur ve yol gösterir; kişinin gelişimi ve davranışları hakkında üçer aylık sürelerle rapor düzenleyerek hâkime verir.

(4) Tedavi süresince devam eden denetimli serbestlik tedbirine, tedavinin sona erdiği tarihten itibaren bir yıl süreyle devam olunur. Denetimli serbestlik tedbirinin uygulanma süresinin uzatılmasına karar verilebilir. Ancak, bu durumda süre üç yıldan fazla olamaz.

(5) Tedavinin ve denetimli serbestlik tedbirinin gereklerine uygun davranan kişi hakkında açılmış olan davanın düşmesine karar verilir. Aksi takdirde, davaya devam olunarak hüküm verilir.

(6) Uyuşturucu veya uyarıcı madde kullanan kişi, hakkında kullanmak için uyuşturucu veya uyarıcı madde satın almak, kabul etmek veya bulundurmaktan dolayı cezaya hükmedildikten sonra da iki ilâ dördüncü fıkralar hükümlerine göre tedaviye ve denetimli serbestlik tedbirine tâbi tutulabilir. Bu durumda, hükmolunan cezanın infazı ertelenir. Ancak, bunun için kişi hakkında bu suç nedeniyle önceden tedavi ve denetimli serbestlik tedbirine karar verilmemiş olması gerekir.

(7) Kişinin mahkûm olduğu ceza, tedavinin ve denetimli serbestlik tedbirinin gereklerine uygun davranması halinde, infaz edilmiş sayılır; aksi takdirde, derhal infaz edilir.

ETKİN PİŞMANLIK

Madde 192 (1) Uyuşturucu veya uyarıcı madde imal ve ticareti suçlarına iştirak etmiş olan kişi, resmî makamlar tarafından haber alınmadan önce, diğer suç ortaklarını ve uyuşturucu veya uyarıcı maddelerin saklandığı veya imal edildiği yerleri merciine haber verirse, verilen bilginin suç ortaklarının yakalanmasını veya uyuşturucu veya uyarıcı maddenin ele geçirilmesini sağlaması hâlinde, hakkında ceza hükmolunmaz.

(2) Kullanmak için uyuşturucu veya uyarıcı madde satın alan, kabul eden veya bulunduran kişi, resmî makamlar ta-

rafından haber alınmadan önce, bu maddeyi kimden, nerede ve ne zaman temin ettiğini merciine haber vererek suçluların yakalanmalarını veya uyuşturucu veya uyarıcı maddenin ele geçirilmesini kolaylaştırırsa, hakkında cezaya hükmolunmaz.

(3) Bu suçlar haber alındıktan sonra gönüllü olarak, suçun meydana çıkmasına ve fail veya diğer suç ortaklarının yakalanmasına hizmet ve yardım eden kişi hakkında verilecek ceza, yardımın niteliğine göre dörtte birden yarısına kadarı indirilir.

(4) Uyuşturucu veya uyarıcı madde kullanan kişi, hakkında kullanmak için uyuşturucu veya uyarıcı madde satın almak, kabul etmek veya bulundurmaktan dolayı soruşturma başlatılmadan önce resmî makamlara başvurarak tedavi ettirilmesini isterse, cezaya hükmolunmaz.

BAĞIMLILIK

Bağımlılık zarar verici sonuçlar doğurmasına karşın, zorlantılı bir şekilde madde arama ve kullanma ile karakterize süregelen ve tekrarlayıcı bir beyin hastalığıdır. Bu hastalığa zarar verici davranışlar da eşlik etmektedir. Bağımlılık, hem beyni hem de davranışları etkileyen bir hastalıktır. Ancak bu hastalığın tedavi edilebilir bir hastalık olduğunu unutmamak gerekir. Bu hastalığın gelişmesi ve ilerlemesinde birçok biyolojik ve çevresel etmenler rol oynamaktadır. Ancak bağımlılık bir sürecin sonunda gelişen bir olgudur. Bağımlılık gelişene kadar kişi bazı evrelerden geçer. Önce denemek amaçlı kullanım, daha sonra sosyal kullanım ve bu aşamadan sonra kötüye kullanım ve bağımlılık ortaya çıkmaktadır. Bu nedenle alkol ve madde kullanımının erken tanınması ile birçok olumsuz sonucun gelişmesi önlenabilir. Amerikan Psikiyatri Birliği tarafından hazırlanmış olan tanı sınıflamasında (DSMIV) bağımlılık tanısı şu ölçütlere dayanarak konmaktadır: Bağımlılık 12 aylık bir dönem içinde aşağıda sıralanan belirtilerden üç veya daha fazlasının bulunması ile tanımlanır.

1. Tolerans gelişmesi: Maddenin etkisinin ortaya çıkabilmesi için kullanılan madde miktarının artırılması ihtiyacıdır. Madde kullanımına ilk başladığı zaman kullanılan miktar bir süre sonra aynı etkiyi ortaya çıkarmamaktadır. Örneğin ortalama günde 20 tane sigara kullanan bir bağımlı, siyara kullanmaya ilk başladığından bundan çok daha az sayıda sigara içmektedir. Opiyat (eroin) ve uyarıcıları (kokain) yoğun bir biçimde kullananlarda önemli ölçüde tolerans gelişebilir.

2. Yoksunluk belirtileri: Uzun süre yoğun bir biçimde kullanılan maddenin, kullanımı kesildiğinde veya azaltıldığında, kanda ve dokulardaki madde düzeyi düşmeye başladığında, ortaya çıkan fizyolojik ve bilişsel belirtiler ve bunlara eşlik eden uyumu bozan davranışsal değişikliklerdir. Bu hoş olmayan yoksunluk belirtilerinin ortaya çıkması ile

kişi tekrar madde kullanarak bu belirtilerden kaçmayı veya hafifletmeyi sağlamaya çalışır. Kullanılan maddenin cinsine göre ortaya çıkan yoksunluk belirtileri farklılık gösterir. Alkol gibi bazı maddelerin vücuttan çekilmesi sırasında ortaya çıkan bu yoksunluk belirtileri yaşamı tehdit eder nitelikte olabilir.

3. Tasarlandığından daha uzun süre ve yüksek miktarlarda alınması: Kişinin madde kullanımını kontrol etme çabaları başarısızlıkla sonuçlanır. Kullanım miktar ve süresi kontrol dışı bir hal alır.

4. Sık ve başarısız bırakma girişimleri: Madde kullanımını kontrol etmek için girişilen bir diğer çaba bırakma girişimleridir. Bağımlılık düzeyine gelmeden önceki kontrollü kullanım dönemine dönme umudu ile bırakma girişimleri olur, ancak bu girişimler başarısızlıkla sonuçlanır.

5. Maddeyi sağlamak, kullanmak ya da bırakmak için büyük zaman harcama: Tüm yaşam maddenin etkisinin yeniden tesis edilmesi ve bunun son kez olmasına karar verme çabası üzerine kurulu bir hal alır.

6. Madde kullanımı nedeni ile sosyal, mesleki ve kişisel etkinliklerin azalması ya da tamamen bırakılması: Madde kullanımını sürdürmek ve madde kullanan arkadaşları ile daha çok zaman geçirmek için ailesi ile ilgili etkinliklerden ve özel zevklerinden uzak durur. İşine karşı ilgisi, işe odaklanması bozulur ve çalışma hayatında sorunlar yaşanmasına neden olur. tüm yaşam madde temini ve kullanımı etrafında döndüğü için kişinin kendisini sosyal, kişisel ve mesleki etkinliklerden kaçınma ve giderek daha büyük oranlarda kayıp yaşanmasına yol açar.

7. Zarar görmesine rağmen madde kullanımını sürdürme: Madde kullanımı giderek diğer tüm önemli etkinliklerinin yerini alır. Bunun sonucunda psikolojik, fiziksel ya da sosyal sorunlara yol açtığını bildiği halde madde kullanımı sürdürülür.

Alkol ve madde bağımlılığı tanısı kişiden alınan öykü, yoksunluk belirtilerinin gözlenmesi, idrar ve kan testleri ve saç testi ile konmaktadır. Bağımlılık tedavisi olan, düzelebilen bir hastalıktır. Maddesiz yaşamın yeniden inşa edilmesi

ile birlikte, madde kullanımını sonucu oluşan kayıpların giderilmesi mümkün olmaktadır.

MADDE KULLANIMINI NASIL ANLARSINIZ

Gencin içinde bulunduğu aile, okul, yakın çevre, bağımlı olan genci ne kadar erken fark eder, ona yardımcı olmaya çalışırsa, gencin bağımlılıktan kurtulma şansı o kadar artar. Bu nedenle, erken teşhis belirtilerinin bilinmesi çok önemlidir. Teşhis belirtileri fiziksel ,ruhsal belirtiler ve toplumsal belirtiler olarak iki grup içinde toplanır. Bunların birkaçının bir araya gelmesi alarmı harekete geçirir.Madde kullanan kişiyi anlamak için kesin bir ölçü yoktur. Kişilerde görülen davranış değişikliklerini hemen uyuşturucu kullanımına bağlamak yanlış olur. Unutulmamalıdır ki; ergenlik döneminde de bedensel ve ruhsal değişiklikler görülür. Bu nedenle kişi hakkında duyulan şüpheleri gidermek için mutlaka bir uzman görüşüne başvurulmalıdır.

Ergenlik dönemi, puberte ile başladığı, gencin kendi ekonomik bağımsızlığının kazandığı yaşlara kadar sürdüğü kabul edilen bir gelişim dönemidir. Biyolojik, psikolojik ve ruhsal olarak hızlı değişimlerin yaşandığı bu çağ; kendine özgü bazı özellikler taşımaktadır. 10' lu yaşların başından, 20'li yaşların başı ya da ortasına kadar uzayabilen bu dönemde; bir çocuğu yetişkin hale gelmesi söz konusudur. Her çocuk ve gencin kendine özgü biçimde yaşadığı bu dönemde, bireysel ruhsal bağımsızlığın kazanılması, uygun ve tutarlı akran ilişkilerinin kurulabilmesi, kimlik duygusunun şekillenmesi, geleceğe yönelik planların oluşturulması, karşıcınse ilişkin tutum ve davranışların tutarlı hale gelmesi, iş ve meslek yolunun çizilmesi, aile ve toplum değer yargılarının harmanlanıp kişinin kendine özgü bir değerler sistemi oluşturulması, ekonomik bağımsızlığın sağlanması, davranışlarının sorumluluğunu üstlenir hale gelebilmesi gibi bir çok görev beklenmektedir.

Ergenlik döneminin uzun zaman sürmesi yanı sıra, ergenden beklenen görevlerin çeşitliliği ve zorluğu; bu dönemde ergenlerin bazı sorunlar yaşamasına yol açabilir.

Bu dönemin kendine özgü ruhsal ve davranışsal özellikleri, duygusal çalkantıları, uyum güçlükler, kimlik sorunları, bocalamaları, otoriteyle çatışmaları çoğu kez büyük sarsıntılara neden olmaksızın çözülür. Ancak bazı ergenler için, bu özellikler, ciddi ve ağır biçimde sorun yaşanmasına neden olabilir. Madde kullanımı da bu ciddi sorunlar arasında sayılmaktadır.

Ergenlik döneminin olağan gelişimsel çalkantılar arasında; derslerdeki başarısında dalgalanmalar, aileyle çatışma ve aile yaşamından uzaklaşma isteği, ruhsal yönden duygusal ve davranışsal sorunlar gösterme, ilgi ve isteklerinde kararsızlık ve değişkenlik, okul ya da meslek eğitimine ilişkin sorun ve bocalamalar yerini değiştirme gibi önemli kararlar söz konusu olabilir.

Çocuk ve gençlerde, madde bağımlılığının başlangıcını gösteren kesin bir işaret yoktur. Ergenliğin olağan duygusal sorunları ya da başka ruhsal bozuklukların da benzer belirtilere yol açabileceği akılda tutulmalı; ancak, ergende madde kullanımı kuşkusunu akla getirebilecek bazı ciddi davranış değişiklikleri gözden kaçırılmamalıdır. Bu belirtilerin ciddiyetinin değerlendirilmesi, başka ruhsal sorunlarla ayırıcı tanının yapılması, çözüm önerileri ve tedavi yaklaşımı; madde kullanımı konusunda özelleşmiş çocuk/ergen psikiyatristleri ve erişkin psikiyatristlerinin görev ve sorumluluk alanı içindedir.

Madde bağımlısı olan kişilerde görülen davranış değişiklikleri şöyle özetlenebilir:

Arkadaş çevresi değişir.

Aile ilişkileri azalır, odasında yalnız kalmayı tercih eder.

Okul başarısı ve okula devamı azalır.

Daha fazla para harcamaya başlar

Bazen neşeli, sakin, bazen öfkeli, saldırgan davranışlar gibi ruhsal değişimler gün içinde gözlenir.

Bunun yanı sıra aşağıda sayılan fiziksel belirtileri de görebiliriz ancak unutmamalıyız ki bu belirtilerin sürekliliği ve nedenlerinin iyi gözlenmesi gerekmektedir.

FİZİKSEL

Bitkinlik
Dalgınlık
Uyuklama
Uyku bozukluğu
Konuşma güçlüğü
Burun akıntısı
Terleme
Titreme
Dengesizlik
Gözde kanlanma
Göz bebeğinde daralma
Yüzde kızarmasogukluk
Kabızlık
İshal
Terleme ve Titreme
Yürüme bozukluğu
Solunum güçlüğüağrılar

TOPLUMSAL RUHSAL ETKİLERİ

Derslerdeki başarı oranı tamamen ve her derste birden düşmesi,
Sık sık arkadaş değiştirme,
Arkadaşlarına tamamen sırt çevirme,
Çevreyle ilişkilerden kaçınma,
Tamamen içine kapanma,
Hiçbir şeye ilgi duymama ve her şeyden uzak kalma,
Zaman zaman aşırı neşe ile öfke/saldırganlık arasında gidip dalgalanmalar,
Evde odasına kapanma,
Kendi bakım ve temizliğine dikkat etmez hale gelme,
Fazla para harcama,
Okulu ya da iş eğitimini tamamen bırakma,
Kendi geleceği için hiçbir yol görmeme,
Geleceğe dönük hiçbir adım atmak istememe,

**ŞİDDET VE MADDE BAĞIMLILIĞININ
BULUŞMASI**

Bu yazımızda, bilhassa şiddetin nasıl öğrenildiği, gençleri uyuşturucu madde batağına iten nedenlerin ne olduğu, uyuşturucu kullanımı ve bağımlı hale gelmenin şiddetle ilişkisinin ya da ilişkisinin neler olduğu gibi konulara değinerek, bu ilişkiyi 5N1K denklemi içinde çözmeye çalışacağız. Öncelikle bir hatırlatmada bulunmak istiyorum. Ben psikolog, sosyolog ya da toplum bilimci değilim ama uzun yıllardır madde bağımlılığı tuzaklarına karşı toplumuzu bilgilendirmeye çalışan Tadoc/Tubim bünyesinde faaliyet gösteren konusunun uzmanı meslektaşlarımdan ve akademisyenlerden aldığım eğitimler, okuduğum yazılı matbuat, izlediğim görsel programlar vs. gibi kanallardan elde ettiğim bilgileri kendi görüşlerimi de ekleyerek bu yazının tamamlanmasına çalışacağım.

Çocukların ve gençlerin şiddeti öğrenmesi, şiddete meyletmesi, şiddeti benimsemesi ve şiddeti uygulama metaforunun içine düşmesi şeklinde sıraladığımız tuzakların seyri seferini bilimsel tespitleri baz alarak, yapılan araştırmalara dayanarak, yazılan makaleler ve diğer yazılı matbuattan faydalanarak açıklamamak istediğimizde;

Çocuklar ve gençler şiddeti;

Televizyonda izledikleri bir dizi film veya hayran oldukları bir oyuncunun rolünden,

Şiddet içerikli bilgisayar Oyunlarından,

Şiddet ya da suç içerikli davranışları normalleştiren arkadaşlarından,

Şiddet uygulayan ve şiddeti onaylayan aile ve çevresindeki büyüklerden öğrenebilirler.

Yine aynı değerlendirmeler ışığında şiddet ile suç ilişkisine baktığımızda ise;

Şiddet ile suç arasında doğru orantılı bir ilişki vardır, şiddet arttıkça suç işleme potansiyeli de artar,

Birini yaralamak, kesici alet veya silahla birini tehdit etmek suç kapsamına girdiği gibi şiddeti de kapsar.

Suç işlerken çocuğun yakalanması ya da yakalanmaması, polisle başının derde girmesi ya da girmemesi değil; hayatı boyunca bir kez suç kapsamına giren davranışlarda bulunması yeterlidir. Bu durum da da şiddet öğrenilmiş olacaktır. Başka bir deyimle şiddetle istemese de kişi tanışmış olacaktır.

Suç kapsamına giren davranışlar da bulanma riskini artıran nedenlerin neler olduğuna göz attığımda ise;

Toplumsal kuralları benimsememesi (asi olma)

Çocuğun ya da genç bir insanın suç işlenen bir çevrede (özellikle aile) büyümesi ve bu tür davranışları yadırgamayan hatta onaylayan bir tutumun var olması,

Suç kapsamına giren davranışlara dair yanlış inançların olması bu konuyu açmak için uzun yıllar öncesinden hatırlamda kalan hem biraz gülümsemenize hem de düşünmenize yol açacak bir duvar yazısına gönderme yapacağım (hızlı yaşa genç öl/cesedin yakışıklı olsun) şeklinde tekerlenmiş bir söz söylenirdi ama bu söz söylenirken hızlı yaşamının diğer adının şiddet olabileceği hiç düşünülmezdi.

İsteklerinin gerçekleşmemesi durumunda toleransının ya da hoş görüsünün, sabrının düşük olması ve fevri/ aklına estiği gibi davranma eğiliminin hakim olması,

Madde kullanımı altında bu tür davranışların daha yapılabilir gözükmesi ya da madde temin etmek için suç kapsamına giren davranışlarda bulunması, bu davranışları zamanla alışkanlığa dönüştürmesi.

Sapkın davranışlarda bulunan gruplarla, çetelerle takılması gibi etkenler suç işleme davranış ve eğilimini de artırmaktadır.

Şimdi de yapılan araştırmalar neticesi şiddet içerikli davranışlarda bulunma riskini arttıran etkenlerin neler olduğuna veya olabileceğine ilişkin elde edilen sosyolojik, biyolojik ve psikolojik sebepler nelerdir bunlara göz atalım.

Çocukların sorun ve çatışma çözme, öfkeyi kontrol etme ve iletişim kurma gibi sosyal becerilerinin olmaması,

Çocuğun eğitim hayatının önemsenmemesi, okul ve derslerindeki gidişatın izlenmemesi,

İstekleri engelle karşılaştığı zaman öfkesini kontrol edememesi,

Genellikle aklına ilk estiği gibi davranması,

Ailede uygunsuz, tutarsız ve sert disiplin yöntemlerinin uygulanması,

Aile içinde çatışma ve şiddetin yaşanıyor olması,

Çocuğun fiziksel ve ruhsal sağlığının iyi olmaması, madde kullanımının olması.

Gibi etkenler maalesef şiddete eğilim, suç işleme ve uyuşturucu kullanımı gibi hiç istenmeyen sonuçlarla birlikte yavaş yavaş bir insanın bataklığa batmasına, karanlık dehlizlere yuvarlanmasına, suç makinasına dönüşmesine, maddeyi bu gün kullanıcı yarın satıcı olmasına, başka insanların bu tür tuzaklara düşmesine hülasa bütün bir toplumun sosyolojik yapısının bozulmasına neden olmaktadır.

Konumuz şiddet ve uyuşturucu olunca bu iki habis ürün büyümesine istemeyerek te olsa katkı sağlayan televizyonun menfi yönde tesirlerini görmeden geçmek mümkün değil tabii ki.

Televizyonda yayımlanan bazı programlar, insanları nefret, kin ve hırsıyla doldurmaktadır.

Haberler, reality showlar, filmler, diziler, hatta çizgi filmler adeta ölümü, insanlara pazarlayarak çok sıradan ve normal bir olgu olay gibi göstermeye çalışıyorlar. Bazı programlarda şiddet canlandırılarak satın alınabilir bir meta gibi gösteriliyor nerdeyse.

Acı, hüznün, keder, duygu yüklü haberlerin hemen arkasından bu defa adeta gülmeyi salık veren, gülümsemeyi emreden programlar devreye girince amiyane tabirle genç yaşlı çoluk çocuk neye gülüp neye ağlayacağını şaşırır duruma geliyor.

İşte bu şiddet kutusu (televizyon) beyaz camdan yansıttığı kimi zaman sahte, kim zaman ışıltılı, kimi zaman hayalî, kimi zaman dert ve keder yüklü hayatların gerçek yüzlerini ve yıkıcı etkisini, öğrenmenin en ideal çağında olan ve etkiye en fazla açık durumdaki çocuklar ve gençler üzerinde gösteriyor. Şiddet onların bir hayat tarzına dönüşüyor.

Çağımızın en tehlikeli araçlarından biri de iyiye kullanıldığında en büyük nimetlerden biri sayılabilecekken, maalesef kötüye kullanımının daha yaygınlaştığı, çoğaldığı hatta bu kötüye kullanımın neredeyse normalleştirildiği internettir. Çok iddialı olmamakla birlikte internet oyunları içerisinde şiddet içerikli olmayan oyun sayısı bir elin parmaklarını geçmeyecek kadar azdır herhalde.

İşte bu oyunları oynayan çocuklar ve gençler adeta şiddet bombardımanına maruz kalarak, buradan öğrendiği şiddet sayesinde kimliğini, kişiliğini, karakterini, fıtratını amiyane tabirle canavarlaştırıyor dediğimizde maazallah yanlış bir teşhis koymayız.

Dünyada en fazla televizyon seyreden bir millet olarak iki beyaz cam televizyon ve bilgisayara şöyle bir soru sorsak; siz bize dost musunuz, düşman mısınız, cevaplarını göz atalım.

Siz bizi nasıl kabul ediyorsanız öyleyiz.

Yani bizim size dost olmamız da düşman olmamız da sizin elinizde.

İşte televizyon ve bilgisayarın verdiği bu ironik cevap üzerinde biraz kafa yormaya ne dersiniz.

‘Ben yandım siz de yanmayın...’

Haberi 20 gün kadar önce gazetelerde görmüştüm...

“23 yaşındaki üniversite öğrencisi Begüm Veral, gece vak-
ti gittiği arkadaşlarının evinde tuvalette kendisine enjekte et-
tiği aşırı dozda uyuşturucudan ölmüştü...”

23 yaşındaki gencecik güzel kızın, arkadaşlarının kolları
arasında hastaneye götürülürken çekilmiş resmini görmüş
içim cız etmişti...

Sonra günlerin getirdiği hayhuyun içinde başka şeylere
dalmış, olayı unutmuştum...

Gazetede ki mesaj kutuma atılmış maili gördüğümde,
“farklı bir mesaj olduğunu” anlamıştım...

Balerin ve eğitimli olduğu anlaşılan anne, olayın gazeteler
ve televizyonlar tarafından salt bir rating ve tiraj malzemesi
olarak ele alınmasından, “gençlere tuzak korkunç uyustu-
rucu tezgâhına” hiç değinilmemesinden, çok huzursuzdu...

“Sizin bu haberlerin üstünü örten uyuşturucu lobisiyle
ilgili yazınızı okumuştum... İbrahim Tatlıses’in uyuşturucu
kullanmasının bile üstünü örttüklerini ele aldığınız yazını-
zı... Onun için size güvenerek bu yazıyı yazıyorum... Hiçbir
televizyonun ve gazetenin röportaj teklifini kabul etmiş biri
değilim...” diyordu...

Doğruydu hatırladıkları...

Geçen gün Başbakan’ın iftarında İbrahim Tatlıses de söy-
lemişti:

“Tıpkı yazdığın gibi, yıllar önce kullandığım ve ibret ol-
sun diye de kullandığım uyuşturucunun üzerimdeki etki-
sinden bahsedeceğimi söylüyorum... İlgilenen bile yok...”
demişti...

O yazıda aynen şöyle söylüyordum:

“Türkiye’de ilginç bir uyuşturucu lobisi vardır... İbrahim Tatlıses’in ciğer kebabını nasıl pişirdiğinin dakikalarca haberini yapanlar, uyuşturucu kullanmasının ibretlik derslerini yayınlamazlar... Nitekim bu yazı yazıldığında hiçbir şey olmayacak, lobi bu yazıyı ve haberi görmezden gelecek...”

Gerçekten kimseden ses seda çıkmadı...

Ama, önceki gün o yazıyı okuyan gözü yaşlı balerin bir anne mesaj kutuma o maili düşürene kadar...

“Size güveniyorum, anneleri babaları uyarmak istiyorum... Başlarına gelmez sanıyorlar... Ben de öyle sanıyordum...” diyene kadar...

‘Çocuğunuzun uyuşturucu kullandığını nasıl anlarsınız?’

Kızım Begüm Veral’ı 01.09.2009 günü kaybettim. 22 gündür çevremde olup bitenler, yazılanlar, söylenenler içinde kulağımın duyduğu ve acıma daha çok acı katan şeyler;

Anne baba ayrı olduğu için yeteri kadar ilgilenilmediği veya anneannede büyüdüğü için çocuklarla ilgilenmek yerine onları bol paraya boğduğumuz için gibi bizi hiç görmemiş, tanımamış insanlar bilirkişi görevi üstlenerek hayatımız hakkında fikir yürüttüler...

Kim bilebilir herkesin aile yaşantısını ve nasıl fikir yürütebilir?

Şimdi ben bu konuyla ilgili merakı olan akıllı selim ve sağlıklı duyulu olan ailelere seslenmek istiyorum...

Her dakika herkesten duyduğunuz ‘çocuğunun peşini bırakma, arkadaşlarını iyi tanı, çocuğuna sahip çık’ gibi boş ve gereksiz uyarılara fazla kulak asmayıp, kendinizce bir araştırma yolu bulun...

Öncelikle uyuşturucu kullanan birini nereden ve nasıl anlayabileceğinizi sorun öğrenin...

Tabii bu arada her uyuşturucunun kendi içinde ayrı ayrı etkileri ve belirtileri olduğunu da gözden kaçırmayın...

Sinirlerim bozuk diye odasına kapandığında, yalnız bırakalım uyusun, düzelir sabaha demeyin...

Gözleri kırmızı ve şiş geldiğinde doğal olarak bir şeye morali bozuk olduğu için ağladığını söyleyecektir... Bu gözlerde gerçekten yaş olup olmadığı konusunda hep şüpheli olun...

Çantasında göz damlası veya adını bilmediğiniz ağrı kesici bulursanız hemen bunu neden taşıdığını araştırın...

Anadolu yakasında oturuyorsanız Caddebostan ve Kadıköy'e çok sık gidiyorsa, gerekirse takip edin...

Her zaman çantasını, ceplerini, telefonunu, bilgisayarını kontrol edin... Bu etik bir davranış değildir diyenlere asla itibar etmeyin... Bu eşiniz bile olsa...

Eğer bu tip eylemleri varsa bir gün mutlaka bir ipucu yakalarsınız...

Ben Begüm'ün ilk olarak esrar kullandığını 2006 yılının yaz ayında bilgisayar yazışmalarını tek tek okurken öğrendim...

Ertesi gün onunla bunu konuştuğumda bana itiraf etti... Ama her çocuk aynı değildir...

Bunu inkâr ederse, anlamanın başka yollarını arayın... Hatta senede iki defa rutin sağlık kontrolü yaptırmak baha-nesiyle kanına ve idrarına baktırıp öğrenebilirsiniz...

Çünkü bu maddeler kanda uzun zaman kalıyor.

Begüm esrar kullandığını saklamayıp anlattığındaki şokumu anlatamam... Ne olur kızım, sakın yapma beni öldürsün diye ağladım...

O da benle beraber ağlayıp bunu çok nadir kullandığını ve bir daha asla kullanmayacağını söyledi...

Ona her zaman, benimle her şeyini dürüstçe konuştuğun için seninle gurur duyuyorum ve sana güveniyorum kızım dedim...

O yazın sonunda Kocaeli Üniversitesi'ne her gün gidiş gelişi zor olduğu için Derbent'te Begüm ve bir kız arkadaşının paylaştığı bir ev tuttuk...

Hafta sonları bana geliyordu... Geldiğinde dışarı çıkıp gezmiyor, benimle evde film izliyordu... Birlikte vakit geçirmeyi çok seviyordu...

Birkaç ay sonra arkadaşlarının çevresinden birinin bir arkadaşıyla tanışmış ve flört başlamış...

Düşünün ki bu kadar uzaktan tesadüfen hayatına giren biri... Ve bu talihsiz ilişki kızımı eroin yolculuğuna çıkar-mış...

Bunu nasıl anlayabilirdim?.. Babası ya da ben, onları yetiştirmek için para kazandığımız işimizi terk edip kızımızın yanına mı gitmeliydik?

Ya da onu İstanbul dışındaki okula mı yollamamalı mıydık?.. Üstelik çocuğumuz artık 20 yaşında bir yetişkin iken...

"KIZIMI EROİNE ALIŞTIRAN GENÇ TERBİYELİ VE SAYGILIYDI..."

Üstelik en önemlisi bize erkek arkadaşını tanıştırmaya getirdiğinde karşımızda son derece saygılı, sessiz, terbiyeli duran bir insanın bir eroinman olduğunu anne ve baba nasıl ve nereden anlar?

Bence çağımızın gençlerini bu en büyük tehlikeden korumak için "çocuğunuza sahip çıkın, onunla ilgilenin safsatalarını" bir yana bırakıp aileleri gerçek anlamda bilinçlendirsinler.

Okullarda din, trafik dersleri gibi maddenin verdiği zararlara karşı bir ders koyulsun...

Televizyonlarda trafik eğitimi, kırım kongo kanamalı ateşi hastalığının belirtileri ya da domuz gribi belirtileri gibi bilinçlendirici kısa programlar gibi madde alışkanlığı hakkında bilinçlendirme programları yapılsın... Neden yapılmıyor?

Çocuğun arkadaşlarını sana tanıştırdığında, içlerinde madde kullanan varsa, bunu nasıl anlayacağımızı bize anlatsınlar...

Çocuğumuzun madde kullandığını neresine bakıp anlayacağımızı anlatsınlar...

Biz maalesef ki hâlâ eroin kullananı k luna bakıp anlarız cahilliğinde yaşıyan bir toplumuz...

Yeşim Argun

Bugün Cumartesi... Böyle bir günde bu mektubu yayınlamamın bir nedeni var...

Okullar açıldı...

Biliyorum ki, gençlerin gittiği kafelerde, barlarda, okul dışındaki mekânlarda uyuşturucu satan katiller cirit atıyorlar...

Belki bu yazı, o ağın içine girmiş ya da girecek gençlerden birinin veya birkaçının hayatını kurtarır... Kim bilir?..

Belki bazı anne ve babalar, şimdi gazeteyi bir kenara koyup çocuklarının gözlerinin içine daha bir dikkatli bakarlar?..

Olmamış ya da olacak felaketlerin önüne geçerler?..

Bir gazetecinin görevi bu değil midir?..

BEGÜM' N ANNESİNDEN

Begüm'  n annesinden...

Begüm'  n annesi olarak bütün çocuklardan şunu rica ediyorum; uyuşturucu madde kullandığını öğrendiğiniz arkadaşlarınıza sakın siz kendi başınıza yardım etmeye çalışmayın.

Onu arkadaşınız olarak kabul etmezseniz ona daha çok yardım etmiş olursunuz. Çünkü o zaman, o sizin ortamınıza girmek için değişmeye çalışacaktır. EĞer böyle bir gayreti yoksa zaten sizin arkadaşınız olmayı hak etmemelidir diye düşünüyorum. Arkadaş seçerken önce, size ve ailenize yakışıp yakışmadığını düşünün. Kendinize yanlış olanı asla

yakıştırmayın.

Sadece uyuşturucu kullanan değil, sigara kullanan bile arkadaşınız olmalı. Çünkü uyuşturucu maddeye başlangıç mutlaka sigarayla başlıyor çocuklar. Doktor olmayan biri uyuşturucu bağımlısına asla yardım edemez bunu sakın aklınızdan çıkarmayın.

Kimseye gereğinden fazla acımayın, kimseye fazla güvenmeyin, kimseye ailenizden habersiz yardım etmeye kalkışmayın. Eğer çok sevdiğiniz bir arkadaşınız uyuşturucu kullanmaya başlarsa o arkadaşınızı bir gün mezarlıkta ziyaret etmemek için yapmanız gereken en önemli şey, ailesine bildirmektir. Belki size çok kızar ve arkadaşlığını kaybedersiniz ama unutmayın ki bir insanın hayatını kurtarmış olursunuz.

Sizde bir yanlışınızı ailenize bildiren bir arkadaşınız olursa ona sakın sırt çevirmeyin. Çünkü sizi asıl düşünen ve seven gerçek arkadaşınız odur. Size ailenize yalan söylemenizi öğreten arkadaşınız varsa bilin ki o sizi gerçekten seven bir arkadaş değildir.

Gerçek arkadaşlar insanın iyi olmasını ve yanlış yapmasını sağlayan arkadaşlardır. Eğer sizler el ele verip uyuşturucu kullananları aranızda almaz ve ailesine bildirirseniz onlarda zamanla belki bu kötü alışkanlıklardan uzaklaşırlar. Her zaman ailenize güvenin ve her şeyinizi anlatın. Çok kızacaklarını bilerseniz bile önemli değil çocuklar. Kızsınlar... O an kızarlar ama neden kızıyorlar bir düşünün.

İnsan sevmediği insana kızmaz, onu umursamaz. Eğer kızıyorsa onun için çok önemlisinizdir. Bu önemin ve sevginin kıymetini bilin ve hatanız için size kızan anne babanız olduğu için çok mutlu olun. Ben Begüm gibi başka gençlerin ölmelerinden çok korkuyorum. Sakın ailenizden bir şey saklamayın.

Begüm Veral...

Artık aramızda değil. 1 Eylül 2009 'da 23 yaşına girdiğinde daha yaşayacak bir çok şeyi varken, bir yıldız gibi kayıp

gitti aramızdan. Sessiz sedasız, kimseyi üzmeden, zarar vermeden, kırmadan... ardında ailesini acılar ve gözyaşları içerisinde bırakarak.

Madde kullanımının getirdiği bu acı sonla gelen ani ölüm, onu hiç tanımamış olanları bile derinden sarstı. Kimse onun madde kullanmış olduğuna inanmıyordu. Bir yanlışlık olmalı diyordu herkes. Begüm böyle bir yanlış yapmış olamazdı, yapamazdı.

Herkes böyle düşünüyordu. Ama gerçek maalesef ki çok acıydı. Begüm daha 23 yaşındayken uyuşturucu madde kullanımı sırasında, kendisi bile farkına varmadan ölmüştü.

Begüm 4 yaşındayken anne babası ayrıldı. Annesi de, babası da bale sanatçısıydı. Doğumundan itibaren ona anneannesini bakmıştı. 7 yaşındayken dünyaya gelen kız kardeşiyle birlikte büyüdü.

Begüm çok sevimli, çok yardım sever ve son derece vicdanlı bir kızıydı. İlkokuldayken aldığı haftalıkları sokakta bulunduğu hasta kedi ve köpekleri, yaralı kuşları tedavi ettirmeye harcardı. Onları veterinerine götürüp tedavisini yaptırdıktan sonra ceketinin içine saklayıp gizlice eve sokardı.

Sadece hayvanlara değildi yardım severliği. Fakir ve yarıma muhtaç birini gördüğünde de cebindeki bütün harçlığını verir ve bundan çok mutlu olurdu.

Birisini üzmekten kırmaktan çok korkardı. Kimseyle dargın olamazdı. O herkesin bir şekilde gönlünü almayı çok iyi bilirdi.

Liseye başladığı yıl annesi bir gün çantasında sigara buldu.

"Sen sigara mı içiyorsun?" Diye sorunca,

"Evet, anneciğim, ara sıra içiyorum." Diye itiraf etti.

Begüm asla yalan söylemezdi. Sonuçları ne olursa olsun yalan söylemeyi istemezdi. Zaten hiç beceremezdi. Ailesi onun bu özelliğine çok güvenir ve onunla gurur duyardı.

Bazen gizlediği, söylemeye cesaret edemediği şeyler olurdu. Bu durumda da belli etmemek için elinden geleni yapardı. Annesi anlayıp sorarsa söylemesi daha kolay olacaktı çünkü. Hiçbir şeyi içinde uzun süre tutamazdı.

Begüm' ün üniversiteye başladığı zamanlarda evde olduğu bir gün arkadaşlarıyla internette sohbet ediyordu ve o sırada annesi onun bir cümlesini görünce bir şeylerden kuşkulandı. Begüm' e hiç sormak istemediği ve hep korktuğu o soruyu sordu.

"Begüm sen esrar kullanmıyorsun değil mi? Ben yanlış düşünüyorum değil mi kızım ?" dedi annesi. Begüm çok az bir süre sessizlikten sonra,

"Evet annecim maalesef kullanıyorum. Maalesef diyorum çünkü senin çok üzüleceğini biliyorum; ama yinede rahat olmanı istiyorum. Çünkü arada sırada kullanıyorum."

"Peki, nereden buluyorsun? Nerede kullanıyorsun bunu?" dedi annesi.

Okul çıkışlarında arkadaşlarla bir yerlere takılıyoruz. Birisi yanında getirmiş oluyor, herkes bir iki nefes çekiyor. İnan bana zararı yok bunun anneciğim. Hem insana sigaradan daha az zarar veriyor, alışkanlıkta yapmıyor. İnsanlar sigaradan kanser olup ölüyor ama esrardan ne kanser oluyor ne de ölüyor. Allah' ın yarattığı bir ot bu."

Begüm çevresi tarafından ona öğretilmiş olan bu basmakalıp lafları ardı ardına sıralarken annesi onun nasıl bir tehlikede olduğunu anlamamanın şokunu yaşıyordu. Kafasına öyle güzel bir şekilde sokmuşlardı ki bu maddenin zararsız olduğuna dair yalanları. Begüm nasıl kötü bir sonun başlangıcında olduğunun farkında değildi.

Annesi bunun sonuçlarının nereye gideceğini anlatırken o sadece itiraz etmeden dinliyordu; ama kafasının içinde annesinin yanıldığını düşünüyordu. Zaten büyükler onları hiç dinlemiyor anlamıyorlardı. Çünkü bütün arkadaşları böyle düşünüyordu.

Arkadaşları böyle düşünüyorsa demek ki evde herkes aynı şeyleri dinliyordu. Hepsinin sorun u aynıydı demek ki. Aileleri onları anlamıyordu.

Artık kullanmadığını söylemesine rağmen annesi çok tedirgindi. Kısa bir süre sonra annesinin isteği üzerine bir psikiyatriste gitmeye başladı. Doktorunu çok sevmiştir ve güvenerek her şeyini anlatmaya başladı. Psikiyatristine ailesinin ona çok güvendiğini ve bu güvene layık olmaya çalıştığını;

ama arkadaş ortamına girdiğinde elinde olmadan onlara uyum sağladığını anlattı. Arkadaşları ona ailesinin güvenini kullanmasını öğütüyorlardı. Gizli bir şeyler yapmanın insanı çok mutlu ettiğini anlatıp onun aklını çeliyorlardı.

Begüm kendi içinde korkunç çelişkiler yaşamaya başladı. Hem ailesini hem arkadaşlarını seviyordu. İki tarafta da paylaşılan mutluluklar çok farklıydı. Bir yandan insanı mutlu eden, daha doğrusu anlık heyecanların yanıltıcı mutluluğu onun aklını çeliyordu. İnsan bu anlık zevklere evet derken, ileriye hiç düşünmüyordu.

Bir genç için bu kısa mutlulukların sonucu asla hesaplanamazdı. Begüm ailesini esrar ulanmadığına inandırmıştı; ama arkadaşlarının yanında kullanmaya devam ediyordu. " Nasılsa istediğimde kullanmıyorum." Diye düşünüyordu. Annesi ona sorana kadarda söylemeye niyeti yoktu.

Üniversite 2. sınıfa geçtiğinde Kocaeli' ye gidip gelmek çok zor geldiği için arkadaşı Perran'la birlikte bir ev tutmak istediğini ailesine açtı. Aile bu fikre olumlu bakarak okuluna çok yakın bir ev tutmalarına yardımcı oldu.

Begüm o kışı orada geçirdi. Cuma akşamı annesine geliyor; Pazar akşamı geri dönüyordu. Kış boyunca annesi ona ne kadar zayıfladığını söyledi durdu. Begüm bu korkunç gerçeği asla söyleyemiyor ve rejim yapıyorum diyerek konuyu geçiştiriyordu.

Oysa gerçek çok başka ve korkunçtu. Orada tuttukları eve sık sık okuldan arkadaşları geliyordu. Bazen begüm kalabalıktan sıkılıp oradan kaçmak istiyordu. Ev arkadaşına bu arkadaş kalabalığından çok sıkıldığını defalarca söylemesine rağmen sonuç değişmedi. Zamanla oda buna ayak uydurmaya başladı.

Her gün yeni arkadaşlar oluyordu yaşamlarında. Bir hayatının sonu olacak birisiyle bu şekilde tanıştırılacağını nereden bilebilirdi ?

O yazın sonunda annesiyle konuşmaya karar verdi. "Keşke daha önce konuşsaydım" diye düşündü. "Anneciğim, seni bu defa anlatacaklarım çok fazla üzeceğimi biliyorum. Seni üzmem dünyada en son isteyeceğim şey ama sen-

den başka bana anlayışla yaklaşan ve bağırıp çağırmadan konuşacak kimse yok. 21 yaşındayım ve anladım ki insana ailesinden başka yardım edecek kimse olamaz. Ailesinden başka iyiliğini isteyen olamaz. Anladım ama çok geç anladım. Neden hataları yapmadan sizi dinlemiyoruz ki... Ben çok büyük bir hata yaptım anneciğim. Benim çıktığım Ali var ya, o bir eroinman.

Annesinin nefesi tutulmuştu sanki. Ama Begüm devam etmek istiyordu; çünkü durursa bir daha anlatacak cesareti bulamamaktan korkuyordu.

Ali eroinmandı ama bırakmayı çok istiyordu. Ona destek olmaya çalıştım. Korkunç krizler geçirirken onun yanında oldum ve çok etkilendim. Ona çok acıdım, yardımcı olmaya çalıştım, ama çok berbat bir durumdaydı." O manzaralara tanık olmadan önce bu maddenin bu kadar berbat olduğunu anlayamıyordum.

Ona nasıl yardımcı olmaya çalıştın Begüm?" dedi annesi.

Onunla hep konuşum, telkinde bulundum. Bu maddeyi bırakabileceğini, önce beyninden uzaklaştırması gerektiğini ve çok kararlı olmasını söyledim hep. Bu madde kolay bırakılır mı sanıyorsun diyordu.

Bense, ben istersem bir kere denerim ve bir daha da kullanmam, ben iradeli, bir insanım" diyordum. "Bir süre sonra bana söz verdi. Bir daha kullanmayacağım, kendimi bu defa tutmaya gayret edeceğim diye. Bir hafta kullanmadı. Ama bir gün yine yanıma geldiğinde eroin kullandığını hemen anladım. Ona, sen çok güçsüz, zavallı bir insansın diye bağırdım. Bana, sen çok mu iradelisin ki çünkü hala denemekten korkuyorsun dedi. Ne aptalmışım ki o gün o hainin tuzağına düştüm. O kadar kendine güveniyorsan al kullan bir defa bakalım bırakabiliyor musun dedi bana."

"Ah anneciğim ben hayatımın en büyük hatasını yaptım. Denemeye karar verdim. O vicdansız hain insana neyi kanıtlamaya, neden kanıtlamaya çalıştım. Hiç düşünmedim ki kanıtlamaya çalışırken kullanacağım benim hayatımdı. Oysa onun için benim hayatımın hiç önemi yokmuş. Zaten onun da beklentisi buymuş.

Hemen iğneyi ve malzemeleri çıkarıp hazırladı ve hazırlarken bana da öğretiyordu"

“Şimdi bu olayın üzerinden on bir ay geçti ve ben bu hatadan tek başıma dönemeyeceğimi anladım. Tek başıma çok mücadele ettim ama olmuyor. Bu kötü insanın söylediği tek doğru şey varmış: bir kere kullanmak yetiyormuş.”

“Artık tek başıma kurtulamayacağımı anladım hem de Ali’ nin benim için arkamdan söylediklerini öğrenince çok kırıldım ve kızdım.”

“Ne demiş ki? Dedi annesi.

“Bana eroini ilk yaptığı zaman İstanbul’ a arkadaşlarının yanına gittiğinde benim için enayi bir kız buldum, aşılardım onu, ailesi zengin. Yaşadık artık diyormuş.

“Çok içim acıyor anneciğim, ben bu insana acıdım, yardım etmek için günlerce okula gitmedim ve ona baktım. Onu kurtarmak için elimden geleni yaptım. Madde alacak parası olmadığına yemek yemedim ona para verdim vermeseydim ölecek sanıyordum. Para vermediğim zaman eşyalarımı çaldı. Bir keresinde kredi kartımı çaldı. Cep telefonum, mp3 çalarım, dizüstü bilgisayarım... Her şeyim zamanla çalındı. Size hep yalan söylemek zorunda kaldım. Meğer onun amacı kurtulmak değil, yeni bağımlıları ortaya çıkarmakmış.”

“İnanmıyorum sana Begüm sen bu insan için bize yalan mı söyledin? Hani senin sırt çantan trende kalmıştı? Hani kredi kartını düşürmüştün? Bunlar hep yalan mıydı? dedi annesi “Özür dilerim anneciğim ama başka ne diyebilirim ki sana... Erkek arkadaşım eroinman ve para bulamadığı zaman benim eşyalarımı çalıyor mu diyecektim? Bunu nasıl söyledim?”

“İş işten geçmeden söyleseydin zarar görmezdin ya da en az zararla kurtulurdun. Nasıl düştün böyle bir hayata Begüm dedi annesi.

“Anne ne olur yapma, zaten bunları anlatmam bile beni çok utandırıyor. Ondan ayrılmak istediğimde beni tehdit etmeye başladı. Size her şeyi anlatacağını ve sizin yüreğinize indireceğini söylüyordu. Çünkü ailemi üzmemekten çok korktuğumu biliyordu ve bana bunu hep koz olarak kullandı.”

Bu arada beni eroine iyice alıştırmıştı. Bir de ağabeyi vardı, Ali’ye eroini o temin ediyordu. Para bulmak içinse hırsızlık yapıyorlardı. Sonuçta Ali askere gitti ve ben kurtuldum.

Ondan kurtuldum ama bağımlılıkla uzun zamandır mücadele ediyorum. Her gün bu illetten ölen arkadaşlarımı duyuyorum ve direncim kırılıyor. Beş aydır kullanmıyorum ama artık dayanacak gücüm kalmadı bana yardım et anneciğim.”

Bunun üzerine Begüm hemen eski doktoruna götürüldü. Bir süre terapilere devam ettikten sonra doktor ona profesyonel tedavi yapan bir bağımlılık tedavi merkezine yatması gerektiğini söyledi. Begüm bu illetten kurtulmak için her şeyi yapmaya hazırdı. Hiç düşünmeden kabul etti hastaneye yatmayı.

Aslında bu çok zor bir karardı. Çünkü Begüm bir süredir bir seyahat acentesinde çalışıyordu ve işini çok seviyordu. Çok sevdiği işinden, ailesinden ve onu tekrar hayata bağlayan erkek arkadaşından iki ay uzak kalmayı göze alması gerekiyordu. Ama bu pislikten kurtulmaya ve hayatında temiz bir sayfa açmaya çok kararlıydı. Tedavi merkezine çok büyük bir inanç ve umutla yattı.

İçeride yatan hastaların çığlıklarını, yalvarmalarını duydukça; yerlerde sürüklenip kustuklarını gördükçe kendi haline şükrediyordu. İyi ki o duruma gelmeden akli başına gelmişti.

Ailesi ve doktorlar, içerdeki hastalarla fazla samimiyet kurulmamasını öğütüyorlardı. Çünkü onlarda kendisi gibi eroini bırakmak için yatıyordu ve zaman içinde birbirlerini etkileyebilirlerdi. Özellikle dışarı çıkınca asla birbirleriyle bağlantı kurmamaları önemle hatırlatılıyordu.

Konuşulan konu ise hep aynıydı: uyuşturucu. Orada yatan hastalar yaşadıklarını birbirlerine anlatırken ister istemez yakınlaşıyorlardı. Begüm hastanede yattığı süre içerisinde sıcakkanlılığını, vicdani duygularını ve çabuk etki altında kalma özelliklerini kullanan bu insanların baskısı altına girmişti.

Begüm büyük bir umutla yattığı bu hastaneden iki ay sonra çok değişmiş olarak çıktı. Orada tanıdığı insanların etkisi altında yaşamaya başladı. En rahat konuştuğu insanla, annesiyle bile konuşmuyordu.

Annesi ondaki bu tuhaflığı seziyor; ama bu defa soruları hep cevapsız kalıyordu. Aslında kızının yalan söylemeye

başladığını anlıyor; ama gerçekleri belli etmeden anlamaya çalışıyordu.

Ağustos ayının sıcak bir Pazar günü anne kız balkonda otururken annesi:

“Ben seni iyi görmüyorum acaba depresyon mu geçiriyorsun Begüm’cüğüm? İstersen doktoruna gidelim” diye ürkütmeden sordu.

Begüm adeta bir çocuk gibi:

“Evet anneciğim tekrar gitsem çok iyi olacak. Bende sana bunu söylemek istiyordum” dedi.

Bu konuşma ikisini de çok rahatlatmıştı. Ortada artık konuşulmayan ya da konuşulamayan bir tehlike vardı. ikide bunun farkındaydı. Ve ikisin de kafasındaki düşünce doktor çözüm için bir kurtuluş olacaktı. Ne Begüm annesine ve ailesine bir daha hayal kırıklığı ve üzüntü yaşatacak bir hatayı tekrar yaptığını söyleyecek cesarete sahipti; nede annesi hayatı boyu hep güvendiği ve asla yalan söylememesiyle gururlandığı kızının yalanını itiraf ettirecek zorlamayı yapabiliirdi.

Ertesi sabah ilk iş olarak doktorundan randevu istendi. Doktor o kadar yoğunlu ki ancak 15 gün sonraya randevu alabildiler. Ama Begüm’ün içi biraz olsun rahatlamıştı. Yine annesi yetişmişti imdadına... Artık kimseye anlatacak cesareti bulamadığı şeyleri, içinde bulunduğu çıkmazı ve bir türlü kurtulamadığı bu kötü arkadaş ortamını doktoruna anlatarak ailesine söylemenin ve tekrar yardım istemenin bir yolunu bulacaktı. Çok sevdiği doktoru ona bu konuda yardım edecekti. Randevu alınmış olması kararan ruhunu birden aydınlatıvermişti. Bu çıkmazdan biran önce kurtaracaklardı onu.

Bu kabus sadece 15 gün daha sürecekti.

Hastanede tanıdığı insanlar onu hiç rahat bırakmıyorlardı. Sabah işe gitmek için kapıdan çıktığında köşede onu bekleyen biri oluyordu mutlaka. Akşam işten çıkışta da gelip onu alıyorlardı. Görüşmemeyi çok istese de aklını çeliyor-

lardı işte. Hastanede yatarken onu defalarca uyarmışlardı. Ama o yinede ailesini değil arkadaş ortamını seçmişti ve kendini yine aynı tuzağın içinde bulmuştu insanların hepsinin bu kadar kötü olduğuna inanamıyordu. Ama insanlar onun gibi değildi işte.

Artık tamamen eroin bağımlısı olmuştu, her gün kullanmaya başlamıştı. Eğer kullanamazsa çok kötü hastalanıyordu. Ve bir gün parası madde almaya yetmediğinde hırsızlık yapmak zorunda kalma düşüncesi onu çok korkutuyordu.

Bu defa ailesi isterse hastanede 1 yıl bile kalabileceğini ve kimseyle konuşmayacağına yemin edeceğini düşünüyordu. Doktoruna gitmek için saydığı günler bir türlü geçmiyordu. Daha sadece 3 gün geçmişti. Ama olsun o gün kurtuluş günü olacaktı ve o günü yeni doğum günü ilan edecekti.

Ne var ki 1 Eylül gecesi annesine gelen telefonla her şey bitmişti. Arkadaşları ona öldürecek dozu vermişlerdi. Begüm kurtulma ümidiyle saydığı günleri tamamlayamadan gitmişti bu dünyadan. Hayat ona 12 gün daha şans tanımamıştı. Kimseye veda edemeden, son bir kez yardım isteyemeden hep korktuğu sonla gitmişti.

Oysa daha 4 gün önce annesiyle yaptığı konuşmada: "Aneciğim erkek arkadaşım Eren'i çok seviyorum. O beni hep doğru yola sevk ediyor. Sizde onu çok seviyorsunuz biliyorum. Biz onunla evlenme kararı aldık. Bu yıl askere gidiyor ve nereye giderse ben onu bekleyeceğim ve dönünce de evleneceğiz. Bir kızımız olsun istiyoruz. Ben artık sizi hiç üzmeyeceğim ." demişti

Bu konuşmayı Begüm'ün doktoruna yeniden giderek ona her şeyi açılması ve ailesinden tekrar yardım istemesi düşüncesiyle, içindeki yeni bir ümitle yaptığını annesi o an bilemezdi.

PKK ve Narko terör

PKK yöneticileri her ne kadar kendilerini uyuşturucu ticaretinin dışında tutmaya çalışsalar da, birçok somut olay ve delil, örgütün üretim aşamasından sokak seviyesindeki pazarlamaya kadar uyuşturucu ticaretinin içerisinde olduğunu gösteriyor. (Bu durumu, PKK'nın uyuşturucu paralarının kavanozlara konulup toprağa gömüldükten sonra yine de ele geçirilmesinin ardından, Fehman Hüseyin'in "Saklayıp, koruyamıyorlar" diyerek sinirlenmesinden de okuyabiliriz!)

Bu gerçeği teyit eden son kapsamlı operasyonlar Diyarbakır'ın ilçelerinde gerçekleştirildi. Konuyla ilgili açıklama yapan Diyarbakır Valisi Mustafa Toprak, 12 köyde, yaklaşık 500 dönüm alanda ekili bulunan 3 milyon 49 bin 293 kök kenevir bitkisinin imha edildiğini belirttikten sonra, "Bu, 125 ton toz esrar ve 250 ton kubar esrara tekabül etmektedir. Ayrıca, 790 kilogram toz esrar ve 328 kilogram kubar esrar olmak üzere piyasa değeri 1.7 milyar TL olan uyuşturucu madde ele geçirilmiştir" açıklamasında bulundu.

Bu, PKK'nın uyuşturucu ile ilk teması değil. Fransa'da da çeşitli operasyonlarda örgütün uyuşturucu ticaretinde bulunup önemli miktarda para kazandığı mahkemece de teyit edilmişti. Hatta bu tip davalarda çeşitli PKK yönetici ve militanları hapis cezalarına çarptırıldı. Yine aynı şekilde, kara para aklama kapsamında örgütün üst düzey yöneticileri, ABD Hazine Bakanlığı tarafından "Özel Olarak Belirlenmiş Uyuşturucu Kaçakçısı" listesine alındı.

Sadece Türkiye ile sınırlı olmayan, farklı birçok ülkenin polisi ve mahkemeleri tarafından da kabul edilen böyle bir durumun varlığı, PKK'nın uyuşturucu bağlantısının "propaganda Retoriği"nden öte anlamlar içerdiğini gösteriyor.

Peki, bu gerçeğin bize anlattığı nedir?

PKK'nın bu kadar geniş militan sayısını ve örgüt harcamasını çeşitli gerekçelerle narkotik gelirlerine bağladığı net

biçimde görülebiliyor. Ancak karşımızdaki sadece uyuşturucudan elde edilen gelire değil, belirli bir süre sonra uyuşturucuya da bağımlılık kesbetmiş bir örgüt olabilir!

Sonuçta Kürtlerle ilgili birçok sorun çözülürken örgütün her defasında “ama” ve “fakat”larla gündem oluşturmaya çalışması, makul bir çözüm arayan herkesi şaşırtmaktadır. Sanırım Türkiye’yi değil ama daha ziyade örgütü bekleyen tehlike, zaman içerisinde amaçlarını tamamen unutup araçları amaç haline getirmesidir.

Yoksa milyarlarca liralık gelire özellikle de uyuşturucu ticareti üzerinden ulaşıyor olmak, başka türlü nasıl izah edilir?

Belli ki örgütün 30 yıldır devam eden evrimi, etnikterörden narkoteröre ibretlik bir dönüşüm hikâyesiymiş. Belli ki bizi şaşırtan eylemler, “neden Kürt sorununda birçok şey çözülürken hâlâ sokakları kan gölüne çevirmek istiyorlar?” gibi soruların cevapları Kürt sorunu içerisinde aranması diye yapılıyor.

Her geçen gün artarak, terörü bir amaç haline getiren, daha önce de ifade ettiğim üzere, “kör terör”e mahkum bir yapının bir başka semptomuyla, yani para ve uyuşturucu peşinde koşan bir örgüt portresiyle karşı karşıyayız. Bu değişimleri fark etmeden ve PKK’nın bugün geldiği noktadaki narkoterör boyutunu anlamadan, neden Güneydoğu’nun birçok tarlasını örgüt himayesinde esrar yetiştirmeye ayırdığını, neden illegal yollarla Avrupa’ya götürülen Kürt çocuklarının uyuşturucu satışlarında kullanıldığını doğru analiz etme imkanına ulaşamayız.

Bu açıdan PKK’nın her eyleminde Kürtler ve Kürtlerin geleceği ile ilgili dâhiyane ve zorlama yorumlar yapmak yerine örgütün geldiği aşamadaki araçamaç kısır döngüsünü yerli yerine koymakta yarar var.

Artık örgütün tehlike ve risk potansiyeli, ideolojik bir inandırıcılık veya etnik bir ayrıştırmadan öte anomik bir toplumsal yapı veya Güneydoğu’da adeta mafyozo bir Sicilya düzeni kurmasıdır. Bunu önlemek için de yapılması gereken müzakere değil, mücadeledir.

Son 1 ay içinde PKK'ya yönelik uyuşturucu operasyonlarını gazeteler şöyle vermişlerdi:

"PKK'ya büyük darbe", "PKK'nın finans kaynağına dev operasyon..."

Böyle miydi gerçekten?

Bu haberler sadece Lice bölgesinde yapılan son 2 uyuşturucu operasyonu sebebiyle yapılmıştı.

Lakin bunlar, PKK'nın Amanoslar'daki ve LiceBingöl hatındaki dev uyuşturucu potansiyeli ve tarlaları karşısında hiçbir değer ifade etmiyor.

PKK'nın Lice'ye de Şemdinli gibi toplu bir baskın planı yapması ve buraya önem vermesi beyhude olmasa gerek.

Lice'deki son operasyonda 13 ton kubar esrar, 2.3 ton toz esrar, 60 bin kök Hint keneviri ele geçirilmişti.

Piyasa değeri yaklaşık 17 milyon lira.

Şu ana kadar Lice'de yapılan operasyonlarda yakalanan miktar 300350 ton civarında.

Hâlbuki sadece Lice'de 5000 ton uyuşturucu var.

Evet, şaka değil 5000 ton!

Bu vahim gerçeği istihbarat kurumları biliyor.

Peki, bu inanılmaz uyuşturucu potansiyelinin üzerine la-yıkıyla gidiliyor mu?

Hayır!

Uyuşturucu suçları vahim suçlardandır ve bu suçların takibi kamunun sağlığı yönüyle anayasal bir görev.

Ayrıca sadece PKK değil, dünyadaki tüm terör örgütlerinin en kolay yoldan en çok parayı kazandığı saha da uyuşturucu mecrasıdır.

Eskinin DevSol'undan DHKP/C'ye ve TKP/ML'ye kadar tüm terör örgütlerini gülümseten/serinleten bir gerçektir bu. Kolombiya'daki terör örgütü FARC, yıllardır kokainle ayakta duruyor.

Neden uyuşturucu?

Nakliyesi kolay, getirisi çok yüksek, alıcısı bol, talep elastikiyeti sert, tedavüldeki değerli para karşılığı takası mümkün, üretimi zahmetsiz, pazarlama ağı kolay...

Daha ne olsun?

NATO Ekonomik Komitesi 2009'da hazırladığı raporda Avrupa'dan PKK'ya 200 milyon euro para akışının olduğunu belirtmişti.

Bu miktarın 25 milyon eurosunun bağış olarak toplandığı, geri kalan tüm meblağın uyuşturucu, insan kaçakçılığı ve kara para aklama gibi illegal işlerden toplandığı vurgulanmış.

3 sene sonra bugün nasıl?

BM Uyuşturucu Kontrol Programı UNODC raporu, PKK'nın Avrupa'da uyuşturucu ticaretini kontrol altında tuttuğunu, Afganistan, Pakistan ve Irak üzerinden Avrupa'ya uyuşturucu akışını sağladığını belgeleriyle ortaya koyuyor.

AB Polis Teşkilatı EUROPOL, PKK'nın yoğun bir uyuşturucu trafiğinde olduğunu, en büyük finans kaynağı olan uyuşturucudan kazandığı parayı teröre harcadığını belirtiyor.

Yani sistem tıkr tıkr işliyor.

Ülke dışındaki uyuşturucu trafiğini kontrol edemeyebiliriz ama ülke içinde kanlı terör örgütünün uyuşturucu faaliyeti üzerine kâbus gibi çökmek gerekmez mi?

Maalesef PKK'nın ülkemizdeki uyuşturucu trafiğine ve Hint keneviri tarlalarına yönelik bırakın yeterli operasyonu, etkili operasyonlar bile yapılamıyor.

Hükümetin özellikle PKK'nın birinci derecede gelir kaynağı olan ve bu millete ölüm satan uyuşturucu potansiyelinin üzerine kararlılıkla gitmesi, bu konuda polis ve jandarma birimlerini tam performans çalıştırması gerekiyor.

Savcılar uyumasın, harekete geçsin, diyemezsiniz.

İstihbarat, polis ve jandarma birimleri uyuşturucu tarlalarını savcılara haber ver(e)mezse, savcılar bilgi sahibi olamaz.

Uyuşturucu trafiğinin ve bu ölüm tarlalarının mutlaka soruşturulması ve sorumlularının (ucu nereye ve kime gidiyorsa) ağır cezalara çarpıtılması gerekiyor.

PKK kendi ülkenizde üstelik silahla koruduğu binlerce ton uyuşturucu tarlalarından para kaldırmaya devam ediyorsa, Avrupa'dan PKK'nın para trafiğine kilit vurmasını istemek gerçekçi değil.

Bu işin içinde hangi kamu görevlileri varsa ortaya ıkartılmalı.

Unutmayın...

Devlete dayanmayan bir uyuşturucu trafiği asla yürümez.

Devlete ve uyuşturucuya dayanmayan bir terörün 30 yıldır yaşayamayacağı gibi.

Dayanakları temizleyin.

Uyuşturucu operasyonlarını engelleyenleri ve tarlaları kamufle eden devlet görevlilerini bulun.

Sadece tezgâhın içindeki kamu görevlileri, korucu, polis ve orta seviye askeri personel değil, bunların ağa babaları cezalandırılmalı.

Bu hafta etkili bir saldırı olabilir

Uzun süredir kendi kendime analizini yaptığım bir hususu sizlerle paylaşmak istiyorum. Zira artık olayın tesadüf boyutu falan yok buna eminim. Çok fazla haber izleyen birisi değilim. Fakat haber izlediğim zamanlarda verilmek istenen mesajın aksine ben haberlerdeki şifrelerin peşine düşüyorum. Fazla uzun değil daha 1 hafta evvel haberlerde Narkotik ekiplerinin İstanbul ve çevre illerde yaptıkları operasyonlarda 2 tona yakın Esrar ele geçirdiklerini gördüğümde geçmişe dayanan analizlerime göre sadece yakın çevremle şunu paylaştım. Bu el koyulan Esrarın ardında çok büyük güçler var. Şu bir hafta içerisinde çok etkili bir terör saldırısını bekleyin. Tabi bunu temenni etmedim Allah korusun dedim lakin görünen köy kılavuz istemiyordu. Ve aradan 23 gün geçmişti ki Ülkemiz Hakkâri'deki Hain saldırı ile sarsıldı.

Terör Örgütünün ülkemizde ayakta durabilmesi adına bu esrara ihtiyacı vardı. Tıpkı şuan Kaçak sigara ve Kaçak Mazot'un en çok örgüte yaradığı gerçeği gibi.(Sigaraya yapılan zamları protesto edip cebinde örgütün rant kapısı Kaçak sigaralarla Terörü Protesto eden Cengaverlere hatırlatmakta fayda var.)

Ve dün akşam bu kez Diyarbakır'da yapılan bir Operasyon Haberi dikkatim çekti.Bu kez 2 ton civarında Kubar Esrar olarak nitelenen Esrar'a el konulmuştu.Geçmişten bugüne yaptığım çıkarımlara göre yine bu hafta içinde bir misilleme beklemek mantıksız olmasa gerek.Zira kedinin kuyruğuna bastığınızda elbet saldıracaktır.

Bu yazdıklarımın bakıp ta olayı basite indirgediğimi sanmayın. Zira Terörün tek sebebinin Esrar olduğunu savunacak değilim. Terörü besleyen oldukça fazla kaynak var. Fakat bu tarz etkili saldırılar ne hikmetse esrar operasyonlarının hemen ardından geliyor. Önümüzdeki 1 hafta içerisinde be kez hedef şaşırtarak Büyük Şehirlerden birinde etkili bir saldırı olacağını düşünüyorum. Allah masum insanlar üzerine

kurdukları hile ve tuzakları kendi başlarına çevirsin ve birbirlerine düşürsün İnşallah. Ve yine umud ediyorum ki ben yanılırim, ben utanırım...

Dipnot: Dün ele geçirilen Esrar ile ilgili haberdeki detayları incellerseniz ne demek istediğimi daha net anlayacaksınız.

Diyarbakır'da helikopter destekli gerçekleştirilen operasyonda, yaklaşık 9 milyon TL tutarındaki 2 ton kubar esrar ele geçirildi.

Diyarbakır Emniyet Müdürü Mustafa Sağlam, kenevir ekimi ve uyuşturucu imalatının terör örgütü PKK'nın sığınaklarına yakın yerlerde gerçekleştiğini belirtti. Diyarbakır'da yılın ilk 10 ayında yakalanan uyuşturucu miktarı ise 9 tona ulaştı.

ULUSLARARASI UYUŞTURUCU KAÇAKÇILIĞI, TERÖRİZM VE PKK'NIN ROLÜ

Terör dünyamızın en önemli sorunlarından birisi olarak 21. yüzyılın başlarında olduğumuz şu günlerde var olan tehditkâr özelliğini sürdürmektedir. Terörizmin hiçbir zaman bir amaç olmadığını sadece araç olarak kullanılacağını düşünecek olursak, uluslararası sistemde yer alan bir takım unsurlar bundan faydalanmak isteyeceklerdir.

Terörün varlığı güvensizlik ortamı yaratmakla birlikte bazı unsurlara da çıkar sağlamaktadır.

Terör örgütleri tek başlarına ayakta duracak yeteneğe ve güce sahip olamazlar. Başlarda hepsi bir amaç için kurulurken zamanla bu amaçlarından sapma gösteren birçok terör örgütü mevcuttur. Zaten illegal olan kimliklerini daha da illegal yollara sokarak amacından iyice sapan örgütler birer çıkar amacı taşımaya başlarlar ve kuruluş nedenlerinden uzaklaşırlar.

İdeolojilerinin giderlerini karşılamaya yeterli olmayacağına farkına varan örgütler, bu giderleri karşılamak için kaynak arayışına girerler. Bunları temin etmek için destek arayan terör örgütleri ilk olarak kendilerini destekleyebilecek devletlerin yardımına başvururlar. Sonrasında, ülke içindeki asayiş tehdit edecek davranışlarda bulunarak, şehir merkezlerinde haraç toplama, sahte para basma, hırsızlık, gasp, adam kaçırma, fidye isteme, uyuşturucu ticareti gibi yasadışı eylemlere başvururlar.

Terör örgütlerinin gelir kaynaklarından en önemlisi uyuşturucu kaçakçılığıdır. Uyuşturucu günümüz dünyasında maliyeti ucuz getirisi fazla olan illegal bir sektördür. BM kaynaklarına göre yıllık küresel getirisi 500 milyar doları bulan uyuşturucu kaçakçılığı, her suç organizasyonu için olduğu gibi, terörist organizasyonlar için de çok cazip bir finansman kaynağıdır.(1) Bunu en iyi şekilde değerlendirmek isteyen terör örgütleri elemanlarını kaçak yollarla

uyuşturucu g zerg hındaki ülkelere sokmakta ve bu ülkelerdeki dağıtımları kaçak terör  rg t  mensuplarına yaptır-
maktadırlar.

 retiminden çok dağıtımının para getirmesi terör  rg t -
n  bu işi yapmaya daha da istekli hale getirmektedir. Uyuş-
turucu kaçakçılığını meslek edinmiş mafya örgütleri ile terör
 rg tleri arasındaki sıkı ilişki de bu noktadan itibaren başlar.
Ülkelerin içerisinde bulunan uyuşturucu mafyaları terör  r-
g tleri ile koordineli olarak çalıştıklarında kendilerine hem
güvenlik hem de maddi kazanç sağlamış oluyorlar. Terör  r-
g t  mensupları ile uyuşturucu kaçakçıları arasında sürekli
bir ilişki mevcuttur. Bu ilişkiler, terör örgütleri tarafından,
uyuşturucu kaçakçıları için gerekli imkân ve olanakları sağ-
lamadan başlayarak, doğrudan uyuşturucu kaçakçılığıyla
iştigal etmeye kadar varmaktadır. Dolayısıyla, bu ilişkiden
her iki tarafta yararlanmaktadır. Uyuşturucu kaçakçıları
teröristlerin örgütsel yapılanma yöntemleri, silah tedarikle-
ri ve gizli örgütlere giriş imk nlarından yararlanmaktadır.
Terörist  rg tler ise, uyuşturucuyu bir gelir kaynağı ola-
rak kullanmakta ve elde edilen kara paranın aklanmasında
uyuşturucu kaçakçılarının yöntemleri ve yeteneklerinden
azami derecede istifade etmektedir. Uyuşturucu kaçakçıları
ise terörist organizasyonlar tarafından kontrol edilen büyük
alanlarda onlarla işbirliği yapmaları halinde güvenle hareket
edebilmektedir.(2)

Avrupa uyuşturucu trafiğinin bir numaralı  rg t 
PKK'dır. Doğu'dan, Afganistan'dan gelen uyuşturucu ham
maddesini işleyip kullanılabilir hale getiren örgüt, uyuştu-
rucuyu Türkiye  zerinden Romanya'ya ve oradan da men-
supları aracılığıyla tüm Avrupa'ya dağıtmaktadır. Bu ticaret-
ten çok yüksek meblağlar kazandığı bilinmektedir. Avrupa
Polisi EUROPOL, Avrupa çapındaki uyuşturucu pazarında
ilk sırada yer alan PKK'nın, uyuşturucudan kazandığı yıl-
lık gelirinin 300 milyon doları bulduğunu açıklamıştır. Orta
Asya'dan Avrupa'ya kadar uyuşturucu ticaretinin PKK'nın
kontrolünde olduğunu vurgulayan EUROPOL, örgütün
ekonomik kaynağının büyük bölümünü özellikle İngiltere
ve Romanya  zerinden Avrupa'ya dağıttığı uyuşturucu ve

insan kaçakçılığı ticaretinden sağladığına dikkat çekmektedir.(3) EUROPOL'ün bu raporundan ziyade Almanya İçişleri Bakanı Joachim Herrmann'ın "Uluslararası uyuşturucu ticaretine bulaştığını biliyoruz. Ancak burada uyuşturucudan kazanılan meblağlar veya uyuşturucu tüccarlığı yapan şahısların sayısı hakkında elimizde güvenilir malûmat yok" sözleri de PKK'nın uyuşturucu ticareti yaptığını destekler niteliktedir.

Hollanda da EUROPOL'ün raporuna paralel olarak yayınladığı bir raporda PKK'nın uyuşturucu ticaretinde Hollanda'yı üs olarak kullandığını belirten ifadeler yer vermiştir. Bu rapor hakkında 2005 yılında bir açıklamada bulunan Hollanda Milli Polis Teşkilatı Başkanı Johan Van Kastel şu sözleri ile PKK'nın uyuşturucu trafiğindeki rolünü belirtmiştir: "Hollanda'ya gelen ve Hollanda'dan İngiltere'ye giden eroin ticaretinin arkasında PKK ve Iraklı Kürt aşiretleri bulunuyor. Yakaladığımız uyuşturucu satıcılarının tamamı PKK üyesi olduklarını itiraf ederken, bu şahısların Irak'ın kuzeyinden Avrupa ülkelerine kaçak yollardan geldikleri belirlendi."

Uluslararası uyuşturucu ticaretinin göbeğinde bulunan PKK terör örgütü bu faaliyetini yürütürken bunları Avrupa'da örgütlediği taşeron derneklere ve kulüplere yaptırmaktadır. Çünkü uyuşturucu ile gelir sağladığını açık bir şekilde yapması durumunda arkasında var olan halk desteğini kaybedecektir. Bu da örgüte ciddi anlamda darbe vuracak ve zor durumda bırakacaktır.

Avrupa örgütlenmesinin sağlam ve rahat olması PKK'nın uyuşturucu ticaretindeki hareket alanını genişletmektedir. İsminin yasak olmasından dolayı farklı isimlerle kurmuş olduğu taşeron dernek ve örgütler dağıtım görevini üstlenmekte ve bu organizasyonu sorunsuz bir şekilde yerine getirmektedirler. Zaman zaman Avrupa Narkotik ekiplerinin yaptığı operasyonlar olmasına rağmen bunlar örgütü çok fazla etkilememektedir. Kurmuş olduğu bağlantılar ve çıkar ilişkilerinin yanı sıra uyuşturucu ticaretinin getirisinin fazla olması Narkotik ekiplerinin yaptığı operasyonları boşa çıkarmaktadır.

Tabi örgüt tüm bunları yaparken tek başına değildir. PKK'nın Güney Kıbrıslı kaçakçılarla kurmuş olduğu iliş-

kiler uyuşturucu ağının bir başka kanadını oluşturmaktadır. Ortadoğu'dan çıkan uyuşturucu Avrupa'ya Güney Kıbrıs üzerinden giderken Batı'dan gelen silahlar yine aynı gzerghla PKK ve diğer terör örgütlerinin eline geçmektedir. Güney Kıbrıslı kaçakçıların PKK ile ilişkisi bu trafiği canlı tutmaktadır. Bunun karşılığında Güney Kıbrıs ve Ege adalarında üretilen uyuşturucu maddeler PKK elemanları tarafından Yunanistan zerinden Avrupa ülkelerine dağıtılmaktadır.

PKK bir terör rgt olmasının yanı sıra değişkenlik gösterebilen bir karaktere sahiptir. Kurmuş olduğu kirli ilişkiler elindeki kara paranın aklanmasını sağlamakta ve gelir getirmektedir. Uyuşturucu kaçakçılığının uluslararası boyutunda çok önemli bir rol alan PKK bundan büyük miktarda gelir elde etmekte ve bunun sonucunda da kendisine lojistik kuvvet yaratabilmektedir. Örgüt için uyuşturucu ticareti; geliri yüksek, nakliyesi kolay, alıcısı bol, üretimi çok ve denetimsiz, pazarlama ağı kolay kurulabilen ve DolarEuro ile satılabilen bir özellik gösterdiğinden en cazip gelir kaynağı olarak görülmektedir. Sonuçta terör örgütlerinin ek bir kaynak yaratmadan yaşayamayacağını düşünürsek uyuşturucu kaçakçılığı bir örgüt için hayati önem arz etmektedir. Bunun farkında olan PKK'da bu ticaretten en yüksek payı almak için mücadele etmektedir.

Terörle mücadele ederken unutulmaması gereken en önemli alan uyuşturucu ticarettir. Çünkü terör ve uyuşturucu kaçakçılığı i içe geçmiş bir durumdadır. Bu terörü gerçekten düşman kabul eden ülkelere yeni bir sorun daha çıkarmaktadır. Artık uyuşturucu ve terör ayrılmaz birer ikidir. İkiisi de birbirini tamamlar ve koruyucu niteliktedir.

(1) Ahmet PEK. Narko Terörizm. Kaçakçılık ve Organize Suçlarla Mücadele Daire Başkanı, 1.Sınıf Emniyet Müdürü.

(2) PEK, a.g.m. alıntı yapılan yazı TRANSNATIONAL INSTITUTE, Afghanistan, Drugs and Terrorism (December 2002 Amsterdam).

(3) Kemal AKIN, Barış ve Demokrasi Platformu.

TÜRKİYE’NİN UYUŞTURUCU MADDE KAÇAKÇILIĞINA KARŞI YÜRÜTMÜŞ OLDUĞU MÜCADELESİNE YER VERİLEN ULUSLARARASI RAPORLAR

1- 17 Aralık 2003 tarihinde Avrupa Parlamentosu’nun Strazburg’da yapılan Genel Kurul Toplantısında, Avrupa Birliği Komiseri Verheugen tarafından; Türkiye’nin Afganistan’da üretilen uyuşturucu maddelerin Türkiye üzerinden Avrupa’ya getirilmesinin önlenmesi yönünde önemli adımlar attığı, etkin mücadelesi neticesinde uyuşturucu trafiği güzergahının Türkiye üzerinden başka ülkelere kaydığı, Türk makamlarının uyuşturucu ile mücadelede son teknoloji ürünü araç ve teçhizatları kullandığı, bununda etkin mücadeleye önemli bir katkı yaptığı, uyuşturucu irtibat görevlilerinin Türk yetkililer ile düzenli olarak bir araya geldiği bildirilmiştir.

2- 10 Kasım 2005 tarihinde BM Uyuşturucu ve Suç Ofisi (UNODC) İcra Direktörü Antonio Maria Costa; Türkiye’nin uyuşturucu ile mücadelede en ciddi önlemleri alan ülkelerden biri olduğunun bilindiği, bu alanda bölgesel ve uluslararası işbirliğine büyük katkı sağladığını, Türkiye’nin ayrıca BM Uyuşturucu Maddeler Komisyonu çalışmalarına en fazla katkı sağlayan ülkeler arasında bulunduğunu, TADOC çalışmalarının diğer ülkelere örnek teşkil ettiğini ve “TADOC Modeli” olarak adlandırılan bu tür eğitim merkezlerine pek çok ülkeden talep geldiğini ifade etmiştir.

3- AB 2005 Yılı İlerleme Raporu’nun 132’nci sayfasında yer alan Uyuşturucu Maddelerle Mücadele başlığının 4’ncü paragrafında, Emniyet Genel Müdürlüğü ve Jandarma tarafından, uyuşturucu madde ticaretiyle mücadele konusunda birtakım başarılı operasyonlar yapılmıştır. Türkiye’de rekor miktarda eroin ele geçirildiği kaydedilmiştir. Üye devletlerdeki polis kuvvetleriyle işbirliği içinde büyük miktarlarda müsadereye yol açan çok sayıda kontrollü teslimat yürütülmüştür. Türk kolluk kuvvetleri sadece kişileri tutuklamak yerine kaçakçılık şebekelerini çökertmeyi hedefleyen daha gelişmiş soruşturma teknikleri kullanmaya başlamışlardır, denilmektedir.

4- ABD Dışişleri Bakanlığı'nca 2005 Dünya uyuşturucu değerlendirmelerine ilişkin Mart 2006 tarihli Uluslar arası Narkotik Kontrol Strateji Raporu'nun Türkiye hakkında belirtilen hususlar ile ilgili olarak yapılan değerlendirmelerde;

İç tüketim için ekilen kenevir ekimi haricinde herhangi bir yasadışı ekimin bulunmadığı, yasal ekimin kaçığa kaydığına dair bu zamana kadar herhangi bir olayla karşılaşılmadığı,

Uyuşturucu kullanımına yönelik de başarılı faaliyetlerinin olduğu, yapılan araştırmalara göre Türkiye'deki uyuşturucu kullanımında belirgin bir artış olmadığı ancak sentetik uyuşturucu kullanımının artmakta olduğu,

TADOC tarafından yerel ve bölgesel olmak üzere 2005 yılında 44 eğitim programının sunulduğu,

Türk Hükümetinin yüksek miktarlardaki mali ve insan kaynağını uyuşturucu mücadele faaliyetlerine adanmış, diğer bölgesel faaliyetlerin yanı sıra Containment Operasyonunda kilit rol oynamaya devam ettiği,

Türk Mücadeleci Birimlerinin Avrupa ve Amerika Birleşik Devletleri Birimleri ile yakın işbirliği içerisinde oldukları ve özverili bir şekilde kendilerini narkotik kaçakçılığının yok edilmesine adanmış, Türk görevlilerinin DEA ile mükemmel bir işbirliği sergiledikleri, teknik olarak ilerlemeler gösterdikleri beyan edilmektedir.

5- UNODC 2006 Dünya Uyuşturucu Raporu taslağının "Analiz" bölümünde, Avrupa'daki en yüksek uyuşturucu yakalama oranının Türkiye'ye ait olduğu, Türkiye'nin bu konumunu kesintisiz bir şekilde 1987 yılından beri muhafaza ettiği, Türkiye'nin 2004 yılında uyuşturucu yakalama oranını iki kattan fazla arttırarak, tüm Avrupa ülkelerindeki yakalama oranının %47'sini tek başına sağladığı, "gelişmiş risk analiz araçları kullanımının" bu durumda etkili olduğunun düşünüldüğü belirtilmiştir.

6- Avrupa Birliği Konseyi Mayıs 2006 Raporunda; 2004 yılında Türkiye dünya genelindeki eroinin % 15'ini, İran % 8'ini ve Pakistan % 6'sını yakalamıştır. Gelecekteki tüm ilişkiler içerisinde Türkiye'ye özel önem verilmelidir. Türk Kolluk Kuvvetleri organize suçlarla mücadelede diğer Avrupa

Birliği ölkeleri ile çok daha yüksek seviyelerde istihbarat/bilgi paylaşımı için çaba sarf etmektedir. Avrupa Birliği bunun teşvik etmek için kolektif yollar aramalıdır denilmiştir.

7- Hollanda Ulusal Suç Birimi 2006 Yılı Planı Raporu'nda; geçen 5 yılda Türk Polisi çok daha profesyonel hale geldi, yasalar ve düzenlemeler uyumlaştırıldı, yönetici pozisyonunda bulunan Polis Yetkililerinin hepsi İngilizce konuşmaktadır. Organizasyonun yapısı ve kullanılan metotlar da uyumlaştırıldı. Türkiye şu an demokratik bir BatıAvrupa Polis Gücü olarak tüm gereksinimleri tam olarak karşılamaktadır denilmiştir.

KOM ailesi olarak bu alanda yaptığımız çalışmaları bundan sonra da aynı tempo ile devam ettireceğimizin bilinmesini ister, KOM Narkotik personelinin özverili çalışmaları için bu vesileyle hepsini tebrik ederim.

Ahmet PEK

Kaçakçılık ve Organize Suçlarla Mücadele Daire Başkanı
1. Sınıf Emniyet Müdürü

BİR BAĞIMLININ İBRETİİK ÖYKÜSÜ

O da, "Bir defadan bir şey olmaz" diye başlamıştı. Öyle olmadığını fark ettiğinde iş işten geçmişti çoktan.

Önce okul harçlıklarıyla, sonra anne ve babasının cüzdanından çaldıklarıyla temin etti. Yetmedi, evindeki eşyaları gizli gizli sattı. Sonra en yakın arkadaşlarını bile dolandırmaktan çekinmedi. Dolandıracak kimse, evde satılacak eşya kalmadığında tek bir çare kalmıştı: Bedenini satmak. İşte bunu gururuna yediremedi ve kararını verdi: "Bu esaretten kurtulmalıyım." Henüz 1718 yaşındaydı. Babaannesini ölmüşü. Çok sevdiği babaannesinin ölümü onu derinden sarsmıştı. İşte, bu en zayıf anında, en büyük kötülüğü kuzeninden gördü. "Bir kez dene, acıları unutacaksın" dediğinde itiraz edemedi.

Ve bir kez denediği 'Eroin', ona yıllar boyu hayatı zindan etti.

Antalya'da yaşayan ve 1718 yaşlarındayken uyuşturucu

bağımlısı haline gelen AE 3 yıldan fazla süren bağımlılık günlerinde yaşadığı “sefaleti” A.A muhabirine anlatıyor

Haftanın 3 günü akşam saatlerinde devam ettiği “Adsız Alkolikler” derneğinin toplantısı öncesinde sorularımızı yanıtlayan AE “Adsız Alkolikler”de yalnızca alkol bağımlılarının değil, esrar, eroin, hap bağımlılarının bir araya gelerek, bağımlılıktan kurtulmak için birbirlerine destek olduklarını belirtiyor.

Bağımlılıktan kurtulma yolunda çok önemli bir aşama kaydeden A.A soruları açık yüreklilikle yanıtladı. Bugün 23 yaşında olan ve yaklaşık 1,5 yıldır eroin kullanmamasına rağmen, tedavi süreci devam eden AE, hayat hikâyesini “gençlere ve annbabalara örnek olması için” anlatmak istediğini söylüyor.

Soru: Bize eroin kullanmaya nasıl başladığını anlatır mısın?

AE: “23 yaşındayım beş senedir uyuşturucu bağımlısıyım. Yaklaşık bir buçuk yıldır temizim. İlk 1718 yaşlarında bir vefat olayının arkasından başladım. Babaannem vefat etmişti. Bana ‘babaannen içeride oturuyormuş gibi gelecek, üzölmeyeceksin bu kadar’ dediler. Ben de kullandım. Daha sonra her gün düzenli olarak kullanmaya başladım. Çok kısa bir süre sonra bağımlı hale geldim.

Her gün kullanmak zorundaydım artık. Daha küçük yaşlarda alkolle başlamıştım.

Sonra esrar, hap ve son üç yıl da eroin kullandım.” Soru: Eroini nasıl temin ediyordun, nasıl para yetiştiriyordun?

AE: Başta eroin olmak üzere uyuşturucu artık çok pahalı değil. Bağımlılık pekiştikçe, kullanacağın doz arttığı için, pahalı hale geliyor, para bulmak zorunda kalıyorsunuz. Bu hırsızlık, dolandırıcılık yoluyla olabiliyor. Ne olursa olsun, bir şekilde uyuşturucuyu temin etmek durumundaydım. Eroin satın alabilmek için önce ailemden çalmaya başladım. Sonra evimdeki eşyaları sattım, daha sonra en yakınımdaykilere zarar verdim maddi anlamda. Annebabasını döverek paralarını zorla alanları biliyorum. Ben yapmadım ama çaldım, dolandırdım.” Soru: Neler yaşıyordun, sana en çok zararı nasıl verdi? AE: Eroin kullandığım dönemde ailem beni kabul

etmedi, eve almadı. Annem, “Ancak tedaviyi kabul edersen ben varım. Onun dışında sen benim kızım değilsin” dedi.

İnşaatlarda yatıyordum, ya da henüz bir gün önce tanıdığım insanların evinde kalıyordum. Çok rezil geçti o dönemim. O rezilliklerden bıktığım için artık tedaviyi seçtim. Görebileceğim daha kötü bir şey kalmadığını düşündüm. Son çare olarak kendi bedenimden para kazanmam gerekirdi. Çünkü dolandırabilecek kimse de bulamıyordum artık etrafımda. Kalacak yerim de yoktu. En son olarak kendi bedenimden para kazanmam gerekiyordu, bunu kendime yediremedim. Ailemden destek istedim. Bana yardımcı oldular ve bir buçuk yıldır temizim.

Soru: İlk kez eroin kullanmanı isteyen kişi şimdi nerede?

AE: Halamın kızı, benden bir yaş büyük. O hala kullanıyor.

Soru: Nasıl tedavi gördün?

AE: Madde kullanmaya başladığımın birinci yılında ailemin haberi oldu.

Onlara sezdirmeden kendim iki kere bırakmaya çalıştım. Kendimi eve kapatmak ya da bilir bilmez ilaçlar alarak kendimi tedavi etmeye çalıştım. Başarılı olamadım.

Daha sonra annem beni 45 kere eve kapattı. İlk bulduğum fırsatta evden kaçtım.

Daha sonra Ankara’ya gittik, orada tedavi oldum. Tedaviyi kabul ediyordum, Antalya’ya geldiğimde tekrar ilk fırsatını bulduğum anda eroin kullanıyordum.

Çünkü hala kullanan arkadaşlarımla görüşüyordum. Hiçbir zaman ilişkiyi kesmedim onlarla, o yüzden hep başa döndüm.

Soru: Arkadaş çevresini değiştirmek mi gerekiyor?

AE: Tabii ki... Bağımlılarla kesinlikle görüşülmemesi gerekiyor. Yanımda kullanan biri olursa benim temiz kalma şansım çok düşük. Temiz kalmaya çalışmak, bu alışkanlıktan vazgeçmek çok zor. Ortamı değiştirmek lazım. Gerekiirse şehir değiştirmek gerekiyor.

Soru: Uyuşturucu kullanımı çok mu, en çok hangi kesimde yaygın?

AE: Evet çok yaygın. Yaş oranı çok düştü. Önceden üçra

köşelerde uyuşturucu kullanılırdı. Her semtte, mahalle aralarında torbacılar (Eroin satıcıları) var. Maddeye ulaşmak çok kolay, fiyatları da çok düştü. İlk başta para yetiyor ama bağımlılık başlayınca günlük 100200 TL yetmemeye başlıyor. İçip içip de sızmak yok. Bugün versinler beş gün içebilirsin. Durdurak yok, fren yok.

Soru: Hırsızlığın ardından genç kızların son olarak bedenini satma aşamasından bahsettin. Genç kızlar neler yapıyorlar, çalma çırpma bitince...

AE: Şahit olduğum öyle olaylar var ki para değil, uyuşturucu karşılığında dahi o kişiyle beraber olan kişiler vardı. Uyuşturucu bulunabilecek yere bedava götürsün diye taksiciyle dahi beraber oluyordu kızlar. Genç kızlar daha çok kullanılıyorlar. Bağımlı olan her genç kız buna maruz kalıyor.

Antalya'da henüz 1718 yaşındayken, halasının kızının teşvikiyle eroin kullanan ve bağımlı hale gelen genç kadın, ameliyat olan annesi hasta yatağındayken kredi kartını çaldığını ve son limitine kadar kullandığını itiraf etti.

Soru: Uyuşturucu kullanım yaşı çok mu düştü?

AE: Gördüğüm, eroin kullanan bir çocuk abartısız 10 yaşındaydı. Okula gitmiyorlar, sadece uyuşturucu peşindeler. Bana birisi geldi, 'Abla krizdeyim' deyince çok kötü oldum. Ağlamıştım. "Buraya nasıl düştü" diye o gün oturup ağlamıştım. Daha on yaşındaydı...

Soru: Bu çocuk uyuşturucuya nasıl başlamış olabilir?

AE: Ya aileleri, ya yan komşusu, ya da arkadaşları, akrabaları kullanıyor. Normal geliyor ona. Şehir içinde en kalabalık yerlerde uyuşturucu satılıyor, kullanılıyor.

Soru: Uyuşturucu bağımlısı arkadaşların ne halde şimdi?

AE: Arkadaşlarımdan çoğu vefat etti. Arkadaş çevremde iyileşebilen biriki kişi daha var. Ölenlerin kurtulduğunu düşünüyorum ama diğerlerini görüyorum, hastane parklarında yatıyorlar, aileleri reddetmiş. Kullanmadan önceki hallerini de biliyordum o kişilerin. Böyle parlak, işlerinde güçlerinde çocuklardı.

Geçenlerde yolda bir arkadaşımı gördüm, kokusundan yanına yaklaşılmıyordu.

Sokaklarda yaşadığını söyledi, ailesi reddetmiş, açsuz... O çocuk dış teknisyeniydi, o halini görünce çok kötü oldum.

Bağımlılık, ırk, cins, yaş, kariyer hiçbir şey tanımıyor. Herkesin başına gelebilir. Benimle kullananlar arasında avukatın da, doktorun da işsiz güçsüz ailelerin çocukları da vardı, çok iyi işi olan kimseler de vardı. Bu herkesin başına gelebilir.

Soru: Eroin kullandığı dönemde başına gelen ilginç bir şey var mı?

AE: Her günümü hırsızlık yaparak geçiriyordum. Annemin ve kendi altınlarımı, evdeki eşyaları, tabağa varıncaya kadar sattım.

Bir gün annem ameliyat olmuştu. Ameliyat sırasında başında durmadım.

Kullanmam gerekiyordu, elim ayağım titriyordu. Gittim anneme, sözüm ona 'geçmiş olsun' deyip öptüm. Annem, yeni ameliyattan çıkmış, yarı baygın yatıyordu.

Çantasından kredi kartlarını aldım, hepsini son limitine kadar harcadım.

Bunları hatırladıkça utanıyorum. Bunları ben yapmadım, bu başka bir kişilikti diyorum. Şimdi oturup düşündüğümde pişman oluyorum.

Ben şanslıyım kurtuldum, ya da şanslılarmış öldüler. Ama sürünen çok insan var. Bence hiç denememek gerekiyor. Bir kere alman, bağımlı olman için yeterli. O yüzden o "ilk"ten uzak durmak gerekiyor. Merak edilecek bir şey yok, sonuçları ortada. Bunlar geçici zevkler... Sonuçlarına bakmak gerekiyor.

Kullananların kimi sokakta, kimi tuvalette ölü bulunuyor. Merak edilecek hiçbir şey yok. Kullananlardan uzak durulmalı. En samimi arkadaşınız kullanıyorsa, "O kullanıyor ama ben kullanmam" demeyin. En sevdiğiniz arkadaşınız bile olsa uzak durun.

Soru: Tedavi süreci nasıl gidiyor, çok mu zor tedavi olmak

AE: Evet zor. Destek almak gerekiyor. Bu, tek başına yapılabilecek bir şey değil. Eğer annem, Adsız Alkolikler gibi kuruluşlar olmasaydı, sadece kendi isteğimle iyileşemez-

dim. Aile desteği çok önemli. Doktorlar ve sözünü ettiğim kuruluşlardan da yararlanmak gerekli.

Soru: Evlilik yaptığın kişi de madde bağımlısı, nasıl tanıştın, onun kurtulma çabası ne aşamada?

AE: Eşimle madde kullanırken tanıştım. o satıcıydı ben alıcıydım. Tedavim süresinde görüşmedik, ara verdik. “Evlendirim ve onu kurtarırım” diye düşünmüştüm. Evleneli bir yıl oldu, şuna kanaat getirdim: O istemediği sürece ben hiçbir şey yapamıyorum, bir bağımlıyla yaşamak daha zormuş. Kendi bağımlılığımı unuttum. Onunla uğraşıyorum. O da tedavi oluyor. Beraber oyalanmaya, zor günlerini atlatmaya çalışıyoruz. İki bağımlının aynı evde durması çok zor, çok tehlikeli. İki de pimi çekilmiş bomba gibi...

DRAMLI ANNENİN İBRETİK ÖĞÜTLERİ

Bağımlılıktan kurtulma mücadelesini ve hayat hikâyesini özetleyen A.E’ye en büyük desteği veren annesi ise kızının uyuşturucu kullandığını nasıl öğrendiğini, yaşadıklarını, kızını bağımlılıktan kurtarma mücadelesini anlattı.

Anne E.A. annesinin çocuklarını hep yakından takip etmelerini, gerekirse gizli gizli ceplerini aramalarını, çocuklarını hep göz önünde tutmalarını önerdi.

Uyuşturucu bağımlılığından kurtulma mücadelesinden başarıyla çıkan A.E’nin annesi E.A. ise A.A muhabirinin sorularını şöyle yanıtladı: Soru: Kızınızın uyuşturucu kullandığını nasıl öğrendiniz? EA: İlk çöpünü bularak öğrendim. Doğru Narkotik’e gittim. “Kızım bunu kullanıyor” dedim. Zannettim ki “içeriye alırlar, hapse atarlar, kurtulur” ümi-diyle gittim. Babaannesinin ölüm anında almış. Biriki der-ken bağımlı olmuş.

İlk önce çöpünü buldum, ne olduğunu bilmiyordum, git-tim narkotikte ne olduğunu söylediler.

Ailelerin uyuşturucu maddeleri öğrenmesi gerekiyor. Bir gün çocuğunun cebinde bir hap bulsa, bir madde bulsa ne olduğunu bilmesi gerekiyor. Çocuğa çok da güvenmemek gerekiyor. Çünkü etraf kötü.

Soru: Neler yaşadınız bu dönemde?

EA: Uyuşturucu bağımlıları çalışmıyor, yemek yiyemiyor, su içemiyor, banyo yapamıyorlar. Gözlediğim kadarıyla hiçbir çocuk “alışırım” diye başlamıyor. Ya meraktan başlıyor, “ben buna alışmam ailemden gizli birkaç defa yaparımın” hesabındalar. Ya da o an “Moralim bozuk, biraz üzüntümü gidereyim” gibi başlanıyor. Alışkanlık yapacağını tahmin bile etmiyorlar ki... Çok çabuk alışkanlık yapıyor. Hayatları tamamen değişiyor. Madde bulurlarsa eve kapanarak dış dünyayla iletişimi kesiyor, bulamazlarsa sokağa çıkıyorlar. Ya çalarak, çırparak ya da kendini satarak bulmaya çalışıyorlar. Ya kendini ya da başkasını satacak.

Biz iki sene kahvaltı yapmadık, yemek yemedik, banyo yapmadık. Artık dayanamıyordum. Çocuğumun etrafındaki pislikleri görmek, günden güne eridiğini görmek, artık tanıyamıyordum çocuğumu...

Daha çok içine kapanık çocuklar bunu yapıyor... Aileleri ayrılmış çocuklar bunu yapıyor, buna sığmıyorlar. Ailelerin gözünün çocukların üzerinde olması gerekiyor. Bu kadar uyanık geçinmeme rağmen, benden bir sene saklandıysa bu, ilgisiz aile çok daha geç anlar. Biz erken öğrenmemize rağmen beş sene uğraştık. Bu süreçte bittim, tükendim. Ölseydim kurtulacaktım belki ama onu arkamda bırakamazdım, onu arkada bırakmamak için ayakta kaldım.

Soru: Uyuşturucu bağımlıları nasıl tedavi ediliyor?

EA: Devlet bir kuruş almadan AMATEM’lerde (Alkol-Madde Araştırma ve Tedavi Merkezi) tedavi ediyor. Sosyal hizmetler müdürlükleri ve valilikler bu konuda çok yardımcı oluyorlar. AMATEM’ler birçok ilde var. Cinsiyetine göre, 18 yaş altı erkek ve kızlar için ayrı, 18 yaş üstü ayrı. Valiliklerden ve hastanelerden öğrenilebilir.

Biz Ege Üniversitesi’ndeki AMATEM’de uzun süre kalarak bundan kurtulduk.

Kızım 1 sene 3,5 aydır temiz. Kısa kısa ufak düşüşlerimiz oldu ama şu anda temiz.

O da hayatın tadını yeni alıyor. Makyaj yapmayı, banyo yapmayı kendine bakmayı daha yeni öğreniyor.

KAYNAK : AA

ERGENLİK DÖNEMİ VE ÖZELLİKLERİ

İnsanın hayatında bir defa yaşadığı anne karnı, bebeklik, çocukluk, ergenlik, yetişkinlik, olgunluk ve yaşlılık dönemleri vardır. Tıpkı bir dizi filmin bölümleri gibi, “hayatım bir film” denir ya aynen öyle.

Ergenlik=Gençlik=Delikanlılık=Buluğ =Adolesan gibi kelimelerle adlandırılan ergenik dönemi çocuklukla olgunluk, yetişkinlik, erişkinlik arasında, bir dönemde yer alır. 12 yaştan 21 yaşına dek uzanan ve toplamda 810 yıl süren bu çağ, biyolojik ve ruhsal alanda önemli değişikliklerin belirdiği, hızlı bir büyüme ve olgunlaşma çağıdır. Bu çağda ilk gençlik yıllarında cinsel uyanışla birlikte yeni ruhsal özellikler ve davranışlar kendini gösterir. Bu çağda ergenlerin duyguları, hızlı iniş ve çıkışlar gösterir. İlgileri artmış, gel git şeklindeki hevesleri çoğalmıştır ve arayış içindedirler. Bocalamalar, bunalımlar ve çelişkiler içindedirler. Etki altında kalma, duygusallık, özentî, telkin tesirinin etkili olduğu ve irade zayıflığı dikkat çeken durumlardandır. Gençlik çağı özgürlük demektir. Özgür kız,özgür adam nitelemeleri bu dönemde çokça yapılmaktadır.

Temelde “yetişkin kimliğinin oluştuğu dönem” olarak da tanımlanabilecek bu dönem biyolojik değişimler ile başlamakta, psikolojik, sosyal, kültürel ve ekonomik etkenlerle biçimlenmektedir. Yaş dilimine de yönelik tanımlamada da net bir aralıktan söz etmek mümkün değildir. En genel ifadelerle “arayış dönemi”, “geçiş dönemi” olarak belirtilen gençlikte birey, biyolojik değişimlerle birlikte çeşitli ruhsal ve toplumsal değişimler de geçirmektedir. Bu dönemde cinsel kimlik biçimlenmekte, aile ile kurulan ilişki sorgulanmakta, bağımsızlık ve özerk kişilik kurmak için çeşitli çabalar sarf edilmekte, toplumsal konulara ilgi artmaktadır. Kişilik ve karakter bu dönemde biçimlenmektedir. Duyguların egemenliğindeki bu süreçte davranış ve düşünceler oldukça değişken hale gelmektedir. Bu süreçte kazanılacak kişilik,

davranış, tutum, ilgi, rol ve değerler bir yandan toplumun geleceğini biçimlendirecek olması nedeniyle önemlidir

Gerek arkadaş uyumu, gerek toplumsal kuralların gereğini yapabilme hususunda zorluk çeken çocukların ergenlik dönemi de zor geçer. Çok özel, çok kritik bir zaman dilimidir ergenlik dönemi. Unicef'in tanımlamasına göre "18 yaşın altındaki herkes çocuktur. Çocuklara ait haklardan yararlanırlar" 18 yaşını bitirip 19 yaşına girince bu haklardan yararlanamaz.

Ergenlik dönemine girildiği andan itibaren çocukluğa geri dönmeyecektir. Ergen biyolojik gelişimini tamamlar, zihinsel ve ahlaki oluşumları yapılanmaktadır. Derin duygusal güdülenmeler vardır. Çok uçuk hayalleri, uç hedefleri vardır. Daha çok alingan olurlar. Kaçıp uzaklara gitmeler, evden kaçmalar olmaktadır.

Hayatında net bir hedef oluşmamış ve duygularının kaptanlığını yaptığı, denizde yelkensisiz bir tekne gibidirler.

Plansız ve programsız günleri yaşarlar. Hayatını bir düzene koyamadığından hiçbir zaman doyuma ulaşamazlar ve hiçbir şeyden mutluluk duymazlar. Karşı cinse gerçek anlamda ilgi duymaktadırlar

Ergenlik döneminin biyolojik belirtileri kızlarda daha fazladır. Her iki cinsiyet için ise cildin yağlanması, sivilcelerin çıkması, tüylenme değişikliklerden sayılabilir. İnsan beyni en büyük yenilenmeyi bu dönemde geçirir. Ergen beyni, daha ziyade öğrenen, öğrendiğini pekiştiren beyindir. Öğrendiklerini süratle uygulamaya geçirebilmek ise yetişkin beynine mahsus bir kazanımdır. Ergenlik yalnızca yeni sorunların ortaya çıktığı ya da var olanların iyice şiddetlendiği bir dönem değil; bazı sorunların da ortadan kalktığı bir dönemdir. Hayatı anlayabilir, anlamlandırabilir. Muhakemenin, akıl yürütmenin, bir durum hakkında doğru karar verme, doğru tercih yapma becerisinin öğrenildiği, geliştiği bir dönemdir. Duygu ve dürtülerimizin adeta patladığı, diğer yandan bunları denetleyecek diğer zihin mekanizmalarının aynı süratle gelişmediği bir dönem.

Ergenlikte boy uzunluğu ve vücut ağırlığında hızlı artış olur. Bunda sağlık durumu, günde 89 saatlik uyku ve beslenme etkilidir.

Aktiviteler artmakta ve bağılı olarak da enerji ihtiyacı artmaktadır. Hal böyle olunca gıda tüketimi de artmakta ve böylece enerji ihtiyacı giderilmektedir. Günlük tüketilen kalori miktarı 2500 3000 olmaktadır..

Ergenlik çağı, bedensel, psikolojik ve sosyal açıdan birçok temel değişikliklerin yoğun olarak yaşandığı bir dönemdir. Ergenlik çağındaki değişiklikler, cinsel salgı bezlerinin kana bol miktarda salgı bırakmalarıyla başlar. Erkeklerde testosteron, kızlarda östrojen salgıları beyindeki hipofiz bezinin uyarılmasıyla bol miktarda üretilmeye başlanır. Kızlarda gözlenen değişiklikler daha erken yaşlarda ortaya çıkar. 11 yaş dolaylarında kızlar süratli bir biçimde boy atmaya başlarlar ve 13 yaş civarında boy uzaması yavaşlar. Erkek çocuklarda gelişme kızlardan 2 yıl daha geç 1213 yaşlarında başlar, 1415 yaşlarında boy sıçraması görülür. Bu rakamlar ortalamalardır, bireysel farklar gözlenebilir. Hem kızlarda, hem de erkeklerde büyüme belirli bir sırayı takip eder. Eller ve ayaklar ilk büyüyen organlardır. Daha sonra kollar ve bacaklar ve en sonra da beden gelişir. Bedensel gelişim sırasında kızlarda kas gelişimi, erkeklere göre ikinci planda kalır. Bunun sonucu olarak, tam anlamıyla gelişmiş bir kadının bedeninde daha çok yağ bulunurken, erkeğin bedeninde ise daha fazla kas vardır.

Yağlanma kızlarda ve erkeklerde farklı bölgelerde olmaktadır. Erkeklerde ense, göğüs, karın ve bel yağlanırken, kızlarda yağ gövdenin ön yüzü ve boyunda azalır, gövdenin arka yüzünde artar. Bundan dolayı yüksekte düşen bir kadın kalçası üstüne, bir erkek ise kafasının üstüne düşer. Ağırlık artışı beden yapısına sıkı sıkıya bağlıdır.

Ergenliği başlatan hormonal uyarılar beyindeki hipofiz bezinden salgılanmaktadır. Büyüme hormonu tam olarak gereken miktarda ve en yoğun şekilde büyüme çağına salgılanır. Hipofiz bezinin normalden çok miktarda büyüme hormonu salgılaması halinde büyüme çağındakilerde devlik görülür. Ergenlikte en çok düzensiz ve dikkatsiz yemekler sonucu mide, sindirim sistemi bozuklukları ve gene dikkatsizlik ve iyi korunamama, terlemeler sonucu solunum sistemi hastalıkları sıkça görülür. Ergenlikte önemli hastalıklar

nedeniyle günümüzde ölümler oldukça azdır. Ölümler daha çok kazalar sonucunda olmakta, spor etkinliklerinde daha çok yaralanmalar ve sakatlanmalar olmaktadır.

ERGENLİK DÖNEMLERİ VE DEMOGRAFİK ÖZELLİKLER:

Ergenlik, bireyin gelişim süreci içerisinde çocukluk döneminin bitişiyle beraber, sözü edilen dönemin başlangıcından fizyolojik olarak erişkinliğe ulaşmaya kadar geçen dönemdir. Bu dönemde birey fizyolojik, psikolojik, sosyal, duygusal, kişisel ve zihinsel değişme ve gelişimler yaşar.

Ergenlik biyolojik, ruhsal, sosyal bir kavram olup evrenseldir. Ergenliğe giriş normal, erken ya da geç olmaktadır. Bunda bedensel ve cinsel gelişmeler etkilidir. Bu da ergenliğin başlangıç yaşı ve bitiş yaşında belirsizliğe neden olmaktadır.

12 - 15 yaş ilk ergenlik dönemi

15 - 21 yaş asıl ergenlik dönemi

21 - 25 yaş uzamış ergenlik dönemi olarak belirtilmekle birlikte

Ergenlik ön ergenlik, ergenlik ve ergenliğin son dönemi olarak üç bölümde incelenir.

Ergenlik dönemi yaş sınırları(bazı istisnaları olmakla birlikte) cinsiyete göre:

Ergenliğin başları 11 - 14 yaş kız, 13 - 15 yaş erkek.

Ergenliğin ortaları.....14 - 16 yaş kız, 15 - 17 yaş erkek

Ergenlik sonları.....16 - 21 yaş kız, 17 - 21 yaş erkek

Bu demografik özelliklere baktığımızda ergenlik döneminin (adı üstünde "dönem" başlangıcı ve sonu olan sınırlı bir süre) geçici bir süreç olduğu görülmektedir. Yaş dilimine de yönelik tanımlamada da net bir aralıktan söz etmek mümkün değildir.

Erken ergenlik:

Erken ergenlik bireyde kronolojik olarak değil de çevresinde bulunan yaşlıtlarına göre bu belirtilerin daha erken gö-

rülmesi demektir. Erken ergenliğe giren bir bireyde ergenlik olayları normal seyrinde görülür sadece çevresindekilere göre daha erken görülür. Erken ergenliğin neden olduğu en önemli sorun boy kısalığıdır. Çevresindekilere göre ergenliğe erken giren bir bireyin vücudu kalın, bacak boyu kısa olur. Çünkü birey çevresindekilere göre daha erken gelişmeye başlar ve bu gelişme bir anda durur.

Geç ergenlik:

Geç ergenlik bireyde kronolojik olarak değil de çevresine göre bu belirtilerin geç görülmeye başlaması demektir. Yaşıtlarına göre ergenliğe geç giren bireylerin gelişimi geç olduğu için vücutları uzun, bacak boyları daha uzun olur. Geç olgunlaşanlar diğerlerine göre ince uzun görünüşlerini korurlar. Beslenme yetersizliği bireylerin ergenliğe giriş yaşını yaşıtlarına göre geciktirmektedir.

ERGEN VE KİMLİK:

Yaşamın bu döneminde ergen, kişiliği için sürekli taşımak istediği bir kimlik geliştirmeye çalışır. Kimlik gelişimi bu dönem için çok önemlidir. Ergen bir birey olarak kabul edilebilmek için bir kimlik oluşturmak çabası içindedir. Kimlik oluşturma sürecinde ergen olumlu ya da olumsuz birçok davranışı dener. Bu davranışlar kimi zaman aile ve çevre tarafından olumlu davranışlar (iyi çocuk olmak, kurallara uymak, okulda başarılı olmak, iyi arkadaş edinmek) olarak algılanır. Kimi zamanda bunlar olumsuz davranışlar (madde kullanımı, suça karışma, istenmeyen gruplara girme) olarak karşılanırlar. Böylece yetişkinlerin dünyasına kendisini hazırlayacak birtakım yaşam becerileri de kazanmış olur.

Kimliğini arayış çabası içinde, kahramanlara, öğretilere, karşı cinsten kişilere tutulur Çocuklukta çevredeki kişilerden model almayla kazanılan özelliklerin bütünleşerek benliğe yerleşmesiyle oluşur. Bireyin dışarıya yansıttığı imajdır kimlik. Bu, aile bağlarıyla, arkadaş ilişkileriyle, meslek seçimiyle, toplumdaki konumuyla, amaçlarıyla dünya görüşü ve

yaşam anlayışıyla birlikte var olabilen bir duygudur kimlik. Bu belli bir yere bağlanma, belli bir yere ait olma duygusudur. Kimlik duygusu açık denizde giden gemiye yol gösteren pusulaya benzer. Kimlik sosyal bir kavramdır. Kimlikler ve tutumlara baktığımızda;

1.Başarılı kimlik statüsünde olanlar: Kimlik krizinden geçmişler ve kim oldukları konusunda açık ve tatminkar bir duygu oluşturmuşlardır.

2.Erken bağlanmış kimlik statüsünde olanlar: Bir kimlik krizinden geçmeksizin kendilerine başkaları tarafından sunulan bir kimliği olanlardır.

3Ertelenmiş kimlik statüsünde olanlar: Devam eden bir kimlik krizinin ortasındadırlar. Zaman kazanmak ve çeşitli seçenekleri keşfetmek için önemli kararları ertelerler.

4Kargaşalı kimlik statüsünde olanlar: Kimlik konusundan tümüyle kaçınmaktadırlar. Toplumda bulundukları yerden memnun veya emin değildirlir.

Kimlik çeşitleri konusunda bu tutumları görülmektedir.

KENDİNİ İSPATLAMA VE RİSKE GİRME

Kişisel efsane olarak ergenlerin kendilerini “özgür ve zarar görmez” olarak düşünmeleri bu yüzden de gereksiz yere risk almalarına yol açar. Bu çağdaki kişi her şeyi mümkün görür. Riskler daha kolay alınır, ergenlik dönemi psikolojisiyle kendilerini ispat etmek, göstermek ve daha çok fark edilmek isterler ve bundan da zevk alırlar. Kendisine hiçbir şey olmayacağına inandıklarından korkusuzdurlar, riskli davranışlarda bulunmaya eğilimlidirler, maceraperest, adrenalin meraklısıdırlar, yapacaklarının sonuçlarını düşünmezler, tehlikeli davranışlar onlara çekici gelebilir, sınır koymak istemezler. Çevreyi etkileme ve kendini ispatlama çabasının yanında, ergenlikte cinsiyet hormonlarının salgılanmasının ciddi oranda artması da bunda etkilidir. Olası kötü sonuçlar kolaylıkla göz ardı edilir. Gelecek ve gelecekte olabilecek riskler çok uzak görülür.O anda oradaki sonuçlarla daha çok ilgilidir. Çünkü ergen gençliğinin verdiği enerji ile her şeyi yapabilirim, her zorluğun üstesinden gelebilirim

düşüncesiyle hareket ederek ve kendisini kanıtlama düşüncesiyle en olmayacak işleri bile yapabilirim edasıyla davranabilir ve kendisini kötü mecralara itebilirler.

ANNE BABA İLE İLİŞKİLER:

Ergenliğin çatışma, kaygı ve gerginlik yüklü, fırtına ve stres dönemi olduğu görüşü çoğu ergenin gerçek yaşamını yansıtmamaktadır. Birçoğunun gelişimi ergenliğe kadar düzgün bir şekilde gitmişse ergenlik süresince de aynı şekilde iyi gidecektir. Ergenlik sırasında ana baba ile ergen arasındaki ilişkiler zorlaşır. Ergenler ana babalarının hatalarının farkına varırlar ve ana babanın her kuralını sorgularlar. Anne ve babası ile kavga eder ve hatta onlarla kavga etmeye uğraşırlar, protesto eder ve bunlardan zevk alırlar. Çelişkileri vardır, sabırsızdır, her şeyin bir anda oluvermesini isterler, kararları çabuk değişir, özgürlüklerine düşkündürler, "ben artık büyüdüm, isteklerimi yapmakta ve seçmekte özgürüm" der, her şeyi isterler sorumluluk almayı tam olarak bilmez ve sorumlulukları hep başkalarına devretmeye eğilimlidir, kişiliğine ve kararlarına saygı gösterilmesini ister

Ergenliğin başında çatışmalar çok yaygın olmasına rağmen; çok az sayıda ailede ana baba ile ergen arasındaki ilişki ciddi bir bozulma gösterir.

Ergen, çocuklukta öğrenmiş olduğu kurallarla, yetişkinin geliştirmesi gereken değer yargıları arasında bocalar

Ergenin çözmesi gereken bazı sorunları vardır. Bunlar:

Çocukluğunda yarattığı güçlü anababa imajını yıkması gerektiğine inanır. Bunun temelinde ise, bağımsız hareket edebilme isteği vardır.

Toplumdaki değerlere uygun olarak davranmayı öğrenmeye çalışır. Fakat bazen bunalımı ortaya çıkabilir.

Yetişkinlerin bedensel özelliklerini kazanırken, toplumun ondan beklediği cinsiyet rolünü oynamayı öğrenmek ister.

Gelecekteki öğrenimini ve mesleğini seçmek zorundadır.

Bu tür sorunları çözmesi gerektiğini bilen ergen rol kararsızlığı içindedir. Sürekli bir karamsarlık içine girer ve bazen de bağımsız davranarak bunu yıkıcılığa kadar vardırabilir.

Ergenin en büyük sorunu ailesinin denetiminden ve kendi içindeki bağımlılık duygusundan kurtulmaktır. Aile ergeni topluma kazandırmaya çalışır. Bu durumda ergen kendisinin engellendiğini düşünür. Anne baba ile zıtlasmalar olur, ergen kendi istek, fikir ve önerilerinin yapılmasını onlara önem verilmesini ister. Ailesinin kendisini sevmediğini sanır.

Madde kullanımı, aşırı risk alma, asosyal davranışlar ailenin ergenle arasında geçen ve yaşadığı sorunlardan bazılarıdır. Ergenin hayatında, davranışlarında, düşüncesinde içinde yetiştiği aile, kültür ve toplum çok büyük rol oynar.

ROL MODELLERİ (YOL GÖSTERİCİLER) VE ÖZDEŞLEŞME:

Ergenlik bir yol göstericiye en fazla ihtiyaç duyulan zor bir dönemdir. Akıntı ve rüzgarla savrulan bir görüntü veren ergene rehberlik edecek bir rol modeli olmalıdır. Ergen okuyarak da, görerek de öğrenebilir. Toplumda isim yapmış sanatçı, sporcu, yakın etkileşim ve iletişimde bulunduğu aile büyüklerinden biri ve öğretmen gibi birini kendisine örnek alır, rol modeliyle kendisini özdeşleştirip onun gücünü alması, öylece hareket etmesi, onun gibi giyinip konuşmak, davranmak ister. Artık hayattaki rol modeli odur. Ergen rol modelini seçiyor ve "ben de onun aynısı olmalıyım" diyor

Ergenin bir diğer özelliği de, başlangıçta beceriksiz olduğu sosyal ilişkiler alanında, modeller aracılığıyla öğrenmeye çalışmasıdır. Bu modeller her zaman olumlu olmamaktadır. Bazen de bu model alma şiddet sergileyen bir yetişkin ile olmakta, daha sonra benzer davranışları ergen de sergilemeye başlamaktadır. Bu çağda rol modeller yani gencin kendine örnek aldığı kişiler, özdeşleştiği kişiler aile içinden ve çevresinden başlamak üzere iyi rol modelleri olmalıdır. Gençleri kötü alışkanlıklardan korumak için alternatif yollar üretmek gerekir. Ergenlik döneminde yaşanan her olay, okunan yazılar, tanışılan insanlar, bu dönemde ve sonrasında etkilidir. İnsan beyaz ve boş bir sayfa olarak doğmuyor, genetik kodlarımızla dünyaya geliyoruz. Ergenlerin kimlikleriyle yaşam

öykülerini kazandıkları aile, akran grubu ve rol modelin genetik kodları arasında sıkı bir ilişki vardır. Özdeşleşme- de sizi rol model alan ergene karşı sorumlusunuzdur. Ergen size sorumluluk yüklemiştir. Artık size özenmektedir. Ergenin davranışını aile, sokak, okul(eğitim), akran grubu ve çevre belirlemektedir.

AKRAN GRUBUNA KATILIM:

Evde duramaz ve evden ayrılmalar, kaçıp uzaklara gitmeler başlamıştır. Ailenin yerini artık arkadaşları almıştır ve ailenin istek ve kuralları ikinci plana itilip arkadaş grubunun istekleri ön plana geçmiştir. Gruplaşmalar, güç birliği yapımlar bu dönemde çok fazladır

Ergenlik döneminde insanların çok fazla çalkantılı yaşadıkları, çok fazla şeyle başa çıkmaya çalıştıkları için kendilerini iç dünyalarında çok güçsüz hissettikleri bir dönemdir. Bu nedenle güçlü olmaya en çok ihtiyaç duyulan bir dönemdir. Ergenler kendilerini güçlü hale getirecek, güçlü hissettirecek her şeye tutunurlar. Akran grubu olumlu ve olumsuz kişisel ilişkilerin doğmasına yol açar. Ergenin akran grubu ile bağlantısının olması onun kendine olan güvenini artırır. Ergenler bir genel eğilim olarak bir topluma, bir gruba vs. katılma ve bağlılıkları en çok " saldırıya uğradıklarını düşündükleri " anlarda. Ezildiğine inanırsa, dara düşerse gruba daha da kenetlenir

Ergenlik döneminde psikososyal gelişim ve kötü alışkanlıklara zemin hazırlayan süreçler de mevcuttur. Bu dönem, değişim ve toplumda yer edinme dönemidir. Anne babadan ayrılıp arkadaş grubuna bağlanır. Bu dönemde kimlik gelişimi gerçekleşmekte ve toplumsal roller belirginleşmektedir. Farklı bir boyut kazanmaya başlayan kız - erkek ilişkileri ve bu ilişkiler içinde bağlanma durumları, kendini kabul ettirme çabaları, çekici görünme isteği de kişinin davranışlarını yönlendirir. Ergenlikte, düşünce dünyası gelişir, soyut ve teorik düşünme başlar. Dolayısıyla bu yaşlardaki genç her şeyi sorgular.

Kendi gücünden kuşkusu olan çocukların kabadayı gruplarına katılıp, belki de yaşadığı alanın en zalim çocuğu ha-

line dönüşebilmektedir. Geçmişinde başkaları tarafından, okulda itilip kakılmış çocuklar, ergenliğin ilk dönemlerine girdiklerinde zorbalıkla yaşamını sürdüren gruplar içerisinde yer bulup farklı bir karaktere bürünebiliyorlar. Kızlar arasında fiili zorbalıktan ziyade, sözel zorbalık, dışlama, ilişkilere katmama, arkasından konuşma, hakkında laf çıkarma, isim takma şeklinde benzer davranışlar mevcuttur. Ailenin üyesi olan çocuktan toplumun üyesi olan bireye geçiş bu dönemde olmaktadır. Çevre artık sadece annesinin değil, Kararsızlık ve şaşkınlık bu yaştaki gençlerin dayanışma grupları oluşturmalarına neden olur Ergenlerin üzerinde arkadaşlarının etkisi de çok büyüktür. Beklentiler ve çıkar ilişkileri olmaksızın birbirlerine yaklaştığı bir dönemdir. Dayanışma ve yardıma en çok gereksinim duyduğu bir zamandır Ergenlerin çoğu sosyal ve duygusal destek sağlamak için akran grubuna yani arkadaş topluluğuna dayanırlar. Genellikle arkadaşlarının değerlerine tamamen uyarlar. Ütülü pantolon yerine kot pantolonu ve spor giyimi tercih ederler. Kravat onlara hiç gelmez sıkar. Kırmızı, sarı, pembe ve turuncu gibi canlı, dikkat çekici renkleri tercih ederler. Hayal kurarlar, alemlere dalıp giderler ve bunun için yeterli zamanları vardır. Karşı cins, gelecek, müzik, filmler, giyim gibi konular akran grubunda beğeni ve kabul edilmede önemlidir. Ergen üzerinde akran grubu ve çevrenin ilgi, beğenisi ve yönlendirmesi vardır. Akran grupları sosyalleşmede büyük rol oynar.

Akran kümesi toplumsallaşma sürecinde etkilidir. Denge, görgü ve deneyim kazandırıcıdır. Aileden topluma yönelişte dayanak sağlar. Yeni bir kümeye ait olma duygusu vardır. Akran kümesi tanıdık, yabancılik çekilmeyen, daha az ürküten bir yuva özelliği gösterir. Ergen, akran kümesinde kendini görür, akran kümesi ayna görevi görür. Akran kümesi ergenlik evresinin vazgeçilmezlerinden biridir.

Kuşak çatışması, ergeni sokakta gruba katılmaya itebilir. Akran grubunun içinde bulunduğu çevre çok önemlidir. Ergen kendini ifade etmek "ben varım, buradayım" demek ister, bunun içinde bir alana ihtiyaç duyar. Meydanda, tribünde, sahada, sahnede, bir topluluk içinde, akran grubunun

içinde... kendini ifade eder. Çoğunluk içinde yer alan ergen güçlü olduğunu düşünür. Ergenlik döneminde edinilen yanlış arkadaşlar, ileride yanlış işler yapmaya da neden olabilir.

ERGEN, ŞİDDET VE SUÇ:

Ergenlik çağı evrenseldir, ancak ergenin içinde yaşadığı toplumdan etkilenmesi farklılık göstermektedir. Toplumsal kurallara, yasaklara uymak istemez onları saçmalık olarak görür. Çabuk üzülür, çabuk sinirlenir, çabuk tepki verir. Ergenlik döneminde tüm dürtülerin şiddetlenmesi duyguların, davranışların, yaşantıların şiddetlenmesine neden olur.

Ergenlik çağı, şiddetin en kolay öğrenildiği, benimsendiği çağdır. Bu dönemi yaşarken genellikle fevri, dürtüsel davranırlar. Şiddeti çağrıştıran, sınırları zorlayan tepkiler verirler. Ergenler canları bir şeye sıkıldığı zaman, akıllarına ilk gelen duygu şiddettir. Ergenlik kendi kimliğini bulma, kafa tutma, otoriteye başkaldırma ve direnme dönemidir “Kendisi” olabilmesi için bu özellikler her insana genetik olarak kodlanmıştır.

Akran grubu çocuk üzerinde etkisi ve gücü en fazla olan gruptur. Çocuk büyüdükçe akran grubunun etkisi de büyür. Ergenlik çağına doğru bu etki doruğa çıkar. Çocuğun bireyler arası ilişkiler açısından gerçekler ile yüz yüze geldiği bir ortamdır. Bazı davranışları burada kazanır. Akran grubunun suçluluk eğilimi, risk faktörleri içeren özellikler göstermesi çağın bu davranışlara itilmesini doğurabilir. Suçlu çocuğun ortaya çıkışında aile değerlerinin zayıflaması, genetik faktörlerin, zekanın, çocuk sayısının, ekonomik sorunların, eğitim sisteminin, köyden kente göçün, evsiz, sokakta yaşamının, bedensel ruhsal hastalıkların, uyuşturucu ve alkolün, mahalle baskısının ve kötü arkadaşların rolü vardır

Ergenlik dönemi hızlı bedensel ve ruhsal değişimlerin yaşandığı bir süreçtir. Ergen bir yandan bedeninde ortaya çıkan hızlı değişimlere uyum sağlamaya çalışırken, diğer yandan hormonların etkisi ile cinsel dürtülerle baş etmek zorundadır. Ayrıca deneyimsiz olduğu kişiler arası ilişkilerde hayal kırıklıkları ve sorunlar yaşayabilmektedir. Bütün

bu yaşananlar ergeni zorlamakta ve davranışlarına da yansımaktadır. Anne baba ya da akranlara karşı sergilenen tepkilerde bu biriken enerjinin etkisi vardır. Bu dönemde yaşanan bu çalkantının bedensel değişimin yavaşlaması, duyguları tanıma ve kişiler arası ilişkilerde zaman içinde kazanılan beceri ile hayal kırıklıklarının azalması sonucu yatışmaktadır. Daha sonra mesleki kimlik ve oluşan kişilik ile bu duygularla baş etmek giderek kolaylaşmaktadır.

GÖRÜNÜŞ:

Ergenlik bedensel, toplumsal, bilişsel olgunlaşma ve gelişme dönemidir. Kendisini sanki hayali seyirciler tarafından sürekli izleniyormuş ve değerlendiriliyormuş gibi hissetmektedir. Sanki herkesin dikkati onun üzerindedir ve herkes onun dış görünüşüne önem vermektedir. Bu dönemde dış görünüş önem kazanır. Görünümüne gösterdiği ilgi benliğin oluşmasına yardımcı olur. Ergen ayna karşısında saatlerce adeta kendini seyrederek, beğenilmek ister, saçlarını şekilden şekle sokar, tatar, süslenir, elbiselerini sıkça değiştirir adeta günde on çeşit giyerler, tenperverdir. Nasıl görüldüğümüzün en önemli olduğu dönemlerden biridir. Özellikle nasıl görüldüğümüzden nasıl algılandığımıza(güçlü, ezik gibi) kadar başkalarının görüşlerini önemsemekte epeyce ileri gideriz.Sivilceler ve kıllar gibi fizyolojik işaretler ortaya çıkmıştır. Fizyolojik bir değişim içinde bulunan ergen, kendindeki bu durumdan rahatsız olur.Örneğin sivilcelerinden utanan bir ergen arkadaşlarıyla sağlıklı ilişkiler kuramayabilir Ölçütler daha keskinleşmekte ve fazlalaşmaktadır.

ETKİLİ İLETİŞİM VE ZEHİRLİ DİL:

Gençlik döneminde özellikle şiddete yönelimde iletişim becerilerinin yeterince gelişmemesi baskın etken olarak görülmektedir. Gençler çevreleriyle, aileleriyle, arkadaşlarıyla, öğretmenleriyle uygun şekilde iletişim kurmayı beceremedikleri zaman, kendilerini şiddetle ifade ettikleri görülmektedir. Aile ve okulun ergenlerle iletişimi çok iyi ve sürekli olmalıdır.

Suçlama, hatalarını bulma, hakaret etme, isim takmak, ayıplamak, küçük duruma düşürmek, utandırmak, kınamak, iftira atmak birer zehirli dildir ve ergenle iletişimde “atılan taş değerse yaralar, laf ise her halükarda yaralar” sözünde belirtildiği üzere, akıldan ziyade duygularıyla hareket eden ergenle iletişimi bitirir. Ergenle iletişimde ne söylediğimizden daha önemlisi, nasıl söylediğimizdir.

NELER YAPMALI:

1- Olumsuz davranışların önlenmesinde en etkili yöntem; ergenin birlikte yaşadığı yetişkinlerin ergenlik döneminin bu özelliklerini bilmesi, ergenlikte ortaya çıkan ve kişilerarası ilişkiye yansıyan bu yoğun “enerjinin” spor(ferdi ya da takım halinde) ya da çeşitli ilgi alanları ile boşaltılmasının sağlanması gerekmektedir(gençlerin kendilerini gerçekleştirmesine imkan veren etkinliklerin içinde yer almalarını sağlayacak tedbirlerin ve yapılanmaların ortaya konması gerekmektedir). Ergenlerin okul ve yaşadıkları çevrede böylesi alanların oluşturulması gerekmektedir. Güvensizlik yaratacak, ergen ve yetişkinleri karşı karşıya getirecek uygulamalar yerine, iletişimi artırmaya ve dolaylı enerji boşaltma alanları oluşturmaya yönelik uygulamalar da gerekmektedir.

2- Ergeni birey olarak görmeli, değer vermeli, ona zaman ayırmalı, ona örnek oluşturmalı, size mutluluk verdiği her anı ona bir şekilde duyurmalı, onun hayata bakış açısını anlamalı, sınırları etkin bir şekilde koymalı, düşünmeyi öğretmeli, sorgulamayı öğretmeli, sorumlulukların üstesinden gelmesi sağlanmalı.

3- Aile ve okulda eğitim, ergenlerin dinamik yapılarını, değişken kimliklerini nitelikli bir toplumsallaşma süreciyle biçimlendirmek, inanç, değer, tutum, eğilim, hedef ve yönelimlerini şekillendirmek, özgür, kendisine güvenen, yeni roller edinebilen ve uygulayabilen, sorumluluk sahibi, dinamik ve yaratıcı eylemlere yol açabilen bireyler yetiştirmelidir.

4- Ergenlerin 24 saati adeta planlı ve programlı olmalı, boşluk olmamalı, boş, işsiz bir insanın neler yapabileceğini tahmin edebilirsiniz. Sürekli meşgul olan ergen kötü şeyler

düşünmeye ve kötü şeyler yapmaya vakit bulamayacaktır. Bu bağlamda kültürel çevre, çevresel imkanlar, sosyal kol faaliyetleri, sosyal beceriler, spor faaliyetleri ergen meşguliyetinde önemli yeri vardır.

5- Ebeveynler sabırlı, anlayışlı olmalı, ergenlere karşı önlerinde barikat gibi değil, esnek, eğitici, öğretici ve yönlendirici olmalı. Sert üslup, hakaret içerikli hitapları asla kullanmamalı, esnek olunmalı.

6- Ergen hem çocukluktan kalma özellikler hem de yetişkinlik özelliklerini bir arada gösterebildiğinden evlilik kararı ergenlik sonrasına bırakılmalıdır. Ergenlik doğurganlık ve çocuk yapabilme becerisini kazanıldığı bir dönem, ancak anne ve baba olmak için hiç de uygun bir zaman değildir. Çünkü bu dönemde kişilik henüz tam oluşmamıştır ve yapılan evlilikler genelde mutsuzlukla sonuçlanmaktadır.

7- Ergenin reddedilmesi evden kaçma, cinayet, intihar gibi istenmeyen ve beklenmeyen sonuçlara götürebilir. Bu nedenle onları dinlemeli, reddetmemeli, makul olan anlatılmalı.

8- Demokratik kurallar ile çatışmaların çözüldüğünü kabulle, aile içinde ebeveyn ile ergen arasında çatışma çık-maması ya da çıkmış olan çatışmanın çözümü için aile içi demokrasi ve etkili iletişim gereklidir. Anne baba halden anlayan(empatik) olmalıdır

9- Ergenin kendi duygu ve düşüncelerini ifade edebileceği fırsatlar verilmelidir(konuşması, yazması, onu dinlemek, halinden anlamak, ev işleri vermek gibi). Benlik saygılarını kırarak şekilde davranılmamalı. Kendisiyle, çevresiyle, toplumla barışık, üretken bir yetişkin yetiştirilmeli.

10- Bedensel, cinsel, ruhsal gelişimi hakkında bilgilenmesi sağlanmalı. Ergenin güvenlik ihtiyacı vardır, bugünün-den ve yarınından emin olmak ister bu bağlamda ergenin gelecek kaygıları giderilmeli. İnsan korku temelli yaşamayı hayatının başlangıcından itibaren öğrenir. Korku ve kaygı bulaşıcıdır, ergenin korku ve kaygıları giderilince yaşama güveni de gelişir ve başarılı olur, eğer giderilmezse yaşama güveni de kalmaz ve başarılı da olamaz hayatında sorunlarla karşılaşır.

11- Alaycı, küçümseyici tavırlarınız olmamalı, güvendiğiniz, değer verdiğinizizi göstermeli, zaman ayırıp sorunlarıyla ilgilenilmeli. Gizliliğe ve yalnız kalıp kendisini dinlemeye ve dinlenmeye ihtiyacı vardır bu yüzden kendisine ait bir odası olmalı, tek kalmalı ve orayı ev kurallarına göre kullanmalı.

12- İlgisizlik ergen için katlanılması çok zor bir durumdur. Ergen ilgi odağı olmak ve ilgi çekmek için olumlu ya da olumsuz her şeyi yapabilir. Bu nedenle ergenin kendisini gösterebileceği, ispatlayabileceği bir ortam ona verilmeli ve onunla ilgilendiğinizi göstermelisiniz. Örneğin aileler cep telefonu, televizyon, bilgisayar, otomobil gibi birçok teknolojik ürünü alırken ergenlere danışarak almalı. Hatta evdeki ortak kullanım alanları için mobilya alınırken dahi ergenlere danışılması yerinde bir davranış olacaktır. Çünkü aileler teknoloji ve yenilik konusunda onların kendilerinden daha bilgili olduğunu kabul etmelidir.

13- Ergenlik bir ruhsal yapılanma dönemi olacağından ergenin olumlu davranışı, küçükte olsa attığı olumlu adımlar önemsenmeli, takdir edilmeli, devamını getirmesi için özendirilmeli, yüreklendirilmeli ve bu davranışını zamana yayarak pekiştirmesi sağlanmalı bunun için ona zaman tanınmalı, teşvik edilmeli. Hataları yok sayılmamalı, onaylamadığınız davranışı değiştirmesi için ona zaman tanıyın, ona karşı davranışlarınızda tutarlı olun, gerektiğinde davranışlarına sınır koyun, doğru davranışı gösterin, öğretin ve olumlu önerilerde bulunun. Ona söylenen güzel ve övücü sözler davranışa dönüştürülmeli. Ergen yaptığı işin doğruluğuna inandırılırsa çok daha etkili iş yapacaktır. Başarısızlıklarına değil, başarılarına odaklanmasını sağlayın. Ergenin hiçbir deneyimi ve birikimi yoktur, hoşgörü ve empati yeteneği henüz gelişmemiştir, bu nedenle aile ona yaşına ve birikimine göre isteklerde bulunmalı, hoşgörülü olmalı, empati göstermeli ve bunları öğretmeli, örnek olayları anlatmalı.

14- Anne baba ergenin kendisini iyi hissedeceği iyi ve güzel yanlarını öne çıkarmalı ve ergenlik dönemin geçici olduğunu bilmeli ve onlarla çocukken anne baba, ergen iken arkadaş olunmalı.

15- Ergene özgür düşünmeyi, özgür ifade etmeyi, tartışmayı, sorgulamayı öğretmeli. Ergene isteklerini şiddete baş-

vurmadan ifade etmeyi öğretmeli. Bunları susturma, azarlama, yasaklama dayak ile değil diyalog ile yapmalı.

16- Başkalarının yanında hele hele akranlarının yanında asla eleştirmemeli, ayıplamamalı, onunla lanlı lunlu konuşmamalı, eleştirirken de suçlamamalı, tartışmamalı, daha önceki hataları anlatılmamalı. Suçlamalar ergenin öfke ve nefretine sebep olabilirken, bazı değerlere karşı da korku ve nefret oluşturabileceğinden suçlamaktan vazgeçilmeli. Gözü korkutmamalı, gözdağı verilmemeli, cesareti kırılmamalı.

17- Ergenin duygu, düşünce ve yaşantılarını anlatmasını sağlayın, konuşurken konuşmasını yarıda kesmeyin, onu dinlerken başka şeyler yapmayın, karar vermeye, yorum yapmaya zorlamayın, dikkatli ve ilgili dinleyin, dinlediğinizi belli edin, kişi dinlendiğini bilirse kendisine değer verildiğini hisseder, göz ilişkisi kurun, gözlerine bakın, ilgisini onun üzerine odaklayın, , zıtlaşmayın, yargılamayın, eleştirmeyin, çatışmaya girmeyin, gerçekçi ve belirli önerilerde bulunun, empatik, sabırlı ve kabul edici olun, etkileşime önem verin, şefkatli olun.

18- Ergen hötzöt ve eskinin ölçü ve kuralları ile eğitilmemeli, yeni ve çağdaş bilgilerle eğitilmeli, onunla kavga etmek tehlikeli olacağından, bunun yerine iletişim kurup onu anlama yolu tercih edilmeli.

19- Ergenle çatışma kaçınılmazdır, hal böyle olunca çatışmaları şiddet kullanmaksızın çözme yollarını geliştirmeli. Ergende hata aramak yerine çözüm bulmalı. Ergenin sorunu gibi görünen bazı sorunların aslında ergenin içinde bulunduğu ailenin, okulun ya da kurum ve kuruluşların sorunu olabilir, bunun için sorunlar çok iyi analiz edilmesi gerekmektedir. Aile, okul ve diğer kurum ve kuruluşlar ergenle ilişkilerini geliştirerek çatışmaları, sorunları bitirebilir.

20- Ergeni suçlar, aşağılırsanız ya da şiddette uygularsanız bu onda savunma duygusu oluşturacaktır ve onu değiştirmek gerçekten zorlaşacaktır. Bir hatasından dolayı ergeni tahkir ederseniz onunla iletişimi koparmış olursunuz. Bu istenen, arzulanan bir durum değildir. Çatışma durumunda ergeni kendi özellikleri ve dünyası içinde değerlendirmek ve buna göre çözüm yolları geliştirmek gerekir.

21- Ergenler duygularını baskılayamazlar, bu yüzden öfke, çok aşırı şekilde dışarı çıkabilir. Bu çevre tarafından kırııcı algılanabilir ve itici gelebilir, bunu önlemek için öfke kontrolü, duyguların kontrolü ve sabırlı olmak öğretilmeli.

22- Anne baba ergenin arkadaşlarını tanımalı ve ona göre arkadaşlığın devamı ya da sonlandırılması yönünde davranmalı, başka arkadaşlarıyla kıyaslanmamalı.

23- Ergenin sizin için ne denli önemli olduğunu onunla paylaşın, adam yerine koyun, umutlanmasını sağlayın, güç verin, koşulsuz sevginizi ve sevdiğinizi gösterin, aşırı katı, kuralcı, yasaklayıcı, engelleyici, korkutucu ve cezalandırıcı olmayın, ona ilgi alanları oluşturun, etkinliklere katılmasını sağlayın, bu ona kendini daha iyi hissetmesini sağladığı gibi, yeni değer ve davranışlar da kazandırır; mizahi ve bilgilen-dirici kitaplar okumak, müzikle uğraşmak ve müzik dinle-mek, sanatla uğraşmak, spor yapmak bunlardan bazılarıdır.

KENEVİR YALNIZ NARKOTİK AÇIDAN ELE ALINMAMALIDIR

Prof.Dr. İbrahim ATAĞİŞİ

Günümüzün en önemli sorunlarından biriside, uyuşturu-cu maddelerinin kullanımı ve bununla savaştır. Yaşam dü-zeyi yüksek olan ABD. ve Avrupa ülkelerinde uyuşturucu kullanımının hızla arttığı bilinmektedir. Özellikle genç ku-şaklar arasında yaygınlaşması, bu ülkelerin geleceği için bü-yük tehlike oluşturduğu yetkililerce de kabul edilmektedir. Narkotik maddelerin kullanımı, insanlık için sinsi, yıkıcı ve sonu ölümle biten, çözümü kolay olamayan bir beladır.

Narkotik maddelerin çoğu bitkisel kökenlidir.

Haşhaş bitkisinin afyonundan elde edilen başlıcaları Morphine, Thebain, Odein, Narcotine ve Papaverin olan al-kaloidlerdir. Afyonda alkaloid sayısı ise otuzun üzerindedir. Sıcak bölgelerde yetişen Coco bitkisi ve bundan elde edilen Cokain, Kenevir bitkisinden elde edilen Esrar maddelerine, sentetik olarak laboratuvarlarda elde edilen haplarda ilave edilirse, narkotik maddelerin çok sayıda olduğu anlaşılır. Bu

maddeler elbette uyutucu uyuşturucu, ağrı kesici ve tedavi edici ilaçlarında ham maddesidir. Modern ilaç endüstrisi, bu maddelerden imal ettiği ilaçların insan sağlığına yardımcı olduğu inkar edilemez. Söz konusu olan bu maddelerin kötü amaçlar için kullanımı ve zarar görülmesidir.

Narkotik madde olarak kabul edilen ve Kenevir yada Kendir adı verilen bitkiden elde edilen bir maddede Esrar olarak bilinen bir uyuşturucudur. Aslında kenevir, ir lif bitkisidir. Sap kısmından lif elde edilen bitkilerdir. Yıllık 815 bin hektar arasında değişen ekimi vardır. Yazlık ekilerek yetiştirilir. Ekilen tohumdan, erkek ve dişi olmak üzere farklı tipte bitkiler çıkar.

Kenevir bitkisinin tarımsal olarak da önemi ve yeri vardır. Sap kısımlarından çeşitli yöntemlerle elde edilen lifi çok kaliteli ve dayanıklı bitkisel liftir. Bu liflerden kırınap, sicim, halat, urgan gibi çok yer ve amaç için kullanılan materyal elde edilir. Lifleri dokunarak Şile bezi, çadır bezi, yangın hortumu, branda, kilim ve çuval gibi kullanılan materyal imal edilir. Tohumu çetene de kavrularak yenir. Kuş yemi olarak da değerlendirilir. Tohum yağından sabunda elde edilir. Sap ve lif kağıt endüstrisinde kullanılmakta, sigara kağıdı ve kıymetli kağıtların elde edilmesinde değerlendirilir. Üreticiler lifi alınmış sapları yakacak olarak kullanırlar. Dekara 400700 kg sap verimi vardır. Bir dekar ormanın verdiği odunun iki misli yakacak verir. Kenevirin uzun boylu ve hızlı büyümesi nedeniyle bataklık kurutma, açma alanların ıslahı ve yabancı otlarla mücadelede önemi vardır.

Kenevirin narkotik madde olan Esrarı, dişi bitkilerden elde edilir. Bir kenevir tarlasında yaklaşık yarı yarıya sayıda olan erkek ve dişi bitkilerden, erkek bitkiler Eylül ayında dişi bitkilerden daha önce çiçek tozu saçarak, sararıp olgunlaşır. Erkek bitkilerde Esrar oluşmaz. Dişi bitkiler tohum bağlaması bakımından 1520gün sonra sararmaya başlar. Erkek bitkilere nazaran daha kısa boylu ve dallıdır. Çiçeklenme ve dallanma bitkilerin tepe kısımlarından oluşur. Çiçekler tozlanma olduktan sonra bir ay içerisinde olgunlaşır. Bu dönemde, çiçek koltuklarında bulunan küçük yaprakçıklarda salgı tüylerince çıkarılan, yapışkan, kendine has kokusu olan

Esrar oluşur. Küçük gümüşi renkte damlacıklar halinde belli olur. Bu maddenin oluşması seyrek ekilmiş ve çok dallanmış dişi bitkilerde daha fazladır.

Kenevirden esrar elde etmek için, seyrek ekim yapılarak, yetişen bitkiler uzun süre tarlada bekletilerek Esrarın oluşması beklenir. Bu arada erkek bitkiler çekilerek alınır. Daha sonra, bu bitkilerin tepe kısımları kesilerek serin ve kapalı bir yere alınır... Esrar yapışkan olduğundan, kış aylarında ya da soğutucu klimalı ortamlarda, esrar kristalleştiği zaman bitki kısımları ufalanır ve elenir. Çeşitli eleklerden geçirilerek en ince sık ipek elekten elenmiş kısım alınır. Bu kısım çok ince ve toz halindedir. Toz halindeki esrar çeşitli şekillere sokulabilir.

Esrar maddesinin yapısında Cannabinol, Tetrahydrocannabinol ve Cannabiniol isimli üç alkaloid bulunmaktadır. Bu alkaloidler ayrı ayrı değerlendirilirse, kalite kalp ilaçlarının yapımında değer kazanır. Esrarın kötü amaçlarda kullanımında alışkanlık ve bağımlılık yapmaktadır. Esrardan vazgeçilmesi zordur. Bunu kullananlara Esrarkeş denir. Sürekli kullanmada, sağlık bozukluğu, davranış anormallikleri, kısırlık ve ileri dönemlerde ölüm olayları ortaya çıkabilir. Uluslar arası anlaşmalarla narkotik madde olarak kontrole tabidir.

Çok sayıda adli davalara neden olan kenevir ekimi, esrar elde edilmesi, ticareti ve kullanımı konusunda, göz önünde bulundurulması gereken çok önemli noktalar vardır.

Normal yöntemlerle, ilgili kurumlara bilgi verilerek, görülen alanlarda sıra üzeri 1825 tohum alınacak ise 4045 cm sıra üzeri ekilecek tohum miktarı ayarlanarak yapılan yetiştirmede esrar maddesi oluşmaz. Çünkü bitkiler boyuna büyür ve fazla dallanmaz. Eğer kenevir göz önünden uzak, tarla kenarı, orman içi gibi yerlerde seyrek seyrek ekilerek, dallanması sağlanarak yetiştirme durumu varsa şüphelenmek gerekir. Aslında Hint keneviri diye bir çeşit yoktur. Dallanma, dallarda yapraklanma ve esrar oluşması çok seyrek ekimle yetiştirmede olur. Kaçak yakalanmış ve alınmış örneklerde, dişi kenevir aksamı olup olmadığına, tohum varsa dişi kenevir olduğu anlaşılır. Materyalin fiziki ve laboratuvar analizleri yapılarak Esrar maddesi saptanır.

Kenevirin yalnız narkotik açıdan bakılarak yapılan bazı uygulamalarda, kenevir tarlalarının yakılarak yok edildiği, ekiciler hakkında kovuşturma yapıldığı haberleri çıkarmaktadır. Keneviri kötü amaçlar için yetiştirenleri tam olarak saptamak ve gereken cezayı vermek, gerçek kenevir üreticisini de temize çıkarır. Kötü amaç ve fiilin gereğince tespit edilmemesi hata yanılığı ve yanlış uygulamalar elbette olumsuz sonuçlar doğurur.

Uyuşturucu maddelerin uluslar arası arenada ne denli kaçakçılığa girdiği çok yüksek rant sağladığı, narkotik dosyalarda yer almaktadır. Uyuşturucu kaçakçılığının kara para ve teröre kaynak sağladığı, yine güvenlik kurumlarımızca gereğince bilinmektedir. Bu konular elbette önemli ve uzmanlığı gerektiren konulardır.

Gençlerin uyuşturucu alışkanlığına kapılmamaları, sağlıklarının korunması geleceklerinin güvenceye alınması ve bu konularda bilgilendirilmeleri büyük önem arz etmektedir. Aksi halde son pişmanlık fayda etmez.

PARTİ UYUŞTURUCULARINDAN ECSTASY (MDMA)

Hakkı TUNCER

Parti uyuşturucuları tabiri özellikle gençler tarafından kullanılan çeşitli uyuşturucu haplar için kullanılmaktadır. Bu tür uyuşturucu haplar genellikle gece kulüplerinde ve "Rave" adı verilen partilerde kullanılmaktadır. Parti uyuşturucuları arasında, MDMA (ecstasy), Ketamine (GHB), ve methamphetamine sayılabilmektedir.

Bu uyuşturucuların özellikle genç kullanıcılar arasında popüler hale gelmesinin en önemli nedenleri arasında, bu hapların eroin ve kokain kadar zararlı olmadıkları veya onlar gibi bağımlılık yapmadıklarına dair halk arasında yanlış bir kanı olması sayılabilir. Halbuki, bu tür yanlış bilgilerin aksine parti uyuşturucuları da beyin, kalp ve böbrekler üzerinde uzun süreli hasar ve ani ölümü de içeren birtakım ciddi sağlık problemleri yaratmaktadır.

Parti uyuşturucularından ecstasy, Metilendioksime-tamfetamin'in (MDMA) yaygın olarak kullanılan bir ismidir. Ecstasy, feniletilaminler sınıfına dâhildir ve amfetaminler ve halüsinojenik meskalin maddesinin yapısı ile benzerlik gösteren bir kimyasaldır. İlk olarak "çeçe sineği" gibi böcekler soktuğunda insanları uyku halinden kurtarmak için 1912 yılında üretildiği bilinen ecstasy, bir Alman firması tarafından iştah giderici olarak kullanılmıştır.

Ecstasy, tablet, kapsül, toz veya sıvı şeklinde bulunmakla birlikte genel olarak tablet şeklinde dağıtımı yapılan bir uyuşturucu maddedir. Tabletler üzerinde ticari logo veya çeşitli şekiller bulunan tabletler halinde üretilir ve 100 mg MDMA içerir.

Ecstasy genel olarak tablet şeklinde yutularak kullanılmaktadır. Ancak, ezilmek suretiyle buruna çekilerek, istisnai olarak da enjekte edilerek de kullanılabilir.

Kullanımı, 1980'li yıllarda kısmen genç insanlar arasında ev müzik kültürünün yaygınlaşması ile birlikte hızlı bir yükselişe geçmiştir. Günümüzde de, ecstasy kullananların büyük çoğunluğunu genç nüfus oluşturmaktadır ve genellikle "acid house" (asit evleri) adı verilen gece kulüpleri ve barlarda ve bütün gece süren ve adına "rave" denilen partilerin düzenlendiği yerlerde satılmakta ve kullanılmaktadır.

Etkileri

MDMA, etkisi 4 ile 6 saat arasında sürebilen psychedelic etkileri olan bir uyarıcıdır ve genel olarak hap şeklinde yutularak kullanılır. Psikolojik etkileri arasında konfüzyon, depresyon, endişe, uykusuzluk, uyuşturucuya olan şiddetli istek ve paranoya bulunmaktadır. Fiziksel yan etkileri arasında ise, kaslarda gerilme, istenilmeden dişlerin gıcırdatılması, mide bulantısı, bulanık görme, bayılma hissi, titremeler, hızlı göz hareketleri ve terleme veya üşüme bulunmaktadır. Kimyasal stimülasyon yaratmasının yanı sıra, yeme, içme veya uyuma ihtiyacını ortadan kaldırmaktadır. Yukarıda bahsedilen bütün gece dans edilen rave partilerinde kullanılması halinde ciddi şekilde dehidratasyona (vü-

cutta su kaybına) neden olmakta ve kullanıcı üzerinde sıcak çarpmasına yol açmaktadır.

Hızlı kalp çarpması, yüksek kan basıncı, zayıflık, kaslarda kramp, panik atak ve birçok durumda bilinç kaybı ve komaya girme bir ecstasy aşırı doz alımının özelliklerini oluşturmaktadır.

İlacın yan etkilerinden birisi de çene kaslarında gerilme ve dişlerin gıcırdatılmasıdır. Buna bağlı olarak da, ecstasy kullanıcıları bu gerilmeyi hafifletebilmek için sık sık emzik emmek zorunda kalmaktadırlar.

Ayrıca ecstasy, yüksek ateşe bağlı rahatsızlıklar, kaslarda bozulma, koma, felç, böbrek ve kardiyovasküler sistemin iflas etmesine, beynin düşünme ve hafıza ile ilgili bölümlerinde muhtemel kalıcı hasara ve ölüme neden olabilmektedir.

Ecstasy beyin faaliyetini arttıran bir uyarıcıdır. Sıkça gece kulüplerine takılanlar tarafından tüketilmektedir. Kullananların iddialarına göre ecstasy sosyalleşmeye yardımcı olmaktadır ve çevrelerine olan dikkati arttırmaktadır. Ancak, fazla miktarda kullanım neticesinde endişe, panik ve konfüzyon (karışıklık) yaratmaktadır.

Düzenli kullanımın, kronik depresyon da dahil olmak üzere psikolojik sağlık bozuklukları ile bağlantılı uzun vadeli beyin değişikliklerine neden olduğu bilinmektedir. Konu üzerinde yapılan çalışmalar, ecstasy haplarının beyin içerisindeki sinir hücreleri için zehirleyici olduğunu ve serotonin adı verilen hayati derecede önemli bir ruh hali kimyasalı üreten hücreleri öldürdüğünü ortaya çıkartmıştır.

İngiltere’de otopsi yapılan 26 yaşındaki bir kullanıcının beyinde olması gerekenden %80 daha az serotonin olduğu görülmüştür. Londra’da bulunan bir üniversitede yapılan araştırmalar, kullanmayı bıraktıktan bir yıl sonra dahi eski bir ecstasy kullanıcısının hafıza kaybı yaşadığını ortaya koymuştur. Serotonin, sinirler arasında mesajlar taşımaktadır ve insanların ruh hali, hafıza, acıyı anlama kabiliyeti, iştah ve cinsiyet içgüdüğü yanı sıra uykularını düzenlemede de rol oynadığı bilinmektedir. Uzun süre ecstasy kullanıcıları üzerinde yapılan araştırmalar, ilerki yaşamlarında karaciğer ve böbrek problemlerine yol açtığını göstermiştir.

Moda uyuşturucular olarak bilinen bu tip sentetik maddeler, genelde var olan etkin maddenin özel muameleler ve kimyasal yöntemlerle moleküler anlamda değişikliğe uğratılması neticesinde birtakım ara maddelerin de katılmasıyla üretilmektedir. Buna bağlı olarak, problemin diğer bir yönü ise, ecstasy adı altında satılan tabletlerin birçoğunun aslında farklı ilaçlar olduğudur. Tablet içerisindeki ecstasy miktarı tableten tablete büyük oranda değişiklik göstermektedir. Yapılan analizler sonucu bazı tabletlerin hiç ecstasy içermeyip amfetamin veya ketamin gibi başka ilaçları içerdiği, bazılarının ise az miktarda ecstasy içerdiği anlaşılmıştır. Yine bazı tabletlerin az miktarda ecstasy içerdiği fakat farklı ilaçlarla karıştırıldığı anlaşılmıştır. Bazı tabletlerin ise, akvaryum temizleme malzemeleri veya köpekler için kurt ilacı ile karıştırıldıkları tespit edilmiştir.

Örneğin, PMA ((paramethoxyamphetamine) halusinasyon yaratan bir sentetik ilaçtır ve etkileri ecstasy haplarının uyarıcı etkileri ile benzerlik göstermektedir. Ecstasy kullanıcıları ecstasy kullandıklarını düşünerek PMA kullandıkları zaman, PMA'nın etkisini göstermesi daha uzun süre aldığından düşük dozda ecstasy aldıklarını sanmaktadırlar. Bu nedenle, etkisini görebilmek amacıyla daha fazla miktarda ecstasy kullanmakta ve bu durum da aşırı doz neticesinde ölüme neden olmaktadır.

Ecstasy'nin yoğun olarak kullanıldığı "Rave" partileri

Parti uyuşturucularından ecstasy, bütün gece süren ve "rave" adı verilen partilerde yoğun bir şekilde kullanılmaya başlanılmış ve popüleritesi bu partilerde kullanılmak suretiyle gittikçe artmıştır. Ecstasy, kullananlar üzerinde saatler süren hem uyarıcı hem de halusinojen etki yapan bir ilaçtır.

Ecstasy kullanıcıları tarafından ilacın kaslarda gerilme veya dişlerin gıcırdatılması gibi birtakım yan etkileri ile mücadele edebilmek amacıyla kullanılan çeşitli malzemeler bulunmaktadır. Aşağıda belirtilen malzemeler çoğunlukla rave partilerinde kullanılmaktadır. Görünüşte masum bir görüntü veren bu maddeler ecstasy kullanımının bir göstergesi olabilmektedir.

Emzik
Lolipop
Mentollü burun açıcıları
Vicks
Göz damlası
Ameliyat maskeleri
M&M çikolataları
Şekerden kolye veya bilezikler

Bu malzemeler, çene kaslarındaki gerilmenin rahatlatılması ve diş gıcırdatmasının hafifletilmesi amacıyla kullanılmaktadır. Şekerlemeler ise genellikle ecstasy haplarının gizlenmesi amacıyla kullanılmaktadır.

MDMA, yani ecstasy çoğunlukla gece kulüplerinde ve "Rave" adı verilen partilerde bulunmaktadır. Rave partilerinin özellikleri arasında giriş ücretlerinin yüksek olması, yoğun derecede uyuşturucu kullanımı ve aşırı kalabalık dans pistleri bulunmaktadır. Bu tür kulüplerde, pahalı şişe suyu ve spor içecekleri satılmak suretiyle ecstasy haplarının vücudun susuz kalması ve yüksek vücut ısısı etkilerinin azaltılması, emzikler sağlamak suretiyle de istenilmeyen diş kasılmalarının önlenmesine çalışılmaktadır. Rave partileri genellikle alkolsüz eğlence adı altında reklam edilerek annelerin çocuklarının güvenli bir ortamda bulunduklarına inanmaları sağlanmaktadır.

Ecstasy vücut ısısını etkilemekte ve özellikle sıcak bir ortamda uzun süre dans etme ile birleşince aşırı sıcaklık tehlikesi ortaya çıkmaktadır. Ölümünün birçoğu dehidratasyon (vücutta su kaybı) nedeniyle meydana gelmektedir.

"Zararsız İlaç" olarak bilinmesinin 3 nedeni

Bir çok ecstasy kullanıcısı ecstasy haplarının zararsız ve eğlenceli olduğunu düşünmektedir. Çünkü:

- Bir enjektörle enjekte edilerek kullanılan veya buruna çekilen diğer uyuşturucuların aksine, ecstasy genellikle renkli küçük haplar şeklinde yutularak kullanılmaktadır. Oysa damardan kullanılan uyuşturucular AIDS ve hepatit

başta olmak üzere birtakım bulaşıcı hastalıklarla bağlantılı olmaktadır. Ayrıca, ecstasy üreticileri haplar üzerine birtakım logolar veya resimler basarak görünümü cazip hale getirmeye çalışmaktadırlar.

- Yanlış bilgilendirmelerin birçoğu İnternet üzerinden yapılmaktadır. Örneğin ecstasy ile ilgili bir İnternet sitesine ilk defa kullanan bir genç tarafından yardım istemek maksadıyla şu mesaj gönderilmiştir: “şiddetli bir şekilde titremeye başladım, korkunç bir paranoya hissine kapıldım, kalbimin patlamak üzere olduğunu sandım” Bu yardım mesajına sözde uzman tarafından verilen cevap ise kaygılanacak bir şey olmadığı ve bir dahaki sefere ilacın dozunu yarı yarıya azaltması şeklinde olmuştur.

- Uyuşturucu ile mücadelede zararın azaltılması kampanyası taraftarlarının faaliyetleri de ecstasy haplarının zararsız olduğuna dair yanlış kanının güçlenmesine neden olmuştur. Birçok rave partisi katılımcısı dikkatli kullanılması halinde zararlarının hafifletileceğine inanarak kullanmaya devam etmiştir. Farklı maddelerle karıştırılmamış yani iyi ecstasy kullanılması halinde ecstasy’nin zararsız olduğuna dair fikirler yayılmaya çalışılmıştır.

Hâlbuki bir uyuşturucunun saflık derecesinin fazla olması onun güvenli olduğu anlamına gelmemektedir. Gerçekte, içerisinde katkı maddesi veya zararlı maddeler olsun veya olmasın tehlikeli olan ecstasy’nin kendisidir.

Üretim, Kaçakçılık ve Mücadele

MDMA, yasadışı olarak özellikle Hollanda, Almanya ve Belçika olmak üzere Batı Avrupa ülkelerinde üretilmektedir. Ayrıca, İsrail, Güney Afrika, Avustralya, Güney Amerika ve Tayland’da da üretimi yaygın hale gelmektedir. 26.11.1996 tarih ve 96/8883 sayılı Bakanlar Kurulu kararı ile girişi kontrollü maddeler arasına alınan ecstasy haplarının ülkemizde imalatı görülmemiştir.

Ecstasy haplarının kaçakçılık güzergâhı ve şekli, captagon ile çok büyük bir benzerlik göstermektedir. Kısaca özetlemek gerekirse; ecstasy Avrupa ülkelerinden, genelde karayolu ile araç zulaları içerisinde ülkemize sokulmaktadır. Buradan da güney sınırlarımızdan Ortadoğu ülkelere sevk edilmektedir.

Ecstasy haplarının ülkemizdeki kullanımı tam olarak bilinmemekle birlikte, gelir düzeyi yüksek ve bu tür maddelelere karşı belli bir meyli olan kişilerce kullanıldığı tahmin edilmektedir. Yapılan çalışmalarda, ecstasy kaçakçılarının genç nüfusun yoğun olduğu, gelir seviyesi yüksek, farklı kültür ve sosyal çevre özellikleri taşıyan kişilerin bir arada yaşadığı ve gece hayatının yoğun olarak yaşandığı semtleri Pazar olarak hedef aldıkları görülmektedir. İstanbul, İzmir ve Bursa illerimizde gerçekleştirilen yakalamalar bu tezi doğrular niteliktedir.

Ülkemizde ele geçirilen ecstasy haplarının Batı Avrupa ülkelerinden Almanya ve Hollanda'dan, araçlara yapılan gizli bölmeler içerisinde veya kişiler üzerinde getirildiği anlaşılmıştır.

Ecstasy haplarının piyasada bulunma şekilleri oldukça çeşitlidir. İlegal üreticiler siyah renk hariç olmak üzere her rengin her tonunu kullanmaktadırlar. Üzerlerine ise kendilerine göre çeşitli logolar basmaktadırlar. Logolara örnek olarak; kalp, bumerang, geyik başı, yunus, gülen adam, kuş, araba, boğa başı, batman, fil, av köpeği ve playboy şekilleri verilebilir. Ülkemizde ele geçirilen ecstasy tabletlerinin genellikle McDonald, Mitsubishi (pembe ve beyaz renkte), ve Gülen yüz logoları taşıdıkları tespit edilmiştir.

UYUŞTURUCULAR VE SUÇ

T. Fikret SARISÖZEN

Günümüz kriminolojisinde son zamanlarda ortaya atılan söylem ve araştırmaların önemli bir bölümü, uyuşturucu kullanımı ile suç, özellikle şiddet suçları arasındaki bağda odaklanmıştır. Bu hipotezler tipik olarak uyuşturucular ile suç arasında iki yönlü bir nedensel bağlantı kurmaktadır.

1- Belirli bir uyuşturucu maddenin psikolojik etkilerinin, insanın bastırıldığı engelleri ortadan kaldırarak ya da diğer farmakolojik etkilerle şiddete yol açtığı söylenmektedir.

2- Bazı uyuşturucu maddelerin çok pahalı olmasının, tiryaki oldukları maddeleri kullanmak için yeterli parayı bulmak amacıyla uyuşturucu kullanıcılarını suç işlemeye (özellikle mülkiyet suçlarına) yöneldiği söylenmektedir. “Uyuşturucuların suç işlemeye neden olduğu” hipotezinin odak noktası, hangi etkenin öncelik taşıdığı sorusudur. Uyuşturucu ya bağımlı hale gelip daha sonra suç işleyen bireylerimi, yoksa suç kariyeri başladıktan sonra uyuşturucu kullanmaya başlamış olan suçluların mı? Bana göre: önemli araştırmalara rağmen bu ampirik sorunun cevabı henüz verilmemiş durumdadır. Bununla birlikte, yapılan incelemelerin pek çoğu uygun hapisane ve mahkûmlar arasında yapılmış olmakla ve buna bağlı olarak bir örnekleme sorunu çıkarmakla birlikte, uyuşturucu kullanımı ile suç işlemeye arasında olumlu karşılıklı ilişkiler bulunduğu ortaya konulmuştur.

Başka bir ampirik sorun genel suç oranının ne kadarını uyuşturucu kullanıcılarının işlediğini belirlemede çıkan güçlülüdür. Yapılan araştırmalar, uyuşturucu bağımlıları ilgili doğru verilere ve onların bağımlılıklarının parasal maliyetini gösteren rakamlara sahip olsak bile, eroin bağımlılarının ne kadar suç işlediğini hesaplamak hemen hemen olanaksızdır.

Kriminologlar suç oranlarında görülen dalgalanmaları, uyuşturucu piyasalarındaki ve uyuşturucu kullanımı modellerindeki değişkenlerin tarihsel olarak suç eğilimleri ile nasıl bir ilişki içinde olduğuna işaret ederek açıklamaya çalışırlar. New York emniyet müdürlüğünce yapılan bir araştırmada 1980lerin sonunda ülke çapında soygun şikâyetlerinde görülen artışların, sezgisel ve anekdot olarak daha yüksek suç oranları ile bağlantılı olduğu tahmin edilen bir uyuşturucu olan crack kokainin ortaya çıkışına bağlanabileceğini ileri sürmüşlerdir. Crack kokain New York City’de uyuşturucu sahnesine 1985 ve 1986 da soygun şikâyetlerinin fiilen dramatik ölçülerde arttığı bir zamanda çıkmıştır. Pek çok kriminolog, bu tarihsel trendlere ve basit bir karşılıklı ilişkide

çıkarsama yapmak gibi genel bir eğilime bakarak, 1980lerin sonlarında New York City’de işlenen soygun olaylarındaki artışta crack kokainin çıkışının neden olduğu sonucuna varacaktır. Oysa bu kriminologlar, New York City’de işlenen soygunlarda görülen azalmanın crack kokain bağımlılığı ve kullanımındaki dramatik bir azalmaya işaret ettiği sonucu çıkarmaya eğilimli olurdu. Bazıları da, benzer bir doğrultuda, sokak çocuklarının tercih ettiği uyuşturucu olarak eroinin tekrar öne çıkmasının ev hırsızlığı şikâyetlerinde bir artışın ifadesi olabileceğini, çünkü ev hırsızlığı oranlarının uzun süreden beri eroin kullanımının ölçüsü ile bağ kurularak açıklandığını ileri süreceklerdir. Ne yazık ki bu kriminologların iki hipotezi de New York City’de bu günkü ampirik verilerle doğrulanmamaktadır.

1984’de crack kokain patlamasından hemen önce, NYPD Manhattan Central Booking sponsorluk yaptığı ilk uyuşturucu kullanım tahmini (duf) idrar tahlili alan izleri, suçu ne olursa olsun, örnek seçilen tüm tutuklular arasında %42’lik bir kokain kullanma oranı bulunduğunu ortaya koyuyordu. 1988’de, crack kokain salgınının herhalde en yoğun olduğu zaman da, bütün tutuklular arasında kokain kullanımının üstünlüğü neredeyse iki kat artarak %83’e çıkmıştı ve crack kokain ile suç işleme arasında hipotetik bir ilişki olduğu düşüncesine inandırıcılık kazandırıyordu.

O yıllardan beri bütün tutuklular arasında kokain kullanımında bir azalma görülmesine rağmen, bu düşüş oldukça sınırlı boyutlar da kalmıştır. Şubat 1995’de tutukluları %78’i kokain testinde pozitif sonuç verirken, Mayıs 1995’de %68’i kokain testinde pozitif sonuç veriyordu. 3 ayda bir çıkarılan bu veriler pozitif kokain testlerinde tipik bir değişim çerçevesinde kalmaktadır. Üç ayda bir yapılan incelemelerde kokain testi pozitif çıkan tutukluların oranı %59 ile %83 arasında değişmiş ve 1993’den beri %63’den %78’e yükselmiştir. New York City’deki tutuklular arasında kokain kullanımı önemli ölçüde azalmadığı gibi kokain kullanımındaki azalmanın kokainin neden olduğu tahmin edilen suç ve şiddet suçu oranlarındaki muazzam azalmaya işaret edebileceği ölçüsünde kesinlikle azalmamıştır. New York City’deki soy-

gunların 107.500 vakayla 1981'de, crack kokainin çıkışından önce ve DUF ölçülerine göze crack kokain kullanımının en yoğun düzeye ulaştığı zamandan 7 yıl önce tepe noktasına ulaştığına dikkat çekilmelidir.

Eroin bağımlılığındaki hipotetik, üç ayda bir açıklanan uyuşturucu kullanım tahmini verilerinde de açıkça görülmez. 1984'de tutukluların %21'nin afyon testi pozitif çıkmış ve afyon testi pozitif çıkanlar en yüksek noktaya Haziran 1988'de %27, Ekim 1988'de %25'lere ulaşmıştır. En yeni DUF testlerine göre, Şubat ve Mayıs 1995'te tutukluların %22'si ve 20'sinin afyon testleri pozitif çıkmıştır.

Narkotik çalışmalarla ilgili verilerde, uyuşturucu kullanımının önemli ölçüde azalmadığı yönünde dolaylı bir kanıt ortaya koymaktadır. New York City'de Narkotik suçlarla ilgili toplam tutuklamalar 1984'den beri en yüksek noktasına, 1994'de % 29,9'luk artışta çıkmıştır. Uyuşturucu suçu tutuklamaları 1994'de %11,4 oranında artarken, uyuşturucu kullanmakla suçlanarak yapılan tutuklamalar %54.2 artmıştı. 12 Kasım 1995'e kadar, NYPD'deki toplam narkotik suçları tutuklamaları, 1994 dönemine kıyasla %10.14, 1993 dönemine kıyasla %39.06 oranında artmıştır. Bu artış açıkça bizim şehrin narkotik suçlar probleminin üzerine yürümeye yönelik yoğun çalışmalarımızdan ve stratejik yaklaşımımızdan kaynaklanmasına, tutuklama verileri uyuşturucu kullanımının yaygınlığı konusunda kesin bir kanıt sayılmamasına rağmen, bu sayılar uyuşturucu kullanımının hala yaygın kaldığının kesin bir göstergesidir.

Emsal TOPRAK
Polis Memuru

Sormaz ki bilsin bilse sorar;
Bilmez ki sorsun sorsa bilir.

Şeklinde formüle edilmiş bu sözü ben çok sever ve yeri geldiğinde de kullanmaktan hiç çekinmem. Bu sözün anlatmak istediğini uyuşturucu kullanma kültürü ile ilişkilendirerek anlatmaya çalışacağım.

Bu güne kadar yaptığım “Gençleri risklerden ve madde bağımlılığından koruma” konulu eğitimlerdeki gözlemlerime göre; bilhassa öğrencilerimiz başta olmak üzere öğrenci velilerimiz “madde bağımlılığı” konusunda ya hiç bir şey ya da çok az şey biliyorlar. Bize has bir özellik olan “sorunla yüz yüze gelene kadar önlem almama ya da çözümü erteleme” anlayışı ve davranışı madde bağımlılığı konusunda da geçerli.

Sanılıyor ki; madde bağımlılığı ancak metropol şehirlerde, üniversite kampüslerinde, milyonların yaşadığı kalabalık yerlerde olan bir tehlike, madde bağımlıları bahsini ettiğim bu gibi yerlerde bulunuyor, taşrada ya da küçük illerimizde ve yerleşim alanlarında mevcut değil şeklinde çok yanlış bir kanı mevcut. Yine bu kanaate göre de gençlere yönelik olarak düzenlenen “Madde bağımlılığı” konulu eğitimler de zaman kaybından başka bir şey değil!

Ben bu yanlış inancı ortadan kaldırmak için, zaman zaman medyaya yansıyan örneklerden yola çıkarak, ceza evlerine bile uyuşturucu sokulmaya çalışıldığını, madde bağımlılığı ile mücadele eden tedavi merkezlerine bile uyuşturucu maddelerin girebildiğini ve hatta tedavi olmak için oralara gelmiş insanların bu tür mekânlarda bile uyuşturucu kullandığını, madde kullanım yaşının gittikçe düştüğünü, bu nedenle uyuşturucu madde kullanımının yeri ve zamanının olamayacağını her yerde her zaman bulunabileceğini anlatarak, doğru yaklaşım ve davranışın uyuşturucu maddelerin zararları ve tuzakların nasıl kurulduğu konularında insan-

ların bilinç düzeyinin yükseltilmesi gerektiğini anlatmaya çalışıyorum. Bana sorulan sorulardan en çoğunun “bir kereden bir şey olur mu” sorusu olduğunu söylediğim de, emim sizlerde toplumumuzun madde bağımlılığı konusunda bilinç düzeylerinin düşük olduğuna kanaat getireceksiniz.

Hâlbuki “ilk kullanım kendinden sonrakilerin başlangıcıdır” her şeyin bir ilki vardır. Birçok madde bağımlısı “bir kere kullanmaktan bir şey olmaz” diyerek madde bağımlısı olmuştur. Bu gerçeklerden hareketle, madde bağımlılığı tuzaklarından korunmada temel yaklaşım bu tür maddeleri bir sefer dahi kullanmamak olmalıdır. Ayrıca bazı uyuşturucu maddelerin 1 ila 3 kere kullanımının bağımlılık oluşturduğu bilinmektedir, bu doğrultuda düşündüğümüzde, “bir kereden bir şey olur mu” sorusundaki saflığın ve cehaletin seviyesi aşıkaraneye ortaya çıkmaktadır.

Bir insan düşünün, yazdığı kitapların muhtevası ve sayısı göz önüne alındığında, yeme içme vb. gibi biyolojik ve sosyolojik diğer ihtiyaçlarını giderebilmek ve hayatını idame ettirebilmek için ihtiyacı olan süre çıkıldığında, yaşamış olduğu tüm zamanını okumak ve yazmaya ayırdığı bilinmesine rağmen diyor ki; “Bilmediklerimi ayaklarımın altına koysam, başım göğe değdi” Kim söylüyor bunu? Hayatını okuma ve yazmaya vakfetmiş bir insan.

Konu madde bağımlılığı olduğunda; bu tür maddelerin zararlarını, bağımlılık oluştuktan sonra, bireyin, ailenin, toplumun ve hatta bütün bir milletin hayatında nasıl derin yaralar açacağını, tedavi amaçlı yapılan harcamaların devasa boyutlarını, bağımlılık illetinin insanları, hırsızlık, gasp, cinayet, fuhuş ve terör bataklığına nasıl çektiğini, insanları bu bataklıklara götüren trenin lokomotifinin de “bir sefer kullanmak” olduğunu biliyor muyuz? Tuzaklardan nasıl korunulur öğrenmeye çalışıyor muyuz?

Eleştirilemez belki “bilmemek” ama “bilmediğini de bilmemek” ve buna rağmen “okuyarak, sorarak öğrenmek yerine” biliyor gibi görünmek elbette ki eleştiriye ayıplamaya çok müsaittir.

Mukaddes kitabımızda “Hiç bilenle, bilmeyen bir olur mu” diye buyuruyor Yüce Yaratıcı. Tehlikeye karşı önlem

almak, tuzaklardan korunmak, bataklığa düşmemek vb. bütün muhtemel olaylara karşı önlem almak ancak bilmekle olur. Nasıl korunacağını ve ne tür bir tedbir alacağını bilmeyen insanın kendisini yukarıda bahsettiğim menfiliklerden koruyamayacağı katidir.

Okumayan ya da çok az okuyan insanlar olmamız hasebiyle, toplumumuzun “madde bağımlılığı” tuzaklarına karşı bilinç düzeylerini artırmanın en kestirme yolunun, onlara bağımlılığın ne olduğunu biyolojik, psikolojik ve sosyolojik boyutlarıyla her şart ve ortamda anlatmak olduğu çok açıktır. Bu da ancak eğitimle olur inancındayım, bu nedenle madde bağımlılığını önleme amaçlı olarak yürütülmekte olan TADOC kaynaklı “Talep Azaltımı Projesinin” ve bu proje dahilinde çalışan eğitimcilerin ifa ettikleri görevin önemi ve vazgeçilemezliği yadsınamaz bir gerçektir.

MEVLANA VE KURT - KUZU HİKAYESİ!!!

“Kurdun kuzuyu yemek istemesinde şaşacak bir yan yoktur, asıl şaşacak husus, kuzunun kendini kurda yedirmek istemesidir!”

Mevlana’ dan alıntılanan yukarıdaki söz üzerinden madde bağımlılığı ve kurulan tuzaklara ilişkin bir fikir teatisi yapmak istiyorum.

Kurt için en iyi tercih, kuzu gibi zayıf, güçsüz, çabuk elde edilebilir ve yakalanması kolay ve lezzetli (verimli) bir kaynak olacaktır. Bu kaynaktan beslenerek yaşamını daha kolay ve güçlü olarak idame ettirebilecektir. Bu gerçek kurdun yaşam mücadelesinde O’ na yüklenmiş tabi sistematüğün kodlarının gereğidir. Bu nedenle kurt kendine nazaran çok güçsüz ve çabuk elde edebileceği kuzuyu çok rahatlıkla yakalayarak bir besin kaynağına dönüştürecektir.

Kurdun kuzuyu yemek için çeşitli entrika ve kurnazlıklar sergilemesi doğaldır çünkü kurt yırtıcı ve saldırgan bir hayvandır. Ancak kuzunun kendini kurda yedirmek için amiyane tabirle “tıpış tıpış” O’ nun ayağına gitmesi pek normal karşılanacak bir durum değildir. Pekiyi Bu anormalliğın nedeni ya da nedenleri neler olabilir?

Kurtkuzu hikâyesini, bir örnekleme olarak ele alıp bunu “madde tacirisaf bir genç ikilisine” uyarlayarak ve teşbih sanatını da kullanarak değerlendirmeye tabi tuttuğumuzda;

Kuzu profilinde anlatmaya çalıştığımız genç insanın Kurt postuna bürünmüş madde tacirinin ayağına tıptıptış gitmesinin nedenlerini sorguladığımızda ya da bu genç insanın sosyolojik ve psikolojik açılardan taşıdığı değerleri göz önüne alarak bir tespit yaptığımızda, madde tacirlerinin kurdukları tuzaklara genç ya da genç insanların daha kolay düşmesine neden olan etkenlerin neler olabileceğine baktığımızda;

Bilgisizlik, eğitimsizlik, sahipsizlik, cehalet, sorgusuz güvenme vb. gibi birçok sebep sayılabilir.

Şu durumda kurdun fitratını (kuzuyu yeme içgüdüsünü) değiştirmek ya da yok etmek ya mümkün değil ya da çok zordur, bu nedenle kolay olanı yapmaya yönelerek tehlike bertaraf edilebilir.

Kolay olan ebetteki kuzunun, kurdun ayağına gitmesini engellemektir. Gittiğinde neler olacağını O’ na öğretmek yani O’ nu bu cehaletinden, bilgisizliğinden arındırmaktır. Bu da ancak uygun yöntem ve metotlarla, kurdun ve bin bir kurnazlıkla uyguladığı tuzak metotların nasıl ölümcül tehlike arz ettiğini anlatmakla olur. (beden dili de bir anlatım yöntemidir)

Mevlana’ ya ait olan bu sözü, günümüzün ölümcül tuzakları ve çağın vebası olarak adlandırılan uyuşturucu madde tehlikesine teşmil ettiğimizde (uyarladığımızda) kurt, her an tetikte bekleyen bir madde tacirine, kuzu ise kandırılmaya hazır suçsuz günahsız bir genç insana müstenid olabilir. Madde taciri için amaç elbette ki yeni bir para kaynağı oluşturmaktır bu nedenle her yol mubahtır yani avlanırken kullandığı silahın nitelik ve niceliğinin ne olduğu hiç önemli değildir önemli olan kullandığı silahın O’ nu amacına ulaştırmasıdır.

Bu silah kimi zaman muhatabının zaafından faydalanma, kimi zaman maddeyi bedava verme, kimi zaman sanal rekamla hedef belirlediği kişiyi kandırma vb. gibi yöntemlerdir. Mesela şişman bir bayana, “al seni bu haplar zayıflatır”

diyerek bağımlılık yapıcı bir maddeyi vermek hedef kişinin “zaaf”ından faydalanarak O’ nun tuzağa nasıl düşürüleceğini anlatan basit bir örnektir.

Madde tacirlerinin, madde bağımlısının, kötü niyetli insanların veya finans kaynağı madde ticareti olan örgütlerin tuzaklarına düşmemek için, bilhassa hedef kitle olan gençlerimizin bu tuzaklara karşı bilinç düzeylerinin artırılarak geliştirilmesi ertelenemeyecek oranda öneme haizdir.

Bu gerçeğin farkında olan herkesin aynı oranda sorumluluğunun da farkında olması gerekmektedir.

Sorumluluğunun farkında olan ve “bir kişiyi kurtarmak, bütün insanlığı kurtarmak gibidir, bir kişiyi öldürmek ise bütün insanlığı öldürmek gibidir” düsturunu benimseyerek, bir kişi diye tarif ettiğimiz, herhangi birini yukarıda bahsi edilen tuzaklara düşmekten alıkoyan kişi aslında bütün bir insanlığı kurtarmış gibi bir eylem ve aktivite ortaya koymaktadır.

Bunu yapan ya da yapanlara ne mutlu...

Dram aynı, mağdurlar farklı

Ne yazık ki uyuşturucu madde suiistimali her gün bir ocakta canlar yakmaya tüm hızıyla devam ediyor. Gazeteler bile bu sıradanlaşan olayları okuyucuya yazarken kibrit kutusu büyüklüğünde sunuyorlar. Gittikçe kanıksallaşan uyuşturucu kültürü yok edilmedikçe daha çok ailenin başı ağrıyacaktır.

Dramlar aynı, fakat mağdurlar farklı. İki acı olaydan bahsetmek istiyorum. Geçtiğimiz günlerde çalışmakta olduğum Adliye binasına gelen çaresiz bir vatandaş ne acıdır ki kardeşini şikâyet gelmişti. Şikâyetin konusu madde bağımlısı kardeşinin hayatı kendilerine zehir ettiğiydi. Kardeşinin esrar içip hem kendi vücuduna eziyet ettiğini, hem de kendilerine maddi ve manevi zulüm uyguladığını vurguluyordu.

İki gözü iki çeşme ağlayarak anlattığı bu olay karşısında etkilenmemek için taş kalpli olmak gerekiyordu. Hatta yürek parçalayıcı cinstendi. Kardeşinin tedavi etmek istediğini, fakat imkânlarının olmadığını belirtiyordu. Bağımlı kardeşi-

nin henüz genç yaşta olduğunu ve içinden çıkılmaz bir hal alan bu illet karşısında dayanacak güçlerinin kalmadığını feryat eden bu insan kardeşinin son dönemde intihara meyilli olduğunu da ekliyordu. Anlattıklarına bakılırsa aslında parçalanmış bir aile öyküsüydü bu.

Anne ve babanın boşanmasında sonra ortada kalan kardeşlerin aile büyüklerinden yeterli ilgi ve sevgi görmediğini de ekliyor.

Sözünü ettiğim ikinci olay ise: uyuşturucu iletisi ne yazık ki can almaya devam ediyor. Bursa'da aldıkları esrarı paylaşma konusunda tartışan iki gençten biri hayatını bu uğurda pisi pisine kaybediyor. Bir süre önce askerden geldiği öğrenilen R. Y tedavi gördüğü Bursa Devlet Hastanesi Psikiyatri Servisi'nden çay molasını fırsat bilerek kaçıyor. Bir parkta arkadaşı N.I ile buluşan R, esrar maddesi yüzünden arkadaşıyla tartışmaya başlıyor. "Neden daha fazla esrar almadın, senin otun benimkinden fazla mı?" dediği öne sürülen R, belinden çıkardığı bıçakla N. I'ı kalbinden yaralıyor.

Zanlı, olay yerinden kaçarken, bir oto tamircisinde çalıştığı öğrenilen I, kanlar içerisinde kalıyor Olay yerine gelen 112 Acil Servis ambulansı görevlileri, I'ın hayatını kaybettiğini belirliyor. Olay yerine gelen çok sayıda polis ekibi çevrede zanlıyı yakalamak için çalışma başlatıyor. Bursa Emniyet Müdürlüğü Asayiş Şubesi ekipleri, zanlıyı suç aleti bıçakla birlikte yolda yürürken yakalıyor.

Ailesi, son olarak tedavi görmesi için R. Y.ı Bursa Devlet Hastanesi'ne yatırıyor. Tedavi gördüğü hastaneden akrabaları tarafından alınarak yakınlarına bayram ziyaretine gittiği öğrenilen R. Y 'ın, hastaneye teslim edildikten sonra çay molasından istifade edip kaçarak N. I'la buluştuğu belirleniyor. Nereden bakarsanız bakın, ateş düştüğü yeri yakıyor. Uyuşturucu suiistimaline geniş bir açıdan bakıldığı vakit, terör örgütlerinin de bu işte olduğunu fark edersiniz.

Çünkü terörün finans kaynağı olarak karşımıza çıkan uyuşturucu, toplumu tehdit etmeye devam ediyor. Aileler, sivil toplum kuruluşları, okul aile birlikleri ve medyaya bu

alandanda çok büyük işler düşüyor. Başta eğitim ve bilinçlendirme olmak üzere, çocuklara ve gençlere bu illeti anlatmak zorundayız.

Zorundayız diyorum.çünkü 9 yaşına düşen bağımlılık illetine vereceğimiz canlar olmamalı.Uyuşturucu kültürü şehir, kasaba demeden hızla yayılmakta.çocuklarımızın ve gençlerimizin ruh ve beden sağlığını korumak adına daha duyarlı ve dikkatli olmak durumundayız.

Her şeyi devletten beklemeden üzerimize düşen sorumlulukları yerine getirmek te bir erdemdir.

NE DEDİLER

Vatan gazetesinin usta kalemi Mustafa Mutlu İsa, Altun'un yazdığı Bir kereden çok şey olur" adlı kitabı köşesine taşıdı işte o yazı...

Her evde bulunması gereken bir klavuz!

Geçtiğimiz hafta, ismimi kullanarak ihbarda bulunan bir sahtekârın foyasını meydana çıkarmak için yolum Bakırköy Adliyesi'ne düştü.

"Vatandaş kapısındaki bir polis memuru beni tanıdı ve okursam çok mutlu olacağını söyleyerek elime bir kitap tutuşturdu.

Evet; bu kitabın yazarı İsa Altun bir polis memuru... Uzun yıllar Antalya Emniyeti'nde çalışmış... Birkaç yıl önce, özür-lü çocuğunun tedavisi için tayinini isteyip Bakırköy İlçe Em-niyet Müdürlüğü'ne gelmiş...

İsa'nın kitabını dört saatte okudum.

1994 yılında Gaziantep Emniyet Müdürlüğü Narkotik Şubesi'nde görev yaparken, eroin bağımlısı bir gençle tanışır.

Mehmet isimli o genç İsa Altun'a aynen şunları söyler:

"İsa Abi, bir şeyler yapmalı... Bu gençleri zararlı alışkan-lığa iten sebeplerden korumalı... Ben düştüm, başkaları düş-mesin... Ben yandım, diğer gençler yanmasın..."

Bir gün İsa'nın çalıştığı şubeye bir haber gelir:

Bir parkta ağzından köpük gelen bir şahsın yerde can-sız halde yattığı bildirilmektedir... İsa da ekiple birlikte hemen olay yerine gider... Bir bakar ki; yerde yatan genç, Mehmet'tir...

İşte, İsa Altun'un hayatı o günden sonra değişir ve hangi birime atanırsa atansın kendisini uyuşturucu ile mücadeleyle adar.

1997'den bu yana çocukları uyuşturucudan korumak için yüzlerce okulda sergi açar, konferans verir. Bu çalışmaları nedeniyle de 2000'de "Yılın Polisi" seçilir.

İşte bu kitap, İsa Altun'un gerçek öykülerden oluşan anlatılarından ve uyuşturucuyla mücadele için alınması gereken önerilerinden oluşuyor...

Sözüm tüm annelere, babalara:

Sakın, "Aman canım, bizim uyuşturucuyla ne işimiz olur" demeyin ve son derece amatörce hazırlanmış, hoş görülmesi gereken ufak tefek yazım yanlışları olan bu kitabı hem kendiniz okuyun, hem de çocuklarınıza mutlaka okutun.

Neden bu kadar ısrarcı olduğumu, okuduktan sonra anlatacağınız...

EKŞİ SÖZLÜK

21.09.2012

Sıradışı hayatlar programını izlerken tesadüfen karşıma çıktı.

Uyuşturucu illetini anlatan bir kitap. daha doğrusu uyuşturucu maddeleri bir kere kullansan bile sana nasıl zarar verdiğini, devamının geleceğini ve hayatını mahvedeceğini anlatan bir kitap.

Eğer etrafınızda uyuşturucu kullananlar varsa bu kitabı bir şekilde edinin. önce siz okuyun, sonra o kişiye hediye edin. belki bir kişinin hayatı daha kurtulur.

Altı üstü bir kitap demeyin. bilgisizlik, cahillik ve boşluk bu illetin sebebi.

"Bu kitap, İsa Altun'un gerçek öykülerden oluşan anlatılarından ve uyuşturucuyla mücadele için alınması gereken önerilerinden oluşuyor...

“Bu ülkenin kulüplerine ne oldu?” diye düşünürken polis memuru İsa

Altun elime kendisinin kaleme aldığı uyuşturucu ile ilgili, “Bir

kereden çok şey çıkar” isimli kitabını sıkıştırıyor. Ama ne kitap! Bir solukta okuyorum, aklım daha da karışıyor.’

MEHMET ALİ BİRAND

KANAL D HABER ANCHORMEN

GAZETECİ YAZAR

03.12.2012

Lütfen bu kitabı bulun ve okuyun. Ailelere, eğitimcilere, gençlere ve ergenlere yol gösteren bir pusula niteliğindeki eser için Polis İsa Altun’u kutluyorum. Polis İsa gibi duyarlı ve sorumluluk hissi taşıyan Polislere ihtiyacımız var. Ellerine sağlık İsa.

SELVER GÖZÜAÇIK

TRT İSTANBUL HABER MÜDÜRÜ

Hayatımızın en değerli parçası çocuklarımızı sokakta bekleyen bazı tehlikeler var. 22 yıllık başarılı Polis Memuru İsa Altun, yazdığı kitapla hem sosyal sorumluluk örneği gösterdi, hem de ailelere yol haritası gösteriyor. Kitap içinde çok ciddi araştırmalar yapmış. Bu kitabı okumakta fayda var.

Dün Bakırköy Adliyesi'ne gittim. Kapıdan girişte Polisler arama yapıyorlardı ama bir Polisin önünde de sıra sıra dizilmiş kitaplar vardı. Kitabın adı da 'Bir kereden çok şey olur'. Beni görünce ' Bir tane de sana vermek istiyorum abi' dedi, imzaladı, aldım. Yazarı İsa Altun Polis memuru ve uzun yıllar Narkotik'te çalışmış. Madde bağımlısı bir gencin, kollarında ölürken kendisinden istediği ve söz verdiği uyuşturucuyla mücadele için uğraşmış, kitap çıkartmış. Ellerine sağlık Polis İsa. Kitapla kalma. TV'lere çık anlat, gazete köşelerinde anlat. Uyar. 'Bir kereden çok şey olmaz' diyenlere inat. 'Bir kereden çok şey olur' demeye devam et.

INCİTY DERGİSİ

ARALIK 2010 SAYI: 35

Bu kitap ibret dolu. 1997 yılından bu yana kişisel olarak madde bağımlılığı ile savaşıyor Altun, madde zararlarına karşı okullarda madde bağımlılığı ile ilgili olarak sergiler açıyor. Yazdığı yazılarla ve hazırladığı web sitesi gençleri ve aileleri uyarıyor. Yıllar önce madde bağımlısı bir gencin ölmeden önce kendisine ' uyuşturucudan dolayı yüzlerce genç ölüyor, ne olur siz de bir şeyler yapın' sözünü vasiyet kabul ederek uyuşturucu madde zararları hakkında ' KOD ADI BEYAZ ÖLÜM' isimli bir kitap kaleme aldı.

Sevgili gençler;

Antalya'da uzun süre görev yaptıktan sonra İstanbul'a tayin olan polis arkadaşımız İsa Altun,

Gün Haber'de köşe yazıyor. Size onun yazılarını okumanızı öneririm. Uyuşturucu belasına karşı gençlerimizi nasıl korumamız gerektiğini anlatıyor her yazısında.

Annelere babalara çok görev düşüyor bu konuda... Antalya, eğlencenin bol olduğu bir kent... Her milletten milyonlarca insan geliyor gidiyor. Uyuşturucu tacirleri için bulunmaz bir fırsat...

Onun için önce bizim kendi çocuklarımızdan başlamak üzere arkadaşlarının da davranışlarını, eğilimlerini kontrol etmemiz gerekiyor.

Polise sadece asayiş konusunda değil, bu konularda da destek vermek lazım.

(Nesrin MATER 6 Mart 2012 tarihli yazısı... www.gunhaber.com.tr)

NEJLA ORMANLI

İSTANBUL BAROSU AVUKATI

27.11.2012

Kitabı bitirdiğimde tek kelime ile sarsılmıştım. Uyuşturucu madde bağımlılarının yaşadıkları sıkıntıları elbette 33 yıllık mesleğimin gereği biliyordum. Ama kitabı okuyunca bildiğimi değil, sadece bildiğimi sandığımı gördüm. Uyuşturucu belasının sadece ülkemiz gençliği için değil, tüm dünya gençliği için nasıl yok edici canavar olduğunu, onları adım adım yok olmaya götürdüğünü, en yalın ve en yaşanmışlık olayları ile anlatıyordu. Hiç bir zorunluluğu yokken, 17 yıl içinde yaptığı fedakârca çalışmaları, böylesine ayrıntılı bir çalışma yapıp bu kitabı yazan, hiçbir çıkarı olmayan Polis memuru İsa Altun'u kutluyorum.

Bir polis memurundan acı gerçekler:

‘Bir kereden bir şey olmaz’

Evet, hepimiz bu kelimeyi bir yerlerden mutlaka duymuşsunuzdur. Sigara, içki, bağımlılık yapan hap ve benzeri maddeleri kullananlarda böyle diyerek başlamamış mıydı bir zamanlar..

‘BİR KEREDEN ÇOK ŞEY OLUR’ Bir kitabın ismi. Bu kitabın yazarı İsa Altun bir polis memuru... Uzun yıllar Emniyeti’nde çalışmış. Bir gerçekle yüzleşmiş ve sonra çalışmalarını bir kitapta toparlayıp kendi imkânlarıyla bu kitabı çıkarmış. Çok ta iyi yapmış.

Çünkü günümüzde özellikle bağımlılık yapan madde kullanım yaşı her geçen gün düşmeye ve çoğalmaya devam ediyor...

Bu kitap birçok genci, bu batağa düşmekten kurtarır diye düşünüyorum. Her evde bulunması gereken bir eser. Kitabın içinde yaşanmış gerçekler var.

Duyarlı olmalı...

Bir şeyler yapmalı...

Polis memuru İsa Altun’da bir şeyleri hatta çok şeyler yapmış.

*Uzman Narkotik Polisinin çarpıcı tespitleri...

*“Benim evladıma bir şey olmaz” demeyin.

*Arkadaş Kurbanı gençlerin ibret veren öyküleri.

*Çocukları, gençleri tuzağa düşürmek için uygulanan yöntemler.

*Uzun yıllar süren araştırma ve inceleme sonucu ortaya çıkan çarpıcı gerçekler.

Ve bu kitap bir bağımlının vasiyeti üzerine yazılmış. Kitapta geçen konulardan bir kısmını sizlerle paylaşıyorum.

Polis memuru İsa Altun, 1994 yılında Gaziantep Emniyet Müdürlüğü Narkotik Şubesi’nde görev yaparken, eroin bağımlısı bir gençle tanışır.

Mehmet isimli o genç, İsa Altun’a aynen şunları söyler:

“İsa Abi, bir şeyler yapmalı... Bu gençleri zararlı alışkan-

lığa iten sebeplerden korumalı... Ben düştüm, başkaları düşmesin... Ben yandım, diğer gençler yanmasın...”

Bir gün İsa'nın çalıştığı şubeye bir haber gelir:

Bir parkta, ağzından köpük gelen bir şahsın yerde cansız halde yattığı bildirilmektedir... İsa da ekiple birlikte hemen olay yerine gider... Bir bakar ki; yerde yatan genç, Mehmet'tir... İşte, İsa Altun'un hayatı o günden sonra değişir ve hangi birime atanırsa atansın kendisini uyuşturucu ile mücadeleye adar.

1997'den bu yana çocukları uyuşturucudan korumak için yüzlerce okulda sergi açar, konferans verir. Bu çalışmalarını nedeniyle de 2000'de "Yılın Polisi" seçilir.

Yaşanan ve her gün geleceğimizi bekleyen bu felaketten korumak için mutlaka bu kitabı okuyun. Uyuşturucu tacirlerinin, bırakın liseleri ve üniversiteleri, artık ortaokul ve ilkokullara kadar uzandığını sakın unutmayın.

Uyuşturucu hakkında bende çok haber ve araştırma yazılar yazdım. Birçok gencimizi bu zehirden kaybettik. Bazılarını ise, çok zor bir süreç sonunda zor kurtarabildik. Özellikle okul önlerinde, oyun salonlarında çocuk yaşta gençlerimizi hedef alan zehir tacirlerinden kurtarmak için Polis Memuru İsa Altun'un yazdığı kitap büyük bir anlam taşıyor..

Gençlere verdiği önem, gönül ve uzattığı yardım eli için teşekkürler POLİS ALTUN...

METİN UCA

SUNUCU- YAZAR

01.02.2012

Kitap çok çarpıcı. İsa Altun ömrünü uyuşturucu ile savaşmış bir Polis. 'Bir kereden çok şey olur' anne ve babalar için.

Polisimizin vizyonu...

Polisimizin gülen ve güldüren ismi...

Onu İstanbul'a gönderirken üzölmüşüük...

Ama... O her zaman bizlere ulaşmasını bildi ve ulaşmaya da devam ediyor...

Gelelim meselemize: Meselemiz "suç"

Etrafımızda bir suç modeli varsa! Aile... Okul... Polis...

Üçgeni içerisindeki uyumsuzluk ve duyarsızlık nedeniyle bu suç kendine göre şekillenmiştir...

Bu üçgen ekseninde şekillenen suç ve suçlar olgunlaşmadan, yayılmadan, taraflar birbirini anlar suçluyu yargılamadan suçun oluşum nedenlerini masaya yatırılırsa çözümde güvenli ve kalıcı olur...

Suçludan rol çalmak değil de, suçlunun yerine bir an kendimizi koyarak onun mantalitesini anlamak onun gibi bakmak onu suça iten etkenleri yakalamak ve sonuç almak için bilinçli, birikimli, kudretli ve şefkatli bireyler olmak gerekir...

İleri demokrasilerde kanunları değiştirmekle değil, kafaları değiştirmekle güzeli, doğruyu, huzuru yakalaya biliyorlar...

Polisimize, vatandaş gözlüğüyle baktığımızda ülkemizin de ileri demokrasi sürecinin içerisinde girdiğimizi görüyoruz...

Dünü unutmadık! Birlikte birçok olumsuzlukları yaşadık!

Ama şimdi Polis farklılaştı...

Dünün polisiyle bu günün polisi arasında fark netleşti...

Artık! Polis öfkesine yenik düşmüyor... Çünkü polis sosyal!

Polis suçlu karşısında ikilem yaşamıyor... Çünkü polis güçlü!

Polis suç karşısında ne yapacağım diye düşünmüyor... Çünkü polis kararlı!

Polis silahını değil bilgisini kullanmıyor... Çünkü polis eğitilmiş!

Ve de polis

Suçlunun hep karşısında gözüke de suçu ortadan kaldırmak adına bazen suçlunun yanında da olabiliyor...

Bu güzel örnekleri kendi bünyesinde taşıyan polis memuru İsa Altun daha fazlasını yaparak emniyetin göz bebeği olmuştur...

Bir madde bağımlısı gencin vasiyeti üzerine yazdığı: "Bir Kereden Çok Şey Olur"

Kitabını okurlarıyla buluşturarak polisimiz deki değişim ve gelişim sürecinin aktörlerinden olmuştur...

Ulusal medya aracılığıyla da herkesi bilgilendiren İsa Altun: "Tinerin tiksindirici bir koku yaymasını sağlarsak ve bu şekilde üretirsek tamamıyla caydırıcı olur" demesi ve bu alanda da çalışmalar yapması polisimizin her konuda donanımlı olduğunu göstermektedir...

Teşekkürler arkadaşım...

Antalya Emniyet'inde iken tanıştım İsa Altun ile ..

Aşağıda küçük bir bölümÜnÜ vereceğim "madde bağımlılığı" ile ilgili yazımdan sonra çok daha sıkı görÜştük..

Özellikle gençlerimizin içine çekilmeye çalışıldığı bu uyuşturucu belası konusunda epeyce fikir alışverişi yaptık ..

Geçtiğimiz aylarda ..

Özürlü çocuğunun tedavisi nedeniyle İstanbul'a tayinini istedi ve gitti Ben dahil, bu ayrılığa üzülen çok oldu, biliyorum ..

İnsancıl, samimi, yardımsever ve daima güler yüzlÜ biridir İsa .. İşini hep gerektiği gibi yapar..

Bununla yetinmez, insanlara, özellikle gençlere faydalı olabilecek çalışmalarda bulunur.. İşte "Kod adı beyaz ölüm" isimli kitabın yazılma sebebi de budur..

Gençler bunu bir "başucu kitabı" haline getirmelidir..

ÇÜnkü, uyuşturucudan kurtuluş yoktur..

Nitekim, Haşın dozUdan ölen bir gencin, "uyuşturucudan dolayı yüzlerce genç ölüyor, ne olur siz de bir şeyler yapın" feryadından etkilenmiştir İsa ..

Yıllar önce ..

Lise öğrencisi genç bir kızımızla konuşuyordum .. Gazetede okuduğu bir haberle alayedyordu ..

Haberde, Türkiye'deki gençliğin yüzde SO'ye yakınının "madde bağımlısı" olduğu vurgulanıyormuş ..

"Bu adamların hiçbir şeyden haberi yok, ne yüzde SO'si, en az yüzde 8S'i madde bağımlısı" demişti ..

Sözleri dikkatimi çekmişti ..

Biraz daha konuşturmaya çalışmıştım Anlattıkları inanılmazdı..

"Benim okul dahil, Antalya'daki öğrenciler arasında madde kullanımı çok yaygın .. Hatta, okul tuvaletlerinde bile esrar içiliyor..

Haplar elden ele dolaşıyor..

Birçoğundan bazı öğretmenlerin de haberi var..

Yetkililer iyi bir araştırma ve soruşturma yapsa, her şey ortaya çıkar.."

Dehşetle dinlemiş ve yazmıştım .. Oysa ..

Durum çok daha vahim ..

Uyuşturucu tacirlerinin, bırakın liseleri ve Üniversiteleri, artık ortaokul ve ilkokullara kadar uzandığını hepimiz biliyoruz ..

Okul önlerinde alınan “güvenlik önlemleri” ile bu işin önüne geçilemeyeceğini de yine bu genç kızımız açık bir şekilde ifade etmişti ..

Çünkü, faaliyet okulun dışından daha çok içinde yapılıyor imiş .. İşte bu nedenle ..

İsa'nın yazdığı kitap büyük bir anlam taşıyor..

İsa'nın kitabını okumayı çok istiyorum .. Çoğu malzeme Antalya'dan ..

Ama ..

Sorun genel, hatta evrensel..

Anne ve babalara tavsiyem, bu kitabı çocuklarına mutlaka okutmalarıdır.. Hatta önce kendileri okurlarsa çok daha iyi olur..

Ellerine sağlık sevgili İsa Altun .. Çok önemli bir iş başardığın için ..

Siyasetçilerin bile arka plana attığı gençlere elini uzattığın için .. Hala bu gençlere değer verdiğin için ..

Ellerine, beynine sağlık ..

İNSAN HAKLARINA, ÇOCUKLARA VE DÜNYA BARIŞINA KATKI'NIN ESERİ

Dünya İnsan Hakları kavramını mum ışığında arar iken, üstelik ülkemiz bu konuda şaibe altında iken, ULUSLAR ARASI TOPY ödülü alan çok değerli dostum ' un "İnsan haklarına çocuklara ve dünya barışına katkı" ödülü alması hem bizi sevindirdi, hem de gururlandırdı...

İsa Altun bir polis memuru... Batı ülkelerince insan hakları ihlali işleniyor diye suçlanan bir polis memuru ve bu dalda BİRİNCİLİK ÖDÜLÜ alıyor... İsa Altun gerçekten bu ödülü hak eden bir insan.

JUNIOR CHAMBER INTERNATIONAL TOPY' un THE OUTSTANDING YOUNG PERSONS OF THE WOLD ödülünden çok, sayın kalbimizde yer almıştır. O zaten kalbimizde ödüllü.

Diğer yandan dünya gençliğinin yaşamsal tehdidi uyuşturucu ile mücadeledeki görüş, önerileri ve çalışmaları da taktirle karşılanmakta.

Uluslar arası bir kuruluşun bu ödülü, bizleri özellikle Türk toplumu ve yöneticilerine bir mesaj veriyor.

Batı ülkeleri Türkiye' yi uyuşturucunun bir transit geçiş noktası olarak tanıyor.. Uyuşturucu ile ilgili her deglerasyonda bu teyit edilmekte.. Türkiye' nin de bu konuya bir terör mücadelesi kadar önem vermesi gerekiyor ve ' un da bu ödülü alması bu ortamda isabetli yaklaşımıdır.

Hem insan hakları, hem de uyuşturucu ile ilgili çalışmaların bir simgesidir.

Bu çalışmalar, eğitim, toplum psikolojisi, kültürel etkileşim alanları, siyasi tavırlar ve polisiye tedbirlerle kaynaştırdığımızda ortaya kesin bir sonuç çıkar..

O SONUÇTA DÜNYA BARIŞINA BİR KATKIDIR..

Çünkü uyuşturucu ile mücadele bir insan hakkıdır. Genç yaştaki insanların korunmasıdır. Uyuşturucudan elde edilen gelir, yine gençleri yok etmeye yönelik bir davranış olduğu için bu çizgi teröre kadar uzanıyor.

Terör gençliği gençliğe vurduruyor. İnsanları kamplara bölüyor. Sosyal, siyasi, etnik, dinsel çatışmalara yol açıyor.

Siyasetçinin çıkardığı yasalar, etkin eğitim programı ve polisiye tedbirlerin alınması gerekliliğini anlatmaya çalışan TOPY kuruluşu bu oluşumların hepsini de ' da birleştirmiştir.

Genç, dinamik, eğitilmiş, insancıl insan hakları savunucusu, uyuşturucu ile bilimsel mücadele vermeye çalışan bir arkadaşımız.

Ve insan hakları ihlali ile suçlanan bir emniyet örgütünde ' ların giderek çoğalması, iyi bir Türkiye için Türkiye' nin kültürel yapısına yakışır yöneticisi ve çalışan insanların yetiştirilmesi için bu ÖDÜL hepimize umut vermiştir.

Türkiye' nin barışçıl yapısını dünyaya tanıtacağı için dostumu kutlar, nice ' ların çoğalması ümidiyle...

Necmettin Özpolat 2/ Ekim / 2011

Muhterem kardeşim: İsa Altun

VATAN KADAR AZİZ, BAYRAK KADAR GÜZEL, YAŞAMAK KADAR TATLI Polis Kardeşim. MALATYADAN SEVGİLER SAYGILAR VE CANDAN YÜREKTEN BAKI SELAMLAR.

Mektubuma başlamadan evvel sonsuz sevgi ve selamlarımı ileterek, işlerinizde üstün başarılar temenni ederek her şeyin daima gönüllerinizce olmasını tüm kalbimle arzulayarak tüm mutlu günler ve gelecek olan GÜZİDE SENELER istek ve dileklerinizin de anahtarı olmasını yürekten isteyerek, mutlu ve şen aile ocağınızda ömür boyu saadetler dileyerek, emekli bir demir yolcu kardeşiniz olarak bu başarılarınızdan dolayı da siz muhterem kardeşimin de gözlerinden öperek, sizi ve sizleri de Yüce olan BÜYÜK RABBİM' e emanet ederek Türkiye de yaşayan tüm insanlara büyük hizmet ederek

böyle güzide bir kitabı yazmanızdan dolayı size ve şahsınıza ne kadar teşekkür etsem inanın ki yinede azdır, bu manevi hizmetlerinizin mükafatını da ahret aleminizde yüce olan RABBİM' de inanın ki sizleri de mükafatsız bırakmayacaktır. Sen bataklıklara saplanan gençlere ilaç ve merhem olarak bu güzelim gençleri de karanlıktan kurtarmaya gayret etmeniz inanın ki gurur ve onur vericidir.

Bende bir polis babasıyım 3 tane erkek çocuğum var AL-LAH' a çok şükür ki hiçbir kötü alışkanlıkları da yoktur, şimdiye kadar sigara dahi içmediler. Haysiyetleriyle ve şerefleriyle, kendilerini yetiştirdiler buna da şükürler olsun tüm Türkiye de bulunan gençlerimiz hiçbir kötülüğe alet olmadan sigara ve içki bunlara benzer kötü alışkanlıklarından vazgeçmeleri için ALLAH' ıma duacıyım, böyle bir kitaba bende sizlerin sayesinde sahip olmak istiyorum. Bugün belki bana lazım değil ama yarın başka insanlara da lazım olacağını düşünerek sizlerden ricada ve dilekte bulunsam sizin kadar değerli ve içtenlik dolu olan bu kitabınızdan ebedi bir hatıra olarak hediyeniz olarak bana da gönderir misiniz? İN-SAN ESERLERİYLE VE HİZMETLERİYLE YAŞARLAR.

Mektubuma değil satırlarıma istemeyerek son verirken tüm mutlulukların siz ve sizlerin olmasını yürekten dileyerek sizleri de yüce olan büyük RABBİM' e emanet eylerim.

SAYGILARIMLA

BU MEKTUP SİZİN

NOT : Uyuşturucuyla mücadeleye başladığım yıl olan 1997 de aşağıdaki mektubu binlerce aileye ulaştırmıştık. İşte o mektup

‘Mehmet’ i iki yıl önce tanımıştım. Onun yüz hatlarında pırıl pırıl bir yaşama sevinci ve umudun yerine karamsarlığın hakim olduğu hayata küsmüşlüğü derin ifadeleri vardı. Solgundu. Boynu bükük olmanın verdiği eziklik ile çaresiz ve bitmişliğin acizliği içindeydi. Çünkü Mehmet uyuşturucu tuzağına düşmüş bir insandı o içimizden birisiydi. Oysa onun yaşındaki gençler, araştırıyor, çalışıyor ve spor yapıyorlardı. Ailelerine ve ülkeye hayırlı olmak yolunda büyük mesafeler almışlardı. Üstelik Mehmet evliydi ve yakında baba olacaktı. Bir gün gazetelerin bir köşesinde onun küçük bir fotoğrafı ve aşırı dozdan uyuşturucu almış olarak öldüğü yazıyordu. Mehmet belki uyuşturucu kullanmasaydı bu acılı duruma düşmeyecekti. Ailesinin ve çocuğunun istikbalini tenim edecek, aramızda bir insan gibi yaşayacaktı. Oysa o geride umutlarını, baba olma özlemlerini de beraberinde toprağa gömerek aramızdan sessiz ve sedasız bir şekilde ayrıldı.

Geçen yıl sadece İstanbul’ da uyuşturucudan 38 kişinin öldüğünü gazetelerden okumuştuk. Aramızdan ayrılan bu gençlerin birçoğu yaşamının en verimli ve pırlanta çağındaydı. Hepsinde üzerinde yaşamaktan gurur duyduğumuz vatanımızın evlatlarıydı. Uyuşturucunun birde görünmeyen yüzü var, ülkemiz üzerinde oynanan kirli karanlık ve oyunlar peşinde olan terör örgütlerinin çirkin parmağı çıkıyor. Bu şer odakları ülkemizi içten içe parçalamak için uyuşturucu-yu bir amaç olarak kullanıyorlar.

Dikkat edilirse terörizmin para kaynağında uyuşturucu vardır. Bu gerçek Birleşmiş Milletlerin Raporlarına geçmiş ve kabul edilmiştir. Terör örgütlerinin uyuşturucu ticaretinden kazandıkları paraların miktarları trilyonlarla ifade edilmektedir. Bu rakam korkunç olduğu kadar ürkütücü boyutlardadır. Ülkemiz bu iki tehditle karşı karşıya gelmiştir. Her ne kadar devletimiz uyuşturucuya karşı mücadelede bir çok ülke ile uluslararası işbirliği çerçevesinde protokol imza-

lamış fakat uyuşturucu suistimali terör örgütleri yüzünden yurdumuzu tehdit eder duruma gelmiştir ve ülkemiz üzerinde kötü bir imaj bırakmaktadır. Her şeyi devletten beklemeden bu konudaki mücadelede hepimize büyük görevler düşmektedir. Çünkü bu zehir sadece bir polisiye olay değildir. Toplumsal bir kanserdir. Çünkü uyuşturucudan geriye dönüş yoktur.

Uyuşturucuya yenik düşen insanlar, zehiri bulmak için. Hırsızlık yapmakla kalmıyor, suç ve suç unsuruna rahatça alet olabiliyor. Zehir sadece alışkanlık yapmıyor. Kullanan insanda milli, manevi ve ailevi hissiyatı öldürüyor. Kişiyi yalancı bir dünyanın tehlikeli ve pisliklerle dolu karanlık çukuruna atıyor. Ruh ve beden sağlığını bozuyor. Uyuşturucu insan canını, malını, kutsal değerlerini dejenere ediyor. İşin ürkütücü boyutu da geleceğimizin teminatı olan çocuklarımızın nesline ve katılımsal bozukluklarına neden olmasıdır. Uyuşturucu bir insanlık suçudur.

Etkin bir mücadele için aileye, okullara, sivil toplum kuruluşlarına, yazılı ve sözlü basına, okul aile birliklerine büyük görevler düşüyor. Bu kurumlar arasında koordinasyon ve işbirliği kuvvetli bir şekilde sağlanmalı ve tutarlı olarak eğitimle desteklenmelidir. Biçimlendirme ön plana çıkmalı, çocuklarımıza ve gençlerimize aileleri içten bir sevgi ortamında samimi olarak davranmalı, moral aşılmalıdır. İletişim sağlıklı bir şekilde kurulmalı, bu kötü alışkanlığa düşmemeleri için enerji ile dolu gençlerimizin iç dünyalarına huzur, sevgiyi ve itimadı sunmalıyız. Şahsiyet gelişimleri için fırsat sağlamalıyız. Çünkü alışkanlık başladığı andan itibaren mücadelesi maddiyat açısından hayli pahalı ve güçtür.

Okullarda bu konuda seminerler, sempozyumlar düzenlemeli ve bilgi çıkışı sağlanmalıdır. Günümüzde bir çok kitleye hitap eden medyaya büyük görevler düşmektedir.

Uyuşturucu satışıyla ilgili haberlerin sunumunda sıradan ve normal bir olaymış izlenimi vermeden vurgulu ve etkili yayınlar caydırıcı olduğu kadar aydınlatıcı olacaktır. Gençlerin bilinçaltı kolayca dış dünyadan etkilenmekte, görüntülü basının bu konuda hitap ettiği filmlerde uyuşturucu

satarak kolay para kazanan insanların aynı zamanda bu paralardan dolayı rahat yaşamak ve rahat hayat sürme şansı özendirilmeden sunulmalıdır, zira mücadele karşısındaki en büyük engel toplumsal tepkisizlik ve duyarsız davranmaktır. Uyuşturucuya karşı kayıtsız tavır takınmak çocuklarımızı uyuşturucuya teslim etmekle eş anlamlıdır. Yazılı ve sözlü basının güçlü desteğini alarak geniş bir kitleye hitap etmek bu yolda atılmış sağlam ve en önemli bir adımdır.

“Sağlıklı bir toplum için Bu mektup sizin” kampanyasına katkıda bulunmak istiyorsanız bu mektubu çoğaltıp çevrenize dağıtarak yardımcı olabilirsiniz.’

İSA ALTUN
Polis Memuru

Kahramanmaraş
KONU: Teşekkür
SAYI:

Sütçü İmam Üniversitesi
Öğrenci Derneği
Kod: 46.08.113

T.C.
KAHRAMANMARAŞ VALİLİĞİ
EMNİYET MÜDÜRLÜĞÜ
K. MARAŞ

İlimizde kurulu ve faaliyette olan Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi Öğrenci Derneği, başta siz Emniyet Müdürümüz SAYIN Sadullah ALKAN , değerli rektörümüz SAYIN PROF. DR. Osman TEKİNEL beyefendilere “öğrenci – polisi ” kaynaştırdığınız için teşekkür ederiz. Emniyetimizin yapmış olduğu bütün faaliyetleri yakından izlemekteyiz. Özellikle bu yıl Üniversitemizde yapmış olduğunuz faaliyetler bizleri çok memnun etmiştir. “ Polisten ne istiyorsunuz ” Paneli.” Polis öğrenci el ele” şenliği öğrencileri çok etkilediği gibi bizleri de aynen etkilemiştir. Serginizden dolayı da çok teşekkür ederiz. Özellikle kapı girişinde 4 yıldır uyuşturucu ile mücadelede örnek çalışmalar sunan bir halk insanı olan, bir insan kurtarsa dünyayı kurtarmış gibi sevinen, meslektaşlarına örnek çalışma teşkil ede, polis memuru ’ a sonsuz teşekkürlerimizi sunarız. Bundan sonra da üniversite gençliği ile daha sık programlar yapmanızı temenni ediyoruz.

Bilgilerinize arz ederiz.

Mahmut GÜVEN
KSÜ Öğrenci Derneği Bşk.

ADRES: KSÜ FenEdebiyat Fak.
Türk Dili ve Edebiyat Böl.
K. Maraş

BİR KEREDEN ÇOK ŞEY OLUR HAKKINDA ;

Mesleğim dolayısıyla yabancı olmama rağmen, bu değerli eseri okuduğum zaman, eserin sahibinin de mensubu olduğu Emniyet Teşkilatının ne denli kutsal bir mesleği icra ettiğini çok daha iyi anladım. Belirtmekte fayda görüyorum ki, elinizde tuttuğunuz bu kitap, okuduğunuz çoğu kitaptan çok daha farklıdır. Çünkü bu kitap, acıyla yoğrulmuş yılların kazandırdığı tecrübenin ürünüdür. Mesleğini yalnızca para kazanma aracı olarak görmeyen gözlerle, uyuşturucu illetinin batağına düşmüş talihsizlere uzanan ellerle yazılmıştır. İstatistiki veriler ve acı gerçeklerle ürkütür, ancak hemen akabinde bu kötülük kaynağı ile nasıl savaşılmaması gerektiğini çok iyi tahlil ederek anlatır. Bu doğrultuda yapılmış harika çalışmaları gösterir, sevindirir. Umut verir. Zaten bu kitabın yazarı gibi insanlar varolduğu sürece umut da daima olacaktır.

İstanbul Barosu avukatlarından Av. Burcu Yalçinkaya

Kod Adı:

BEYAZ ÖLÜM

BİR KEREDEN ÇOK ŞEY OLUR

İSA ALTUN

Lütfen bu kitabı bulun ve okuyun. Ailelere, eğitimcilere, gençlere ve ergenlere yol gösteren bir pusula niteliğindeki eser için Polis İsa Altun'u kutluyorum. Polis İsa gibi duyarlı ve sorumluluk hissi taşıyan Polislere ihtiyacımız var. Elleri sağlık İsa.

MEHMET ALİ BİRAND / KANAL D HABER ANCHORMEN, GAZETECİ YAZAR

Her evde bulunması gereken bir klavuz!

MUSTAFA MUTLU / VATAN GAZETESİ

"Bu ülkenin külüplerine ne oldu?" diye düşünürken polis memuru İsa Altun elime kendisinin kaleme aldığı uyuşturucu ile ilgili, "Bir kereden çok şey olur" isimli kitabını sıkıştırıyor. Ama ne kitap! Bir solukta okuyorum, aklım daha da karışıyor."

HASAN SARIÇEK / GAZETECİ YAZAR TÜRKİYE GAZETESİ

Dün Bakırköy Adliyesi'ne gittim. Kapıdan girişte Polisler arama yapıyorlardı ama bir Polisin önünde de sıra sıra dizilmiş kitaplar vardı. Kitabın adı da 'Bir kereden çok şey olur'. Beni görünce 'Bir tane de sana vermek istiyorum abi' dedi, imzaladı, aldım. Yazarı İsa Altun Polis memuru ve uzun yıllar Narkotik'te çalışmış. Madde bağımlısı bir gencin, kollarında ölürken kendisinden istediği ve söz verdiği uyuşturucuyla mücadele için uğraşmış, kitap çıkartmış. Elleri sağlık Polis İsa. Kitapla kalma. TV'lere çık anlat, gazete köşelerinde anlat. Uyar. 'Bir kereden çok şey olmaz' diyenlere inat. 'Bir kereden çok şey olur' demeye devam et.

ALİ TEZEL HABERTÜRK GAZETESİ

Bu kitap ibret dolu. 1997 yılından bu yana kişisel olarak madde bağımlılığı ile savaşan Altun, madde zararlarına karşı okullarda madde bağımlılığı ile ilgili olarak sergiler açıyor. Yazdığı yazılarla ve hazırladığı web sitesi gençleri ve aileleri uyarıyor. Yıllar önce madde bağımlısı bir gencin ölmeden önce kendisine 'uyuşturucudan dolayı yüzlerce genç ölüyor, ne olur siz de bir şeyler yapın' sözünü vasiyet kabul ederek uyuşturucu madde zararları hakkında 'KOD ADI BEYAZ ÖLÜM' isimli bir kitap kaleme aldı.

İNCİTY DERGİSİ ARALIK 2010 SAYI: 35

Bir polis memurundan acı gerçekler: 'Bir kereden bir şey olmaz' Evet, hepimiz bu kelimeyi bir yerlerden mutlaka duymuşunuzdur. Sigara, içki, bağımlılık yapan hap ve benzeri maddeleri kullananlarda böyle diyerek başlamamış mıydı bir zamanlar.. 'BİR KEREDEN ÇOK ŞEY OLUR' Bir kitabın ismi. Bu kitabın yazarı İsa Altun bir polis memuru... Uzun yıllar Emniyeti'nde çalışmış. Bir gerçekle yüzleşmiş ve sonra çalışmalarını bir kitapta toparlayıp kendi imkânlarıyla bu kitabı çıkarmış. Çok ta iyi yapmış.

BEDİA BARAK / YENİ GÜNEY GAZETESİ

Kitap çok çarpıcı. İsa Altun ömrünü uyuşturucu ile savaşa adanmış bir Polis. 'Bir kereden çok şey olur' anne ve babalar için.

METİN UCA / SUNUCU- YAZAR

